

AUG.-SEPT. 1959 JAARGANG XI NUMMER 1-2

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 5701-5773

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

I N H O U D

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	3
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	11
<i>Populair-wetenschappelijke</i>	
<i>lectuur voor de jeugd . . .</i>	15
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>Max van Amstel</i>	17
<i>Bibliografisch register</i>	19

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

Evenmin als over de eerste vier boekjes over het kleine meisje Marieke, kunnen wij enthousiast zijn over het tweede vierstal dat *Mia Bruyn-Ouweland* voor beginnende lezertjes schreef. De stijl is weinig kinderlijk, hier en daar zelfs stroef. De belevenissen zijn gezocht, terwijl in pedagogisch opzicht niet altijd de juiste toon getroffen wordt. De vier deeltjes zijn getiteld: *Marieke bakt pannenkoeken*, *Marieke en haar vriendje*, *Marieke krijgt visite* en *Marieke werkt in de tuin*.

(p. dl. f 0,65; geb. f 1,—)

Pietje Puk, de opgewekte Keteldorpse postbode, zal ongetwijfeld al bij heel wat lezertjes bekend zijn uit de eerste vijf delen van de gelijknamige serie door *Henri Arnoldus*. *Pietje Puk viert feest* is de titel van het zesde deeltje. In de hoop dat hij een cadeau zal krijgen, vertelt Pietje in het dorp rond dat hij op 1 april 25 jaar in dienst is. Het plannetje lukt en als de dorpsbewoners hem op de grote dag een nieuwe radio overhandigen, bekent Pietje dat het een aprilmiop is geweest. De grapjes, vaak ten koste van

anderen, kunnen wij niet bijzonder waarderen.

In deel 7, *Pietje Puk wordt boswachter*, horen we hoe Pietje twee dagen de boswachter gaat vervangen. In die tijd vangt hij door zijn slimheid twee stroepers. Dit boekje lijdt aan hetzelfde euvel als het voorgaande: de grapjes van Pietje zijn niet altijd echt aardig; als Pietje bijv. met de boswachter een spelletje dam speelt en het dreigt te verliezen, verzet hij stilletjes de stukken, wanneer de boswachter even weg is, en weet zo het spel te winnen. Ook later vertelt Pietje niets van zijn bedrog, maar vindt hij zichzelf een slim kereltje. Ook het thema van de agent, die steeds door Pietje voor de mal wordt gehouden en er steeds maar „inloopt” raakt toch wel erg afgezaagd.

Deel 8 tenslotte vertelt over *Pietje Puk en zijn hond*. De taal van de vlot geschreven boekjes is eenvoudig gehouden en aangepast aan de leesvaardigheid van 2e-klassertjes. De grappige tekeningen van Carol Voges en de fleurige uitvoering maken dat de boekjes bij de kinderen wel in de smaak zullen vallen.

(p. dl. geb. f 1,95)

5701
5702
5703
5704

5705

5706

5707

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

5708 *Pip het roze aapje* komt in aanraking met de mensen en belooft met een jongetje een zeereis te gaan maken om de wereld. Toch gaat hij liever naar huis, als hij door zijn vader teruggevonden is. Na veel grappige en spannende avonturen, gaat hij uiteindelijk toch nog op reis. De auteur van dit sprookjesachtige verhaal is *Carlo Collodi*, de schrijver van het beroemde boek „Pinokkio”. Het is de vraag of de grappjes, die de grote mensen-wereld bedoelen te hekelen de kinderen zullen aanspreken. Overigens wel een aardig, zij het wat onsamenhangend verhaal. (f 1,75; geb. f 2,50)

De tweelingzusjes, bekend uit voorgaande boeken over „de olijke tweeling” van *Arja Peters* worden opnieuw ten tonele gevoerd in *De olijke tweeling op avontuur*. Daar hun vader in Duitsland een auto-ongeluk heeft gehad, wordt de tweeling uitbesteed en gaat hun moeder naar Keulen om vader in het ziekenhuis te bezoeken. Maar... de tweeling kan het niet harden en reist moeder achterna, verborgen in een vrachtauto. Het is een gewaagd avontuur, dat spannend wordt, maar een goed einde heeft. De gebeurtenissen zijn wel wat geforceerd en ook wat stijl en verteltrant betreft is het geheel een middelmatig meisjesboek.

(geb. f 2,90)

5710 Ook de „Zilverserie” werd opnieuw uitgebreid. *Lise Gast* nam met *En... Regina?* nummer 30 voor haar rekening. Wanneer haar enige broer een betrekking in Italië aangeboden krijgt, gaat de ouderloze Regina, die tot nu toe voor hun beiden het huishoudentje gedaan heeft, naar een onbekende oom en tante. Deze nemen haar liefdevol in hun gezin op, zodat Regina, wanneer haar dit gevraagd wordt, weigert bij een schatrijke, eenzame oom te gaan wonen. Ter compensatie gaan nu haar neven, die wegens hun studie beter in de stad kunnen wonen. Een eenvoudig, maar gezellig boek-

je, met leuke beschrijvingen van het onderwijzersgezin. (f 1,15)

Nummer 32 werd onder de titel *Pepo en het Indio-meisje* geschreven door *Ben Harder*. De 12-jarige blanke weesjongen Pepo komt in aanraking met een bende opiumsmokkelaars, die hem willen gebruiken bij hun bedrijf. Maar zijn beschermer, een dapper Indio-meisje, weet hem nog net op tijd op het rechte pad te houden. Een vlot en vrij aardig boekje, al had er meer van gemaakt kunnen worden wanneer de op zich wel spannende intrige wat meer uitgewerkt was. Toch worden er in dit kleine bestek zoveel mogelijk bijzonderheden verteld over het leven van blanken en Indianen, over flora en fauna van Venezuela. (f 1,15)

In Amerika werd bekroond: *De wonderen van de Esdoornheuvel*. In dit boek

vertelt *Virginia Sorensen* over een Amerikaanse familie, waarvan de vader geestelijk en lichamelijk geschokt uit de Tweede Wereldoorlog is teruggekomen en zich moeilijk aanpast. Moeder stelt voor tijdelijk in het huis van grootmoeder te gaan wonen, ver buiten de stad. We beleven het verhaal door de ogen van het 10-jarige meisje Marly, die de wonderen van de Esdoornheuvel, zoals menear Chris de buurman haar deze laat

5713

zien in de planten- en dierenwereld in lente en zomer, intens in zich opneemt. Als meneer Chris ziek wordt, verzorgen zij de suikeroogst, waarbij ze heel hard moeten werken om het esdoornsap af te tappen en de stroop te laten indrogen. Hoogtepunten zijn het besluit ook de winter op de Esdoornheuvel door te brengen én het slot, wanneer meneer Chris de stroop proeft en geen verschil met zijn eigen oogst kan ontdekken. Een boeiend, sober, goed geschreven verhaal met een nieuw thema — de vader — in een oude omgeving — de natuur — Warm aanbevolen (f 3,90; geb. f 4,90)

In *De vliegende wasmand* door *Rosemary Graham*, treffen we weer een van die typisch Engelse fantasierijke verhalen, die door hun karakter ook een bepaald soort lezertjes vragen, die gevoelig zijn voor de specifieke humor en verteltrant. Een kordate wasvrouw, die er plezier in heeft anderen te helpen, vertelt in zeven op zichzelfstaande verhalen aan een klein meisje, de avontuurlijke wederwaardigheden op haar reizen in een vliegende wasmand. Een origineel sprookjesachtig gegeven in een moderne omlijsting. Door de moeilijke en vreemde woorden, de stroeve vertaling en onkinderlijke verteltrant zal het boek slechts een beperkt aantal kinderen aanspreken. De tekeningen van Fiep Westendorp zijn geestig, maar kloppen niet overal met de tekst. (geb. f 3,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

5714

Een origineel boekje, dat met humor, wat spottend, speels en met vaart werd geschreven, is *Het bandietje*. Het is het verhaal van een grote bandiet uit Mexico, wiens zoontje — dat eigenlijk een dochtertje is, maar dat weet vader niet — net zo'n grote bandiet moet worden als hij. De vrouwen van het nabijgelegen dorpje hebben genoeg van het luieren van hun mannen, terwijl ze zelf hard werken en niet genoeg huishoudgeld krijgen, en laten zich door de klei-

ne bandiet meevoeren tegen een losprijs en de belofte veel feesten te krijgen. Alles komt dan in orde. Vader bandiet vindt het zelfs niet erg als blijkt dat zijn vermeende zoon een aardig jong meisje is. Ook hij bekeert zich, om vervolgens assistent van de bankier te worden. De verschillende typen zijn uitstekend getekend, vooral de pastoor. Het verhaal werd doorspekt met Spaanse woorden, die evenals de humoristische tekeningen de sfeer ten goede komen. Dit boekje van *Karel Jaeger*, dat in de serie „Goudvinken” verscheen, is geschikt voor een ruime leeftijdsgroep, doch het is de vraag of de jeugd het zal waarderen. (f 2,50; geb. f 3,25)

De laatste vier delen meegerekend, schreef *Enid Blyton* nu reeds tien boeken vol over „De Vijf”, twee jongens, twee meisjes en een hond, die op een of andere manier steeds middenin de avonturen raken. De jeugd zal wel weer genieten van deze voor volwassenen wat al te toevallige geschiedenissen, die voor kinderen echter alle aantrekkelijkheden van geheimzinnigheid en avontuur bevatten. Enig bezwaar kan liggen in het feit dat de kinderen zo vrij worden gelaten. Hun optreden is soms nogal eigen-gereid en gevaarlijk. Verteltrant en vertaling zijn zeer matig. Als ontspanningslectuur kan deze serie wel geaccepteerd worden. De titels van de delen 7 tot en met 10 luiden: *De Vijf en de spooktrein*, *De Vijf in de knel*, *De Vijf op avontuur* en *De Vijf op trektocht*.

5715

5716

5717

5718

(p. dl. geb. f 3,90)

Als deel 9 voegde *Leopold Vermeiren* aan zijn „Rode Ridder-reeks” toe: *De Rode Ridder in het berenhol*. Ridder Johan op kruisvaart, zet zijn reeks avonturen voort, waarvan de opsluiting in een berenhol wel het meest hachelijke is. Soms grenst wat hij doet aan het onmogelijke, maar dit zal jongens wel niet van het lezen van deze verhalen afhouden. Alleen taal en stijl, die sterk Vlaams zijn, zullen voor Nederlandse jongens een struikelblok vormen. Overigens wel geschikt. (geb. f 4,90)

5719

5720

„Een verhaal uit Woerden in 1813” is de ondertitel van *Het testament van de dijkgraaf*, nr. 31 van de „Zilverserie”. Henk van Vliets vader heeft dienst moeten nemen in Napoleons leger, maar weet vanuit Rusland te deserteren. Bij een bevriende dijkgraaf in zijn woonplaats Woerden duikt hij onder. Door verraad dreigt hij dan opnieuw in handen van de vijand te vallen, maar weer brengt de dijkgraaf uitkomst. Bij de bevrijding van Woerden vallen er veel onschuldige slachtoffers, waaronder ook de vaderlandslievende dijkgraaf. Henk is hiervan getuige. Voor ook hij wordt neergeslagen, weet hij nog het testament van zijn beschermer in veiligheid te brengen. Later blijkt dan dat de familie Van Vliet wel heel bijzonder door de dijkgraaf werd bedacht. Dit aardige verhaal in protestantse geest over een tijd, die in zo menig opzicht aan de jongste bezettingsjaren doet denken, werd geschreven door *P. de Zeeuw J. Gzn.*

(f 1,15)

5721 Voor jeugdige schakers schreef *Han: De kleine Tomist*, een boek uit de „Troubadour-reeks”. Verteld wordt hoe Tom Bloem tot schaken komt, erin opgaat en de aanvankelijke tegenslagen te boven weet te komen; hoe hij ook anderen voor het schaken weet te winnen en zelfs een schaakclub opricht. Dit boek kan inderdaad bij menige jongen de schaakambitie stimuleren en levend houden. De vele, in het verhaal vervlochten, uiteenzettingen over de techniek veronderstellen echter toch wel een stevige dosis belangstelling vooraf. Het geheel is een tikje zoetig en de stijl is meermalen gezwellen. (f 3,75; geb. f 4,50)

5722

Vervolgens een aardig boek van *W. ter Horst* over Bernard, die door een aanmerkelijk toeval in de gelegenheid wordt gesteld *Een vakantie in de Kongo* door te brengen, en daar vanzelfsprekend allerlei avonturen beleeft. Een gezond boek, zonder sensatie, christelijk van inslag en ook door katholieke jongens en meisjes best te genieten. Dit boeiende verhaal kan men dan ook onder de goede

middelmaat rangschikken. (geb. f 4,50) Tom, de hoofdpersoon in de 61e „Prisma Junior”, is een eerlijke, karaktervolle jongen, die tengevolge van valse beschuldigingen enige jaren in een jeugdgevangenis moet doorbrengen. Als hij weer terugkomt, redt hij een verwilderd paard uit een gevaarlijke situatie en sindsdien is het dier niet meer van hem weg te slaan. Tom houdt van paarden en als er een wedstrijd wordt uitgeschreven over 800 kilometer, doet hij na enig aarzelen mee, tevens om de dorpsbewoners, waarvan sommigen hem nog wantrouwen, te laten zien wat hij kan. Tijdens deze race ontmaskert hij de mensen, die hem indertijd door hun valse beschuldiging in de gevangenis lieten belanden. Met *Tom wint de race* schreef *Robert Gard* een spannend paardenboek, wel een beetje zwart-wit, met een sympathieke hoofdpersoon. Jongens vanaf ongeveer elf jaar zullen ervan genieten. (f 1,25)

5723

Otto Onge, de nieuwe held van *Willy van der Heide*, raakt betrokken bij *Een postroof met perikelen*. Zijn bemoeiingen met de postroof dankt hij aan zijn oom, inspecteur bij de Amsterdamse politie en ontdekker van Otto's verbijsterend fotografisch geheugen. De zeer onaangename perikelen doet hij zichzelf aan, door op eigen houtje te gaan meespeuren naar de postdievenbende. Autonummers, een brief in het Engels, automerken, de jeugd in het Vondelpark: het zijn evenzovele aanwijzingen voor het spoor dat tenslotte naar de Veluwe leidt en tot gevangeneneming van de bende. Toch wel te ingewikkeld voor tienjarigen voor wie het boek reeds bedoeld heet. Maar vanaf twaalf jaar zal menig detectivefan, ook al is hij volwassen, met genoegen deze speurder lezen: een rechtlijnige intrige, zeer aannemelijke situaties en karaktertrekjes, bijzonder goede dialoog en last but not least een fris en sappig Nederlands. Otto's smijten met geld onder de jeugd noopt ons het boek een aanbeveling te onthouden, althans voor de jongere lezers. Overigens een prima speurder. (geb. f 3,90)

5724

5725

Wilhelm Matthiessen is de schrijver van een gezellig en spannend jongensboek, getiteld: *Het geheim van de Rode U*. Een onbekende neemt plotseling de leiding op zich van een clubje schoolkinderen en laat hen allerlei goede opdrachten uitvoeren. Pas in het laatste hoofdstuk komt uit, dat de geheimzinnige figuur een van hun klasgenoten is, een zwakke en ongelukkige jongen, op wie ze altijd hebben neergezien, maar die dan hun held en onbetwiste leider wordt. Het aardige in dit boek, waarin ook de humor een plaats krijgt, is vooral dat de kinderen de moeilijkheden niet alleen kunnen oplossen, maar voor het ontmaskeren van een stel dieven wel degelijk de hulp van de politie en andere volwassenen nodig hebben. Een plezierig jongensboek, waaraan een enkel pedagogisch slippertje graag vergeven wordt. (geb. f 3,90)

5726

De Otter drie-twee roept is een prettig geschreven verhaal van *Leif Hamre* over twee jonge vliegers die door motorstoring gedwongen worden hun vliegtuig per parachute te verlaten. Zij komen terecht in het uitgestrekte eenzame sneeuwland van Finmarken. Na een week vol moeilijkheden — sneeuwstorm, beenbreuk, wolven etc. — worden ze gered. Onopgesmukt worden de avonturen beschreven. Kameraadschap en wilskracht houden de jonge mannen er bovenop, hetgeen door de lezers hogelijk gewaardeerd zal worden. Aan het slot vertelt de auteur iets over de werking van een militaire vliegbasis en over verschillende in het verhaal genoemde vliegtuigen. Een uitstekend boek. Jammer is het echter dat zelfs in de meest benaauwde ogenblikken ieder begrijpelijk en aanvaardbaar contact met God vermeden wordt. (geb. f 3,90)

5727

Een goed boek is ook *John en de grijze wolf*. De schrijver van dit 63e nummer van de „Prisma Juniores” is *Gerald Rafferty*. John, een veertienjarige jongen, vindt in de Canadese wouden een jonge wolf, waarvan de ouders zijn omgekomen. Hij bevrijdt hem uit een strik en

in de mening, dat hij een politiehond heeft gevonden, gaat hij hem africhten. Heel langzaam verliest het dier zijn schuwheid tegenover de mensen. Hij redt zelfs zijn jonge meester uit het water. Een goed verteld verhaal, waarin nu eens de wolf, dan weer de jongen hoofdpersoon is. Het is spannend, doch nergens opgeschroefd. (f 1,25)

In *Het mislukte komplot* geeft *D. J. Douwes* een parafrase op de reizen van de apostel Paulus, met onder andere de historische schipbreuk en de overwintering op Malta. Duidelijk blijkt hoe Paulus niet alleen door de heidenen, maar ook door de Joden vijandig bejegend werd: deze smeedden zelfs een komplot tegen zijn leven, waaraan het boek de titel ontleent. De bouw en de stijl van het verhaal zijn voortreffelijk: er is actie, spanning, ernst en humor, en bij dit alles een rijke inhoud. Ofschoon vrijwel niets in dit boek wijst op een protestantse gedachtenwereld, lijkt het ons dat een katholiek auteur enkele accenten iets verlegd zou hebben en ook het katholieke kerkbegrip zou hebben laten vergelijken. Jeugdige lezers zullen echter stellig deze nuance niet onderkennen, nog minder er enige hinder van onderkennen. Het boek verdient daarom zeker een aanbeveling. (geb. f. 3,95)

De avonturen van *Michaël Strogoff*, die tijdens een opstand van Kirgiezen en Tartaren door de Tsaar van Moskou naar Irkoetsk werd gezonden met belangrijke berichten, zijn genoegzaam bekend. P. de Zeeuw J. Gzn. heeft dit verhaal van *Jules Verne* in de serie „Oud Goud” voor de jeugd bewerkt met behoud van het avontuurlijke, maar met belangrijk verlies aan sfeer. Wie het origineel niet kent, zal echter van de spanning kunnen genieten, al zijn de gebeurtenissen wel wat te hard voor erg jonge lezers. (geb. f 2,50)

Ook de zesde reeks „Historische Verhalen”, geschreven voor de Belgische schoolradio, zal bij jeugdige geschiedenis-liefhebbers in het algemeen en bij de Vlaamse in het bijzonder in de smaak

5728

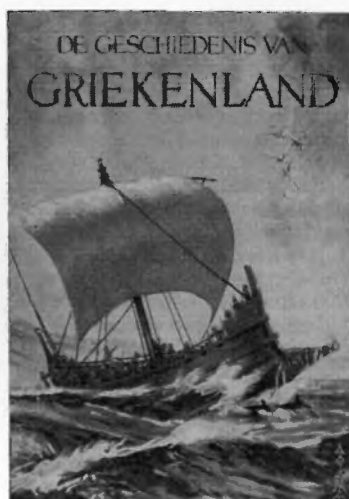
5729

- vallen. De tien nieuwe deeltjes van elk 32 bladzijden spelen zich af tussen de derde en de twintigste eeuw en behandelen derhalve zeer uiteenlopende onderwerpen. In numer 1 beschrijft *I. Ver-
tessen Het leven in een Romeinse villa* in de omgeving van Namen op het einde van de derde eeuw. Behalve aan het gezinsleven wordt vooral aandacht besteed aan het „bedrijf” van de onderhorigen. Een dertienjarige jongen wordt als sleutelfiguur gebruikt. Een instructief en goed geschreven boekje.
- 5730 *Zannekin*, door *Theo Briels*, is de titel van een stuk geschiedenis uit het begin van de veertiende eeuw, toen de Vlamingen een poging deden zich te bevrijden van het Franse juk. Deze opstand werd geleid door de ziel van het verzet aan de Westkust, Nicolaas Zannekin. Voor de Nederlandse jeugd, die dit verhaal niet zal kunnen plaatsen, zal dit deeltje weinigzeggend zijn. Taal en stijl doen nogal archaisch aan.
- 5732 In *Een kroon voor Karel de Stoute* vertelt *C. Verleyen* in grote trekken wat er te Trier geschiedde bij de onderhandelingen tussen de Duitse keizer en Karel de Stoute: het voortdurend uitstel der beslissing; de praal van de Bourgondische hofstoet; de onbeheerstheid van Karel; de sluwe machinaties van Lodewijk XI van Frankrijk; de uitzinnige woede van Karel bij de heimelijke aftocht van keizer Frederik, die al zijn mooie dromen deed vervliegen en tenslotte zijn ondergang, bezeten als hij werd door wraak en ongetemde heerszucht, die geen redelijkheid meer kende. Goed verteld en interessant.
- De strijd om Antwerpen en de plundering van de stad door de Spaanse soldaten in de novemberdagen van 1576, is het onderwerp van nummer 4, geschreven door *G. Renson*. Wat schrijver over *De Spaanse furie* vertelt, is weliswaar boeiend, maar toch vragen we ons af of alles niet wat té beknopt is, om helemaal begrijpelijk te zijn voor jonge lezers. De stijl is niet onberispelijk.
- R. van Gerven* verhaalt de aanval van Hollanders en Fransen op de Spaanse versterkingen te Kallo in 1638 om voor Frederik Hendrik de weg vrij te maken voor de verovering van Antwerpen. De aanval mislukt. Gevolg: grote feesten in Antwerpen om *De triomf van de kardinaal-infant*, Ferdinand van Oostenrijk, te vieren. Voor de Nederlandse jeugd lijkt ons dit verhaal verwarrend. Voor de katholieken was de geuzentijd niet gemakkelijk, maar toch spreekt onze vaderlandse geschiedenis altijd van bevrijding van de Spaanse overheersing. Dit moet de Nederlandse jeugd toch anders worden uitgelegd, dan zoals het in dit verhaal tot uiting komt.
- In deel 6 wordt beschreven hoe de elende onder de arbeiders in de negentiende eeuw vele landverhuizers naar Californië deed trekken om in *Het goudland* hun geluk te beproeven. Dat het niet alles was wat er blonk, wordt door *Ben Cami* in het kort verteld. Een geschikt, doch weinig belangrijk boekje in de geest van Conscience's gelijknamige werk.
- In *Een koning voor het vrije België* nam *Hendrik Diddens* de troonsbestijging van Leopold I in 1831 tot onderwerp. Hoewel beknopt, geeft dit boekje toch een goed beeld van deze voor de Belgen toen wel zeer penibele kwestie. Dit stukje Belgische geschiedenis is zo nauw met de Nederlandse gelieerd, dat het goed is als Nederlandse kinderen er ook eens kennis van nemen.
- Van de ontzaglijke moeilijkheden waarmee de pioniers te kampen hadden bij het aanleggen van de spoorweg van Matadi naar Leopoldstad in Belgisch Kongo krijgt men enig idee in het werkje van *L. Vermeulen* en *K. Jeuninckx*: *Een spoorweg door het oerwoud*.
- Gretry de kleine zanger* plaatsten *L. van Assche* en *J. Schoeters* als titel boven de korte levensbeschrijving die zij in deel 9 geven van de grote zanger en componist André Modeste Gretry, die leefde van 1741 tot 1813. Het doet allemaal nogal zoetelijk en onwerkelijk aan. Van echte karaktertekening is geen spra-

Mary Macgregor

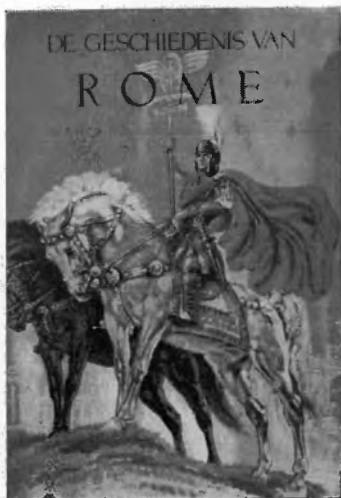
Mary Macgregor

GESCHIEDENIS EN CULTUUR VOOR JONGE MENSEN

Geen droge feiten maar levende en boeiend vertelde geschiedenis voor jong en oud

Dr. Sophie Ramondt

Mythologie van Grieken en Romeinen
f 12,50 geb.

De Geschiedenis van Griekenland
Derde druk f 12,50 geb.

De Geschiedenis van Rome
Tweede druk f 12,50 geb.

De geschiedenis van het Romeinse rijk blijft altijd weer een imposant gegeven. Kostelijker materiaal voor een boeiend leesboek laat zich nauwelijks denken. Een goed boek voor jong en oud. („De Volkskrant“ dd. 1.6.1957)

Verkrijgbaar bij iedere erkende boekhandel

C. A. J. VAN DISHOECK
BUSSUM

(Adv.)

ke. Gretry groeit zo voorbeeldig op en zijn successen zijn zo gemakkelijk, dat men dit boekje moeilijk als eerlijk zal kunnen accepteren. Zelfs zijn ernstige levenskwaal roept geen beeld op van heldhaftigheid of gedragen lijden. Als eerste inleiding wel te gebruiken, maar als geheel toch niet erg geslaagd.

5739 *E. van Hemeldonck* sluit de rij met *De Keteloorlog*. Na de vrede van Munster werd de Schelde voor Antwerpen gesloten. Dit was de dood voor de Antwerpse haven en welvaart. Dit deeltje verhaalt een van de pogingen, door Antwerpen beraamd, om een doortocht te forceren. Een Hollands oorlogsschip verijdelt deze poging. Het enige slachtoffer dat bij dit gewelddadige treffen valt, is de grote soepketel van het Antwerpse schip. Vandaar de naam „Keteloorlog”. Leerzaam en interessant. (p. dl. f 0,95)

5740 Meisjes kunnen hun hart ophalen aan en meelevens met *Willy's droom*, nummer 62 van de „Prisma Juniores”, geschreven door *Noel Streetfeild*. Willy, die na de dood van haar ouders met haar aangenomen zusje bij haar tante in huis komt wonen, kan daar helemaal niet aarden. Tante heeft een school waar zij kinderen opleidt tot revueterretjes en tegen Willy's zin, die haar moeder op haar sterfbed beloofd heeft het aangenomen zusje balletdanseres te laten worden, moeten ook de twee nichtjes nu de lessen volgen. Vooral met het talentvolle, doch totaal verwerende dochtertje van tante is het moeilijk de vrede te bewaren. Tot overmaat van ramp — voor tante — krijgt de „onbeduidende” Willy, die in het geheim toneellessen volgt, een fel begeerde rol in een film, die al bijna aan haar nichtje was gegeven. Het gegeven en ook de gevoerde conversatie doen weinig kinderlijk aan, maar meisjes die van ballet en dansen houden, zullen dit boekje toch wel mooi vinden, ondanks of juist door de zwart-wit-schildering. (f 1,25)

Een kampvuur goed leiden, leert men niet uit boeken. Wel kan een boek kampvuurmateriaal aandragen. De lei-

der zal er echter zijn persoonlijke vorm aan moeten geven, afgestemd op zijn jongens. Het materiaal, door *Mathieu van den Heuvel* verschaft in het boek *Uit de takken stijgen vlammen*, kan er inderdaad toe bijdragen stijlvolle kampvuren te houden. En dat is al een zeer grote verdienste. (f 3,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Voor jongens en meisjes die hun eerste stappen op het pad der liefde hebben gezet, schreef *J. Dankelman, C.S.S.R.*: *Amor in de teletens*. In een serie van 46 brieven, gericht aan een denkbeeldige jonge vriend, Caballero, volgt de schrijver diens groei in de liefde voor zijn „Maaike”. Hij steunt hem met zijn raadgevingen en geeft hem meteen een zeer aangepaste leiding in zijn godsdienstig leven. Ofschoon hij vaak op rake wijze de waarheid durft te zeggen, zal de hartelijke toon van deze vlotte schrijver zijn lezers steeds weten te boeien. Het ware te wensen dat ook de meisjes dit boek eens lezen, om hun Caballero's beter te leren begrijpen. (geb. f 6,90)

De vreugde der kleine dingen, door *Mary Baardman*, wil een pleidooi zijn voor de vreugde die een meisje in huishoudelijke plichten kan vinden. De omstandigheden thuis maken dat Lettie Verdoorn van het kantoor in de huishouding van haar moeder komt. Met veel tegenzin, hoewel ook met plichtsbefef, pakt ze het werk daar aan. Eerst echter wanneer ze de volle verantwoording in het gezin van haar oom door ziekte van diens vrouw te dragen krijgt, leert ze de „kleine vreugden” kennen. Een wat saai boek, met een weinig overtuigende romantische noot, spelend in een protestants, diepgelovig milieu. Het is voor een jong meisje, dat geen huishoudelijke ambities heeft wellicht wat te tendentius, al valt er wel iets uit te leren. De dialoog hadden we graag wat minder prekerig en meer recht op de man af gewenst. (geb. f 4,95)

5741

5742

5743

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor de kleinsten tot acht jaar

In *Mijn eerste boek*, (2e druk) door H. Kaal, worden de jongens en meisjes die al met de eerste beginselen van de leestechiek zijn vertrouwd, voorgesteld aan Jan en de tekeningen in zijn tekenboek. Dan vertelt zijn moeder het verhaal van „De leeuw en de muis”, waarna een leuk alfabet op rijm en het relaas van Jans wonderlijke droom het boek besluiten. De letters zijn duidelijk, terwijl meerlettergrepige woorden door streepjes zijn gescheiden. De illustraties in zwart-geel en zwart-wit zijn deels van Guust Hens, deels van Freddie Langeler. Men had het ons inziens beter bij één tekenaar kunnen houden, waarbij onze voorkeur uitgaat naar de vlotte, moderne stijl van Guust Hens, boven de traditionele „lieve” plaatjes van Freddie Langeler. Al met al een aardig boek, goed bruikbaar ook om voor te lezen.

5746

(f 2,60; geb. f 3,50)
Reis naar kabouterland, dat eveneens in 2e druk verscheen, is een soort vertelboek dat echter nogal onsamenhangend is ingedeeld. Eerst maakt men kennis met Anneliesje, Pim en Zuske, en in de vorm van verhalen aan en belevenissen van deze kinderen verlopen enkele hoofdstukken. Plotseling worden dan andere verhalen ingelast, waarin bovengenoemde kinderen niet meer voorkomen. Ook de verweving van het sprookje met de realiteit is hier en daar zeer verwarrend. Bij een betere indeling zouden enkele aardige ideeën van de schrijfster, *Jannie Daniëls*,—beter tot hun recht zijn gekomen. In deze vorm kunnen wij het boek dat bovendien slecht geïllustreerd werd, niet erg geslaagd vinden.

5747

(geb. 3,90)
In een drietal boekjes bracht *Lenie Schenk* een groot aantal kinderversjes bijeen, waaronder aftelrijmpjes, speelliedjes enz. Over de juistheid van verschil-

Een aardige, goed geschreven meisjesroman, die door eenvoud, intelligentie en prettige, beschaafde toon boven het gros uitsteekt, is *Tegen de stroom op*, door *Mimi Smit-Lettie*. Betty kan het in Holland niet meer uithouden als de jonge dokter Maarten, vriend en collega van haar broer, zich met een ander verlooft. Ze neemt in de Elzas een betrekking aan als verzorgster van een herstellend poliopatëntje en weet er ook het huiselijk geluk der ouders te herstellen. Haar Franse vriend Pierre bemint haar tevergeefs en tenslotte is hij het die Maarten de ogen opent, nadat diens onbenullige verloofde het heeft uitgemaakt. Pierre's zusje verlooft zich met Betty's broer. Het verhaal is wat langer dan gebruikelijk, maar verveelt toch niet. De Franse sfeer is goed getroffen en daardoor ontwikkelend. De vele Franse zinnnetjes zonder vertaling en ook de milieus waarin het boek speelt, maken het wat minder geschikt voor eenvoudige lezersjes.

(f 4,—; geb. f 5,50)

We besluiten deze kroniek met een roman van de Vlaamse schrijfster *Esther Vlietinck*, getiteld *Meisjes zoeken hun weg*. Het boek vertelt de lotgevallen van Adelheid, die plotseling alleen in het leven komt te staan en na veel moeilijkheden en strijd tot haar levensbestemming komt. Daarnaast worden de ervaringen van verschillende andere meisjes beschreven. Sommigen treden wat meer in het licht en we zien hoe ze tot hun levensbestemming komen, anderen blijven in de schaduw, hoewel hun beroep, hun karakter of hun ambities toch veel goeds te zeggen hebben aan de lezeressen. Een prettig leesbaar boek, waarin ook de diepgang niet ontbreekt, hoewel ons inziens een wat strakkere doelgerichtheid en wat fellere kleur het verhaal ten goede zouden zijn gekomen. Het speelt in Brussel en is rijkelijk met Frans doorspekt. Overigens is aan de taal de Vlaamse origine ternauwernood te herkennen. (f 3,40; geb. f 4,50)

5744

5745

lende teksten kan getwist worden, maar de verzamelaarster heeft wel de meest gangbare gekozen. De silhouetten van Hermien IJzerman sluiten verdienstelijk bij de versjes aan. De boekjes dragen als titel: *Alle eendjes zwemmen in het water*; *Schuitje varen, theetje drinken* en *Twee emmertjes water halen*. De eerste druk verscheen in één band onder de titel: „Bim, bam, beieren”.

(p. dl. geb. f 1,20)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

5751 Precies omgekeerd ging het met het sprookjesachtige avonturenverhaal *Ilja, de kleine ganzenrider*: hier werden de drie delen samengevoegd tot één geheel. Ilja is een flink knaapje van tien jaar. Hij is een vondeling en opgevoed door de goede vrouw Brigitta. Als op zekere dag het bericht komt dat zijn stiefvader terug zal keren van een lange zeereis, raakt Brigitta daarover zo in verwarring dat ze Ilja de wijde wereld instuurt, daar ze meent dat haar echtgenoot-deonderkapitein er wel niet al te best over zal te spreken zijn dat zij een jongen in huis heeft opgenomen. Ilja komt dan terecht in een bijzondere wereld, waar lieve feeën en boze tovenaars, maar ook goede en slechte mensen wonen. Na tal van de wonderlijkste en spannendste avonturen te hebben beleefd, komt Ilja uiteindelijk in de keizersstad terecht, waar hij de kleinzoon van de keizer blijkt te zijn. Deze heerlijke fantasie van *H. Wolfenbittel-Van Rooijen* bevat alle elementen om het kind te kunnen boeien. (geb. f 6,90)

5752 Nr. 58 van de „Prisma Juniores” brengt een 2e druk van *Daan Zonderland's Knikkertje Lik*. Het is het verhaal van het jongetje Judocus en de in een kater omgetoverde Michiel de muis die samen de meest vreemde, grappige en wonderlijke avonturen beleven met heksen, tovenaars, koningen en andere sprookjesachtige figuren. De toverknikker die Ju-

docus bezit geeft hen telkens aan wat er moet of gaat gebeuren. Kinderen met veel fantasie en gevoel voor humor zullen genieten van dit kolderverhaal. De stijl is vlot, direkt en beeldend, de tekeningen van Voges zijn grappig. (f 1,25) Ook *Oeleke* van *C. Wilkeshuis* werd herdrukt. *Oeleke* vindt dat hij het best heeft getroffen met zijn vader en moeder, hun huisje aan de IJssel en zijn vriendje Gait. Tot verrassing van het dorp, maar vooral van de jongens, krijgt het leegstaand kasteel, de glorie van het dorp, nieuwe bewoners: een echte baron en barones met hun zontje Maurits. Deze Maurits wordt de tegenspeler van *Oeleke*. Door Maurits' prachtig speelgoed aangelokt, worden alle jongens zijn vriendjes, in het begin vooral *Oeleke*. Maar het bazige en soms oneerlijke optreden van Maurits brengt *Oeleke* tot verzet. Hij staat hierin echter alleen, totdat ook in Gait de oude vriendschap weer ontwaakt. Uiteindelijk ziet ook Maurits in dat karakter meer waard is dan kostbaar speelgoed. Een goed jongensboekje in een verzorgde stijl. Jammer alleen dat in de zielsconflicten van de kleine hoofdpersonen geen hogere motieven meespreken. De illustraties van Jenny Dalenoord verdienen weer alle lof. (f 2,80; geb. f 3,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

5754 *C. Wilkeshuis* is eveneens de auteur van *Avontuur in de Zuidzee*. De 2e druk van dit boek verscheen als 29e deeltje van de „Zilverserie”. Het schip van een internationaal gezelschap jongens en meisjes — winnaars van een opstelwedstrijd, uitgeschreven door de Unesco — wordt gekaapt en de jongelui worden met de kapitein op een verlaten eiland afgezet. Zij staan voor de opgave een samenleving op te bouwen ondanks de vele verschillen in ras en herkomst. Zij slagen hierin wonderwel, leggen positief contact met inboorlingen, vinden en passant nog een verborgen schat en keren ten-

HENRI ARNOLDUS Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

N.V. Uitgeverij. „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

slotte behouden terug in de bewoonde wereld. De auteur heeft met dit verhaal de gedachte van de Verenigde Naties concrete gestalte willen geven. Het zal de jongelui wel aanspreken. Misschien is het hoofdthema wat teveel belast met nevenintriges om duidelijk naar voren te treden. Overigens een jeugdboek met een gezonde strekking. (f 1,15)

5755

Op de haar eigen gezellige wijze vertelt *To Hölscher* in het boek *Op 't nippertje*, dat vroeger verscheen onder de titel „Maris Stella”, over de wederwaardigheden van de tweeling Dick en Tiek. Met een rijke oom reizen zij naar Zwitserland. Zij redden daar een Engelse toeriste uit een benarde situatie en worden door haar uitgenodigd voor een zee-reis. Ze lijden schipbreuk, maar worden „op 't nippertje” gered. Een boek over lieve kinderen en brave grote mensen, maar wel wat onwaarschijnlijk. De katholieke sfeer, die we overigens alleen

maar goedkeuren, doet hier en daar ook wat „ouderwets” aan. Een meisje zal zich bijvoorbeeld tegenwoordig — op reis zijnde — niet meer zo'n gewetensbezwaren maken om zonder hoed een kerk binnen te gaan. Ondanks de vernieuwingen die werden aangebracht, een boek dat qua plot en sfeer aan het verouderen is. (f 2,60; geb. f 3.50)

5756

Onder de titel *Waarom ga je, Sissi?* bewerkte *Marijke de Jongh Willy Petillon's* „Zigeunerinnetje” naar moderne begrippen. Ronnie, dochter van een chirurg; heeft maar één wens: het meisje uit de operette *Sissi* te ontmoeten. Dit gebeurt, maar onder minder prettige omstandigheden. *Zita*, die een door zigeuners geroofd Hongaars vluchtelingetje blijkt te zijn, krijgt een ongeluk en komt onder behandeling van Ronnies vader. Ze wordt in het gezin opgenomen tot ze, in Duitsland aan het conservatorium gaat studeren. Een sentimenteel boek, vol on-

waarschijnlijkheid en toevalligheden, en zonder één enkele goede karaktertekening. Waardeloze lectuur.

(f 2,65; geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

5757

Tot niet minder dan 17 drukken reeds bracht het *Pieter Marits*, een creatie van *August Niemann*. *Pieter Marits'* vader wordt dodelijk gewond tijdens een gevecht met de kaffers. *Pieter* verzorgt de stervende en komt in het kamp van de Boeren terug, waar hij het droevige nieuws meedeelt. Van die dag af is hij gewonnen voor de zaak van de Transvalers en rolt hij van het ene avontuur in het andere. Hij vecht tegen de Engelsen bij Langes Neck, Schains Hoogte en onderscheidt zich vooral in de vermaarde strijd om de Majubaberg, waar de Boeren een klinkende overwinning behalen. In alle omstandigheden blijft *Pieter* de eenvoudige jongen, die hij van huis uit was. De strekking: vrede is verkieslijker dan strijd, valt zeer te loven. Door de vele historische bijzonderheden laat het soms zeer spannende boek, dat in diepchristelijke geest werd geschreven, zich niet altijd even vlot lezen. Ook de stijl van dit verhaal doet wat verouderd aan. Voor pittige jongens die van een forse historische roman houden. (geb. f 5,50)

5758

Als nummer 4 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” verscheen een herdruk van *Tussen huis en horizon*, door *Dola de Jong*. Na hun middelbare schooltijd gaan de tweelingzusjes *Mieke* en *Tobi* ieder hun eigen weg. *Mieke*, vlot en ongecompliceerd, gaat in Engeland helpen in een gezellig gezin en vindt vrij gemakkelijk het geluk in de persoon van *Huib*, een jonge Nederlandse journalist, die ze daar in de vakantie ontmoet. De muzikaal zeer begaafde *Tobi*, met haar ernstig karakter en een voor haar twintig jaren wel wat al te rijp levensinzicht, heeft het heel wat moeilijker. De jonge man die ze liefheeft, stelt haar, hoewel

hij zelf musicus is, voor de keuze: hij of de kunst. Ze kiest het laatste, maar hoe irreëel voorspoedig haar verdere opleiding in de muziek ook wordt, de wonde heelt maar heel langzaam. De reizen met

haar bullebak van een maeenas, vormen voor *Tobi* een harde training en een wijze levensschool. Alles wordt echter na drie jaar weer goed, als ze na een succesvol optreden de jonge musicus terugvindt en hij haar met haar kunst voor goed aanvaardt. In deze goed geschreven roman treft men menige gedachte, waarop een meisje zich kan bezinnen. Ook de karakter- en milieu-tekening zijn goed, terwijl de gebeurtenissen niet te onwaarschijnlijk zijn. Alleen godsdienst speelt hoegenaamd geen rol.

(f 1,50)

Van „De baantjes van *Mia Reitsma*”, door *Aad van Oordt*, kwam een herdruk uit onder de titel: *Waarom zou ik...?* *Mia*, dochter van een natuurlijk verstrooide en onpractische professor, moet in haar eigen levensonderhoud voorzien. Ze gaat baby-sitten, kinderverhaaltjes schrijven, enveloppen adresseren, wordt privé-secretaresse en neemt een tijdje het huishouden waar voor een zieke moe-

5759

der. Het slot is natuurlijk een huwelijk. Een afgezaagd gegeven; er gebeurt niets in het boek dat de moeite van het vertellen waard is. Als ontspanningslectuur zal het er echter wel weer ingaan. Met een andere intrige had de schrijfster beslist meer succes gehad, want vertellen kan ze wel. (f 3,65; geb. f 4,90)

5760

In de „Sneeuwbal-serie” tenslotte werd een 2e druk opgenomen van de roman, *Meisjes van onze tijd*, geschreven door T. Jager-Meursing. Hemme, afstammeling van een oud Fries geslacht, wordt, tegen de familiewens in, zeilinstructrice. Het leed om haar eenzaamheid maakt haar toch al zelfverzekerd karakter nog ongenaakbaarder en harder. Als ze echter de lieve, maar wel erg irrefle Hilde en haar stiefbroer Peter tot burens en vrienden krijgt, valt alle stugheid van haar af. Hilde sterft en Peter huwt Hemme. Daartussendoor volgen we ook de weg naar het geluk van twee andere vriendinnen. Die weg gaat door leed waarop de een met neerslachtenheid, de ander aanvankelijk met flirt reageert. Enig levensinzicht op humanistische grondslag wordt wel gegeven, maar pijnlijk is het ontbreken van enig godsbesef aan Hildes sterfbed. Slechts met de voorspiegeling van aards geluk trachten Peter en Hemme haar dood te verzachten. De zin waarmee Peter Hemme troost, doet denken aan zielsverhuizing: „En wie zegt ons dat haar sterke geest niet een nieuw lichaam zal vinden, dat haar mooie ziel waardig is.” Aangezien het boek ook verder geen bijzondere kwaliteiten bezit, mist ons inziens een katholiek meiseje niets, wanneer ze het ongelezen laat. (geb. f 2,50)

POPULAIR-
WETENSCHAPPELIJKE
LECTUUR VOOR DE JEUGD
*Voor ietwat gevorderden van
negen jaar af*

Een alleraardigst uitgegeven boekje over

de manieren van voortbewegen van de mens, is: *Van rolschaats tot raket*. Achtereenvolgens worden behandeld: de rolschaats, de step, de fiets, het wiel, kogel-lagers, de auto, de motor daarvan, allerlei soorten boten en treinen, het vliegtuig en de raket. *Rose Wyler en Gerald Ames* geven hun uitleg zonder één woord teveel en op een ook voor jonge kinderen begrijpelijke wijze. Dit én de goede, duidelijke en levendige illustraties van Bernice Meyers maken dat dit boekje een warme aanbeveling verdient. Wat het voor jongens ook aantrekkelijk maakt, zijn de proeven die ter verduidelijking van enkele natuurkundige wetten gegeven worden en door de lezertjes met eenvoudige hulpmiddelen kunnen worden uitgevoerd. (geb. f 2,95)

*Voor grotere kinderen van
twaalf tot zestien jaar*

Zeventig rijk geïllustreerde artikelen vormen de inhoud van het eerste deel van *Door de wijde wereld*, een zeer verzorgd uitgegeven „jaarboek voor de moderne jeugd”, dat onder redactie staat van Rik Dierckx. Techniek, wetenschap vreemde landen en dierenleven zijn de onderwerpen die het meest voorkomen. In „echo van hier en elders” vindt men een telkens terugkerend rubriekje van meest grappige feitjes. De artikelen zijn van verschillend gehalte, maar de meeste zijn degelijk. De wijze van behandeling spreekt de lees- en weetgierigheid van de jeugdige lezer direct aan. Voor de studerende jeugd is het boek tevens een geschikt hulpmiddel om sommige studievakken meer kleur te geven.

(geb. f 5,90)

Rik Dierckx is ook de samensteller van *Wetenschap en avontuur*. Dit boek bevat, al is het dan veel dunner dan het vorige, eveneens een grote verscheidenheid van verhalen, wetenschappelijke artikelen en reportages over sport en spel. Alles bij elkaar bevat het zeker veel waardevols, maar toch moeten we het afkeuren om het overgenomen gedeelte

- uit „De wereld van A tot Z” van René Guillot (zie rec. nr. 5445 in Gj. jrg. X, nummer 7). Het scheppingsverhaal en daarmee het ontstaan van de mens wordt hier uitsluitend als een *natuur*-gebeuren voorgesteld, zonder dat er van God als Schepper sprake is. Conclusie: storend neutraal en derhalve pedagogisch niet verantwoord. (f 2,90)
- 5764 In de reeks „Uit de Schatkamers van de Beeldende Kunst” verscheen van de hand van *B. Reith* een boekje over *Wereldwonderen en nog wat*. Het is een interessant geheel, dat aan alle eisen van populair-wetenschappelijke voorlichting voldoet. (f 3,75)
- 5765 Voor postzegelverzamelaars verscheen er in de reeks „Zwarte Beertjes” een boekje dat zij graag zullen bezitten. De titel is *Filatelie in klein bestek*, de schrijver *Frank Arnau*. Deze laatste geeft op overzichtelijke wijze, in een prettige trant, de geschiedenis van de postbezorging, de postzegel en de vervaardiging daarvan. Naast een filatelistisch ABC en woordenlijsten, bevat het werkje vele goede wenken voor verzamelaars, zowel voor beginners als gevorderden. Warm aanbevolen. (f 1,50)
- 5766 Een alleraardigst boekje voor hen die willen beginnen met het inrichten van een aquarium schreef *Peter Verberne* voor de „Vivona-reeks”. Hij noemde het: *Ons aquarium*. Men vindt er nuttige tips in betreffende planten, vissen, verwarming, belichting enz. Een en ander wordt met pentekeningen verduidelijkt. (geb. f 2,75)
- 5767 In de „Vivona-reeks” verscheen nog een handig boekje van *Peter Verberne*: *Ons terrarium*. Het zal zeker aan de wensen van veel natuurliefhebbers tegemoetkomen. De tekeningen over een in te richten terrarium zijn goed, maar er had nog wat meer de nadruk mogen vallen op het belang van een goede ventilatie. Ook verwarmde en vochtige terraria worden behandeld, terwijl een hoofdstuk over de populaire Syrische goudhamster niet ontbreekt. (geb. f 2,75)
- In de „Phoenix Pockets” verscheen als nummer 19 een *Veldgids voor vogels*, die samengesteld werd door *R. S. R. Fitter* en *R. A. Richardson*. Deze gids is ingesteld op de meest eenvoudige liefhebber. Practisch iedere Nederlandse vogel kan hij ermee leren kennen volgens een zeer eenvoudige methode, die geen enkele biologische of ornithologische scholing veronderstelt. Niettemin is de inhoud zeer degelijk en deskundig. Hij biedt ook aan meer gevorderde vogelkenners nog vele nuttige gegevens op het gebied van de veldbiologie der vogels. (f 2,95)
- 5769 In kort bestek en toch zeer overzichtelijk behandelt *S. E. Ellacott* de geschiedenis van het schip *Van boomstam tot oceaanreus*. Tal van termen en begrippen worden duidelijk gemaakt op een breed gebied. Een nadeel van dit boek is de vrijwel letterlijke vertaling uit het Engels, waardoor de geschiedenis eenzijdig Engels is georiënteerd en aan het Nederlandse aandeel in de ontwikkeling van de zeevaart nauwelijks aandacht wordt geschonken. Voor de liefhebbers van de zeevaart overigens zeer interessant. (f 4,37; 45 fr.)
- 5770 In *Motoren met vleugels* worden de principen van de aerodynamica door *L. Schneider*, *M. U. Ames* en *F. J. Twigt* op zeer eenvoudige wijze uiteengezet aan de hand van een aantal eenvoudige proeven, die jongens met een klein beetje handigheid zelf kunnen doen. Veel eenvoudige, duidelijke schetsen vergemakkelijken dit. In de laatste hoofdstukken worden de toepassingen behandeld en wordt zelfs een blik gegeven in de toekomstige ontwikkeling van de ruimtevaart. Aanbevolen. (geb. f 3,90)
- 5771 *Kom eens in de cockpit* zegt *J. C. P. Stuy* uitnodigend tegen alle jonge luchtvaartenthousiasten. Hij geeft hun hier een duidelijke, populaire uiteenzetting van de moderne vliegtuig-navigatiemiddelen en een sprekende beschrijving van wat piloot en verdere bemanning aan boord te doen hebben tijdens de vlucht. Het boek vraagt wel enig inzicht en wat inspanning om alles goed te kunnen volgen. (geb. f 3,90)

Het is zeker een goede gedachte geweest van *Dr. K. Cuypers* een boek voor de jeugd te schrijven over de omstandigheden op aarde, maan en daartussen. En gelukkig is *Op reis naar de maan* niet het zoveelste verhaal over de techniek van de raketten en wat daarmee in verband staat, maar een helder relaas over wat wij zullen zien en ervaren op die reis en op onze maan zelf. Zo tovert schrijver ons de afscheidsblik voor op onze blauwe aarde, en hoe wij de maan naderen en wat wij daar zullen vinden en missen. Spelenderwijs raken wij bekend met de verschillende maanformaties, terwijl al het vreemde op die buurwereld ons een beter begrip geeft van onze eigen aarde. Enkele schitterende foto's en vele duidelijke tekeningen maken dit tweede deel in de serie „Onze Horizon” tot een waardevol bezit voor de middelbare schooljeugd. (geb. f 3,75)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Nummer 20 van de „Phoenix Pockets” draagt als titel: *Chemie veroverd de wereld*. In een tiental hoofdstukken geeft *Dr. H. Müller* een pakkend overzicht van de geschiedenis en ontwikkeling van velerlei belangrijke stoffen, als brood, suiker, kleurstoffen, rubber en vooral de nieuwe vezels en plastics. Enig scheikundig inzicht is wel gewenst. Een boeiend boek met veel nieuws. (f 2,95)

Mogen wij u voorstellen:

MAX VAN AMSTEL

Dit keer gaan wij een praatje maken met *Johan Blinxma*, beter bekend onder zijn pseudoniem *Max van Amstel*, die naast onderhoudende romans, menig boeiend jeugdboek heeft geschreven. Eerst is het misschien wel interessant eens iets over zijn jeugd te vernemen.

Ik heb een prettige jeugd gehad in het landelijke Watergraafsmeer, waar wij destijds woonden. Op de daar aanwezige, uitgestrekte zandvlakten hebben wij naar hartelust kunnen voetballen en ravotten. Maar ook toen al namen boeken een ruime plaats in mijn leven in. Boeken waren mijn liefste verjaarsgeschenken, ik verslond ze. A. C. C. de Vletter en George van Aalst waren mijn lievelings-schrijvers.

Uw vraag, hoe ik zelf tot schrijven gekomen ben, vind ik maar moeilijk te beantwoorden. Ik kan hier niets anders op zeggen, dan dat ik het op een gegeven moment móést doen, zonder aanwijsbare aanleiding.

Een verlangen om schrijver te worden heb ik nooit gehad, ik wilde operazanger worden of in ieder geval aan het toneel. Maar er is helaas nooit iets van terecht gekomen.

Maar om op dat schrijven terug te komen, toen ik vijftien was deed ik mee aan een verhalenwedstrijd, uitgeschreven door „Het Jongensjaarboek”, een uitgave van De Haan in Utrecht. En laat ik nu de eerste prijs winnen met mijn verhaal „Kampioen”! De prijs, een boek van *Johan Fabricius*, is verloren gegaan, maar het manuscript van het verhaal heb ik nog steeds.

Na eerst bij mijn vader in de siersmederij gewerkt te hebben, ben ik omstreeks mijn twintigste jaar gaan publiceren. Jeugdverhalen, korte verhalen voor volwassenen en gedichtjes. Wat later een paar romans en een reeks jeugdboeken. Hoeveel? Laat ik maar eens opnoemen: *De avonturen van een voetbal*, *De band van III B*, *De boodschapper van de prins*, *De coaster „Argo”*, *Duizend jongens zien ze vliegen*, *Ergens op de wijde wereld*, *De horizon sluit zich*, *Marjo ontdekt haar roeping*, *Meester Vrijbuiters Ruut*, *de fox-terrier*, *Het slot Oedenrode*, *Straat Soedan* en *Een timmermanszoon wint land*.

Bij onze vraag wat hij nu zijn liefste boek vindt, strijkt *Max van Amstel* eens pei-

zend over zijn hoofd en zegt: Meestal is je laatste boek of het boek waar je juist mee bezig bent, je liefste. Zo was ik een tijdlang erg bevriend met de Aandewiels uit: *Ergens op de wijde wereld* en *De horizon sluit zich*. Ik had daar nog een derde deel over willen schrijven, met de zeesleepvaart als motief, maar daar is nog steeds niets van gekomen. Daarna kon ik een tijdlang erg goed opschieten met Henk Mutters en Kapitein Korstanje uit: *De coaster „Argo“*. Maar *De boodschapper van de prins* neemt toch wel een bijzondere plaats in, misschien omdat de uitgave van dit in de oorlogsjaren geschreven boek niet zonder moeilijkheden gepaard ging.

Nu ik een en ander over mijn eigen werk verteld heb, ben ik blij dat u mij in het algemeen nog eens de vraag stelt,

wat ik de taak acht van de jeugdschrijvers. Ik persoonlijk streef ernaar mijn jeugdige lezers een gezond en aannemelijk verhaal aan te bieden. Niet al te pedagogisch, maar goede verhalen met de nodige dosis spanning en avontuur. Van zestienjarige jongens die met revolvers rondlopen, in auto's en in vliegtuigen springen en roversbenden bestrijden moet ik niets hebben.

Ik vraag mij altijd af wat de mensen, die zulke verhalen verzinnen zélf toch voor ouders zijn. Je neemt je eigen opvoeding, je eigen levenshouding en je verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van je eigen kinderen toch immers als uitgangspunt, wanneer je een boek gaat schrijven? Ook de jeugd zelf, grijpt maar al te gemakkelijk naar al die ongezonde sensatieverhalen. En hier ligt nu m.i. een taak voor de ouders. Op de jaarlijkse boekenmarkten koopt men tien sensatieverhalen tegen één boek, waarvan ik weet dat het goed is. „Hij wil die boeken zo graag“, zeggen de ouders soms met een tikje schaamtegevoel. „Goed“, zeg ik dan wel eens, als het er even mee door kan, „gééff het hem, maar koop er dan tenminste óók nog een goed boek bij, als tegenwicht.“ Weet u... schoolbesturen en oudercommissies moesten wat vaker jeugdauteurs uitnodigen een causerie te houden op een ouderavond. De ouders stellen zo'n „gesprek“ met een jeugdauteur bijzonder op prijs. Dat heb ik vaak ondervonden.

Wat ik denk van de positie van het jeugdboek op de boekenmarkt? Och, ieder zal het er wel over eens zijn, dat er ontzettend veel verschijnt wat beter ongeschreven en in ieder geval beter onuitgegeven kon blijven. Men denkt te gemakkelijk „het ook wel te kunnen“ — maar ik verzeker u, dat het schrijven voor de jeugd zeker zo moeilijk is als het schrijven voor volwassenen.

Tegenover de pockets en semi-pockets sta ik wat sceptisch. De goede kant van deze uitgaven is ongetwijfeld dat door de lage prijs, méér mensen méér boeken kunnen kopen. Vaak kunnen de kinderen zelf boeken kopen van hun zakgeld, wat vroec-

ger praktisch onmogelijk was. Maar het boek als „bezit” devalueert. Als ik denk aan de uitgaven in mijn jeugd: linnen prachtbanden, een prima typografische verzorging, prachtige illustraties, alles esthetisch verantwoord. De pockets houden het geen half jaar uit. Het is een moeilijk probleem. Toch geloof ik, dat men op den duur weer meer naar het

royaler uitgegeven boek zal gaan grijpen.

Voor de genoten gastvrijheid en de openhartige wijze waarop Max van Amstel de problemen rond het jeugdboek heeft belicht, zeggen wij hem gaarne dank en wij wensen hem veel succes met de vele plannen die hij nog in petto heeft.

R.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Arnau, F.: Filatelie in klein bestek (Bruna), 247 p. — V	5765
Arnoldus, H.: Pietje Puk en zijn hond (De Eekhoorn), 64 p. — VIc	5707
Arnoldus, H.: Pietje Puk viert feest (De Eekhoorn), 64 p. — VIc	5705
Arnoldus, H.: Pietje Puk wordt boswachter (De Eekhoorn), 64 p. — VIc	5706
van Assche, L., en J. Schoeters: Gretry de kleine zanger (De Sikkel), 32 p. — VIa	5738
Baardman, M.: De vreugden der kleine dingen (Kok), 188 p. — IV-V, M, (P)	5743
Blyton, E.: De Vijf en de spooktrein (Becht), 156 p. — VIa-b	5715
Blyton, E.: De Vijf in de knel (Becht), 160 p. — VIa-b	5716
Blyton, E.: De Vijf op avontuur (Becht), 157 p. — VIa-b	5717
Blyton, E.: De Vijf op trektocht (Becht), 157 p. — VIa-b	5718
Briels, Th.: Zannekin (De Sikkel), 32 p. — VIa	5731
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke bakt pannenkoeken (v. Goor), 36 p. — VIc, M	5701
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke en haar vriendje (v. Goor), 32 p. — VIc, M	5702
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke krijgt visite (v. Goor), 36 p. — VIc, M	5703
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke werkt in de tuin (v. Goor), 36 p. — VIc, M	5704
Cami, B.: Het goudland (De Sikkel), 32 p. — VIa	5735
Collodi, C.: Pip het roze aapje (Van Goor), 68 p. — VIIb-c	5708
Cuypers, K., Dr.: Op reis naar de maan (De Sikkel), 143 p. — V, JM	5772
Daniëls, J.: Reis naar kabouterland (Kramers), 120 p. — VIc	5747
Dankelman, J., C.ss.R.: Amor in de teelens (Romen), 212 p. — IV-V †	5742
Diddens, H.: Een koning voor het vrije België (De Sikkel), 32 p. — VIa	5736
(Dierckx, R.): Door de wijde wereld. 1e Deel (Standaard-Bkh.), IV, 160 p. — VIa	5762
(Dierckx, R.): Wetenschap en avontuur (Standaard-Bkh.), 48 p. — V°, N	5763
Douwes, D. J.: Het mislukte komplot (Kok), 142 p. — VIa	5728
Ellacott, S. E.: Van boomstam tot oceaaneus (L. Opdebeek), 96 p. — V	5769
Fitter, R. S. R., en R. A. Richardson: Veldgids voor vogels (W. de Haan), 192 p. — V	5768
Gard, R.: Tom wint de race (Spectrum), 176 p. — VIa-b, J	5723
Gast, L.: En . . . Regina? (Van Goor), 76 p. — VIIb, M	5710
van Gerven, R.: De triomf van de kardinaal-infant (De Sikkel), 32 p. — VIa	5734
Graham, R.: De vliegende wasmand (Reinalda), 128 p. — VIIb	5713
Hamre, L.: De Otter drie-twee roept (Becht), 139 p. — VIa, J	5726
Han: De kleine Tomist (Desclée), 97 p. — VIa-b, J †	5721
Harder, B.: Pepo en het Indio-meisje (Van Goor), 88 p. — VIIb	5711
van der Heide, W.: Een postroof met perikelen (De Eekhoorn), 166 p. — VIa, J	5724

van Hemeldonck, E.: De Keteloorlog (De Sikkel), 32 p. — VIa	5739
(van den Heuvel, M.): Uit de takken stijgen vlammen (Sint-Joris), 192 p. — V	5741
Hölscher, T.: Op 't nippertje (Van Goor), 112 p. — VIa-b, M †	5755
ter Horst, W.: Een vakantie in de Kongo (Kok), 203 p. — VIa-b, J, (P)	5722
Jaeger, K.: Het bandietje (Descleé), 54 p. — VIa-b	5714
Jager-Meursing, T.: Meisjes van onze tijd (Kluitman), 158 p. — IV-V, M, N	5760
de Jong, D.: Tussen huis en horizon (De Kern), 191 p. — IV-V, M	5757
Kaal, H.: Mijn eerste boek (Van Goor), 72 p. — VIc	5746
Matthiessen, W.: Het geheim van de rode U (Reinalda), 126 p. — VIa, J	5725
Müller, H., Dr.: Chemie verovert de wereld (W. de Haan), 160 p. — IV-V	5773
Niemann, A.: Pieter Marits (Kramers), 271 p. — IV-V, (P)	5758
van Oordt, A.: Waarom zou ik . . . ? (West-Friesl.), 209 p. — IV-V, M	5759
Peters, A.: De olijke tweeling op avontuur (De Eekhoorn), 123 p. — VIIb, M	5709
Petillon, W., en M. de Jongh: Waarom ga je, Sissi? (West-Friesl.), 154 p. — VIa, M	5756
Rafferty, G.: John en de grijze wolf (Spectrum), 176 p. — VIa, J	5727
Reith, B.: Wereldwonderen en nog wat (Spaarnestad), 95 p. — V †	5764
Renson, G.: De Spaanse furie (De Sikkel), 32 p. — VIa	5733
Schenk, L.: Alle eendjes zwemmen in het water (Boekerij), 48 p. — VIc	5748
Schenk, L.: Schuitle varen, theetje drinken (Boekerij), 48 p. — VIc	5749
Schenk, L.: Twee emmertjes water halen (Boekerij), 48 p. — VIc	5750
Schneider, L., M. U. Ames en F. J. Twigt: Motoren met vleugels (G. de Boer Jr.), 120 p. — V	5770
Smit-Lette, M.: Tegen de stroom op (Van Goor), 220 p. — IV-V, M	5744
Sorensen, V.: De wonderen van de Esdoornheuvel (Wereld-Bibliotheek; Van der Peet), 192 p. — VIIb	5712
Streatfeild, N.: Willy's droom (Spectrum), 192 p. — VIa, M	5740
Stuy, J. C. P.: Kom eens in de cockpit (G. de Boer Jr.), 99 p. — V	5771
Verberne, P.: Ons aquarium (Littera Scripta Manet), 116 p. — V	5766
Verberne, P.: Ons terrarium (Littera Scripta Manet), 124 p. — V	5767
Verleyen, C.: Een kroon voor Karel de Stoute (De Sikkel), 32 p. — VIa	5732
Vermeiren, L.: De Rode Ridder in het berenhol (Zuid-Ned. Uitg.), 126 p. — VIa-b, J	5719
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: Een spoorweg door het oerwoud (De Sikkel), 32 p. — VIa	5737
Verne, J.: Michaël Strogoff (Van Goor), 112 p. — VIa	5729
Vertessen, I.: Het leven in een Romeinse villa (De Sikkel), 32 p. — VIa	5730
Vlietinck, E.: Meisjes zoeken hun weg (Van Goor), 140 p. — IV-V, M	5745
Willeshuis, C.: Avontuur in de Zuidzee (Van Goor), 104 p. — VIa-b	5754
Willeshuis, C.: Oeleke (Van Goor), 124 p. — VIIb, J	5753
Wolffenbittel-Van Rooyen, H.: Ilja, de kleine ganzenridder (Fontein), 239 p. — VIIb	5751
Wyler, R., en G. Ames: Van rolschaats tot raket (Cantecleer), 64 p. — VIIb	5761
de Zeeuw J.Gzn., P.: Het testament van de dijkgraaf (Van Goor), 92 p. — VIa-b, J, (P)	5720
Zonderland, D.: Knikkertje Lik (Spectrum), 192 p. — VIIb	5752

OKTOBER 1959

JAARGANG XI

NUMMER 3

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 5774-5831

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlektuur . . .</i>	23
 <i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	34
 <i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>C. Butner</i>	—36
 <i>Bibliografisch register</i>	 38

VERKLARING DER TEKENS

Vic = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

5774 In het tweede deel van *De avonturen van het aapje Joekie* stelde *Jo Kalmijn-Spienburg* opnieuw enkele belevenissen van dit televisiefiguurtje te boek. Misschien aardig voor kinderen die Joekie op de televisie gevolgd hebben, maar te vreemd voor hen die het aapje daar niet van kennen. De tekeningen van Kees van Lent zullen niet bij iedereen in de smaak vallen en voor sommige kleintjes te bizar zijn. (geb. f 2,50)

De honden Leks en Reks worden ten tonele gevoerd in een zevental boekjes van *Ton van Beek*, die ieder een afgerond avontuur bevatten. Het zijn aannemelijke niemendalletjes, die de kleinsten wel even kunnen vermaken. Door de deling van de lettergrepen zijn ze ook geschikt voor beginnende lezertjes. De vetgedrukte, snaakse illustraties zijn van Carol Voges. De boekjes heten: *Leks en Reks en de poes*, *Leks en Reks in de speeltuin*, *Leks en Reks lopen weg*, *Leks en Reks en de kabouter*, *Leks en Reks en de bijen*, *Leks en Reks verdwaald* en *Leks en Reks in een kano*. (p. dl. f 0,60)

5775 *Japie, de oude koetsier* heeft het niet ge-

makkelijk. Zijn paardje begint oud te worden en zijn rijtuigje verliest zelfs op zekere dag de bodem, van louter slijtage. Op dat moment zit net de notaris in het koetsje. Wat een ramp! En dan al die auto's, die Japie concurrentie aandoen! Het is een geluk dat er nog goede mensen op de wereld zijn, zodat Japie toch nog koetsier kan blijven. Een eenvoudig, aardig verhaaltje, geschreven door *Hartger Menkman*. De letter is groot en de tekeningen van Joop Löbler zijn leuk. (geb. f 1,75)

In de serie „Ons Genoegen” verscheen weer een nieuw verhaaltje over het kleine meisje *Josientje*, bekend uit voorgaande boekjes van *Gok Grashoff*. De titel luidt: *Josientje, waar is je poes?* Wat *Josientje* beleeft op haar spurtocht naar de rode kater *Petroeska*, die wegloopt juist als moeder een dagje naar oma is, wordt vlot verteld, en leuk geïllustreerd door *Lies Veenhoven*.

(geb. f 1,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Voor jongens en meisjes vanaf ongeveer negen jaar, die kunnen genieten van een

5783

5784 enigszins ongewoon verhaal, is *De honden van professor Poespas*, door *Carol Ryrie Brink*, een heerlijk boek. In het dorp Modderveen, waar nooit iemand lacht, arriveert Willy om zijn oom, de postdirecteur, te helpen en om bovendien bij de boer, de wever en de molenaar allerlei werkjes op te knappen. Professor Poespas met zijn kunstenmakende honden komt er op tournee, maar het circus van de onsympathieke Belloni trekt meer belangstelling. Na allerlei verwickelingen, waarbij Willy de professor helpt, blijkt de tijger van Belloni alleen maar een tijgervel te zijn. De dorpelingen voelen zich natuurlijk bedrogen en professor Poespas wordt in ere hersteld. Een alleraardigst verhaal, dat soms door woordkeus en sfeer doet denken aan een oud volksvertelsel. Ook de plaatjes geven die indruk. (geb. f 2,90)

5785 Als tweede deel in de „Dikkie Kwikserie” van *Piet Broos* verscheen: *Dikkie en Fien in Amerika*. Dikkie Kwik, zijn zusje Fientje en Floris V, de koning van Karpatie, beleven in dit boek weer dezelfde soort nonsens-avonturen als in het voorgaande. De erg goedkope grapjes en de oninteressante, fantasieloze avonturen maken dit deel al even weinig aanbevelenswaardig als het eerste.

(geb. f 2,95)

5786 Het derde deel in de „Pippi Langkousserie” van *Astrid Lindgren* is getiteld: *Pippi Langkous in Taka Tuka-land*. Pippi, een klein meisje, dat zo maar ergens alleen in een vervallen villa woont in gezelschap van een aapje en een paard, gaat in dit deel met haar buurtjes Tommy en Anneke naar het eiland waar haar vader negerkoning is. De dwaze invallen van de originele Pippi maken dit boek tot een sprankelend geheel, waarvan kinderen met veel fantasie zullen smullen. (f 2,75; geb. f 3,50)

5787 De jonge schrijfster *Truus Sparla jr.* debuteert met het meisjesboek *Wieske*. De hoofdfiguur van het verhaal is een arm zigeunermeisje waar omheen de schrijfster allerlei avonturen bedenkt. Het grootste avontuur is een reis naar

Frankrijk met een oude schilder, die daar in een museum zijn schilderijen mag tentoonstellen als hij het model meebrengt. Midden onder de terugreis, nadat ze eerst nog het overlijden van een oude man in een eenzaam hutje hebben meegemaakt, is het boek plotse-ling uit. Een irrefeel en soms sentimenteel verhaal, waar we niet bijster enthousiast over kunnen zijn. Ook qua stijl heeft het geen opvallende kwaliteiten.

(geb. f 4,25)

5788 *De kinderen van de dief* leven onder een grote druk. Hun vader, waar ze zoveel van houden, heeft zich op oneerlijke wijze geld toegeëigend. Hij moet dit boeten met gevangenisstraf. De grotere kinderen weten wat er met vader gebeurd is; ze weten dat hij niet goed gehandeld heeft, maar hebben van moeder gehoord dat hij het geld alleen besteed heeft om schulden, door haar ziekte ontstaan, te betalen. Toch raken de kinderen in conflict met andere jongens en meisjes van hun leeftijd, omdat hier en daar over hun vader gefluisterd wordt. Ze slaan er zich echter manmoedig doorheen, op verstandige en liefdevolle wijze bijgestaan door hoofdonderwijzer, burens en niet te vergeten door moeder, die haar man weet hoog te houden, ondanks alle narigheid. Al zijn de problemen die worden opgediend nogal zwaar voor jeugdige lezers en al treft men ook enkele clichémomenten in het verhaal aan, toch kan dit deel uit de „AP Jeugdserie”, geschreven door *Mathilde Smits-Esperstedt*, ook goed doen, met name door de mooie gezinssfeer. Jammer dat God en godsdienst, juist in deze situatie, geen rol spelen. (geb. f 3,90)

5789 Een juweel van een boek is: *Rasmus en de landloper*, door *Astrid Lindgren*. Pleegouders die in een weeshuis een kind komen uitzoeken, nemen altijd een meisje met krullen. Daarom besluit Rasmus er zelf op uit te trekken om de rijke vader en moeder te vinden die graag een jongetje met steil haar willen hebben. Met Oskar, een vrolijke, gelukkige landloper, trekt hij rond en beleeft hij

een spannend avontuur met inbrekers. Als ze tenslotte de rijke mensen vinden die Rasmus met zijn steile haar willen hebben, verkiest deze Oskar als vader, en deze besluit zijn zwerfervloed te bedwingen om samen met zijn vrouw voor Rasmus te zorgen. Kinderen zullen

Rasmus en de landloper

zich met Rasmus vereenzelvigen en de geborgenheid en blijheid ervaren, die elk kind nodig heeft. De vertaling van het boek is goed en de uiterlijke verzorging uitstekend. Warm aanbevolen aan kinderen vanaf tien jaar, die het verhaal ook graag zullen horen voorlezen. (f 3,90; geb. f 4,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Een bijzonder boeiend verhaal, dat zich afspeelt in de Germaanse oudheid, is *Toengeb de hunebedbouwer*. Toengeb, de zoon van het opperhoofd, munt uit door dapperheid en slimheid. Het is dus te begrijpen dat hij in die wilde tijd de spannendste avonturen beleeft, vooral als hij ook nog gaat reizen om het aardse paradijs — het land van vrede en zonder graven — te vinden als nieuwe woonplaats voor de stam. De jongen

heeft hierover vage verhalen gehoord, maar verder dan de zondvloed en het paradijs komt de verkondiging voor hem niet: „hij was een heiden en zeer arm...”. De rijke ervaring, die Toengeb opdoet op zijn tocht, waarop hij zijn verloren gewaande broer terugvindt, maken hem tot een waardig opvolger van zijn vader, als deze door een ongeluk de dood vindt. Wij bevelen jongens dit boek van *Joh. Hidding*, met zijn mooie christelijke strekking, graag aan.

(geb. f 4,95)

Als vervolg op „Kleine Bever, de Owaga-Indiaan”, schreef: *J. L. Eggermont: De gouden pijl van de Owaga's. Wanneer de Volgasi's de gouden pijl van de Owaga's stelen, omdat zij denken met deze „grootste amulet van de roodhuiden” een hoofdrol te kunnen gaan spelen onder de stammen in de omgeving, zijn deze eerst lamgeslagen. Met de hulp van Blanke Bever, alias Frank Honney, de blanke vriend van zijn zoon Kleine Bever, weet het opperhoofd Grote Bever zijn mannen weer tot vechten op te wekken. Na spannende avonturen worden de Volgasi's gestraft en komt de gouden pijl terug bij de rechtmatige eigenaars. Een wel boeiend geschreven Indianenboek, al draait het ook uitsluitend om het avontuur en is de verdere documentatie dubieus. En ook hier hoort het doden van mensen tot de orde van de dag. Een matig geheel. (geb. f 3,90)*

In een bewerking naar *N. Carels* worden in *De geheimzinnige ring*, door Sandor Kis de belevenissen verteld van een Engelse ingenieur, zoon van een Indiase radja en een Engelse, die voor een steenkolenmaatschappij naar India wordt uitgezonden. Onderweg en ook in India zelf maakt hij enkele raadselachtige dingen mee, terwijl er bovendien twee moordaanlagen op hem worden gepleegd. Na veel spannende en ook romantische avonturen blijkt hij de eigenaar van de wondervallei, die hij, door de watertoevoer ervan weer in orde te maken, herschept tot een vruchtbare en bloeiende landstreek. Dit ouderwets-

5791

5792

romantische verhaal, dat door de korte zinnnetjes en het gebruik van de onvoltooid tegenwoordige tijd niet gemakkelijk leest, kan niet anders dan middelmatig genoemd worden. (geb. f 4,25)

5793

Uli de cirkusjongen is de titel van nummer 19 uit de „Jeugdpoekets”, waar het in de „Algemene Reeks” werd opgenomen. De auteur is *Helmut Hölscher*. Uli treedt met zijn ouders op in een Mexicaans circusnummer, maar zijn hart gaat uit naar de techniek. Als een vijandige acrobatengroep de circusvoorstelling tracht te saboteren, krijgt Uli de kans zijn technisch talent te tonen. Daarmee stelt hij de verwerkelijking van zijn toekomstdromen veilig. In het begin wil het verhaal niet erg vlotten, maar na verloop van enkele hoofdstukken weet het toch wel te boeien. De vertaling laat helaas te wensen over. (f 1,35)

5794

Het opwindende balsmasqué van *Pamela Brown* is een speurdersverhaal over drie kinderen die bij een oom en tante in Londen hun vakantie doorbrengen. Deze hebben een winkel in toneelkostuums, en juist als de kinderen aankomen, is er voor de vierde keer een zending kostbare kostuums niet op het bestemde adres aangekomen, maar spoorloos verdwenen. De kinderen gebruiken hun speurders talenten, halen enige gewaagde stukjes uit en weten uiteindelijk het raadsel op te lossen. Deze 64e „Prisma Junior” valt op door het gemak, waarmee hij geschreven is. Verder is het een van die bekende, gezellige, spannende Engelse jeugddetectives — die de jeugd rond de elf graag gegund wordt. Hier en daar is het verloop van het verhaal wat traag. (f 1,25)

5795

Ik heet Florita, zo stelt zich het temperamentvolle Nederlandse meisje voor, dat met haar ouders in Mexico woont en hier in gezelschap van haar Mexicaanse kameraadjes een leven vol avonturen leidt, die door *Trude Wehe* in twee delen beschreven worden. De lokale sfeer is goed getroffen en in het verhaal zijn veel interessante gegevens verwerkt. Het boek getuigt van vriendentrouw en liefde voor vader en moeder. Het veelvuldig

gebruik van Spaanse woorden stelt wel enige eisen aan de intelligentie van de lezertjes. Ook is het wenselijk dat zij voorgelicht zijn omtrent het moederschap, aangezien er een passage in het boek voorkomt, waarin Pepita de geboorte van een nest honden bijwoont en naar aanleiding daarvan met haar moeder over het menselijk geboortewonder converseert.

In het vervolg, *Pepe en Florita*, vertelt 5796

de laatste verder over haar belevenissen in Mexico, over de vele dieren rondom het huis, over de ondoordachte streken die zij uithaalt, over haar vriendschap met de jonge Indio Pepe, en over haar logeerpartij bij hem op de hacienda, als haar moeder een baby verwacht. Telkens wordt een ander voorval verteld, en dit wordt op een prettige, vlotte manier gedaan. Het is dus geen doorlopend verhaal met een climax. De opmerkingen bij het eerste deel gelden overigens ook voor dit boek. (p. dl. f 1,90; geb. f 2,90) Het vijfde deel dat *Pieter Nierop* over de familie Sandelhout in de „Zonnebloem-serie” schreef, brengt: *Een brief* 5797

voor *Miesje Sandelhout*. Het begint met een fles, die Miesje aan het strand vindt. Een levendig Belgisch meisje heeft hierin een brief gestopt, in de hoop dat deze door een ander meisje gevonden zal worden, die met haar zal willen corresponderen en vriendschap sluiten. Haar wens gaat in vervulling en het komt zelfs zover dat de hele familie Sandelhout in Oudenaarde, waar Miesjes vriendinnetje woont, gaat logeren. Een wel gezellig, maar niet meer dan middelmatig verhaal. (geb. f 2,90)

Kari, door *Gabriel Scott*, is het verhaal van een opgroeiend meisje vanaf haar vierde tot en met haar vijftiende levensjaar. In nog geen honderd bladzijden wordt er verteld over haar leventje thuis, met haar vriendje, de appelboom, en het plezier dat ze heeft van de bootjes die komen aandrijven in het beekje. Later, op kostschool, heeft ze het moeilijk met wiskunde, maar ze leert ook de jongen kennen die de bootjes maakte, en dat

- wordt haar vaste vriendje. Een door het grote leeftijdsverschil moeilijk te plaatsen, wat tam verhaal, waarvan eigenlijk de enkele aardige tekeningen nog het verdienstelijkst zijn. (geb. f 2,75)
- 5799 *Liesbeth Lems* vertelt in nummer 14 van de „Mei-Pockets” over *Mieke*, een jong meisje uit een harmonisch protestants-christelijk gezin. De dagelijkse beslommeringen van het leven thuis en op de huishoudschool worden levendig beschreven. Er valt echter wat al te veel nadruk op de welbeschouwd milde vorm van bedrog die *Mieke* pleegt bij het examen. Lectuur, die, hoewel wat zwaar op de hand, verder wel geschikt is. (f 1,25)
- 5800 Van *Elisabeth Stelli* horen we de lotgevallen van *De tweeling van het doktershuis*, twee levenslustige meisjes, die geen moeder meer hebben en tijdelijk het huishouden van hun vader naast hun schoolwerk erbij doen, tot deze ingrijpt en er een nieuwe huishoudster komt, die nu eens aardig is. Beide meisjes worden verliefd en op het einde trouwt vader met hun meest geliefde lerares, terwijl het zich laat aanzien dat ook voor de tweeling een gelukkige toekomst in het verschiet ligt. Onbeduidende maar wel bruikbare ontspanningslectuur. (geb. f 3,75)
- 5801 In *Het nieuwe vaderland*, door *Foka van Loon*, maken we kennis met een familie uit Indonesië, die voorgoed naar Nederland komt. De Nederlandse vader is in een jappenkamp omgekomen. Zijn Javaanse vrouwtje krijgt met haar vier kinderen aanvankelijk een zolderkamer in een mooi hotel toegewezen, waar zij door de hotelhoudster zeer onheus behandeld worden. Gelukkig krijgen zij na verloop van tijd een gedeelte van een huis, ergens op het platteland. Eerst staat de bevolking erg onwennig tegenover hen, maar gelukkig worden zij, vooral dank zij het vijfjarige jongste broertje Han, door de bewoners aangevaard. Het boek heeft een zeer positieve christelijke inslag. Bij al haar misère houdt moeder vast aan Toewan Jezus. Het oudste dochtertje, de vijftienjarige

HOLLANDIA - JEUGDBOEKEN

PAT BOONE :

„Tussen twaalf en twintig”

Gesprekken met jonge mensen.

„Ik heb geprobeerd, volkomen eerlijk te zijn en mijn geloof, hoop, dromen, ervaringen (en fouten!) met jullie te delen, in de hoop, je een beetje gelukkiger te maken. Natuurlijk krijg je wel eens een dreun op je hoofd,” zegt Pat Boone, „maar daar leer je van.” Vertaling H. C. E. de Wit-Boonacker. Foto-omslag.

Ing. f 2,50

PETER JASPERS :

„Annemarieke” deel 2

De vier Heemskinderen.

Annemarieke, Marjolein, Martie en René op de middelbare school, een boeiend vervolg op „Annemarieke”. Foto-omslag.

Geb. f 4,90

PETER JASPERS :

„Met Rozerood en Zonnehoed”

Kindergedichten.

De kindergedichten van Peter Jaspers kunnen gerekend worden tot het beste, dat de laatste jaren aan poëzie voor kinderen verschenen is. Illustraties van I. Spreckmeester.

Geb. f 2,50

J. RIEMENS REURSLAG :

„De oude sprookjes”

Verzameld en vertaald naar de oorspronkelijke teksten. Geïllustreerd met 135 tekeningen en 8 driekleurenplaten op kunstdrukpapier door Toby Vos, Judith Kruijs, Jos Ruting, Henk Kabos, J. de Gruyter en Rie Kooyman.

Het mooiste sprookjesboek.

Luxe-editie 6c druk Geb. f 13,50

Nieuwe goedkope druk.

Geb. slechts f 4,90

DIET KRAMER

„Lodewijk de mensenredder”

Geïllustreerd door W. A. van de Walle. 10e druk. In kleurenomslag f 2,50

Bij uw boekhandel verkrijgbaar

(Adv.)

Lydie, moet tenslotte erkennen dat O. L. Heer steeds helpt en ook zij gaat „het nieuwe vaderland” waarderen. Taal en stijl zijn vrij goed. Alleen zegt de moeder, die het Nederlands niet goed machtig is, soms al te wijze dingen in zeer moeilijke bewoordingen. (geb. f 3,90)

In het 14e deel van de „Heldenserie” geeft J. D. Degreef in vogelvlucht een levensbeschrijving van *De man zonder vrees*, de beroemde oceaانvlieger Charles Lindbergh. Na jeugd en opleiding te hebben beschreven van de „flying fool” geeft de auteur een — zij het wat geromantiseerd — uitvoerig verslag van de grote vlucht. De spanningen daaromheen weet hij goed weer te geven. Het slot neigt iets naar het sentimentele. Als eerste kennismaking met het leven van deze held een heel acceptabel werkje. (f 1,—)

5802

5803

De schildknaap van Grote Pier, door Johan de Vries, is een uit historische bronnen — die achterin genoemd worden — samengesteld verhaal over een

episode uit de Friese vrijheidstrijd in het begin van de 16e eeuw, met als hoofdpersoon de beruchte geweldenaar Grote Pier, een boer die opklom tot leider van deze beweging. Het verhaal speelt grotendeels in Alkmaar en omstreken, waar Sjoerd Hiddema, een Friese jonker, op de Latijnse school

gaat. Door toeval komt hij in aanraking met Grote Pier, als deze in 1517 brandschattend Noord-Holland binnenvalt. Gedwongen wordt hij diens schildknaap en beleeft heel wat op de plundertochten die Pier onderneemt. Bij de overval op Alkmaar weet Sjoerd echter te ontvluchten. Een boeiend geschreven verhaal met een uitstekende karaktertekening, voor geschiedenisliefebbers vanaf ongeveer twaalf jaar. (f 2,65; geb. f 3,90)

Als deel 2 in de reeks „De avonturen van stuurman Vrijmoed” schreef *Otto Kindler Het spookschip*. Met zijn vader beleeft de scheepsjongen Jochem Vrijmoed in de 16e eeuw een aantal lugubere avonturen op de Middellandse Zee. Er komen kapers, wreedheden en een spookschip aan te pas. Het is allemaal van het goede wel een beetje te veel. Het gaat er vaak wreed toe en de spookachtigheden zijn griezelnummers uit de oude doos. Gezonde jongens zullen er wel tegen kunnen, maar we kunnen hier toch bepaald niet van een fraai stuk jeugdlectuur spreken. (f 1,90; geb. f 2,90)

5804

5805

Pocomoto, de jongen die vecht voor recht en waarheid, mag in *De sneeuw-wolf* een geweldige wintertocht meemaken met een Indiaanse bontjager. De ontberingen en de ervaringen van deze tocht, waarbij Poco een wolf het leven redt en deze uit dankbaarheid over zijn redder waakt, vormen de inhoud van dit verhaal. De Indiaan geeft zijn visie op de rol die een wolf in het Indiaanse bijgeloof wordt toebedeeld. Poco is wel een held, maar blijft toch een aanvaardbare figuur, met doodgewone jongensangsten en jongensstreken, en doet daardoor sympathiek aan. De „Pocomoto-serie” van *Rex Dixon* blijft zich ook in dit elfde deel op peil handhaven, doordat er steeds weer andere elementen in verwerkt worden. Aanbevolen.

(f 2,95; geb. f 3,95)

Theo Frank doet in de „Sneeuwbal-serie” *De speurtocht van Dakota Will* uit de doeken. Will Anderson, die om zijn relaties met de Indianen de bijnaam Dakota Will heeft gekregen, is

5806

een brave en dappere borst. Hij gaat er op uit om een verloren gewaande legerverkenner op te sporen. Hij vindt hem inderdaad, zij het na vele avonturen en menigvuldig levensgevaar te hebben doorstaan. Will zelf doet geen vlieg onnodig kwaad, maar voor de rest wordt er in dit boek flink geknald en bij het dozijn gesneuveld. Hierin verschilt dit verhaal niet veel met vroegere Indianenboeken. Het is geen uitblinker, maar kan er, met zijn vrij vlotte stijl, toch wel mee door. (geb. f 2,50)

5807

Een boeiend avonturenverhaal treft men aan in het 65e deel van de „Prisma Juniores”: *Het mysterieuze zeilschip*. Op zekere morgen drijft langs de Ierse kust een prachtige onbemande brik. Pat Herson komt onmiddellijk in actie, hij

gaat aan boord en bergt het schip. Al spoedig blijkt dat Spanjaarden en een bende Noorse boeven van het bestaan ervan afweten en er hevig jacht op maken. Pat wordt gekidnapt als onderpand voor de overgave van het schip, dat met goud beladen zou zijn. Deze gebeurtenissen brengen de hele

dorpsgemeenschap in beweging. Een ware slag, waaraan zelfs messen en bloeddruppels te pas komen, wordt tegen de bende geleverd. Op een gelukkige afloop kan natuurlijk gerekend worden. Dit spannende boek van *Eills Dillon*, dat goed opgezet en uitgewerkt is, met sprekende typering en prettige karakters, kan aanbevolen worden aan jongens vanaf ± 13 jaar. (f 1,25)

5808

Op het spoor van Fawcetti, de Brit die verdween tijdens zijn expeditie naar een dode stad in de Mato Grosso (1925), stuurt *Henri Verne* ditmaal Bob Moran, zijn romanheld, met diens Braziliaanse gastheer en een geciviliseerde Indiaan. Het verhaal wordt kundig in de grond-

verf gezet; de omgeving wordt natuurgetrouw weergegeven, maar zodra het trio de moordende Chavantes ontmoet, slaat ook de fantasie van de schrijver op hol. Zijn ergste zonden bedrijft hij bij de weergave van de oorlogszeden der Chavantes en van de gefantaseerde dode stad. Zo deze bestaat, is ze immers al lang door tropische groei overwoekerd. Deze en dergelijke wilde fantasieën zullen de jonge lezer overigens weinig storen. Misschien merkt hij ook niet op, hoe ongelukkig Verne het godsdienstig besef van zijn trio verheidenst; ze bidden tot de hemel en danken dan het lot of het toeval. Even scheef staat de figuur van pater Braga erbij: die bereikte de dode stad, leerde de laatste der Musu's wél Portugees, maar *niets* van het geloof! De jongens lezen daar wel overheen, maar wij kunnen het spannende verhaal toch niet aanbevelen, met dergelijke gebreken. De spelling van namen en vreemde woorden is onnauwkeurig. Ergens blijft de lezer van *Oase K antwoordt niet*, deel 8 van de „Bob Moran-serie”, teleurgesteld. Het gegeven is ongetwijfeld interessant. Bob Moran slaagt erin een misdadig genie te vernietigen, dat de hele wereld in zijn macht dreigt te krijgen door een geheimzinnig gif dat alle mensen tot robots kan omtoveren. Toch zijn er aanmerkingen. Het slot, de ondergang van Oase K, is al te gemakkelijk en erg negatief. Er wordt wel erg gemakkelijk omgesprongen met mensenlevens, ook door de schrijver zelf. Het geheel doet cru en soms bijna onmenselijk aan. Men mist ieder „hoger” uitzicht. Ondanks dit alles toch wel te lezen, omdat de gang van het soms erg spannende verhaal vlot is. Het wisselend gebruik van ge, U en je is verwarrend. Het negende avontuur van Bob Moran voert hem naar *De vallei der Brontosaurusen*. Professor Hetzel uit Wenen heeft in Afrika geraamten gevonden van Brontosaurusen, dieren waarvan de wetenschappelijke wereld meende, dat ze alleen in Amerika geleefd hadden. Er ontstond twijfel omtrent de waarheid van

5809

5810

zijn beweringen. Op zijn sterfbed belooft zijn dochter Leni naar Afrika te reizen om de goede naam van haar vader in ere te herstellen. Door de weigering van Allan Wood en Bob Moran haar te vergezellen, raakt Leni in gezelschap van enkele schurken wie het alleen om diamanten te doen is. Allan en Bob komen op hun weigering terug, redden Leni, vinden de geraamten en... diamanten, waarmee ze een goed werk verrichten. Het boek is rijk aan avonturen, maar ook vol wreedheden, zodat het ons voor jongens onder de vijftien ongeschikt lijkt. (p. dl. geb. f 3,50; 48 fr.)

5811 *Het schot in de mist* is de titel van nummer 66 uit de „Prisma Juniores”, dat werd geschreven door *Wilfrid Robertson*. Tijdens een zware mist wordt de onsympathieke bewoner van het landgoed „Monthorpe Hall” in de naburige bossen doodgeschoten. Joe Gudgeon, een bekend wildstroker, krijgt sterke verdenkingen tegen zich. Hij weet zich een tijd lang schuil te houden, maar wordt tenslotte opgespoord en gearresteerd. De jonge advocaat Mark Stratton weet tesamen met de detective Hawton de onschuld van de verdachte aan te tonen en het mysterie op te lossen. Een boeiende jeugddetective in een goede vertaling. Alleen het dialekt dat de vertaler de dorpsbewoners in de mond legt, is moeilijk, hetgeen de leesbaarheid niet ten goede komt. Minder prettig doet het aan dat de dorpspolitie als dom en onsympathiek voorgesteld wordt. (f 1,25)

5812 In het 4e deel van de „Veerle-serie”, *Veerle op de bres*, beschrijft *M. de Vleeschouwer-Verbraeken* hoe Veerle, nu geslaagd voor haar diploma kinderverzorgster, het volle leven in gaat. Ze vertelt op onderhoudende manier over haar verschillende werkkringen bij arme mensen en bij de kinderen van een rijke graaf. Door goedheid en geduld weet ze ook de stugge Patrick voor zich te winnen. Als ideaal heeft zij zich gesteld een eigen kleuterhome op te richten voor verwaarloosde kinderen en dank zij de edelmoedigheid van de graaf ziet het

er op het eind van het boek hoopvol uit voor haar. Een aardig meisjesboek, in Vlaams milieu, met een goede strekking. (geb. f 3,50; 45 fr.)

Argentinië en Chili vormen het decor voor *Dans dan, kleine Corina...*, door *Charlotte Thomae*. Na de dood van Corina's moeder is haar vader, een beroemd danser, naar Buenos Aires vertrokken. Corina zelf leidt een armoedig bestaan bij haar liefdeloze grootmoeder. Met behulp van een trouwe vriend reist zij haar vader achterna, wordt opgenomen in zijn balletgroep, raakt verloofd, maar keert na een enkelbreuk, die haar danscarrière beëindigt, naar haar jeugdvriend terug. Dit — niet feilloos vertaalde — verhaal vol zuidelijke romantiek zal jeugdige lezeressen wel aanspreken wegens de exotische omgeving en het artiestenmilieu. De uitgebreide historische en geografische documentatie is wel interessant, maar veroorzaakt ook een nogal hinderlijke stroefheid in de gang van het verhaal. Geschikt. (f 2,65; geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Voor deze leeftijdsgroep is er allereerst een pocket uit de „Flamingo-reeks”, geschreven door *Hilda Puhm*. De titel luidt: *Engeltje wordt tuinarchitecte*. Het weesmeisje Engeltje komt, na een mislukte poging het bij haar tante uit te houden, in huis bij haar oom en voogd. Deze oom heeft drie kinderen uit zijn eerste huwelijk, terwijl zijn tweede vrouw, een actrice, uit háár eerste huwelijk twee kinderen heeft. Eén hiervan, de jonge architect Nico, zal een grote rol in het leven van Engeltje gaan spelen. Haar hartewens, tuinarchitecte te worden, zal na haar eindexamen in vervulling gaan, en samen met Nico gaat er een mooie toekomst voor haar open. Een gezellig niemendalletje, met summiere karaktertekening en een overgroot aantal niet-ter-zake-doende figuren. Het religieuze element ontbreekt. (f 1,50)

ELSEVIERS EDUCATIEVE JEUGDBOEKEN

EEN BRON VAN VREUGDE VOOR HET HELE GEZIN !

* instructief * fraai geïllustreerd * warm aanbevolen
door pers, radio, onderwijsinstanties en bekende pedagogen

Mijn eigen encyclopedie

**Beeldencyclopedie voor de jeugd van
5—10**

door *Tom Hulstbosch* en *Rein van Looy*
Met ca. 1000 afbeeldingen. Een kostelijk bezit! *In mooie band slechts f 7.90.*

Het boek van de elektriciteit

Het boek van radio en televisie

Het boek van de scheikunde

door *J. M. Meyer.*

Drie boeiende, fraai geïllustreerde „technische“ boeken voor de jeugd van 10—14. *In geplasticeerde uitvoering slechts f 2.95.*

De Heilige Schrift/De Bijbel

voor kinderen verteld.

De bekende tekenaar-schrijver *Piet Worm* heeft in deze verrukkelijke uitgave het oude bijbelverhaal voor jonge kinderen op verrassend nieuwe en boeiende wijze verteld. Rijk geïllustreerd met vele prachtige gekleurde platen.

Verkrijgbaar in een rooms-katholieke en protestantse editie. *In een fraaie band met goudstempels slechts f 12.50.*

De wonderde natuur

door *Bertha Morris Parker.*

Vertaald door *Rinke Tolman.*

Een wondermooi gezinsboek dat alles vertelt over vogels, insecten, planten, dieren, onze aarde, zon, sterren, planeten enz.

Met 500 prachtig gekleurde tekeningen.

In fraaie band slechts f 12.50.

De wonderde wereld

door *dr. James Fisber.*

Een boeiend overzicht van het ontstaan en de ontwikkeling van onze aarde, voor oudere jongens en meisjes.

Rijk geïllustreerd, in fleurige band f 9.75.

Meten is weten

door *prof. Lancelot Hogben.*

Een uitermate leerzaam boek over de geweldige betekenis van de wiskunde, van maten en getallen, voor de ontwikkeling van onze beschaving.

Rijk geïllustreerd, in fleurige band f 9.75.

Wij en het water

door *H. J. Looman.*

Een spannend, interessant en bijzonder instructief boek over de enorme rol die het water — onze vriend én vijand — vanaf de oudste tijden tot heden in het leven van ons volk heeft gespeeld en nog speelt.

Met fraaie tekeningen. In mooie band f 5.90.

Het verkeer

te land, ter zee en in de lucht; in verleden, heden en toekomst, van holle boomstam tot ruimtevaartkraket. Door *Leonard de Vries.*

Rijk geïllustreerd, in mooie band f 7.90.

Het atoom

door *Leonard de Vries.*

Een buitengewoon helder geschreven boek over de grootste ontdekking van de mens: de atoomenergie. Een pracht boek voor vader en zoon! *Met vele illustraties. In mooie band f 7.90.*

Telecommunicatie

door *Leonard de Vries.*

Over de rol en de betekenis van telefoon, telegraaf, radio en andere communicatiemiddelen in ons leven. *Rijk geïllustreerd. In mooie band slechts f 6.90.*

VERKRIJGBAAR BIJ DE ERKENDE BOEKHANDEL

(Adv.)

- René Philippe** is de auteur van de zogenaamde „Sylvie-reeks”, waarin hij tot nu toe vier boeken schreef over het stewardessje Sylvie. Na een motorstoring tijdens een vlucht die toch nog goed afloopt, is Sylvie, *air-hostess*, verlamd van angst. Ze krijgt een maand om met zichzelf in het reine te komen en dan te beslissen of zij zal blijven vliegen. Wanneer zij door de radio hoort dat er een kind levensgevaarlijk ziek is en alleen met een bepaald medicament te genezen, biedt zij aan God haar beroep aan, indien dit kind zal worden genezen. Dan hoort zij dat 't het zontje is van haar vriendin, oud-stewardess. Nu gaat zij alles in het werk stellen het schaarse geneesmiddel te verkrijgen en na ongelofelijke moeilijkheden gelukt dit. In een wedren met de tijd brengt zij het per vliegtuig naar het patiëntje, en haar angst blijkt dan genezen. Zij verlooft zich met de piloot die getuige is geweest van haar angst en zelfoverwinning. De vertaling uit het Frans bevat nogal wat Vlaamse zinswendingen. De toon is enigszins gezwollen. Mede daardoor doet het geheel enigszins theatraal aan, ondanks de wel zuivere bedoeling van dit in katholieke sfeer geschreven boek.
- 5815 Deel 2 draagt als titel: *Sylvie is verdwenen*. In dit boek raakt Sylvie onschuldig verwickeld in een smokkelaffaire. Zij wordt tenslotte door de bende gevangen genomen om haar te doden, vóór zij aan de politie informatie zou kunnen verschaffen. Het voorlaatste hoofdstuk bevat een fortuinlijke oplossing van alle moeilijkheden. Het laatste hoofdstuk biedt de opgeluchte lezer enkele recepten voor het bakken van lekkere koekjes!! Een bijzonder onnozel boek.
- 5817 Van deel 3, *Sylvie grijpt in*, valt al evenmin veel goeds te zeggen. Sylvie ziet de echtgenoot van haar gelukkig-getrouwde vriendin Francine met een elegante vrouw, terwijl hij beweerde had te moeten overwerken. Op een impulsieve en onhandige manier tracht zij zich erin te mengen, krijgt ruzie met haar verloofde, maar dan blijkt wat te verwachten was:

de samenkomsten met de mooie vrouw houden verband met een schitterende nieuwe baan, die een verrassing voor Francine moest blijven. Een gegeven als dit wordt meestal niet behandeld in Nederlandse teen-agers-boeken, maar alles is innig onschuldig en van positieve strekking. Dat het gevalletje geschikt zou zijn voor 13—19-jarigen, zoals de naïef aandoende epiloog beweert, is onjuist: 13-jarigen zijn zeker te jong voor drie-hoeksverhoudingen, de 19-jarigen behoren aan bakvis-fondant ontgroeid te zijn. Ook de hele sfeer is niet de onze. En dat is slechts dán een voordeel indien het „vreemde” tevens ontwikkelend en interessant is.

Sylvie doet aan film maakt het kwartet vol. Sylvie ziet de kans van haar leven voor zich als zij de gelegenheid krijgt te gaan filmen. Haar verloofde verzet zich tegen haar plannen, en dan volgt het gewone procédé: scheiding der geliefden, ongeluk, wroeging, happy ending. De hoofdpersonen zijn katholiek, al krijgt de katholieke levensopvatting maar een heel bescheiden plaatsje toegemeten. Een boek dat een enkele maal als ontspanningslectuur gelezen kan worden, doch als zodanig weinig en verder geen waarde heeft. (p. dl. geb. f 3,50; 45 fr.)

Rondom Holten ligt de wereld, door *Else Harting*, is het eerste boek uit de nieuwe „Zonne-reeks”. Nancy, een meisje met idealen, gaat zich wijden aan de meisjes van de kostschool „De Holterburcht”. Ze krijgt de zorg voor de hoogste klas. Na verschillende malen misgestast te hebben, weet ze de vijf meisjes voor zich te winnen en hen de juiste weg in het leven te wijzen. Ook zelf vindt ze haar levenspartner. Het is een wonder wereld op die school, waar alleen maar buitenbeentjes uit gegoede families verblijven. Daar er behalve een meisjeshuis ook een jongenshuis tot het internaat behoort, verwekt dit de nodige ontwikkelingen. De sfeer is totaal verschillend van die, welke men op een normale Nederlandse kostschool zal aantreffen. Enige diepgang kan men het boek niet

5818

5819

DE RAFAEL-CATALOGUS VERSCHIJNT WEER

In opdracht van het Katholiek Lector-Centrum verschijnt in de tweede helft van oktober — nu reeds voor de achtste maal — onze jeugdboekengids „Boeken veroveren de jeugd” (Rafael-catalogus).

Hij bevat rond 500 aanbevolen titels (de boeken van opgenomen series afzonderlijk gerekend) uit de gangbare — deels allernieuwste — productie. Redactioneel werd, zoals gebruikelijk, samengewerkt met enige jeugdlezersassistenten.

De korte onderschriften, rubrieks- en leeftijds aanduidingen enz. maken deze Idil-uitgave tot een aantrekkelijke hulp bij de boekenkeuze door en voor de jeugd. De prijsvraag „Heerlijk op reis per boek”, waaraan 50 boekenprijzen verbonden zijn, zal bij onze jongelui bovendien zeker in de smaak vallen.

De oplage is respectabel (30.000 ex.), maar toch moeten wij u aanraden het gidsje snel bij uw boekhandelaar aan te vragen. Hij verspreidt de catalogus gratis.

ontzeggen; daarom is het des te jammer dat alle problemen zo a-religieus benaderd worden. (f 3,25; geb. f 4,50)

5820 Het tweede boek, geschreven door *Hella Jansonius*, verscheen onder de titel: *Wees jezelf, Lisette!* Lisette, meegeslept door haar goede hart, blijft voorlopig de grillen en onbeschoftheden verdragen van haar buurjongen Tjeerd, met wie ze is opgegroeid en met wie ze van kindsaf medelijden had door de moeilijke omstandigheden waarin hij thuis leefde. Telkens is het „aan-uit” tussen die twee. Vrij abrupt nog, verbreekt Lisette toch de banden met Tjeerd, vindt nog twee andere aanbidders, van wie ze zich echter op een afstand houdt, tot ze op het eerste gezicht verliefde wordt op iemand die ze in Engeland gedurende de vakantie ontmoet. Het innerlijk conflict werd door de schrijfster maar zeer weinig uitgediept, en zo werd dit boek wederom een bakvisroman volgens het gewone schabloon. (f 3,25; geb. f 4,50)

We besluiten deze kroniek met het derde deel uit de „Zonne-reeks”: *Zoals de zeemeeuw vliegt*... De auteur hiervan is *Leni Saris*. De begaafde, intelligente Tessa, die onder moeilijke omstandigheden opgroeit, wordt opgemerkt door de nobele, rijke mevrouw Van Neerritter en door haar in staat gesteld haar talenten te ontwikkelen. Zij ontmoet Dion van Neerritter, een kleinzoon van de oude dame, en vanaf het begin is er een sterke aantrekkingskracht tussen deze twee. Alvorens zij samen gelukkig worden, moeten zij eerst veel karakterfouten overwinnen. Een neutraal boek dat enkele aardige gedachten en positieve elementen bevat, maar in zijn uitwerking toch niet levensecht is. Romantische meisjes zullen het wellicht met plezier lezen, nuchterder typen zullen waarschijnlijk geïrriteerd worden door een aantal slordigheden en overdrijvingen, en niet onder de indruk komen. Gelezen worden kan 't echter gerust. (f 3,25; geb. f 4,50)

5821

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

*Voor ietwat gevorderden rond
de negen tot ongeveer elfjari-
gen*

- 5822 Een 3e druk verscheen van *Het boek van de kantjil*, door *Joh. van Hulzen*. Kantjil, het dwergheertje, speelt in deze sfeervolle verhalen zo ongeveer de rol van een Reinaert de Vos, al zijn Kantjils streken onschuldiger. Het is kostelijke lectuur, hoe de Javaanse dieren ten tonele komen en elk naar hun aard een bijdrage leveren. De dieren treden denkend en sprekend voor het voetlicht; de sprookjessfeer ligt tegelijkertijd dicht bij de werkelijkheid. Een fijn boekje!
(f 2,—; geb. f 2,90)
- 5823 Tot een derde druk bracht het ook *De grote vondst van Juul en Peter*, een boek van *J. H. Hooykaas-Van Leeuwen Boomkamp*. Schrijfster vertelt over het leven van een Hollands gezin in het voormalige Nederlands-Indië, ter herinnering aan haar eigen Djokjase tijd. Eigenlijk wonen de kinderen uit het verhaal met hun ouders in de vlakke, maar in de vakantie trekken ze naar de bergen, naar opa en oma. Hier doen Juul en Peter hun grote ontdekking: ze vinden onder de planken van hun huis een zieke, verwaarloosde jongen, *Dirk*. Hij wordt in het gezin opgenomen en is er een tijd erg gelukkig. Toch blijft hij erg naar zijn eigen vader verlangen, die hij tenslotte met *Sinterklaas* terugvindt. De gezinsfeer, met de eigenaardigheden van het Indische leven, is goed weergegeven. De auteur is een goed vertelster, met fantasie, die weet te boeien. Aanbevolen. (f 2,90; geb. f 3,90)
- 5824 *Wieke de Kwieke* is een deugniet, die het haar ouders, maar vooral de jufvrouw op school, erg lastig kan maken. Misschien is het, omdat ze lange tijd geen moeder had; maar sinds vader is hertrouwd met zijn schoonzus en *Wieke* er daardoor ook

Drie verantwoorde
jongensboeken

DE SMOKKELEXPRES

H. H. Kraan f 3.90

Angstige avonturen met een door smokkelaars gestolen auto, een verstekeling op een vissersboot en een gelukkig einde.

DE IJZEREN WET

H. H. Kraan f 3.90

Een schoolclub, dezelfde uit het vorige boek, ontmaskert de duistere praktijken van een groepje „nozems”, waaronder medeleerlingen, na spannende avonturen in een duingebied.

ALBIE BLIJFT HET

Rio Matin f 3.90

De echte Albie sterft reeds in het eerste hoofdstuk door een ongeval. De nieuwe Albie beleeft in verband met zijn naam avonturen op een coaster en komt tenslotte tussen rebellen op Cyprus terecht.

Alle boeken van zelfde formaat en uitvoering. Frisse band, geplastificeerd.

D. VAN SIJN & ZONEN ROTTERDAM

Verkrijgbaar in de boekhandel

(Adv.)

ren zusje heeft bijgekregen, is het er niet veel beter opgeworden. Wieke weigert haar tweede moeder te accepteren, en als vader streng tegen haar wordt, denkt ze dat hij niet meer van haar houdt. Alles bij elkaar komt Wieke lelijk in moeilijkheden, maar met behulp van haar ouders en zusje wordt het allemaal opgelost. Aanvankelijk lijkt deze „Juno Jeugdpoeket” van *Nanda* vervelend te worden door uitgerafelde schoolscènes en opvoedingsmoeilijkheden, maar de humor ontbreekt hierbij toch niet. Al met al een vlot leesbare herdruk. (f 1,25)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De meisjes van deze leeftijdsgroep vinden eveneens iets van hun gading in de „Juno Jeugdpoekets”. Nummer 2 van deze reeks bevat namelijk een herdruk van *Een vrolijke logeërtij, geschreven door Mimi van den Heuvel*. Als haar vader en moeder een maand moeten rusten, mag Dinie gaan logeren bij de vrolijke en veelgeliefde Mevrouw Potje, alias Moeder Hendrina, die nog twee meisjes in huis heeft. Dinie is een ondeugend meisje, dat de ene guitenstreek na de andere uithaalt, maar omdat ze een gouden hartje heeft, wordt het haar weer gauw vergeven. De opeenhoping van kattenkwaad doet op het laatst wel wat geforceerd aan en er wordt wel erg gemakkelijk over deze haast eindeloze reeks heengestapt. Toch wel aardig. (f 1,25)

In de „Kluitman-Jeugdserie” werd herdrukt: *De huishoudschool helpt een handje mee*. Onze bakvisjes zullen ook dit verhaal van *Freddy Hagers* wel met graagte lezen en daarbij de onwaarschijnlijkheden voor lief nemen. Een groepje leerlingen van de Eerste Nederlandse Huishoudschool adopteert een gloednieuwe oceaanstomer en borduurt een wandkleed voor de messroom. Zoals gebruikelijk: dit alles in een opgetogen stijl met het gangbare mengsel van een lach en een traan. Een wel aardig verhaal, in neutrale sfeer. (f 1,50)

Jan Bongaarts is in deze rubriek vertegenwoordigd met *Het mysterie van de Popocatepetl*, nummer 4 van de „Juno Jeugdpoekets”. Een groepje Nederlanders en Vlamingen trekt door Mexico om de laatste stad der Azteken te ontdekken. Na veel wederwaardigheden slagen ze hierin, maar ze vallen bijna ten offer aan de bloeddorst van de Aztekenpriesters. Alles loopt goed af en zelfs zijn de reizigers nog min of meer aanleiding tot de bekering van het laatste echte Aztekenvolk tot het Christendom. Het verhaal is — hoewel fantastisch — op zich niet slecht, maar de auteur slaagt er niet in zijn figuren levend te maken. Daardoor is het geheel niet overtuigend. Daarbij komt dat de taal zeer te wensen overlaat. Niet geweldig dus, maar wel bruikbaar. (f 1,25)

Nummer 17 van de „Mei-Pockets” bevat een herdruk van een tweetal dierenverhalen van *C. van der Zwet Jr.* Beeldend en boeiend, met zeer goede pentekeningen, vertelt het eerste verhaal over *Sluwardi, de bunzing*, die is geboren en opgegroeid in de buurt van de menschen op een boerderij. De boer doet verschil-

lende pogingen deze kippendief te vangen en te doden, tot hij begrijpt dat Sluwardi de door God gezonden helper is om de muizen- en rattenplaag in de graanschuur te doen ophouden. Het tweede verhaal speelt in Is-

raël, waar *Corax, de jonge raaf*, uit het nest valt en de enige vriend wordt van de uitgestoten melaatse, die gelooft dat hij door God gezonden is. De verhalen zijn niet altijd even vlot geschreven, eerder wat zwaar, maar dat past er erg goed bij. Ze zijn positief christelijk en niet voor jonge kinderen, door de soms wel erg aangrijpende tonelen, die zich afspeelen in de dierenwereld. Veertienjarigen

5825

5826

5827

5828

en ouderen met belangstelling voor dierenverhalen zullen ervan genieten. (f 1,25)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

5829 Met *Vogels vliegen uit het nest* heeft *Marijke de Jongh* een bewerking gegeven van de meisjesroman „Aan het begin” van Jo Ufkes. Van modern levensgevoel merkt men niet veel in dit verhaal, dat volgens een bekend, ouderwets recept verloopt. Toch zal ook dit soort boeken, waarin alles volgens de lijnen van de conventionele geleidelijkheid verloopt, wel eens de belangstelling trekken. Het gaat over een familie, waarin een ziek meisje min of meer de centrale rol speelt. Al het bekende wel-en-wee passeert de revue, maar de levensbeschouwing blijft hardnekkig in het vlak van de neutraliteit, al komt er bij het trouwen ineens een dominee aan te pas, die een „toespraak” houdt. Het is allemaal weinig overtuigend en heel erg gewoontjes. Moeder, die heel dolletjes „moezi-moes” heet, borduurt hier nog pantoffels met rode rozen! Zeer matig.

(f 2,65; geb. f 3,90)

5830 Onder de titel *Bergen brachten haar geluk* gaf *Marja van Blitterswijk* een bewerking van „Contrasten”, door *Emmy Belinfante-Belinfante*. Een verarmde hoteliers dochter raakt bevriend met een Amerikaanse miljonairsdochter, op rondreis door Europa. De impulsieve Amerikaanse brengt uiteindelijk happy endings in haar ganse omgeving. Het gangbare kaliber bakvisroman, gevoelig en het leven simplificerend. Maar het verhaal is wel amusant en van nobel gehalte. Neutraal. De taal had wat verzorgder kunnen zijn en wat minder „gewild”.

(f 3,65; geb. f 4,90)

5831 *En toch is het leven goed*, is de titel van nummer 12 uit de „Flamingo-reeks”. Dit boek van T. Pulles werd een twintig jaar geleden, geschreven en heette toen „Als een bont mozaïek”. Het gegeven, dat sindsdien al zo vaak dienst heeft gedaan, dat 't niet erg origineel meer aandoet,

is beschaafd en gezellig behandeld. Als Frits, de broer van haar vriendin, een ander meisje kiest, gaat Tanja aan de slag in het verwaarloosde gezin van haar oom en weet er zich onmisbaar te maken. Maar Frits' keuze blijkt een vergissing; het verwenne Noortje laat hem lopen voor een aanbiddier die meer te bieden heeft, en dan wordt het natuurlijk tóch nog Tanja. Het verhaal geeft ongezocht gezonde opvattingen mee en zelfs wel eens een gedachte aan God, zij het dan alleen bij narigheid... Maar het geurt toch wel wat naar de dertiger jaren. We „tuffen” tegenwoordig niet meer, jongelui hebben niet allereerst Van Eeden, Gorter en... Gulbrandsen op hun plank staan, en sinds tientallen jaren is een permanent niet meer hetzelfde als een papoea-kop. Overigens kan deze meisjesroman zich glansrijk meten met veel andere na-oorlogse bakvisverhalen op hetzelfde stramien. Daarom aan te bevelen. (f 1,50)

Mogen wij u voorstellen:

C. BUTNER

Wij vinden het prettig in onze rubriek „Mogen wij u voorstellen” nu eens een gesprek te hebben met een jeugdschrijver, die een grote belangstelling heeft voor onze overzeese rijkdelen en hiervan in zijn boeken dan ook blijk geeft. Maar even interessant als het onderwerp van zijn boeken, is de levensgeschiedenis van de auteur, die ons hierover het volgende vertelde:

Ik ben geboren in Breda, aan het begin van de Eerste Wereldoorlog. Mijn jeugd bracht ik door in het voormalig Nederlands-Indië, waar ik mij toen reeds sterk tot het oerwoud aangetrokken voelde. Lezen heb ik in mijn jeugd hoegenaamd niet gedaan en nu nog lees ik heel weinig. Mijn hobby is de natuur, het buitenleven. Het is een hobby, die je niets kost

en waar je onnoemelijk veel genoegen aan kunt beleven.

Na een land- en bosbouwkundige opleiding was ik op dit terrein enige jaren werkzaam in Afrika. Dit was kort voor de Tweede Wereldoorlog. In het eerste oorlogsjaar diende ik als assistent-purser op de Marnix van St. Aldegonde. Toen dit troepschip bij de invasie van Noord-Afrika tot zinken werd gebracht, was ik juist een week tevoren aan wal gestapt om een vliegopleiding te volgen.

De rest van de oorlog diende ik als oorlogsvlieger uit in Europa, India en de Cocoseilanden. Na mijn demobilisatie trad ik als vlieger in de dienst van de Shell, waarbij ik het geluk had op Nieuw-Guinea geplaatst te worden en later in Australië, gebeurtenissen die later mijn pen zouden voeden bij het schrijven van jeugdverhalen.

Olie-vliegers worden veelal „oerwoudvliegers” genoemd, maar ook hier is romantiek ver te zoeken. Hard werken en lange uren! Helaas kon ik niet blijven vliegen en kwam via Suriname, waar ik zes jaar werkte, op het gebied van de

houtexploitatie en de dierenhandel op de vliegbasis Gilze-Rijen, waar ik nu het weinig bekende beroep van linkstrainer-instructeur uitoefen.

Nu u iets over uw levensloop verteld heeft, moeten wij erkennen dat uw ervaringen genoeg stof bieden om spannende jeugdboeken te schrijven. Is het dan ook die zucht naar romantiek geweest, die u speciaal boeken over de tropen deed schrijven?

Nee, zo moet u het beslist niet zien, zegt onze gastheer. Het schrijven van die boeken, speciaal die in Suriname spelen, heeft wel een zeer positieve reden, nl. het opwekken van belangstelling voor dit interessante en nog veel te weinig bekende rijkdeel. Hoe vaak is het mij opgevallen dat de Nederlandse jeugd belangrijk minder van Suriname afweet dan omgekeerd.

Mijn tot nu toe verschenen boeken (*Aan de rand van het Surinaamse oerwoud*, *Naar de Oelemari*, *Sittigon*, *In de Kanakantie*, *De powisi*, *Sportvliegers rond de wereld*, *In de Kruger Wildtuin* en *De gevreesde medicijnman*) spelen niet allemaal aan de rand van het oerwoud van Suriname. Ook de luchtvaart heeft uiteraard mijn volle belangstelling als onderwerp voor een boek.

U heeft verteld dat u in uw jeugd niet veel gelezen heeft, maar schrijven, wanneer bent u daar dan mee begonnen?

Als kind schreef ik al verhalen en een enkele maal ook wel eens in een kinderkrantje. Ik zal nooit vergeten hoe trots ik was toen in voor het eerst mijn naam onder een verhaaltje zag staan. Ik kreeg er een boek voor, dat was in Semarang. Nooit had ik echter gedacht, dat ik me aan boeken zou wagen. In Suriname schreef ik eveneens verhalen in een blad, maar eerst in Nederland, een vijftal jaar geleden, was het de bekende schrijfster Miep Diekmann die me overhaalde eens een werk naar een uitgever te sturen.

Het ging naar Van Goor en daar heb ik nimmer spijt van gehad.

Mijn liefste boek?

Och, ik heb weinig keus want er staan er eerst een tiental op mijn naam, en... ik heb van alle boeken evenveel plezier gehad.

Wanneer wij de schrijver de vraag stellen, wat hij denkt over de positie van het jeugdboek, kijkt hij eens nadenkend naar een van de vele curiositeiten uit de tropen die zijn woning siëren en zegt...

Mijns inziens zal het feit dat er zoveel jeugdbibliotheken verschijnen het gehalte van het jeugdboek ten goede komen. Er worden daardoor wel minder boeken gekocht, want in de bibliotheek lees je er voor hetzelfde geld tienmaal zoveel. Kinderen hechten weinig waarde aan een gevulde boekenplank. De broodschrijvers die hun inkomsten achteruit zagen lopen en ertoe overgingen sensatiellectuur voor de jeugd te schrijven, zien hun „werken" steeds minder in de bibliotheken opgenomen, dank zij de boekengidsen die niet ophouden op dit gevaar te wijzen. Vanzelf komen we op deze wijze weer tot het betere boek.

Broodschrijven en jeugdschrijven zal echter een steeds moeilijker combinatie blijken te zijn.

Schrijven voor de jeugd legt de auteur zekere verplichtingen op, omdat de jeugd nu eenmaal erg vatbaar is voor indrukken. Ik heb een grote afschuw voor jeugdverhalen die zuiver op sensatie gericht zijn, lectuur die zeker niet vreemd is aan het kwaad dat we tegenwoordig nozemplaag noemen. Daarmee veroordeel ik een groot aantal stripverhalen. Ons leven in deze moderne maatschappij is toch al zo aan banden gelegd dat er m.i. nog net een bandje bij kan om ook dit kwaad de kop in te drukken.

Ik kan bezwaarlijk zeggen dat ik het schrijven voor de jeugd als een „roeping" voel, zoals men de jeugdschrijverij wel eens wil idealiseren, maar dat vele hedendaagse jeugdschrijvers de plank vaak en moedwillig misslaan, kan ik zondermeer zeggen.

De prettige sfeer van zijn boeken vonden wij terug in het gesprek met deze enthousiaste jeugdschrijver, die naar wij hopen de jeugd met zijn verhalen nog vele malen zal weten te boeien.

R.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volnummer)

van Beek, T.: Leks en Reks en de bijen (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	5779
van Beek, T.: Leks en Reks en de kabouter (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	5778
van Beek, T.: Leks en Reks en de poes (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	5775
van Beek, T.: Leks en Reks in de speeltuin (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	5776
van Beek, T.: Leks en Reks in een kano (Het Goede Boek), 31 p. — VIc	5781
van Beek, T.: Leks en Reks lopen weg (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	5777
van Beek, T.: Leks en Reks verdwaald (Het Goede Boek), 32 p. — VIc	5780
Belinfante-Belinfante, E.: Bergen brachten haar geluk (W.-Friesl.), 191 p. — IV-V, M	5830
Bongaarts, J.: Het mysterie van de Popocatepetl (J. H. Gottmer), 160 p. — VIa, J	5827
Brink, C. R.: De honden van prof. Poespas (W.-Friesl.), 124 p. — VIB-c	5784
Broos, P.: Dikkie en Fien in Amerika (Helmond), 104 p. — VIB-c	5785
Brown, P.: Het opwindende balmasqué (Spectrum), 192 p. — VIa-b	5794
Carels, N.: De geheimzinnige ring (Spaarnestad), 128 p. — VIa-b, J	5792
Degreef, J. D.: De man zonder vrees (Helmond), 96 p. — VIa	5802

Dillon, E.: Het mysterieuze zeilschip (Spectrum), 192 p. — VIa, J	5807
Dixon, R.: De sneeuwwolf (De Sleutel), 171 p. — VIa, J	5805
Eggermont, J. L.: De gouden pijl van de Owaga's (Spaarnestad), 128 p. — VIa-b, J	5791
Frank, Th: De speurtocht van Dakota Will (Kluitman), 152 p. — VIa, J	5806
Grashoff, C.: Josientje, waar is je poes? (Kluitman), 88 p. — VIc, M	5783
Hagers, F.: De huishoudschool helpt een handje mee (Kluitman), 158 p. — VIa, M	5826
Harting, E.: Rondom Holten ligt de wereld (W.-Friesl.), 206 p. — IV-V, M	5819
van den Heuvel, M.: Een vrolijke logeerp partij (J. H. Gottmer), 192 p. — VIa-b, M	5825
Hidding, J.: Toengeb de hunebedbouwer (J. H. Kok), 207 p. — VIa-b, J	5790
Hölscher, H.: Uli de cirkusjongen (Helmond), 152 p. — VIa-b, J	5793
Hooykaas-Van Leeuwen Boonkamp, J. H.: De grote vondst van Juul en Peter (Kramers), 223 p. — VIb	5823
van Hulzen, J.: Het boek van de kantjil (Kramers), 104 p. — VIb	5822
Jansonius, H.: Wees jezelf, Lisette! (W.-Friesl.), 201 p. — IV-V, M	5820
de Jongh, M.: Vogels vliegen uit het nest (W.-Friesl.), 145 p. — IV-V, M	5829
Kalmijn-Spiereburg, J.: De avonturen van het aapje Joekie. 2e Deel (Callenbach), 32 p. — VIc	5774
Kindler, O.: Het spookschip (W.-Friesl.), 114 p. — VIa, J	5804
Lems, L.: Mieke (Meinema), 192 p. — VIa, M, (P)	5799
Lindgren, A.: Pippi Langkous in Taka Tuka-land (v.d. Peet), 132 p. — VIb-c	5786
Lindgren, A.: Rasmus en de landloper (v. d. Peet), 139 p. — VIb	5789
van Loon, F.: Het nieuwe vaderland (J. H. Kok), 142 p. — VIa, M	5801
Menkman, H.: Japie, de oude koetsier (W.-Friesl.), 60 p. — VIc	5782
Nanda: Wieke de Kwieke (J. H. Gottmer), 160 p. — VIb, M	5824
Nierop, P.: Een brief voor Miesje Sandelhout (Kluitman), 132 p. — VIa-b, M	5797
Philippe, R.: Sylvie air-hostess (Zuid-Ned. Uitg.), 124 p. — IV-V, M	5815
Philippe, R.: Sylvie doet aan film (Zuid-Ned. Uitg.), 124 p. — IV-V, M	5818
Philippe, R.: Sylvie grijpt in (Zuid-Ned. Uitg.), 124 p. — IV-V, M	5817
Philippe, R.: Sylvie is verdwenen (Zuid-Ned. Uitg.), 123 p. — IV-V, M	5816
Puhm, H.: Engeltje wordt tuinarchitecte (H. Meulenhoff), 192 p. — IV-V, M	5814
Pulles, T.: En toch is het leven goed (H. Meulenhoff), 192 p. — IV-V, M	5831
Robertson, W.: Het schot in de mist (Spectrum), 176 p. — V, JM	5811
Saris, L.: Zoals de zeemeeuw vliegt... (W.-Friesl.), 197 p. — IV-V, M	5821
Scott, G.: Kari (W.-Friesl.), 93 p. — VIa-b, M	5798
Smits-Eperstedt, M.: De kinderen van de dief (Arbeiderspers), 167 p. — VIb	5788
Sjarla jr., T.: Wieske (Spaarnestad), 127 p. — VIb, M	5787
Stelli, E.: De tweeling van het doktershuis (Kluitman), 132 p. — VIa, M	5800
Thomae, Ch.: Dans dan, kleine Corina... (W.-Friesl.), 185 p. — V, M	5813
Verne, H.: Oase K antwoordt niet (Zuid-Ned. Uitg.), 123 p. — V, J	5809
Verne, H.: Op het spoor van Fawcett (Zuid-Ned. Uitg.), 122 p. — V, J	5808
Verne, H.: De vallei der Brontosaurussen (Zuid-Ned. Uitg.), 124 p. — V, J	5810
de Vleeschouwer-Verbracken, M.: Veerle op de bres (Zuid-Ned. Uitg.), 123 p. — V, M	5812
de Vries, J.: De schildknaap van Grote Pier (W.-Friesl.), 155 p. — VIa, J	5803
Wehe, T.: Ik heet Florita (W.-Friesl.), 134 p. — VIa-b, M	5795
Wehe, T.: Pepe en Florita (W.-Friesl.), 136 p. — VIa-b, M	5796
van der Zwet jr., C.: Sluwardi, de bunzing. Corax, de jonge raaf (Meinema), 192 p. — V, JM	5828

IETS GOEDS voor de school- en jeugdbibliotheken

In oktober verschijnt de nieuwe Atkinson:

Het monster van de Theems

voor meisjes van \pm 14 jaar

en de nieuwe Winfair:

Het goud van ouwe Jim

voor jongens van \pm 14 jaar.

Ook nog leverbaar:

ATKINSON-REEKS:

Met de woonwagen op avontuur

Het geheimzinnige huis

Het smokkelaarsnest

Het eiland van Robinson Crusoë

De Locketts nemen de handschoen op

WINFAIR-SERIE:

De rode mocassin

Panàtsche

Het geheim van de Duivelskreek

Het mysterie van Blue Falls

De oude vijand.

Kerngezonde
en dan ook prima
beoordeelde jeugdboeken.

PRIJS f 3,95

(in losse vellen f 2,95)

Fleurige,
maar solide uitvoering.

UITGAVEN VAN:

Verkrijgbaar bij de erkende boekhandel.

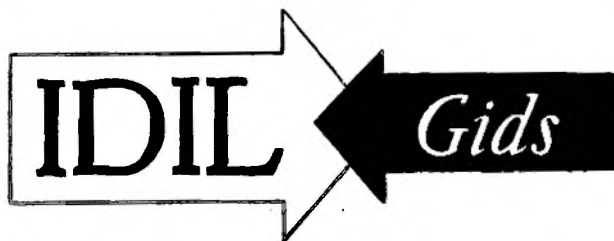

TEN HAGEN N.V.

POSTBUS 1067 — DEN HAAG

(Adv.)

NOVEMBER 1959 JAARGANG XI NUMMER 4

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 5832-5893

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	43
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .</i>	56
<i>Kerstlectuur voor de jeugd . .</i>	57
<i>Bibliografisch register</i>	58

Idiils Jeugdlectuurlijst, die een keuze uit de goede lectuur voor de katholieke jeugd bevat, treft u als bijlage aan.

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = Storend neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

5832 We steken dit keer van wal met een actueel prentenboekje voor drie- tot vierjarige kleuters, waar echter ook de groteren plezier in zullen hebben, het *Sinterklaasboek van John L. Torenbek*. In twee heldere primaire kleuren, rood en geel, met dikke zwarte lijnen omgeven, werden de tekeningen afgedrukt. Het zijn simpele, primitieve tekeningen, zonder onnodige details en zonder achtergrond. Kleuters zullen ze prachtig vinden. Jammer alleen dat het paard van Sinterklaas meer op een hond lijkt! De tekst bij de prentjes is summier, de druk is duidelijk, en zonder hoofdletters of leestekens. Iets voor eerste-klassertjes dus, al moeten ze dan wel dóór blijven lezen om het verband niet kwijt te raken over het verdelen van de zinnen over verschillende pagina's. Achterin staan een aantal bekende Sinterklaasliedjes, die door groot en klein gezongen kunnen worden. Een aanwinst voor de Sinterklaaslectuur. (geb. f 2,50)

5833 Zeven-, achtjarigen zullen ongetwijfeld veel plezier beleven aan *Swiebertje en de ijspret*, door J. H. Uit den Bogaard. Als het echt winterweer wordt, met sneeuw en ijs, maakt de burgemeester sa-

men met Bromsnor, de veldwachter, een plannetje voor Swiebertje, de landloper, zodat deze wat geld kan verdienen. Ze doen het allemaal wat stiekempjes en dat geeft moeilijkheden! Maar het komt goed: Swiebertje staat op de ijsbaan met warme chocolademelk! Eenvoudig geschreven, genoeglijk dorpsverhaaltje, waarin het aan een zekere humor niet ontbreekt. Jammer alleen dat de illustraties zo uit de toon vallen. Het boekje verscheen in de serie „Ons Genoegen”.

(geb. f 1,95)

In de serie „Onder Moeders Paraplu”, die bestaat uit modernisering van klassieke sprookjes, zag onder de titel *Voorzichtig, kleine geitjes*, reeds het elfde deeltje het licht. In dit boekje laat *Francis B. Andrée* Hanneke en Janneke in het huisje terecht komen van Geitemie en haar zeven kleine geitjes, die in angst voor de wolf leven. Als Geitemie even boodschappen doet, dringt de wolf met een list binnen en slokt zes jonge geitjes op. Hanneke en Janneke gaan hem zoeken, halen de geitjes uit zijn maag en binden het dier vast. Slechts weinigen zullen deze vervorming van het echte sprookje kunnen appreciëren. De onverzorgde stijl met zijn vreemdsoortige zin-

5834

nen geeft al evenmin reden tot enthousiasme. (geb. f 2,—)

5835 Het vierde deeltje van de „Jaap en Jetserie”, door *Hartger Menkman*, is getiteld: *Jaap, Jetje en Lieneke*. Dit begint met Lieneke, het zusje dat geboren wordt. Vervolgens krijgen we te horen hoe een mezenpaar een nestje in de brievenbus bouwt; er komen jonge varkentjes en buurman Pereboom legt alles uit over de bijen. Deze uitleg lijkt ons voor kinderen van zes tot negen jaar erg moeilijk te begrijpen. Ook verder heeft het boek geen bijzondere kwaliteiten. Pedagogisch is het wel verantwoord, maar alles wordt wat droog beschreven. (geb. f 1,75)

5836 Aan „De Boeken van Koen en Koojsje” voegde *Rie van Rossum* reeds het zevende deeltje toe: *Koojsje beleeft een avontuur*. Als de nieuwe burens komen, krijgt Koojsje een speelkameraadje. In Liesje, waarmee ze haar grote avontuur beleeft. Ze spelen namelijk in de verhuishagen, zonder dat iemand het weet, en deze rijdt weg. Alles loopt gelukkig goed af. Een aardig verhaal in een prettige echt aandoende gezinssfeer. Voor kleine meisjes die al wat langer lezen en de vrij compacte bladspiegel aankunnen. (f 1,50; geb. f 2,10)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

5837 *Annelies in Rotterdam* is een vervolg op „Annelies, het dochtertje van de vliegenger”, beide geschreven door *R. Evers*. Annelies is nu weer thuis, in Rotterdam, en gaat naar de vierde klas, waar een nieuwe, „strengere” zuster regeert. Maar dat valt wel mee en samen met haar vriendin Jo heeft Annelies de grootste pret. Een hoogtepunt vormt wel de kerstvakantie: vader, die piloot is, zou met Kerstmis niet thuis kunnen zijn, maar komt dan onverwacht tóch — en Annelies mag, om de vreugde te verhogen, maar liefst twee vriendinnen en twee vriendjes te logeren vragen. Een gezellig meisjesverhaal in katholiek milieu. (geb. f 2,25)

5838 Speciaal voor meisjes is ook *Lies, Loes en tante Dot*, door *Fiep van der Knoop*. Al moet tante Dot dan ook altijd ziek in bed blijven, toch is ze voor velen een hulp in nood. Vooral de twee zusjes Lies en Loes zijn haar trouwe bezoekersters. Tante Dot wil dus iedereen helpen, maar nu besluiten Lies en Loes ook een hulp-aktie voor haar op touw te zetten. Tante Dot zou namelijk graag eens op vakantie gaan, maar het geld hiervoor ontbreekt. Met enige vriendjes en vriendinnetjes krijgen de kinderen het benodigde geld bij elkaar, al lijkt hun plan eerst een paar keer in duigen te zullen vallen. Een vlot, niet onaardig, maar wat de verteltrant betreft, zeer middelmatig verhaal. (f 2,65; geb. f 3,90)

In de serie „Ons Genoegen” verscheen een nieuw deeltje met belevenissen van Sylvia, Ellen en kleine Paul, reeds bekend uit andere boeken van *Elisabeth van Bergen*. In dit deel is *Ons drietal weer thuis*, waar ze natuurlijk weer van alles meemaken. Al wordt dit allemaal fris en aardig beschreven, het geheel maakt toch een oppervlakkige indruk. Niet bijzonder, maar toch ook weer niet ongeschikt. (geb. f 1,95)

5840 *Björn Rongen* vertelt de geschiedenis van *Marit en de wilde beer*. Een jager uit een Noors bergdorpje achtervolgt op zekere dag een berin, maar slaagt er slechts in haar jong te vangen. De berin, die haar jong mist, komt in het dorp zoeken en neemt een driejarig meisje mee, dat alleen thuis is. Het dorp is ontzet, niemand weet raad, totdat de moeder van het meisje het plan oppert het bereijng terug naar het bos te brengen om te proberen dit met de berin te „ruilen” voor haar eigen kind. De hele familie trekt, vergezeld van de jager, met het beertje het bos in, het plan gelukt en de kleine Marit valt ongedeerd in haar moeders armen. Dit — niet feilloos vertaalde — verhaal, dat geïllustreerd werd met aardige tekeningen, zal kinderen wel weten te boeien. (geb. f 2,75)

5841 Fascinerend is het verhaal dat *Helen van Delden* vertelt over *Paul's wonder-*

lijke avonturen in het lege huis. Als moeder denkt dat Paul in de zandbak speelt, wipt hij over naar het lege huis, dat toch niet zo leeg blijkt te zijn. Het meisjje Vlechtenkind laat hem alles en iedereen

uit het huis zien: Wit, de wijze, spreken- de kat ; Boekenwurm, de jongen die al- tijd leest; De Oude Dame, die alles weet als ze in haar geheimzinnige lamp kijkt; Kookgraag, de lieve huishoudster; De Man in de toren, die niet alleen prachtig viool kan spelen, waarbij vogels en in- sekten een orkestje vormen, maar die ook levende schilderijen maakt. Ach er gebeuren ontelbare vreemde dingen in dat huis. En als de Dame van de Rozen gaat trouwen met de Generaal, mag Paul bruidsjonkertje-zijn. Het wordt een wonderlijk en dolprettig feest ! Maar aan het einde van de bruiloft wordt Paul pardoes uit het huis gezet. Hij weet dan niet eens meer of het allemaal wel waar is. Een heerlijk wonderlijk verhaal, dat beeldend en met humor werd geschreven. Het is origineel van inhoud en een tikje mora- liserend. Afgezien van enkele storende drukfouten werd het zeer verzorgd uit- gegeven en verlicht met prachtige, artis- tieke tekeningen van Jenny Dalenoord. Een boek dat kinderen, die van dit genre houden, nog heel lang bij zal blijven.

(f 2,65; geb. f 3,90)

Een fleurig, aantrekkelijk boek is ook *Michiel en het melkpaard*, door *Erica Lillegg*. Michiel, een aardige kleine jon- gen, is dikke vrienden met het bijdehand- te, sprekende Melkpaard, dat, ontvreden met het leven voor de melkkar, zo graag de wijde wereld in wil. Het vindt bij gebrek aan talent een twijfelachtige be- stemming in een circus. Het leven wordt het tweetal daar bijzonder zuur gemaakt. Ze vluchten en komen, door de meest uiteenlopende, met rijke fantasie beschre- ven wezens geholpen — in soms heel benarde omstandigheden — weer thuis. Het eerste deel van het boek, spelend in het circus, is voor de lezertjes enigszins teleurstellend, omdat het geen prettig, leuk circus is. De vlucht is het sterkste gedeelte: fantasierijk en geestig. De hu- mor is soms wat moeilijk. De levendige illustraties van Ulrik Schramm dragen bij tot de knappe figuurtekening.

(geb. f 4,90)

In het zevende deel van de „Kameleon- serie”, door *H. de Roos*, die een onder- deel vormt van de „Zonnebloem-serie”, beleeft de Friese tweeling Sietse en Hiel- ke weer heel wat avonturen met hun plompe, maar snelle boot. Ook het no- dige kattenkwaad wordt uitgehaald. Hier staan echter ook goede daden tegenover. Ze staan voor enige tijd hun botenhuis af aan een troep zeeverkenners, en het is door hun toedoen dat de straatarme melkvaarder niet in de handen van een gemene oplichter valt, maar door het hele dorp geholpen wordt. Ook *Trossen- los, Kameleon!* is dus weer een genoeg- lijk boek, dat evenzeer in de smaak zal vallen als de voorgaande delen.

(f 2,—; geb. f 2,90)

Eveneens in de „Zonnebloem-serie” kwam uit: *De overval in het spoorwegmuseum*. Een speurdersverhaal voor jongens van *Guus Betlem*. Koentje en zijn vrienden willen een soort spoorwegmuseum inrich- ten. Zijn vader stelt daarvoor zijn sous- terrain beschikbaar. Maar hij staat er op dat ook Keesje in de club wordt op- genomen. Hij wil de jongen, die een slech- te oudere vriend heeft, uit dit gevaarlijk

gezelschap weghalen. Met veel moeite gelukt hem dit ook. Maar nu vindt er juist een roofoverval in het echte spoorwegmuseum in Utrecht plaats, gevolgd door enige diefstallen. De jongens, speciaal Keesje, komen onder verdenking en het heeft heel wat voeten in de aarde voor zij zich van die blaam hebben kunnen zuiveren. Een geschikt boek, wel wat onwaarschijnlijk, maar positief van inhoud. (f 2,—; geb. f 2,90)

5845

Ook het zevende deel van de „Narnia-serie”, *De laatste strijd*, getuigt weer van de onuitputtelijke fantasie van *C. S. Lewis*. Weer is er een strijd tussen goed en kwaad, en komen twee mensenkinderen de sprookjesfiguren te hulp. Het verhaal geeft de ondergang van het land Narnia met valse profeten, vallende kometen, opstand van mensen en dieren, en tot slot „het laatste oordeel” en de scheiding van de goede en kwade mensen en dieren. De hel en de hemel worden voorgesteld als een donker hol en een volmaakt mooi en nieuw Narnia. Zonder twijfel een goed en knap boek, positief en met veel verbeeldingskracht geschreven. Het zal veel kinderen echter moeilijk vallen de schrijver helemaal te volgen in zijn bizarre fantasie, terwijl hun ook de diepere betekenis zal ontgaan.

(f 3,25; geb. f 4,25)

5846

Met *Sadrach* heeft *Meindert De Jong* opnieuw bewezen welk een knap schrijver hij is. Op zeer fijnzinnige wijze weet hij de gevoelens en innerlijke spanningen van het abnormaal-gevoelige dorpsjongetje Sjoerd te beschrijven. Deze zijn alle geconcentreerd rond het zwarte konijn Sadrach, dat grootvader hem belooft en schenkt. De toon van het boek wordt bepaald door het geheel opgaan van Sjoerd in zijn konijn, van de vader in zijn boerderij-in-aanbouw en van de moeder in haar kleine Sjoerd zelf. Dit geheel-opgaan wordt door alle drie notabene als een iersje-zondig beschouwd. Als vader en Sjoerd te laat zullen komen in de zondagsdienst, zegt vader met evenveel woorden (blz. 113): „En ik ben bovendien bang, dat als jij en ik naar

de kerk zouden gaan, de dominee kon preken wat hij wou, maar dat ik met mijn gedachten bij de boerderij zou zijn en jij in het konijnenhok met je konijn... We gaan een klein beetje zondigen, jij en ik. Maar vertel het aan niemand, zelfs niet aan je grootvader.” De steeds terugkerende kerkzang: O schoonste, schoonste, schoonste... wordt door Sjoerd aangeheven op zijn konijn en door moeder op haar Sjoerd zelf. Als Sjoerd vraagt of dat zondig is, antwoordt moeder (blz. 80): „Och, een beetje zondig is het wel, denk ik. Maar als het zo is, ben ik ook zondig... we zullen een beetje moeten zondigen, jij en ik. Ik kan er niets aan doen.” Deze passages geven hier en daar een typisch-protestantse sfeer aan deze zeer sterk geschreven psychologische kinderroman. Ofschoon de beschrijving zeer waardevol is, kunnen we dit verhaal niet onverdeeld aanbevelen, zowel wegens de uitspraak van vader over de zondagsdienst als wegens de zondigheidsgedachte. Fijngevoelige kinderen kunnen hierdoor in verwarring raken. (f 2,65; geb. f 3,90)

In het oude gedeelte van Willemstad op Curaçao ligt een straatje, *Gewoon een straatje*. De bewoners hiervan komen in een boek van *Miep Diekmann* tot leven, vooral de kinderen, die onder de tamarindeboom bij elkaar komen en eigenlijk niet weten wat ze zullen gaan doen, nu ze vakantie hebben. Naar aanleiding van een verhaal dat een van hen heeft gelezen, spelen ze eerst wat met een portemonnaie aan een touwtje, maar dat heeft vergaande gevolgen. Daarna brengen ze een geheime scènade aan een arm meisje dat wel nooit zal trouwen, maar hierdoor aan de man komt. Ook proberen ze de oude gastvrijheid in ere te herstellen door een feestmaal klaar te maken en een voorbijganger uit te nodigen. Een bijzonder goed geschreven en alleraardigst verteld verhaal voor jongens en meisjes vanaf ongeveer negen jaar. Warm aanbevolen. (f 2,75; geb. f 3,90)

Drie zusjes aan zee is de titel van een vakantieverhaal uit de „Zonnebloem-serie”, geschreven door *Marianne Hoog-*

5847

5848

3 reizen voor kleine ^{en} grote mensen:

DE ARK van mensen, dieren en dingen

- 1** Samengesteld door Annie M. G. Schmidt; 528 pagina's tekst, 200 illustraties van Jenny Dalenoord; gebonden f 7,90

OMNIBUS VOOR DE JEUGD

HET NIEUWE BOEK VOOR DE JEUGD

- 2** Verhalen en versjes van meer dan 50 nederlandse schrijvers, samengesteld door Annie Winkler-Vonk; 518 pagina's tekst, meer dan 200 illustraties; gebonden f 8,90

- 3** De mooiste verhalen uit de wereldliteratuur, verzameld door D. L. Daalder e.a. 720 pagina's tekst, 200 illustraties van bekende nederlandse tekenaars; gebonden f 7,90

Vraag er naar bij uw boekhandelaar!

(Adv.)

5849

land. Vader, moeder, Margreet, Hanneke en Ineke gaan voor de derde maal hun vakantie doorbrengen in Scheveningen, waar ze iedere dag weer iets anders gaan doen en beleven: wandelen, ezeltje rijden, naar Madurodam, naar 'n warenhuis met daktuin. De echte strandgenoeogens van kastelen bouwen en zwemmen komen nauwelijks aan bod. Al is het verhaaltje op zich wel dragelijk, taal en stijl doen zo oudbakken aan dat het geheel nauwelijks leesbaar is. Ook de opmerkingen over vader en moeder zijn zo onkinderlijk dat jonge lezertjes wel heel veel onverteerd moeten laten en over veel heen moeten lezen. Daarom feitelijk onge-schikt. (f 2,—; geb. f 2,90)

In de „Zonnebloeem-serie” werd verder opgenomen: *Anne's nieuwe leventje*, door Charlotte Phaff. Dit boek is een vervolg op „Anne's laatste schooljaar”, maar kan

heel goed apart gelezen worden. Anne's moeder is hertrouwd met de hoofdonderwijzer van Anne's school. Anne noemt haar nieuwe vader oom Rob en kan het uitstekend met hem vinden. De verhuizing is een feest, vooral als Anne en haar vriendin mogen helpen bij het klaarmaken van het nieuwe huis. Ze „ontdekken” hierbij aan de overkant een ziek meisje, dat hun levendige belangstelling opwekt. Aan het slot van het verhaal wordt dit meisje als huisgenote in het gezin opgenomen, aangezien de twee oude tantes van de overkant niet bij machte zijn hun nichtje te bieden waar ze behoefte aan heeft. Het thema is wat gewoon, maar het verhaal is boeiend verteld en als pedagogische waarde kunnen we vermelden het meeleven van de hoofdpersonen met andere mensen. (f 2,—; geb. f 2,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Oxford, een kleine honderd jaar geleden, is de plaats waar zich de 67e „Prisma Junior”, *Het nichtje van de rector*, afspeelt.

Maria, een ondegend tienjarig weesmeisje, loopt weg van kostschool, en komt terecht bij haar oom, de rector van de universiteit. Nu krijgt ze samen met de drie zoons van een professor huisonderricht van een allerexcentriekste onderwijzer. En met de jongens beleeft ze heel wat avonturen.

Ook bezoeken ze met de huisonderwijzer een heel oud kasteel, waar zij vreemde dingen ontdekken. Maria, die wil laten zien dat ze iets waard is, schrijft zelfs een „wetenschappelijke verhandeling” over haar onderzoekingen. Een kostelijk met veel humor geschreven verhaal, beeldend, maar niet zo heel gemakkelijk. De verschillende figuren, vooral de jongetjes, zijn door *Gillian Avery* goed getekend, juist in hun kinderlijke reacties. Weer een echt origineel verhaal, dat zeer zeker veel meisjes die goed lezen, veel plezier zal bezorgen. Daarom van harte aanbevelen. (f 1,25)

5851 *De wonderkano*, door *N. Schuttevaer-Velthuis*, is een fantastisch verhaal over twee jongens die met de uitvinding van hun vader, een stormtrotsere kano, een proefvaart maken. Tijdens een storm drijft de kano af; hij wordt opgepikt door een man die deze uitvinding wil benutten bij zijn speurtocht naar een goudschip ergens in het Atlasgebergte. De jongens weten echter te ontsnappen en komen na verschillende ondernemingen terecht bij een mensengemeenschap onder de heerschappij van een zeer sympathieke koning, een Nederlandse dokter. Zij leven daar volkomen zonder contact met de buitenwereld. Dank zij de hulp van deze koning komen ze weer veilig

thuis. En de op goud beluste avonturiers worden gestraft. Naar onze smaak is dit verhaal, dat overigens wel aardig verteld wordt, al is de stijl niet onberispelijk, te overladen met fantastische ingrediënten. Aan het einde worden dan ook enkele binnengevoerde nevenintriges in lange dialogen „uitgepraat”, omdat het kluwen anders niet meer te ontwarren zou zijn. Het boek lijkt ons dus minder geslaagd: overladen en onvoldoende doordacht.

(f 1,90; geb. f 2,90)

Een bijzonder boeiend en aangrijpend verhaal uit de tijd van Jodenvervolgving, onderduikers en ondergronds verzet, dat de tegenwoordige jeugd een idee kan geven van die afschuwelijke jaren, is *Vervolgving en verraad*, door *Aart Romijn*. Dit 15e nummer uit de „Mei-Pockets” is geschreven in positief-christelijke geest en daardoor ook beslist niet opwekkend tot haat of liefdeloosheid: integendeel! Daarom met warmte aanbevelen. (f 1,25)

In een der staten van Amerika is *De grote overstroming* gesitueerd. Deze negende „Kern-Pocket voor de jeugd” werd geschreven door *Jerrold Beim*. De beek, die grenst aan de straat waar *Jos Ivens* woont, dreigt gedurende een regenperiode te overstromen. Alle gezinnen uit de betreffende straat volgen met spanning de was van het water. Als de situatie steeds hachelijker wordt en bovendien de electriciteit uitvalt, besluit de familie Ivens naar kennissen te gaan, die in een hoger gedeelte van de stad wonen. Bij deze moeizame tocht verliest *Jos* zijn hond en is de familie gedwongen halverwege met vele andere evacués in een schoolgebouw te blijven, waar men elkaar goed leert kennen. Na een paar dagen keren ze allen, een levenservaring rijker, naar huis terug. Bovendien krijgt *Jos* zijn geliefde hond terug. Een aardig verhaal, al zullen Nederlandse kinderen zich niet kunnen voorstellen dat een beek zoveel onheil kan veroorzaken. Jongens, die het al vanaf tien jaar kunnen lezen, zullen het boek af en toe langdradig vinden, aangezien echte spanning ontbreekt. (f 1,50)

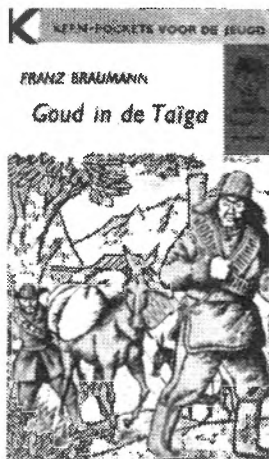
5852

5853

5854 Met *Avontuur in de bergen*, van Ian Ser-raillier, zijn wij al evenmin ingenomen als met het boek dat hieraan voorafgaat, „De schat op Jungle-eiland”. Met zijn sportieve oom mag David in een sport-vliegtuig mee op een vakantietrip naar Zwitserland. In en rond het chalet Veillon van de berggids Armand beleeft David met Julia, het dochttertje van de gids, tal van avonturen. Ook speelt hij een belangrijke rol bij het zoeken naar een vermiste Amerikaan, hierbij geholpen door zijn oom, die met zijn vliegtuig aanwijzingen geeft. Tegenover de aardige verteltrant met veel gesprekken en beschrijvingen die kinderen aanspreken, staat een vertaling die qua taal en stijl te wensen overlaat, en een rommelige compositie. De vriendschap tussen Julia en David wordt leuk getekend, maar waarom moet de wat zure schooljufvrouw, die als pensioengast in het chalet verblijft, door de volwassenen tegenover de kinderen herhaaldelijk belachelijk gemaakt en in het ongelijk gesteld worden? Onpedagogisch is ook het vergoelijken van Davids katekwaad en het liegen van de Amerikaan met de kinderen, tegen hun moeder. Ook de passage waarin David zonder reden door een zonderling van de berg afgeduwd wordt, achten wij niet gelukkig. De goede beschrijving van het Zwitserse landschap en de vele wetenswaardigheden over de techniek van het bergklimmen zijn niet voldoende om de balans naar de goede zijde te laten doorslaan. (f 3,65; geb. f 4,90)

5855 Franz Braumann nam met *Goud in de taiga* het achtste deel van de „Kern-Pockets voor de jeugd” voor zijn rekening. Na een ontmoeting in de barre streken van Siberië besluiten de jager Prank en de goudzoeker-mijnningenieur Semling samen door de taiga te trekken, op zoek naar een kleine nederzetting van Duitse boeren, die in nood verkeren. De mannen hebben heel wat te verduren van niets ontziende, rondtrekkende rovers — Dunganen en Mongolen. Dank zij dit samen-trotseren-van-gevaren sluiten beide avonturiers een hechte vriendschap. Zij vin-

den tenslotte de boeren en nog wel net op tijd! Een goed en boeiend geschreven verhaal. Niet alleen boeiend om het

avontuur, maar ook om de beschrijving van de natuur en de eenzaamheid in Siberië, en vooral om de trouwe vriendschap tussen de jager en de goudzoeker. Jongens die alléén maar om het avontuur lezen, zal het verhaal soms nogal gerecht voorkomen. Er zijn enkele kleine, uitstekende pentekeningen van Ulrik Schramm. Een aanwinst voor jongens vanaf dertien jaar. (f 1,50)

Tamtams in Kotokro, door René Guillot, geeft een episode uit het leven van Janek, een jonge Pool. Met zijn vader, een atoomgeleerde, is hij in het diepste geheim zijn land ontvlucht, aangezien vijanden hen naar het leven staan. Ze worden vriendelijk opgenomen in het Afrikaanse dorp Kotokro, waar een stoere Europeaan, Marlow, de scepter zwaait. Daar sluit Janek een hechte vriendschap met de negerjongen Yago en komt van lieverlee op de hoogte van de merkwaardige levensgewoonten daar. Spoedig blijkt dat Janeks vader ook daar niet veilig is. Hij vertrekt naar Amerika, terwijl Janek voorlopig nog in Kotokro blijft. Een

5856

boeiend boek, knap van stijl, en geschreven met een grote liefde voor het leven van mens en dier in de wildernis.

(f 3,65; geb. f 4,90)

5857

Een romantisch avonturenverhaal rond het einde van de vestiging van de Hospitaalorde van Sint Johannes op Rhodes, is *De laatsten der geweldenaren*, door *Tim Maran*. Het is meteen het eerste deel van de serie „Kaperwind”. De centrale figuur is de Hollandse vondeling Claes Sybrandtsoon, die als slaaf verkocht werd en als schildknaap bij de Orde terecht kwam. Aan hem is het te danken dat de ridders van Rhodes een eervolle uittocht gegund wordt. Het verhaal is avontuurlijk genoeg om de gemiddelde jongen te boeien, doch vrij moeilijk. Dit vraagt, gevoegd bij de sfeer van rijkheid en barbaarsheid, enigszins kritische lezers van minstens veertien jaar.

5858

In het vervolg, genaamd *De haaien van El Barbarossa*, raakt Claes, alias de Lachende Hollander — zo genoemd omdat hij tengevolge van een litteken een voortdurende „lach” op zijn gezicht heeft — in gevangenschap van Barbarijse zeerovers, wanneer hij begin 16e eeuw met de laatste Johanniter-ridders Rhodes heeft verlaten. Een Muzelman, die hij eens het leven heeft gered, laat hem tenslotte ontsnappen. Doch voor het zover is beleefte hij adembenemende avonturen en moet hij als slaaf vreselijke ontberingen doorstaan. Ook bij de kapergevechten in Tripolis, Algiers en op zee gaat het er nogal rauw aan toe, waarbij de edelaardige gedragingen van Claes des te scherper uitkomen. Overigens geldt voor dit tweede deel hetzelfde als voor het eerste. (p. dl. geb. f 2,75)

5859

P. Visser doet het verhaal van de belegering en het ontzet van Alkmaar, waarbij Heyn, een jongen uit Koedijk, een rol speelt. De titel van dit boek, dat uitkwam in de „Kluitman-Jeugdserie” is: *Van Alkmaar de victorie!* Het is een nogal verward relaas, waarmee de jeugd wel wat moeite zal hebben. Het is weinig overzichtelijk, historisch wel verantwoord, maar niet uit de verf gekomen.

Ook is er weinig spanning in de belegeringsgeschiedenis, omdat de karakters en de levensomstandigheden van de medespelers te weinig zijn uitgediept. Bovendien wordt de keerzijde der geuzenvictorie volkomen genegeerd. Het heer Scoroy speelt een rol op de achtergrond, doch zijn wreedheden tegen katholieke priesters, door alle historici erkend, worden nergens vermeld. Zeer matig.

(f 1,50)

Jef de Jonge, die reeds eerder een verhaal schreef over „Aart de schoutdienaar”, vervolgt de beschrijving van diens belevenissen in *De speurder van de schout*. Aart zorgt er in dit boek voor dat de bende rovers, die al enige tijd de buurt onveilig maakt, onschadelijk wordt gemaakt. Dit gaat samen met veel spannende avonturen en slimme zetten van de bendehoofdman, waar dan weer handigheden van Aart tegenover staan. Historisch is er aan dit verhaal uit de zeventiende eeuw weinig te beleven. Het leest traag door de ouderwetse woordkeus, de lange zinnen en de minder vlotte stijl. Het kan er mee door.

5860

(f 3,50; geb. f 4,90)

Het hoogtepunt van de herleeftedweprij rond Davy Crockett is alweer voorbij, maar de beschrijving van zijn heldendaden zal het jongenshart toch wel blijven aanspreken. In het zevende deel van de „Davy Crockett-serie” van *Tim Maran*, genaamd *Het woord van een man*, bestrijdt Davy veedieven en doormaakt hij de martelingen door Indianen. Hij weet echter het vertrouwen van de laatsten te winnen, en we zien hem aan het einde van het boek terugkeren naar de beschaafde wereld om te gaan studeren en, naar men vermoeden kan, als volksvertegenwoordiger voor de Indianen te gaan vechten. De strekking van de gebeurtenissen is edel; de uitwerking mocht minder bruut en wreed zijn. Dit, gevoegd, bij het taalgebruik, dat voor jeugdige lezers meermalen te hoog is, vergt lezers van minstens veertien jaar. De herhaalde verwijzingen naar de andere delen uit de serie gaan op den duur

5861

Onze sportboeken, ver- maard door het gehele land

GESCHIEDENIS EN ENCYCLOPAEDIE DER SPORTEN

3e druk

R. v. d. Ley f 7.90

Spelregels, benamingen, ontstaan, maten van velden en materiaal en geschiedenis van 30 sporten. Geïllustreerd.

TRAINING

3e druk

R. v. d. Ley f 6.90

Wie zich wil trainen voor een bepaalde sport vindt hier alles over psychologie, letsels, doping, voeding, oefeningen, hygiëne, maten, velden, zalen. Rijk geïllustreerd.

TUSSEN OLYMPUS EN MELBOURNE

Wessel Oudewortel f 6.90

Rijk geïllustreerd verslag van 60 jaren moderne Olympiade. Brengt u in de stemming voor de Olympiade te Rome.

DE KLEINE SPORTBIBLIOTHEEK

Afzonderlijke deeltjes, waarin alles betreffende uw sport is behandeld. - Geïllustreerd.

Verschenen zijn :

Volleybal, Tennis, Honkbal, Voetbal, Handbal, Basketbal, Tafeltennis, Zaalhandbal, Athletiek, Hockey, Korfbal
f 1.50 of f 2.50 p. dl.

D. VAN SIJN & ZONEN - 'RDAM

Verkrijgbaar in de boekhandel

irriteren. Alles bij elkaar toch wel een bruikbaar jongensboek. (geb. f 2,75)

Een nieuwe Indianenserie wordt onder de titel „Het Vergeten Volk” gepresenteerd door *L. F. Barwin*. Als eerste deel verscheen : *Pontiac, koning der wouden*.

Een Duitser, de woudloper Vlammenaar, vertelt over de Indiaanse vrijheidstrijd in Canada in de tweede helft van de achttiende eeuw, zijn eigen heldenaandeel daarin allerminst verzwijgend. De Indiaan wordt geïdealiseerd, de (niet-Duitse) blanke deugt niet, en vooral de Engelsen moeten het ontgelden. Een Indianenverhaal dat de pretentie heeft geschiedkundig te zijn, doch in zijn uitvoering niet verder komt dan een nogal bloederig, hier en daar moreel twijfelachtig en vrij ouderwets aandoend verhaal. Een aanbeveling kan dit boek niet meekrijgen. (f 1,90; geb. f 2,90)

In de „Prisma Juniores” is Biggles geen onbekende meer. In nummer 68 duikt *Biggles als spion* op. *W. E. Johns* vertelt hoe de moedige Engelse piloot tijdens de Eerste Wereldoorlog als spion wordt ingezet in het Midden-Oosten. Hij haalt krasse toeren uit die soms nauwelijks geloofwaardig zijn, maar die de jongelui wel zullen waarderen. Een spannend verhaal met doodsgevaar in elk hoofdstuk. Geschikte lectuur. (f 1,25)

In de Tweede Wereldoorlog speelt : *De drietand staat op scherp*, door *Aleid van Rhijn*. Drie Vlissingse knapen van zestien jaar besluiten Engelandvaarders te worden en vertrekken op een donkere avond in 1941. In Engeland werken ze als chauffeur op een vliegveld, waar een van hen tijdens een luchtaanval gewond raakt en een arm moet missen. Juist deze verlooft zich met een Engels meisje. Na de oorlog keren ze allen weer terug naar Vlissingen, en hier blijkt dat alle familieleden de oorlog goed doorstaan hebben. Als historisch verhaal is dit boek wel te aanvaarden, al is het niet helemaal gaaf. De schrijfter laat de jongens dingen zeggen en denken, die helemaal niet bij hun leeftijd passen. Geen meesterwerk, doch alleszins een acceptabel boek. (geb. f 4,50)

5862

5863

5864

5865 Aan „De avonturen van Kapitein Rob”, die in beeldroman verschijnen, werd nummer 47 toegevoegd, dat getiteld is: *Het geheim van de Westergonden*. Het gaat deze keer om een Franse raket, waarvan de kop vol kostbare instrumenten bij Terschelling in zee stort. Het wordt natuurlijk een race met de geijkte vijandige mogendheid, wie de instrumenten het eerst te pakken zal krijgen. Kapitein Rob staat vanzelfsprekend aan de goede kant en overwint op alle fronten. Vol onwaarschijnlijkheden, maar wel spannend. De liefhebbers kunnen het zonder bezwaar lezen. (f 0,75)

5866 *Arie van der Lugt* zet zijn „Frank Distelserie” voort met deel 3: *Frank Distel en de schat in de ruïne*. Met zijn zelfgebouwde Triton tuft Frank tijdens de paasvakantie tegen de wens van zijn ouders met zijn twee vrienden het zeegat uit. Een storm slaat de motor lam en het drietal drijft af tot 'n Duits waddeneiland, waar ze precies op tijd aankomen om op een stel misdadigers een oorlogsschat buit te maken: een Duits bendelid heeft geroofde juwelen in mei 1945 daar begraven in een ruïne. Van verre en nabij verleent inspecteur Platvoet van de Rotterdamse recherche het trio de nodige bijstand. Het onwaarschijnlijke verhaal wordt aannemelijk verteld, in goed Nederlands met een dialoog in „Rotterdams beschaafd” die er zijn mag. De pedagogische waarde ligt onder het nulpunt: Franks zware ongehoorzaamheid mag dan „gestraft” worden door de storm, het geweten van het driemanschap reageert niet half zuiver genoeg op hun tekort aan studie-ijver en gehoorzaamheid. Ze krijgen spijt, soms, en alles komt weer in orde, maar het laat geen prettige nasmaak. Voor wat oudere lezers kan het er net mee door. (geb. f 4,50)

5867 *De kruistocht van de Megophias* is de titel van het tiende deel uit de „Bob Moran-serie” van *Henri Verne*. Megophias is de naam van de Grote Zeeslang waarover sedert eeuwen sensationele verhalen circuleren. Een professor vaart uit om het monster op te sporen, maar zijn schip komt in de macht van schurken.

Gelukkig is daar de super-speurder-journalist Bob Moran, die vrijwel eigenhandig alle gespuis een lesje geeft. Het verhaal munt niet uit door waarschijnlijkheid, maar bevat wel spanning. Voor de jeugdige lezers zagen wij graag iets minder wreedheid getaleerd; evenwichtige knapen zullen hiervan overigens geen hinder ondervinden.

In *Operatie Atlantis* raakt Bob Moran opnieuw verzeild in een uitzonderlijk avontuur. Toevallig gaat hij deel uitmaken van een geheimzinnige expeditie, die op zoek is naar het verzonken eiland Atlantis in de Atlantische Oceaan. Tegenwerkers van een vijandige natie doen de expeditie telkens bijna mislukken. Bob en de zijnen ontdekken op hun onderzeese tocht niet alleen Atlantis, maar komen ook in aanraking met de bewoners, een eigenaardig soort vismensen. Werkelijkheid en fantasie zijn hier zo met elkaar verweven, er wordt zo gespeeld met afgoden en halfmensen, waarbij het verschil tussen mens en vis tot een minimum wordt teruggebracht, dat we dit verhaal zouden willen reserveren tot jongelui met voldoende critisch inzicht.

De verzonken galei tenslotte bevat het relaas van de verwickelingen die zich voordoen bij het zoeken naar een verzonken galei uit de Egyptische oudheid die een gouden sarcofaag vol juwelen en andere kostbaarheden bevat. Ook dit boek zal de jonge lezer wel weer enige uren in spanning houden, al zal hij wel even moeten wennen aan het Vlaams van de vertaler. Onder een „ouderling” bijvoorbeeld verstaan wij iets anders dan een oude man. (p. dl. geb. f 3,50; 48 fr.) Eveneens van spanning en daarvan ook alleen hangt aan elkaar: *Het eiland der verschrikking*, door *J. G. Thieme*. Lex Coster brengt een vakantie door op het eiland Mahé, een van de Sychellen. In de letterlijke zin stort hij daar in een avontuur, namelijk over de rand van een klip. Met zijn Creoolse vriend René weet hij onder water het ontogankelijk eiland Sinistère binnen te dringen. Het ongerepte stukje natuurschoon dat zij daar aantreffen, is echter reeds door een Engelse

atoomgeleerde, professor Long, tot een geheim atoomcentrum omgebouwd. Een misdadigersbende heeft zich echter van de professor en zijn laboratorium meester gemaakt. Daar komen Lex en René tussen te zitten. Eén verkeerde handgreep en... heel het eiland zal in de stratosfeer verdwijnen! Dit gebeurt dan ook prompt, maar gelukkig pas als Lex en René met hun bevrijde vrienden juist uit de gevaarzône zijn. De misdadigersbende wordt echter in minime stofdeeltjes opgelost. Een jongensboek van adembenemende spanning en barre gerechtigheid, dat echter al te zeer op sensatie gebouwd is. Een zeker beleid bij het in handen geven van dit soort lectuur, dat geen andere waarde heeft dan wat ontspanning, is dus gewenst. (geb. f 4,90)

Science-fiction biedt *W. J. Verbeeten* in het achtste deel van de „Rik Robbertsreeks”: *Rik Robberts ruimte-detective*. Dit keer speurt Rik naar de geslepen dader van een aantal roofovervallen op diverse plaatsen in het zonnestelsel. Doordat de schurk beschikt over een superintelligente robot, is hij nauwelijks te grijpen. Maar mede door enige toevalligheden brengen Rik en zijn vriend Fred hun spuurwerk tot een succesvol einde. Een goed geschreven boek, vol spanning en actie. De gebruikte terminologie vereist wel enige ontwikkeling. (geb. f 3,90)

Voor jonge meisjes is het volgende boek, geschreven door *Miep Kuipers*. Het beschrijft de perikelen van *Marjorie*, die, wanneer haar vader vanuit Engeland naar Canada wordt overgeplaatst, op een Engels internaat komt, dat geleid wordt door een nicht van haar overleden moeder. Terug in Nederland heeft ze eerst een teleurstelling te verwerken op het gebied van de liefde, terwijl ze vlak daarop de mededeling moet verwerken dat haar vader zal gaan hertrouwen met haar ex-directrice. Na een openhartig gesprek met haar vader lukt het haar toch — wel wat erg snel — zich aan de nieuwe omstandigheden aan te passen. Niet groots, maar wel een gezellig verhaal voor bakvissen. (f 2,65; geb. f 3,90)

Waartoe wilskracht en doorzettingsvermogen iemand in staat kunnen stellen. kunnen zij vervolgens lezen in nummer 69 van de „Prisma-Juniores”: *Hoera voor Angela*. Angela's hartwens, skiën, schijnt onvervulbaar te zijn. Alles zit haar tegen, en in het bijzonder ontbreekt het haar aan de financiën voor een behoorlijke ski-uitrusting en voor de nodige lessen. Ook haar moeder, die na de dood van haar man een pension exploiteert voor de wintersportgasten, heeft bijna alle vrije tijd van haar dochter hard nodig. En toch wordt Angela een ski-ster. Alle moeilijkheden weet ze de baas te worden, en bovendien wint ze er nog de liefde van een skiër bij. Een bijzonder aardig, vlot, Amerikaans boek van *Betty Cavanna*, waarin vooral de moeder van Angela als een krachtige figuur domineert. (f 1,25)

Voor welke problemen je komt te staan *Als je een negermeisje bent...* beschrijft *Catherine Marshall* op zeer fijngevoelige wijze in het zevende deel van de „Kern-Pockets voor de jeugd”. Julie, het dochttertje van dokter Brownell, wordt op de high-school voortdurend geconfronteerd met de moeilijkheden die ook in New-York het negerras ondervindt, en die haar gevoelig hart diep treffen. Ze moet het probleem met zichzelf uitvechten: zich absoluut aansluiten bij de negergemeenschap en verwoed voor de rechten ervan opkomen of op waardige wijze het hoofd bieden aan de conventie en de discriminatie van het zwarte ras en zich zo een weg door het leven banen. Voorgeleed door haar wijze vader, doet zij het laatste. En door haar charmant karakter en haar muzikaal talent weet ze dit ook te bereiken. In meesterlijk gezongen spirituals toont ze het lijden van haar ras te begrijpen en weet ze de achting van haar blanke omgeving voor haar zelf en haar volk te winnen. Dit boek kan voor opgroeiende meisjes grote waarde hebben als uitgangspunt voor een gesprek over verschillende rassen, en wordt gaarne aanbevolen. (f 1,50)

5873

5874

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- De Amerikaanse schrijfster *Rosamond du Jardin* debuteert — en dit niet op zeer gelukkige wijze — met de meisjesroman *Ik droom van het leven*. De belevenissen van de zeventienjarige Tobey Heydon, hier in de ik-vorm verhaald, draaien alle rond de liefde. De hoofdpersoon en haar familie-leden demonstrenen een naïeve oppervlakkigheid inzake verkering en huwelijk. Het hele geval is daardoor zo leeg als een uitgeblazen ei. Bovendien is de vertaling stroef en slordig. (Santa Claus bijvoorbeeld werd wel vervangen door Sinterklaas, maar men vergat tevens de betreffende voorvallen van Kerstmis naar 5 december te verschuiven, zodat surpriseavond onder de kerstboom wordt gevierd, met de brave Sint er bij.) Een onbenullig boek, waaruit de jeugd geen enkele levensverrijking kan putten. Wij gunnen de bakvis haar luchtige lectuur, maar er kan toch nog wel van enige inhoud sprake zijn. (f 3,65; geb. f 4,90)
- 5876 *Rennie* is de titel van het volgende boek, geschreven door *Hella Jansonius*. Rennis moeder, een gevierde danseres, heeft haar man verlaten terwille van haar kunst. Tijdens een vakantie bij haar vader, een beroemd schilder, ontmoet Rennie de grote liefde, maar er is een ontmoeting met een zeemonster nodig om de beslissing te realiseren. Het boek, zwak geschreven in de eerste helft, beter in de tweede, graaft niet diep: de voorraad levensgrote intriges wordt slechts ten dele uitgewerkt en het begrip „liefde” heeft een povere inhoud. De plaatsing van het verhaal in Amerikaans milieu met bijbehorende terminologie vergt enige ontwikkeling. Geschikt, maar beslist geen uitblinker. (f 3,65; geb. f 4,90)
- 5877 Het buitenland is altijd een gewild decor voor liefdesverwickelingen, die zo een extra avontuurlijk, romantisch tintje krijgen. *Ans van Breda* koos voor haar nieuwste roman, in de „Kluitman-Jeugdserie”, Capri als achtergrond, want, zo meent zij, *Op Capri lacht het geluk*. De 21-

jarige Elke, secretaresse van een uitgever, gaat voor hem naar Capri om contact op te nemen met Helen Alison, de schrijfster van veel gelezen meisjesboeken. De 18-jarige dochter van haar baas, Manon, vergezelt haar. Onnodig te zeggen dat beide, nogal vrijgevochten meisjes heel wat avonturen beleven. Helen Alison blijkt echter onvindbaar en zorgt uiteindelijk voor een heel grote verrassing, die natuurlijk een happy ending in zich bergt. Een vlot geschreven, oppervlakkig meisjesboek, voor wie niets meer verlangt dan zéér licht verteerbare kost. (f 1,50)

Ditzelfde geldt ook voor een ander „geluks”-boek, ditmaal van de hand van *Cok Grashoff*. Hier luidt de titel: *Op de drempel van het geluk*. Een jongedame van goeude huize — althans in materieel opzicht — kersvers van de h.b.s., heeft na enkele maanden thuiszitten genoeg van haar moeders beperkte conversatie en gaat op een betrekking uit. Zodoende komt ze in contact met een kunstschilder, zeer tot schrik van pa en ma, die haar met de vertegenwoordiger-opvolger in de zaak willen laten trouwen. Er wordt een soort koehandel met haar gedreven, maar tenslotte belandt ze toch in de armen van de kunstschilder, die dank zij haar inspirerende pose een regeringsprijs en -opdracht ontvangt. Een geijkt verhaal, waarin ma echter als een imbeciel wordt voorgesteld. Voor wie geen eisen stelt. (f 3,25; geb. f 4,50)

Op wat hoger peil gelukkig, staat *Een glazen dak voor Nicolet*, geschreven door *D. Bakker-Winsemius*. Nicolet, een Surinaams kleurlingetje, heeft een prettig tehuis bij haar oom en tante, een leuke baan als doktersassistente, en bovendien nog een stel vrolijke, hartelijke vriendinnen. Toch lijdt ze aan een minderwaardigheidscomplex, vanwege haar bruine huidskleur. Het wordt daarmee nog erger wanneer ze op slag verliefd wordt op de lange blonde Sjoerd, die een goede baan heeft in een garage. Enfin, het komt natuurlijk allemaal op zijn pootjes terecht. Het boek is nergens sentimenteel, heeft een godsdienstige ondertoon, en geeft het gelukkige leven van heel

5880

wat jongelui weer, al zijn die in het begin moeilijk uit elkaar te houden. Onnodige uitweidingen rekken de geschiedenis soms wat nodeloos. Alles bijeen dus: niet onaardig. (f 3,65; geb. f 4,90)

De Springplank is het ouderlijk huis van Liesbeth, Eefje en Berend, die van hieruit de sprong wagen naar een zelfstandig leven. Op de bruiloft van haar zus Liesbeth ontmoet Eefje, die hier de hoofdpersoon is, tante Nora, leidster van een

tehuis voor kinderen, waarvan de ouders uit de ouderlijke macht zijn ontzet. Eefje besluit haar kantoorbaan op te geven en haar krachten in dienst te stellen van dit tehuis. Ze wordt er volwassen, leert er veel lief en leed kennen en vindt er bovendien haar levenspartner. Deze meisjesroman uit de „Ster-recks”, spelend in protestants milieu, is van het goede soort, en valt op door de frisse, gezonde sfeer. De auteur is *Nel Verschoor-Van der Vlis*.

(geb. f 4,90)

5881

Hoewel strikt neutraal, behoort *Waar is je hart, Claudia?* van *Freddy Hagers*, een boek uit de „Sneeuwbal-serie”, niet direct tot de gemeenlijke leeghoofdige „oudere meisjes”-lectuur. Wel is het jammer dat een religieuze ondergrond ont-

breekt, juist door de aard van de problemen. Allereerst wordt het probleem van de allesopofferende liefde van de vrouw voor de man in het huwelijk scherp belicht. Ook andere vraagstukken komen ter sprake, en dit op sympathieke en aanvaardbare wijze: de nadelige invloed van het wufte toeristen-voorbeeld op de jeugd van een geïsoleerd dorp, het gevaar van de flirt, liefde van een serieus man voor een getrouwde vrouw etc. Overdreven en weinig levensecht schijnt het ons, dat dit boek wil suggereren dat op dezelfde tijd en op het eerste gezicht vier jonge mannen op hetzelfde meisje verliefd worden, in casu Claudia, die nog helemaal groen vanuit een beschermd en conventioneel milieu, in Spanje bij haar nichtje komt logeren. Conclusie: toelaatbaar. (geb. f 2,50)

We besluiten deze kroniek met *De scheidsmuur*, door *Martha Sandwall-Bergström*. In dit deel is *Maaïke Oskarsson*, die reeds eerder in een tweetal boeken optrad, getrouwd met de politieagent *Gunnar*, zij het niet uit echte liefde. Zij meent haar vroegere geliefde, een verongelukte nozem, niet te kunnen vergeten. Na diverse dramatische gebeurtenissen beseft ze dat ze haar man tóch liefheeft. „Huwelijksromans” voor bakvissen zijn onvermijdelijk ietwat onnozel, met echtelieden als muloscholieren. Maar de narigheid stijgt ten top, als deze dan ook nog converseren in de trant van: „jammer dat je de kat niet kunt houden, maar als je inplaats daarvan eens kinderen nam, je bent immers al vijf jaar getrouwd?” Deze en andere situaties en dialogen zijn o.i. ongeschikt in jongemeisjesverhalen. Zelfmoorden uit melancholie zijn ontoelaatbaar in lectuur voor deze labiele leeftijd. Het Nederlands van de vertaler laat vaak te wensen over. Uitsluitend voor volwassen lezeressen, en ook dan nog weinig verheffende lectuur. (f 2,65; geb. f 3,90)

5882

POPULAIR-
WETENSCHAPPELIJKE
LECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor de jeugd van tien
jaar af

5883 In *De wonderen van de plantenwereld* heeft *Marcelle Vérité* getracht vele aspecten van het plantenrijk te behandelen in een vorm die voor kinderen uit de hoogste klassen van de lagere school aantrekkelijk is. Eerst vertelt zij dan in dit royaal uitgevoerde prentenboek, met de prachtige kleurenplaten van Romain Simon, iets over de ordening in het plantenrijk, en vervolgens over de belangrijke rol van de planten in het leven der mensen. Veelvuldig worden sprookjes over de plantenwereld gegeven levendigheid aan het boek, maar het valt op dat er geen enkele christelijke legende in voorkomt. Alleen wordt vermeld dat een boer soms een kruis op de hoek van zijn akker zet, om deze te beschermen tegen de bliksem! De bevattelijke tekst is niet aan enkele slordigheidjes ontkomen. Overigens een boek dat kinderen van alle leeftijden zal aanspreken: kleintjes zullen genieten van de platen; groteren van het snuffelen in deze schat van gegevens. (geb. f 12,50)

Voor de jeugd van twaalf
jaar af

Natuurlijkhebbers die de oblong-uitgaafjes in spiraalband „Buiten” en „In de

open lucht” reeds kennen, zullen ook het derde boekje van *Dick Dekker*, *In het vrije veld*, niet willen missen. De schrijver vertelt hierin over enkele objecten uit de levende natuur, voornamelijk over roofdieren en roofvogels van Noord-Europa. De inhoud is goed verantwoord. Vooral voor de jeugd zal dit deeltje, in het bijzonder in combinatie met de andere twee, aantrekkelijk zijn.

(gespireleerd f 2,10)

Maurice Burton richt de lens op *Onze zoogdieren in het wild levend*. Ook in ons land leven nog aardig wat zoogdieren die in het wild voorkomen. In dit stijlvol uitgegeven boek treft men 31 korte hoofdstukken aan, waarin op boeiende wijze de kenmerkende eigenschappen en eigenaardigheden van een aantal van deze zoogdieren worden beschreven. Tekeningen en foto's verfraaien het geheel.

(geb. f 4,25)

Een aardig boekje voor de beginnende aquariaan is *Aquariumvissen in kleuren*, door *Dr. W. P. Postma* en *Jos. Rutting*. Dit deeltje uit

„Meulenhoffs Natuurgidsssen” is geheel gewijd aan de vissoorten, die in prachtige kleuren zijn afgebeeld. Ze zijn 190 in getal, en van iedere vis wordt een korte beschrijving omtrent aard, verzorging en herkomst gegeven. (geb. f 4,90) Voor de handenarbeid-bibliotheek is *Raffia* van *Bibbi Jessen* beslist een aanwinst. Men vindt hierin geen afgezaagde modellen, maar aardige, smaakvolle en bovenal doelmatige werkstukken. De indeling is overzichtelijk, en de beschrijving en illustraties zijn duidelijk. (f 3,25)

5884

5885

5886

5887

KERSTLECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor de kleinsten tot acht jaar

25 Adventsverhaaltjes voor jonge kinderen, telkens spelend in een ander land, brachten *Coos Covens* en *Dora van der Meiden-Coolsma* onder de titel *Als een van ons* bijeen in nummer 61 van de serie „Naar 't zonlicht toe”. Hoofdmotief van deze vertellingen is Gods liefde voor alle schepselen, waar deze ook wonen op de aardbol. Deze liefde voor zijn medemens moet ook ieder menskind in zich dragen. De opzet is loffelijk en origineel, en wat de kleineren vooral zal aanspreken, is de bijbehorende Adventskalender, waarin men op iedere dag van december een luikje kan openmaken, dat een aardige voorstelling van het land uit het betreffende verhaal te zien geeft. De sfeer is algemeen-christelijk, hetgeen het boekje ook geschikt maakt voor gebruik in het katholieke gezin, al valt een uitgesproken katholieke voorbereiding op het kerstfeest voor jonge kinderen wellicht te prefereren. (f 1,80)

Liesbeth Groothoff schreef met *Riekje* en het *poesje* een eenvoudig verhaaltje in protestants-christelijke geest over een klein meisje dat de kerstvakantie bij haar grootouders op een dorp gaat doorbrengen. Een weggelopen poes zorgt voor de nodige spanning. Een van de pretjes die hiervan het gevolg zijn, is, dat Riekje uitgenodigd wordt op een boerderij om er het kerstfeest in een echte stal mee te vieren. Dit feest zelf wordt echter niet beschreven. Geschikt. (f 0,45)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

In *Witte sneeuw en hulst met rode besjes* vertelt *Hetty Drost* over de zieke Mineke, die zelf zo hard meewerkt aan haar genezing dat ze tegen Kerstmis al op de slee met 'n paar vriendjes en vriendinnetjes naar het bos mag. Hier plukken ze hulst met besjes voor de kerstviering op school, waardoor dit tochtje eerst heel

slecht, maar later juist bijzonder goed zal aflopen. Dit diep-christelijke verhaaltje is aardig verteld, met zin voor realiteit en gezond gevoel voor de grote en kleine dingen van het leven. Het slot — een conventionele Kerstmis-bekering — valt daarom wel wat uit de toon, maar dit doet geen afbreuk aan de algemene, goede indruk. (geb. f 1,—)

Twee verhalen en een gedicht, met Kerstmis als centraal idee, vormen de inhoud van het *29e Kinderkerstboek*, samengesteld door *Leo van Polanen*. Het tweede verhaaltje speelt in de voorbije oorlog (vluchtende Joden) en zal daarom voor de hedendaagse kinderen wel enige toelichting behoeven. Overigens: stichtelijke lectuur van behoorlijk gehalte. De illustraties van *Carel Bruens* zijn fraai. (f 0,90)

Het bekende *Kerstboek De Vonk* stond ook in 1959 wederom onder de redactie van *R. Oostr* en *C. Covens*. De inhoud bestaat, zoals steeds, uit kerstverhalen, een gedicht, raadsels, een kleurplaat enz. Het kerstverhaal volgens *Lucas* en *Mattheus* komt grotendeels overeen met dat van de *Canisiusbijbel*, doch inplaats van „aanbidden” wordt hier „hulde bewijzen, begroeten” gebruikt; inplaats van „hogepriester”: „overpriester”. Het verhaal „Kerstfeest in het kabouterhuis” heeft met het kerstgebeuren al heel weinig te maken. Om raadsels en puzzels met de namen van *Maria* en *Jozef* te maken, komt ons voor als minder fijn gevoeld. Het voorbeeld van een kerstviering is duidelijk op protestantse gezinnen afgestemd, zoals eigenlijk het hele boek. Een bruikbare uitgave, maar niet om enthousiast over te zijn. (f 0,95)

Tot slot van deze kerstrubriek een boekje van *Jeanna Marie*, getiteld *In de sneeuw*. Jaap gooit 's middags een sneeuwbal door het open slaapkamerraam bij een oud vrouwtje. Hij moet op het politiebureau komen, waar hij er ten onrechte van verdacht wordt ook 's morgens dit „grapje” uitgehaald te hebben. De vrede keert pas terug wanneer met Kerstmis de ware schuldigen zich melden. Een leesbaar verhaal in protestants milieu. Niet bijzonder. (geb. f 0,80)

HENRI ARNOLDUS Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

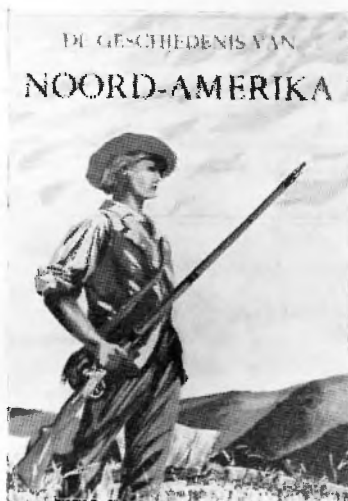
BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

André, F. B.: Voorzichtig, kleine geitjes (West-Friesland), 62 p. — VIc	5834
Avery, G.: Het nichtje van de rector (Het Spectrum), 192 p. — VIa-b, M	5850
Bakker-Winsemius, D.: Een glazen dak voor Nicolet (West-Friesland), 219 p. — IV-V, M	5879
Barwin, L. F.: Pontiac, koning der wouden (Wes-Friesland), 139 p. — V, J	5862
Beim, J.: De grote overstroming (De Kern), 142 p. — VIa-b, J	5853
van Bergen, E.: Ons drietal weer thuis (Kluitman), 94 p. — VIb-c	5839
Betlem, G.: De overval in het spoorwegmuseum (Kluitman), 127 p. — VIb, J	5844
Braumann, F.: Goud in de taiga (De Kern), 192 p. — VIa, J	5855
van Breda, A.: Op Capri lacht het geluk (Kluitman), 157 p. — IV-V, M	5877
Burton, M.: Onze zoogdieren (Ploegsma), 64 p. — V	5885
Cavanna, B.: Hoera voor Angela (Spectrum), 192 p. — V, M	5873
Covens, C., en D. van der Meiden-Coolsma: Als één van ons (Van Gorcum), 51 p. — VIc	5888
DeJong, M.: Sadrach (West-Friesland), 166 p. — VIb, (P)	5846
Dekker, D.: In het vrije veld (Spaarnestad), 56 p. — V	5884
van Delden, H.: Paul's wonderlijke avonturen in het lege huis (West-Friesland), 153 p. — VIb-c	5841
Diekmann, M.: Gewoon een straatje (Leopold), 160 p. — VIb	5847
Drost, H.: Witte sneeuw en hulst met rode besjes (Callenbach), 62 p. — VIb-c, (P)	5890

Evers, R.: Annelies in Rotterdam (Spaarnestad), 64 p. — VIIb-c, M †	5837
Grashoff, C.: Op de drempel van het geluk (Kluitman), 158 p. — IV-V, M	5878
Groothoff, L.: Riekie en het poesje (Callenbach), 31 p. — VIc, M, (P)	5889
Guillot, R.: Tamtams in Kotokro (West-Friesland), 213 p. — VIa, J	5856
Hagers, F.: Waar is je hart, Claudia? (Kluitman), 159 p. — IV-V, M	5881
Hoogland, M.: Drie zusjes aan zee (Kluitman), 132 p. — VIIb, M	5848
Jansonius, H.: Rennie (West-Friesland), 195 p. — IV-V, M	5876
du Jardin, R.: Ik droom van het leven (West-Friesland), 201 p. — IV-V, M	5875
Jeanne Marie: In de sneeuw (Callenbach), 45 p. — VIIb, (P)	5893
Jessen, B.: Raffia (Kluwer), 64 p. — V	5887
Johns, W. E.: Biggles als spion (Spectrum), 192 p. — V, J	5863
de Jonge, J.: De speurder van de schout (Stenvert), 191 p. — VIa, J	5860
van der Knoop, F.: Lies, Loes en tante Dot (Stenvert), 141 p. — VIIb-c, M	5838
Kuijpers, M.: Marjorie (West-Friesland), 152 p. — V, M	5872
Lewis, C. S.: De laatste strijd (West-Friesland), 161 p. — VIIb	5845
Lillegg, E.: Michiel en het melkpaard (Reinalda), 128 p. — VIIb-c	5842
van der Lugt, A.: Frank Distel en de schat in de ruïne (Foreholte), 160 p. — V, J	5866
Maran, T.: De haaien van El Barbarossa (H. Meulenhoff), 112 p. — V, J	5858
Maran, T.: De laatsten der geweldenaren (H. Meulenhoff), 104 p. — V, J	5857
Maran, T.: Het woord van een man (H. Meulenhoff), 112 p. — V, J	5861
Marshall, C.: Als je een negermeisje bent... (De Kern), 192 p. — V, M	5874
Menkman, H.: Jaap, Jetje en Lieneke (West-Friesland), 62 p. — VIc	3835
Oostra, R., en C. Covens: Kerstboek De Vonk 1959 (Van Gorcum), 31 p. — VIIb, P	5892
Phaff, Ch.: Anne's nieuwe leventje (Kluitman), 135 p. — VIIb, M	5849
van Polanen, L.: Kinderkerstboek no. 29 (Groot Seminarie der Priesters v. h. H. Hart), 48 p. — VIIb †	5891
Postma, W. P., Dr., en J. Ruting: Aquariumvissen in kleuren (J. M. Meulenhoff), 44 p. — V	5886
van Rhijn, A.: De drietand staat op scherp (L. Stafleu), 191 p. — VIa, J	5864
Romijn, A.: Vervolging en verraad (Meinema), 192 p. — VIa-b, (P)	5852
Rongen, B.: Marit en de wilde beer (West-Friesland), 98 p. — VIIb-c	5840
de Roos, H.: Trossen los, Kameleon! (Kluitman), 128 p. — VIIb, J	3843
van Rossum, R.: Koosje beleeft een avontuur (Bosch & Keuning), 74 p. — VIc, M	5836
Sandwall-Bergström, M.: De scheidsmuur (West-Friesland), 182 p. — IV (IV-V, M°)	5882
Schuttevaer-Velthuijs, N.: De wonderkano (West-Friesland), 173 p. — VIa-b	5851
Serraillier, I.: Avontuur in de bergen (West-Friesland), 225 p. — VIa-b, J	5854
Thieme, J. G.: Het eiland der verschrikking (Kluitman), 159 p. — V, J	5870
Torenbeek, J. L.: Sinterklaasboek (Cantecler), 47 p. — VIc	5832
Uit den Bogaard, J. H.: Swiebertje en de ijspret (Kluitman), 95 p. — VIc	5833
Verbeeten, W. J.: Rik Robberts ruimte-detective (Helmond), 159 p. — V, J	5871
Vérité, M.: De wonderen van de plantenwereld (Helmond), 92 p. — VIa-b	5883
Verne, H.: De kruistocht van de Megophias (Z.-Ned.Uitg.), 123 p. — V, J	5867
Verne, H.: Operatie Atlantis (Zuid-Ned. Uitg.), 124 p. — V, J	5868
Verne, H.: De verzonken galei (Zuid-Ned. Uitg.), 122 p. — V, J	5869
Verschoor-van der Vliis, N.: De Springplank (G. F. Callenbach), 191 p. — IV-V, M, (P)	5880
Visser, P.: Van Alkmaar de victorie! (Kluitman), 158 p. — V, J	5859
XX: Het geheim van de Westergonden (Parool), 64 p. — V, J	5865

DE GESCHIEDENIS VAN NOORD-AMERIKA

door

JAAP TER HAAR

Met medewerking van :

H. Wansink - assistent aan het
Instituut voor Geschiedenis -
Utrecht en de United States
Information Service — 's-Graven-
hage.

Illustraties en omslag: REIN VAN LOOY.

16 pagina's foto's, 60 illustraties
en vele kaarten tussen de tekst.
Geen droge feiten, maar boeiende
en levend vertelde geschiedenis.

Geb. f 12,50

C. A. J. VAN DISHOECK
BUSSUM

Deze geschiedenis van Noord Amerika is het verhaal geworden van mensen, die hun weg zochten naar vrijheid en geluk, en vrijwel steeds de volhardende moed vonden daarvoor te strijden. Het is het verhaal geworden van de ontdekking van een continent; van de eerste wankele nederzettingen die er werden gesticht; van de eerste kolonies, die in de korte tijd van 300 jaar uitgroeiden tot een wereldmacht...

Omdat bewust getracht is vooral de menselijke kant van deze fenomenale groei te belichten, wordt de lezer meegevoerd naar het Amerikaanse continent om daar, van jaar tot jaar, de groei en ontwikkeling van mensen in voor- en tegenspoed te beleven. Zo werd deze Amerikaanse geschiedenis aaneengeregen als een ketting van gedramatiseerde korte verhalen over de hoogte- en dieptepunten van miljoenen levens.

U maakt de tocht mee op een vlot met de eerste Mongolen, die Straat Bering overstaken om Amerika als eerste mensen te bevolken. U kunt met de eerste kolonisten de tegenslagen ondergaan, toen zij op een onbekende kust aan land gingen. Met de pioniers kunt u in die drang naar avontuur en onbeperkte vrijheid de oerbossen intrekken, eveneens de machteloze wanhoop ervaren der Indianen, die van hun jachtgronden werden verdreven. U kunt de spanningen ondergaan in het hoofdkwartier van generaal Washington tijdens de Vrijheidsoorlog en hopelijk zult u bewogen raken over het onvoorstelbaar leed van de burgeroorlog, over het zo uiterst zwaar wegend negerprobleem en klaarder inzicht krijgen in de menselijke krachten bij het totstandkomen van de United States en het groeien van de democratie.

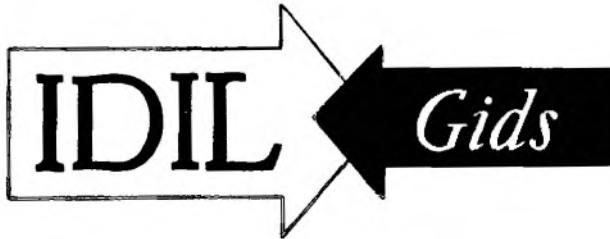
**SERIE : GESCHIEDENIS
EN CULTUUR
VOOR JONGE MENSEN**

Verkrijgbaar
bij iedere erkende boekhandel

DECEMBER 1959

JAARGANG XI

NUMMER 5

VOOR

JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG

IN OPDRACHT VAN

HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR

ONDERWIJS EN OPVOEDING

TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

DRS. J. KLEIN

Recensies 5894-5957

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	63
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	72
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	75
<i>Bibliografisch register</i>	79

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

5894 De twee laatste deeltjes die *Leonard Roggeveen* schreef over het bekende figuurtje Okkie Pepernoot, maken het dozijn Okkie-boekjes vol. In *Okkie en de rups* wordt onze goede kabouter te hulp geroepen als tante Boterbloem haar gouden ring heeft verloren. Tot vlinder betoverd, weet Okkie de ring terug te vinden en aan de jarige tante Boterbloem terug te bezorgen.

Een leuk verhaaltje in Roggeveens eigen stijl. Er staan streepjes tussen de lettergrepen, wat voor sommige kinderen het lezen zal vergemakkelijken, voor andere juist bemoeilijken. Flink eerste-klassers kunnen het al lezen. De tekeningen van de schrijver zelf passen typisch bij het verhaal.

5895 Hetzelfde geldt voor *Okkie kan toveren*. In dit boekje zorgt Okkie ervoor dat de kleine Marietje de weg naar huis terug kan vinden en dat ze haar ballon terugkrijgt. De vogels van het bos helpen hem daarbij. Graag aanbevolen.

(p. dl. f 0,65; geb. f 1,—)

Maar ook de „Pietje Prik-serie” van *Lea Smulders* mag er zijn. In het zeven-

de deeltje is er *Post voor Pietje Prik*. Hij krijgt een grote paarse brief van de tovenaer, die hem vraagt een mantel voor hem te willen maken. Als Pietje hem echter per ongeluk in zijn buik prikt, wordt de tovenaer zo boos, dat hij het kleermakertje betovert. Deze betovering kan pas verbroken worden als Pietje drie goede daden verricht heeft. Hij ontdekt dat dit ook heel gewone dingen kunnen zijn. Ook dit deeltje zal weer een succes worden, zowel bij de kleuters vanaf een jaar of drie, vier, als bij de kinderen die al aan zelf-lezen toe zijn.

(geb. f 1,25)

5897 De verdere avonturen van het hoogmoedige sprekende ezeltje *Balkie*, die met *Snok* de clown is weggelopen uit het circus van meneer Oetjepoef, worden door *Riet van den Brink* verteld in *Balkie en de wijde wereld*. Ze moeten van alles aanpakken om aan het eten te blijven, totdat zij uiteindelijk terecht komen bij meneer *Bolleboos*, *Balkies* eerste baas. *Mina*, zijn huishoudster, heeft eerst bezworen, maar als *Balkie* heel goed voor haar geweest is, laat ze hem weer in huis toe. Het boekje is geschreven in een wat populaire stijl, vlot, met korte zinnen. De inhoud is een beetje flauw. Al-

les bijeen niet onaardig, maar ook niet om enthousiast over te zijn.

(f 0,85; geb. f 1,20)

5898 *Mus Piet* wordt net op tijd uit de klauwen van een poes gered door een kleine jongen, die de mus kruimpjes geeft. De jongen is hier zo vol van, dat hij zelfs op school aan niets anders meer kan denken. Een eerste leesboekje van H. G. Ch. Jothmann, met heel gemakkelijke tekst. Elke zin begint op een nieuwe regel, terwijl er geen hoofdletters worden gebruikt. De letters zijn fors en duidelijk, de regels staan flink uit elkaar. Jammer dat de manier waarop de schrijver het lezertje in het verhaal betreft, wat verwarrend is. De tekeningen zijn nogal stijfjes. Bruikbaar, maar er zijn aardiger boekjes in dit genre. (f 1,35)

De serie „Zelf Lezen” werd uitgebreid met een boekje van Willy C. van Luijn. Het verhaalt van het kabouterdje *Tikkeltje Tak*, dat als beloning voor het redden van een kevertje uit een spinneweb mee mag naar het paleis van een fee. Daar zal ter ere van hem een groot feest gevierd worden. Het verhaal is fris geschreven; het is niet moeilijk, en daarom geschikt voor eerste- en tweede-klassers. Hier en daar is het niet helemaal logisch. De grappige illustraties van Elly van Beek, in zwart en beige-olijf, lopen in de marge door. Dit geeft het boekje misschien een rommelig, maar toch wel origineel aanzien. (f 1,50)

5900 In *De gouden klompjes*, deel 7 van de „Knoopje Kapoen-serie”, vindt men het berijmde verhaal van het boerenmeisje, dat een paar gouden klompjes bezat, waardoor ze prachtig kon dansen. Dit kwam omdat ze de klompjes elke morgen heel vroeg met dauw poetste. Het luie prinsesje Pampelon, dat net zo lang zeurde tot zij ze kreeg, deed dit echter niet, zodat de klompjes niet dansten, en Pampelon ze tenslotte maar weggooid. Keesje de kok bracht ze toen gauw terug naar het boerenmeisje, en samen dansten ze de wereld in. Een fris kleuterverhaal van *Lea Smulders*. Het eenvoudige rijm maakt het ook geschikt voor zeven- of achtjarige zelf-lezers. Ca-

rel Bruens maakte er grappige tekeningen bij, dié uitstekend bij de tekst passen. (geb. f 1,25)

Chris Scheffer schreef een bundeltje met kinderversjes, zo tussen bakerrijmpjes en onzinversjes in. *Hikkerde pikkerde paardeboom* is de titel. Ze zijn misschien niet allemaal geslaagd, maar de meeste zullen de kinderen wel aanspreken, vooral wanneer iemand ze voorleest. De hoekige, kolderachtige tekeningen van Ted Schaap passen nu eens wel, dan weer helemaal niet bij de versjes. Een bruikbaar boekje.

(f 1,75; geb. f 2,50)

Een grappig en goed verteld verhaal is *Betty binnen en buiten*. In korte, afgeronde hoofdstukjes worden door *Enid Blyton* de kleine-meisjes-avontuurtjes verteld van Betty en haar poppen, haar juf, haar theevisite met vriendjes, en haar nieuwe broertje. Deze Engelse, gezellig ouderwetse verhaaltjes lijken veel op die over Milly-Molly-Mandy van J. L. Brisley. Aardige kleine plaatjes van J. Gale Thomas en Marina Koster dienen als illustratie. (f 2,50; geb. f 3,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Alleraardigste plaatjes van Elly van Beek illustreren de belevenissen van *Geertje*, die met een zieke grootvader in een hutje woont. Grootvader sterft, en gelukkig is er dokter Bloem die het weesje opneemt in zijn huis, waar zijn moeder en de oude Tina, en later ook zijn vrouw, heel goed voor het lieve pleegdochtertje zorgen. Over het algemeen goed aangevoelde kinderbelevenisjes, waarover rustige meisjes van 8 á 9 jaar wel graag zullen lezen. Ze werden te boek gesteld door *Cok Grashoff*, met wie wij, zoals u volgend nummer zult zien, een interview mochten hebben.

De schrijfster liet het niet bij dit ene boek over *Geertje*. In *Geertjes allerbeste vriend* horen we het vervolg van haar belevenissen, zoals zelf koken, picknicken, het trainen van de hond. Vooral met

haar vriendinnetje en haar allerbeste vriend, de hond, die hen terugvindt wanneer ze verdwaald zijn, verzint Geertje van alles. Het verhaal is genoeglijk-ouderwets met een lieve oude dienstbode en een koets voor de dokter, hoewel er

best auto's zijn. Elk hoofdstuk is een aparte gebeurtenis. Ook hier vallen de bijzonder aardige tekeningen op, die helaas af en toe de twee meisjes laten zien als waren het kleuters, terwijl ze toch al bijna tien jaar zijn.

(p. dl. f 1,75; geb. f 2,50)

Kinderen, speciaal begaafde, willen niet alléén maar grappige rijmpjes, hoe geestig ook. Kinderverzen met een glimp van ernst en diepte of zelfs zwaarmoedigheid in de trant van oude volksliederen, kunnen, mits waarlijk poëtisch, geweldig „pakken”. Dit heeft *Katherine Mansfield* feilloos aangevoeld in haar bundeltje „Child Verses”, dat als Nederlandse titel kreeg: *Het mannetje op de maan*. Francine Schregel-Onstein heeft met toewijding deze dichtelijke versjes zo gaaf mogelijk trachten „over” te krijgen, en het resultaat is dan ook zeker niet kwaad. Maar poëzie is het maar zelden geworden, en de originelen waren dat wél. De bijzonder lastige gebondenheid aan inhoud en sfeer in de vreemde taal en aan rijm en ritme in de eigene heeft nogal eens een lelijk stoplapje of ander gewrongenheidje op haar geweten. Ofschoon het de vertaalster toch werkelijk niet ontbreekt aan poëtisch gevoel

en zin voor humor. Dat Mansfields tere rijmpjes geleden hebben, ligt dan ook niet zozeer aan haar ijver. Van het geheimzinnige en bijna navrante „Lied van Karen” bijvoorbeeld, was zeker alleen door een dichter iets beters te maken geweest. (f 2,50; geb. f 3,50)

Howard R. Garis schreef een tweetal jongensboeken, die weliswaar spannend zijn, maar verder toch niet boven het peil van middelmatige ontspanningslectuur uitkomen. Het eerste is getiteld: *Buddy en het geheime hol*. Als er een paar maal een kippendiefstal heeft plaatsgevonden op de boerderij van Buddy's grootvader, waar Buddy en zijn vriendje Tom logeren, en ook de juwelen van Buddy's moeder op zekere nacht verdwenen blijken te zijn, gaan de beide jongens op speurtocht. Een zigeunerkamp in de buurt en een kluzenaar, die in een geheim hol in de nabijheid huist, maken de zaken niet eenvoudiger. Maar tenslotte komt alles terecht. Wel boeiend verteld, maar qua inhoud weinig betekennend.

In het tweede boek ontdekt *Buddy op de geheimzinnige berg* bij grootvaders boerderij een aantal geheimzinnige dingen. Het draait allemaal om het spaargeld van een oude zeeman dat op de berg is begraven, maar waarvan de juiste plaats is vergeten. Een boek waarvan er dertien in een dozijn gaan, al ontbreekt ook hier een zekere spanning niet. De vertaling, uit het Amerikaans, van beide boeken is stroef. (p. dl. f 2,50; geb. f 3,50)

Nummer 70 van de „Prisma Juniores” bevat een verhaal van *Enid Blyton*: *Smokkelaars op het oude buiten*. Als Roger en Diana vakantie krijgen, lijkt het er eerst op dat het een saaije tijd gaat worden. Met hun neefje Snubby zullen ze onder de hoede van een gouvernante in een bungalow gaan wonen, in de nabijheid van een groot vervallen buitenverblijf in Rockingdown. Hier ontmoeten ze de jongen Barney met zijn aapje Miranda. De ondernemingslust van het viertal is er de oorzaak van dat ze verwikkeld raken in een geheimzinnig avon-

5906

5907

5908

5905

tuur waarin ze met hun hond en aapje een grote rol spelen. Het gegeven is niet nieuw, maar met veel fantasie beschreven, zodat dit boek met de vele sfeervolle illustraties van Gilbert Dunlop, ondanks de stordige stijl en de wat flauwe grappes, aardige lectuur is. Het is het eerste deel van een nieuwe serie over Barney en zijn aap Miranda. (f 1,25)

Op aantrekkelijke wijze beschrijft *Lise Gast* in nummer 34 van de „Zilverserie”, het leven van Willy, het dochtertje van een boswachter. Het is *Willy's hartewens* om ooit eens in het bezit te komen van een glimmende nieuwe fiets. Haar peetoom wil hem haar voor een groot deel cadeau doen, maar de rest moet ze zelf bij elkaar sparen. Een reuzekarwei, juist omdat Willy gulhartig is en haar kleine broertje graag eens verwent. Het slot van de geschiedenis is zelfs dat ze al haar met pijn verzamelde guldens en centen kwijt raakt aan een geschenk voor een zieke neef en huisgenoot. Een bijzonder aardig, met verve verteld meisjesverhaal. (f 1,15)

5910 Ook in *Herta en haar vossen*, nummer 36 van de „Zilverserie”, is het dochtertje van een boswachter de hoofdpersoon. Haar vader brengt twee jonge vosjes mee naar huis, waarvan de moeder niet is teruggekeerd na een strooptocht. Ze bedrijven veel wandaden als ze uit hun ren en nachthok ontsnappen, en tenslotte begrijpt Herta wel, dat ze de vossen niet langer meer kunnen houden. Artis koopt hen echter graag en nodigt Herta bovendien uit een keertje te komen kijken hoe ze het maken. Een simpel, wat Duits-gevoelig verhaal van *Nanni Rösch*, dat zonder bezwaar gelezen kan worden. (f 1,15)

5911 Een fijn geschreven meisjesverhaal is *Corso, het ezeltje*, door *C. E. Pothast-Gimberg*. Vanuit Corsica gaat de twaalfjarige Tonia met haar Nederlandse oom voor een jaar mee naar Nederland, tegelijk met een ezeltje voor ooms veehandel. De aanpassingsmoeilijkheden van het meisje in het zeer geordende gezin en boerenbedrijf, en haar zelfoverwin-

ning om haar eigen ezeltje af te staan aan een blind meisje, vormen de hoofdinhoud van dit verhaal, dat met dit laatste enigszins abrupt eindigt. Het ontbreken van een bevredigend einde, bijvoorbeeld de terugkeer naar Corsica, zal voor kinderen teleurstellend zijn. Overigens een sfeervol verhaal, waar wel wat zorgelijke druk op ligt. De crayon-tekeningen van Elly van Beek verhogen nog de waarde van het boek. (f 3,—; geb. f 3,95)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

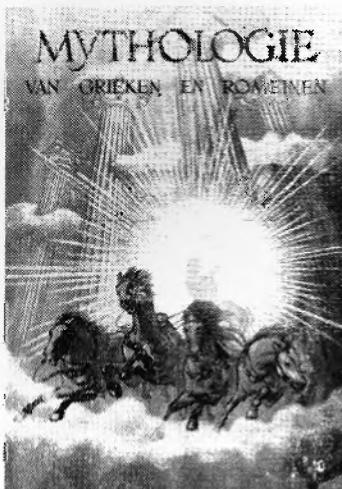
Voor de meisjes van deze leeftijd is de 71e „Prisma Junior” bedoeld: *Haar mooiste rol*, door *Lorna Hill*. Het boek werd verdeeld in twee stukken. Het eerste vertelt van de uit Slavonië verbannen kroonprinses Fazia, die in Zwitserland verblijft in een huisje hoog in de bergen. Ze is eenzaam en wordt streng bewaakt door haar aardige Engelse gouvernante en een detective. Ondanks dat weet ze er toch wel eens uit te breken. In het tweede deel bevindt zij zich op de koninklijke balletschool in Londen, waar ze een heel gewoon meisje wil zijn, en opvalt door haar buitengewone prestaties. Ook hier ontvlucht ze haar detective. Nadat haar broer door communisten vermoord is, keert het dan vijftienjarige meisje terug naar haar land om er haar grootste rol te gaan vervullen: die van koningin. Men zou zo denken: een heerlijke romantische geschiedenis, maar men komt door de saai verteltrant wat bedrogen uit. Het is een vrij oppervlakkig verhaal over een gefantaseerd koningshuis, in een bestaand land. Samengevat: een geschikt boek, zonder opvallende kwaliteiten. (f 1,25)

Als eerste deel van de nieuwe „Oerwoud-serie” van *C. Butner*, verscheen *De gevreesde medicijnman*. Ook dit boek heeft de grote verdienste iets te vertellen over rijksgenoten waar wij weinig van af weten. Hoofdpersoon is de Surinaamse bosnegerjongen Kodjo, die met de blanken in contact komt als een

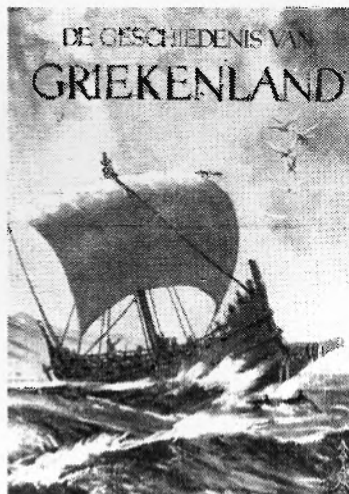
5912

5913

Mary Macgregor

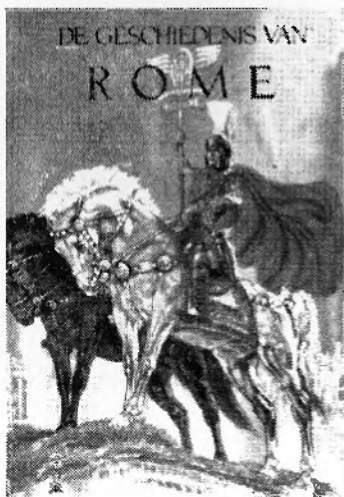
Mary Macgregor

GESCHIEDENIS EN CULTUUR VOOR JONGE MENSEN

Geen droge feiten maar levende en boeiend vertelde geschiedenis voor jong en oud

Dr. Sophie Ramondt

Mythologie van Grieken en Romeinen
f 12,50 geb.

De Geschiedenis van Griekenland
Derde druk f 12,50 geb.

De Geschiedenis van Rome
Tweede druk f 12,50 geb.

De geschiedenis van het Romeinse rijk blijft altijd weer een imposant gegeven. Kostelijker materiaal voor een boeiend leesboek laat zich nauwelijks denken. Een goed boek voor jong en oud. („De Volkskrant” dd. 1.6.1957)

Verkrijgbaar bij iedere erkende boekhandel

C. A. J. VAN DISHOECK
BUSSUM

(Adv.)

67

houtmaatschappij zich in zijn dorp vestigt. Kodjo komt daar in dienst, tot grote woede van de „boekoe-man”, de medicijnman, die zijn macht voelt verdwijnen en daarom allerlei kwaads voorspelt. Na enige spannende avonturen ervaart Kodjo dat de medicijnman niet altijd gelijk heeft, en alles loopt goed af. Een goed verteld verhaal uit het dagelijks leven der bosnegers, met een uitstekende beschrijving van de tropische natuur, evenals van de voortdurende vrees van de oerwoudbewoners voor de geestenwereld. Ook de illustraties van Tilly Dalton vallen op.

(f 3,—; geb. f 3,95)

5914

Een nieuwe serie op het terrein van de pockets, is de „Zeemeeuwen-reeks”. Het eerste deel, van de hand van *Sandor Kis*, is getiteld: *Onder zeerovers*, en speelt in de 17e eeuw. Twee jongens gaan op zoek naar de verborgen schat van een inmiddels gestorven piratenkoning. Zij worden door zeerovers overvallen, die trachten hun plan te verijdelen. De jongens lijden schipbreuk, en komen na angstige avonturen op de plaats van bestemming. Na de buit te hebben opgegraven, keren ze schatrijk huiswaarts. Een oppervlakkig, spannend verhaal met goede strekking — die er wel wat dik boven op ligt — en geschreven in een slechte slordige stijl. (f 1,30)

5915

Reginald Taylor is de schrijver van *Jacks avontuurlijke tocht*, nummer 72 van de „Prisma Juniores”. De jaren rond de stichting van de staat Kansas in Amerika waren een spannende tijd, vooral omdat er zich voor- en tegenstanders van de slavernij vestigden, die samen de wetten voor deze staat moesten maken. Jack is de zoon van een van de tegenstanders, die het ene avontuur na het andere beleeft, zijn vader en broer in de strijd verliest, vriendschap sluit met de Indianen en tenslotte optreedt als verdediger van de boerderij van zijn moeder en zuster. De compositie van het verhaal is wat rommelig; een duidelijke climax ontbreekt, waardoor de spanning wat te veel gebroken wordt. De verhaal-

trant is goed, maar weinig hinderlijk; zelfs ouderen zullen er soms moeite mee hebben. Om het inzicht dat gegeven wordt in de moeilijkheden bij het vormen van een nieuwe staat en in het pionieren, en ook om het afwijzen van slavernij en rassendiscriminatie, een verdienstelijk boek. (f 1,25)

C. Grilk zet de jongens een detective-verhaal voor. Tijdens een fiets- en zeiltocht vallen de gymnasiasten *Hans van de Berkenhof* en zijn vriend *Frits van het ene avontuur* in het andere. Hans redt o.a. ten rijke vader en zijn zoon van de verdrinkingsdood, zij ontmaskeren een stelletje boeven, die achter een waardevolle uitvinding aanzitten enz. enz. Of de jeugd de ontknoping als juist zal aanvaarden, is de vraag: geen enkele onderzoeker immers geeft een schuldige zo maar weer de vrijheid, moge het motief nog zo menselijk zijn. Alles bijeen een matig verhaal, dat van toevalligheden aan elkaar hangt. (f 2,95; geb. f 3,95)

5916

Nummer 10 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” bevat een spannend avonturenverhaal van *Roy Fuller*, getiteld *Om het goud der wilden*. Robert vertrekt naar Afrika om zich bij zijn vader, een antropoloog, te voegen, die een studie

5917

- maakt van een zeer besloten levende stam. Op zijn reis ontmoet hij twee mannen, die elkaar de gevaarlijkste man van heel Afrika noemen. Later blijkt dat beiden, de een op een veel prettiger manier dan de ander, proberen van het opperhoofd van bovengenoemde stam toestemming te krijgen om op zijn gebied een goudmijn te exploiteren. Robert maakt dit alles mee, wordt een keer ontvoerd, en de lezer volgt in spanning een overval door de inboorlingen. Een geschikt verhaal, wel wat zwart-wit. Een enkele uitdrukking had beter weg kunnen blijven. Uitstekende illustraties van Jenny Dalenoord. (f 1,50)
- 5918 Van „De Hardy's”, door *Franklin W. Dixon*, zijn de delen 7 en 8 uit. De Hardy's en twee van hun vrienden maken het plan om in de kerstvakantie te gaan kamperen. Ze krijgen de beschikking over de blokhut op een onbewoond eiland; met ijszeilers kunnen ze er naar toe. Er sluipt echter iemand rond op het eiland, die hen kwijt wil. Ze komen achter de reden en weten uiteindelijk een kostbare postzegelverzameling aan de eigenaar terug te bezorgen. *Het geheim van Cabin eiland* is een tamelijk „gewoon” detectiveverhaal, waarin het ontbreken van enig christelijk besef met Kerstmis, dat hier slechts 'n feest is van geschenken en lekker eten, storend werkt.
- 5919 In deel 8 trachten de jonge Hardy's *De verdwenen professor* op te sporen, die op een zeer raadselachtige wijze verdwenen is. In wezen is dit boek een naïef verhaal waarin de intrige van toevalligheden afhangt, en waarin de scherpzinnige jonge lezer tal van onjuistheden en tegenspraken ontdekken kan. Het is echter met vaart geschreven en doet een appèl op de fantasie. Ook komen er passages in voor die grappig te noemen zijn. Dit deel wordt derhalve als ontspanningslectuur de jongens graag gegund.
- 5920 *Alaska-Joe* is de titel van een avonturenverhaal van *H. Sohre*, dat uitkwam als nummer 35 van de „Zilverserie”. Joe, een verwende jonge kerel, komt naar

Alaska om man te worden. En daar is ruimschoots de gelegenheid voor in deze woeste en barre streek. Hij zet door, en trekt met zijn slede door de ijzige natuur. Hij komt in het bezit van een beroemd span honden, en door zijn eerlijk, moedig karakter en trouwe vriendschap krijgt hij de erenaam Alaska-Joe. Het boekje maakt sterk de indruk zeer verkort te zijn. Het werd boeiend geschreven. Jammer genoeg kunnen wij het toch niet aanbevelen. Op blz. 57 wordt verhaald dat Joe het lijk van zijn kameraad verbrandt, wanneer deze is omgekomen na een gevecht met een ijsbeer. Joe vindt dat deze man niet op een kerkhof hoort, maar in de wildernis. Storend doet het ook aan dat nergens, hoe dikwijls de mannen ook de dood voor ogen hebben, aan God wordt gedacht. Daarom op zijn hoogst toelaatbaar. (f 1,15)

Of de 20ste en laatste „Arendsoog” van *J. Nowee*, *Arendsoog en de goudkoorts*, met evenveel enthousiasme ontvangen zal worden als de vorige delen, is een grote vraag. De ontmaskering door Arendsoog en Witte Veder, van een roverbende, op zoek naar goud, wordt een zo langgerekte en vaak zo onwaarschijnlijke reeks van gebeurtenissen, dat er slechts nu en dan van een spannend avontuur gesproken kan worden. Het boek mist de echte stoere en eerlijke frisheid van Nowee's eerste werken. Alleen de eerste twaalf hoofdstukken komen trouwens voor zijn rekening; het boek werd voltooid door zijn zoon P. Nowee. Echte cowboy-liefhebbers zullen het toch wel willen lezen, en daar is dan geen bezwaar tegen, want de algemene geest is goed. (geb. f 3,75)

In nummer 22 van de „Gulden Spenserie” werd door J. P. Slieker het oorspronkelijke werk naverteld van *C. F. Argyll Saxby*: *De pionier*. Het gaat over een jonge Engelsman, die meent op zijn farm in Amerika goud gevonden te hebben. Hij gaat met het goudstof naar een deskundige, die hem echter bedriegt om hem zo zijn land afhandig te kunnen maken. Verschillende nobele en slechte

5921

5922

Indianen en blanken spelen verder een rol in dit wild-west verhaal, dat wat weinig pittig is uitgevallen. Leesbaar.

(f 1,75; geb. f 2,50)

5923

Deel 23 van de „Gulden Sporen-serie” is getiteld: *Hereward de Viking*. Aan de hand van een middeleeuws verhaal door de Engelse historicus *Charles Kingsley*, vertelt J. P. Sliker in ietwat voorbijge stijl een aantal avonturen van de onafhankelijke ridder Hereward. Na enige incidenten sluit hij zich aan bij de Denen om de Engelsen bij te staan in hun ongelijke strijd tegen Willem de Veroveraar, die in 1066 Zuid-Engeland in bezit heeft genomen. Naast de onverschrokken held staat zijn dappere vrouw Torfrida, die door woord en daad de verdedigers van het eiland Ely aanvuurt. Tengevolge van list en verraad valt de veste, en moeten Hereward en zijn getrouwen wijken naar de bossen om daar een leven van vogelvrijverklaarden te leiden. Maar na eeuwen nog klinkt zijn naam in bewonderende volksliederen voort. Een romantische geschiedenis, episodisch van structuur, en nu en dan in de dialoog wat stijf van zeggingswijze. De bewerker vergeet dat Guisnes in goed Nederlands Wijnen heet. (f 1,75; geb. f 2,50)

5924

In de serie „Oud Goud” verscheen als nummer 36, in een bewerking door P. de Zeeuw J.Gzn., *De zwarte tulp* van *Alexandre Dumas*. Dit verhaal, dat speelt in 1672, vlak na de moord op de gebroeders De Witt berust alleen qua tijdsbeeld op historische feiten; voor de rest heeft de auteur zijn fantasie laten gaan. De Haarlemse Bond van Bloembollenkwekers heeft een hoge prijs uitgelooft voor degene die er in slaagt een zwarte tulp te kweken. Cornelis van Baerle, om zijn vriendschap met de gebroeders De Witt tot levenslang veroordeeld, slaagt er met de hulp van de cipiersdochter Rosa in zulk een tulp te kweken. Vlak voor hij naar Haarlem zal worden gebracht, wordt de tulp echter door een jaloerse vijand gestolen. Na een reeks gesprekken met de burgemeester en zelfs met Willem III komt uit wie

de prijs toebehoort, en ook dat Cornelis onschuldig is. Er wordt veel gebruik gemaakt van de gesprekform in dit niet zo heel boeiend geschreven verhaal, dat als geheel niet meer is dan een matige historische roman. Weinig geslaagd achten we de passage waarin de schrijver een dief gelukkig prijst, als deze plotseling uit het leven wordt weggenomen.

(f 1,75; geb. f 2,50)

Ter gelegenheid van het honderdjarig jubileum van het Internationale Rode Kruis, schreef *Ans Muiderman* voor de jeugd een levensschets van de stichter, Henri Dunant. Het boek is getiteld: *De man in het wit*. Het ijveren van deze strijder, met zijn afschuw van de oorlog, voor de lichamelijke verzorging der gewonden in de vorm van een internationale broederschap, heeft ook de heden-daagse jeugd zeker iets te zeggen. Jammer dat de verwerking van deze ideeën niet zo geslaagd is. De toon is soms geforceerd kinderlijk. Met moeite worstelt de schrijfster zich door de jeugd van haar held, en bij de behandeling van het eigenlijke levensprobleem van Dunant weet zij geen voor de jeugd aanvaardbare oplossing te vinden. Toch wel een geschikt boek, waarvan echter meer gemaakt had kunnen worden.

(f 3,—; geb. f 3,95)

Een aantrekkelijk verhaal vindt men in deel 4 van de „Mark Vendelier-serie”, *Het beest in het Kanaal*. Een stel vrienden plus zusjes, bekend uit vorige delen, gaan een vakantietrip maken onder leiding van enkele ouders en inspecteur Bas Jellinga, de broer van Baaf. Ook het blinde vriendinnetje Marieke mag mee. Ze trekken met een kleine coaster langs de kust van België en Frankrijk. Een paar jongens worden geheel onverwacht ontvoerd door een Russische onderzeeër. Dank zij de hulp van twee „goede” Russen en hun moedige optreden — de atoomonderzeeboot wordt ontklaard gemaakt — zien ze kans te ontsnappen en worden ze opgevangen door de Amerikaanse marine, die door Bas is gewaarschuwd. Voor de blinde Marieke

5925

5926

is de ontmoeting met de Amerikanen extra gunstig: ze wordt geopereerd in Boston en komt genezen terug. En dan laat Baaf wel merken, dat Marieke in de toekomst alles voor hem zal betekenen. Een katholiek, avontuurlijk, eigenlijk hoogst onwaarschijnlijk verhaal, waarbij de spanning pas na ongeveer 70 bladzijden begint. Maar ook de voorbereidin-

gen, en de tocht zelf zijn door *Mark Vendelier* genoeglijk beschreven. Het einde is een tikje sentimenteel, ook wel fijngevoelig, en een aantal jongens zal dit zonder het te willen bekennen toch wel waarderen. Overigens gezonde spanning. De stijl is ook nu weer vlot, geestig, nonchalant en doorspekt met vele jongens-uitdrukkingen, en Mokumse spreektaal en kwinkslagen. Aardige ontspanning voor jongens en meisjes. (geb. f 3,75)

5927 In het vierde boek over *Pitty van Enid Blyton*, zien we *Pitty als vierde klasser* op de ideale meisjeskostschool *Malory Towers*, waarop nu ook haar zusje *Lizzie* haar intrede heeft gedaan. *Levendig* schetst schrijfster het karakter van kostschoolmeisjes, het leven op het pensionaat, de jaloezie, de strijd om macht en invloed, de eenzaamheid en het verbe-

ten vechten om een lelijk karakter te verbeteren. Het verhaal speelt in een zeer gefortuneerd milieu, dat echter geen godsdienst kent. Meisjes genieten van dit soort verhalen, en bij wijze van afwisseling kan men ze hun gerust in handen geven. De illustraties doen erg ouderwets aan. Geen hoogvlieger, maar bruikbaar. (f 2,95; geb. f 3,95)

S. M. van der Galien heeft zijn „*Gert van Giessen-serie*” uitgebreid met de delen 3 en 4. In *De klauw van de luipaardman* gaat Gert met zijn vader per jeep een reis maken door Afrika. In de buurt van Belgisch Kongo raken ze verwickeld in een jacht op een luipaardman, die de negerbevolking hevige angst aanjaagt. Hun komst wordt door de tam tam al aangemeld, en de luipaardman kiest Gert uit als voedsel voor de fetisj. Het verhaal maakt een zeer onechte indruk. Gert en zijn vader trekken door dit land zonder het minste begrip van de gevaren die hen omringen. De wijze waarop over de negers wordt gesproken is niet sympathiek. Dit zal geen opzet zijn, omdat de schrijver religieus is in zijn denken. Het is meer een onbewust superioriteitsgevoel. De stijl is zeer matig en dikwijls ruw. Niet aan te raden.

5929 Deel 4 draagt als opschrift *De rode assegaai*. De zilveren vogel heeft gefloten — dit betekent volgens een oude voorspelling dat koning Dingaon op zal staan om de negers opnieuw aan te voeren tegen de witmensen. Daarom trekken op deze roep negers van verschillende stammen naar het Olifantsdal, de plaats van samenkomst. Gert en zijn vader, alsmede een Engelsman en een Zuid-Afrikaan ontdekken dat het teken afkomstig is van een buitenlands vliegtuig. De vernietiging hiervan en daarmee de verijdeling van het duistere plan — al worden hun gangen nauwkeurig nagegaan — gelukt dank zij een bevriende jonge neger. Het teken van de Rode Assegaai, dat zij brengen, is sterker. In dit slecht geschreven, verward mengsel van negerbijgeloof, politiek gesjacher en loze gewichtigdoenerij (met een zweem van minachting

voor de negers, wanneer er bijv. staat hoe de blanken de snaren van negerzielen bespelen) pretendeert de auteur meer dan hij waar kan maken. Onge- schikt. (p. dl. geb. f 4,90)

5930 *W. van der Gaag's* Nederlandse ruimte- pionier Paul Rogier last in de ruimte een Mars-raket aaneen uit drie afzon- derlijke raketten. Het verhaal van deze technische prestatie vormt de hoofdscho- tel van een nieuw boek. Maar, zo stelt de auteur uitdrukkelijk, *De grote over- winning*, (daarmee kreeg dit boek ook zijn titel), behaalt Rogier toch door een ontdekking waarmee hij zijn blindgewor- den medewerker Wil Romberg weer zien- de kan maken. Een positieve stelling en een ware winst in dit soort ruimtevaart- fantasieën. Het nieuwe boek geeft verder blij van schrijvers belesenheid terzake, alsook, helaas van zijn tekort aan inzicht. Zo baseert hij een vondst omtrent een nieuwe vorm van „atoom-brandstof” op een verwarring van de termen: kritische afmetingen en kritische afstand. Bij zijn „therapie” tegen blindheid verwaarloost hij het simpele feit dat tastenuwen slechts een puntvormige indruk opnemen van welke ruimtelijke prikkel ook. Jam- mer, na heel die uitvoerige bronnen- studie waarvan het boek blijkt geeft. Maar niet zo heel erg. Want het blijft een spannend, positief verhaal voor jongens die interesse kunnen opbrengen voor een intrige-van-techniek-puur. De taal is bovendien, hoewel niet foutloos, be- hoorlijk. (f 3,—; geb. f 3,95)

5931 Voor liefhebbers van de danskunst schreef *C. Nicolai: We gaan naar ballet van- avond*. In dit 11e deel van de „Kern- Pockets voor de jeugd” probeert hij vrij- wel alle facetten van de dans te behan- delen: ontstaan en wezen, stijlen, oplei- ding, etc. etc.. Dat de uitermate des- kundige schrijver in zijn opzet niet ge- slaagd is, is even duidelijk als verklaar- baar. Maar jonge mensen van 14 jaar en veel ouder, die zich reeds voor het ballet interesseren, zullen het boekje met plezier lezen, ondanks de ietwat droge stijl. (f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

In nog geen 200 bladzijden wordt door *Roger Lancelyn Green Het beleg van Troje* uit de klassieke bronnen naverteld, en wel in deel 12 van de „Kern-Pockets voor de jeugd”. niet alleen de Ilias en de Odyssee worden behandeld, maar er wordt ook een gedeelte gewijd aan de voorgeschiedenis, o.m. van Peleus en Thetis, hun zoon Achilleus, het oordeel van Paris, de roof van Helena. Pas in het vijfde hoofdstuk vangt het beleg van Troje aan. Op blz. 58 zitten we in het tiende belegeringsjaar, beginnend met de hooglopende ruzie tussen de onsympa- thieke Agamemnon en de driftige Achil- leus. Met hoofdstuk 11 eindigt de ver- woesting van Troje. De rest is gewijd aan Agamemnons ondergang, de lotge- vallen van Menelaos en de omzwervingen van Odysseus, zijn hereniging met Pene- lope en tenslotte zijn dood door een vergiftigde pijl. De niet-ingewijde lezer wordt zo overstelpt met namen en ge- beurtenissen, dat hij er op den duur beslist niet meer uit wijs kan worden. Verder is de bewerker, Henrik Scholte, dermate ver gegaan in zijn vulgarisatie van de taal dat bijv. de strijders nu „op elkaar inhakken”, Zeus een van zijn dochters „beste meid” noemt en Orestes „knettergek” wordt. Wij wensen de rij- pere jeugd een waardiger kennismaking met Homerus' epos toe. (f 1,50)

5932

SPROOKJES-, VERTELSSEL- EN GEZINSBOEKEN

Voor de kleinsten tot acht jaar

Als eerste titel hebben we voor ons liggen de 2e druk van *Vertel 't nog eens mama*, door *Jos Heemskerk*. In dit prettig uitge- geven boek, waarin elk hoofdstukje een afgerond geheel is, beleven we met Loek, een vijfjarige kleuter, de gebeurtenissen

5933

van elke dag. Daartussen vinden we de verhalen — waaronder veel sprookjesachtige — die vader en moeder aan Loek vertellen. Ze zijn eenvoudig en genoeglijk geschreven met veel dialoog, soms wat saai. Het beschreven gezinnetje is heerlijk veilig, zodat de kleintjes zich met plezier in Loek zullen verplaatsen. Het boek volgt de gebeurtenissen door het jaar, maar na een verhaal over moeder- en koninginnedag volgt er plotseling een hoofdstuk over sneeuw en Pasen! Verwarrend is het eerste verhaal, waarin Loek een avontuur beleeft met kabouters, terwijl de andere verhalen over Loek werkelijkheid zijn. De vele oma's, neefjes enz. maken het ook al niet duidelijker. Jammer is het dat er geen spoor is van een religieuze achtergrond, een belangrijk facet in het leven van het jonge kind. Geen ideaal kleuterboek dus, maar wel bruikbaar om er vertelstof uit te putten. (f 3,40; geb. f 4,90)

Een keurcollectie verhalen en sprookjes van bekende en minder bekende kinderauteurs werden bijeengebracht in het „groot vertelselboek van Margriet”, dat tot titel kreeg: *Aan moeders schoot*. Het peil is uiteraard niet overal even hoog — soms zijn de situaties en spreekwijzen van de fantasiefiguren, zoals een ballon, een tram, een klok, wat al te menselijk — maar het geheel steekt toch wel boven de middelmaat uit en maakt het boek tot een plezier. Nans van Leeuwen ontwierp de sfeervolle, gezellig-ouderwets aandoende tekeningen in mooie kleuren. (geb. f 3,95)

Een grote verscheidenheid aan ongelijke sprookjes en sprookjesachtige verhalen biedt *Ida Weggelaar* in *De huiswerkka-bouter*, een deel uit de „AP Jeugdserie”. Schrijfster beschikt over een levendige fantasie en weet verschillende leuke verhaaltjes voor kleuters te produceren. Helaas zijn er ook wel cliché-vertellingen bij. Tegen verschillende ervan kan bezwaar gemaakt worden, wegens de ongezellige of slechte afloop. Het verhaal „Het ziltje” (blz. 103) is ongeschikt, omdat hierin verteld wordt, dat kinde-

ren vóór zij geboren worden, als ziltje in de hemel toevertrouwd zijn aan de zorgen van een engel, die de moeders influistert wanneer zij een kindje zullen krijgen. Deze engel wordt tegengewerkt door een boze tovenaer. De sfeer van werkelijkheid en sprookje lopen hier ook teveel door elkaar. We kunnen dit boek beschouwen als een bundel, waaruit men voorlees- en vertelstof kan putten, maar die men de kinderen zelf beter niet in handen kan geven. (geb. f 3,90)

Weer eens „wat anders” vindt men in het boekje met *Sprookjes en vertellingen van Peter Lindeman*. Het zijn niet de drie sprookjes zelf, die een speciaal karakter aan deze uitgave geven, want hoe-wel prettig verteld en kwistig geillustreerd, direct origineel zijn ze niet. Het zijn de muzikale illustraties van Piet van der Schaar die wij op het oog hebben, in de vorm van thema's en melodieën voor piano, die een symbolische weergave zijn van de wendingen in het verhaal (á la „Peter en de wolf”). Een aardig idee. De begeleiding is wel afgestemd op gevorderden. Ook de tekst bevat voor de kleintjes althans enkele moeilijkheden, en met name de inleiding is ver over hun hoofden heen geschreven. (f 2,40)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Vertel nóg 'ns, door *Enid Blyton*, dat beschouwd kan worden als een vervolg op „Stoute kinderen”, bevat 24 korte verhaaltjes die moeten aantonen hoe kinderen met alle mogelijke ondeugden en onhebbelijkheden gestraft worden en van hun gebreken genezen. De verhaaltjes gaan bijna altijd over „nare” stoute kinderen en niet over gezonde ondeugende. De straf komt soms in de vorm van een sprookjesfiguur, een andere keer van de kant van de opvoeder. De verteltrant is er al even vervelend als de eenzijdig-moralistische inhoud, waarvan de pedagogische waarde bovendien zeer twijfelachtig is, gezien de soms angstaanjagende wendingen. (f 2,90; geb f 3,90)

5934

5935

5936

5937

5938

De slimme Tom Poes, het baardmannetje Olle Kapoen en de dikke heer Bommel waren rond in *Tom Poes en andere verhalen*, een uitgave in prentenboekformaat. Hun avonturen worden tot leven gebracht in felkleurige illustraties. *Marten Toonder*, die ook de tekst verzorgde, is een zeer beschaafd striptekenaar. Hij weet zijn dieren ook karakter te geven. Ongevaarlijke geschiedenissen dus, die de kinderen wel fraai zullen vinden.

Onder redactie van *Harold Courlander* bracht het vrouwengilde van de Verenigde Naties een bundel volksverhalen en vertellingen bijeen, die typerend heten te zijn voor elk van de zestig bij de Verenigde Naties aangesloten landen. *Margreet Bruijn* verzorgde de bewerking uit het Amerikaans van deze uitgave, waarvan de titel luidt: *Reis met de zon*. Onder de zestig volksverhalen zijn parcels van navrante, wijze vertellingen; ook staaltjes van humor, zoals deze alleen uit de volksmond kan worden opgetekend. Opvallend is de diversiteit in de symboliek, waarmee de levensproblemen onder verschillende volkeren wordt benaderd, ofschoon voor sommige landen de keuze van het verhaal ook weinig typerend is. Wat bijvoorbeeld te denken van de Nederlandse inzending in de vorm van „Het vrouwtje van Stavoren”? Een aantal vertellingen is geschikt voor kinderen, andere zijn wel erg veraf, en met name de mythologische sagen zijn voor hen verwarrend. Een wel sympathieke maar niet geheel geslaagde uitgave. (geb. f 7,90)

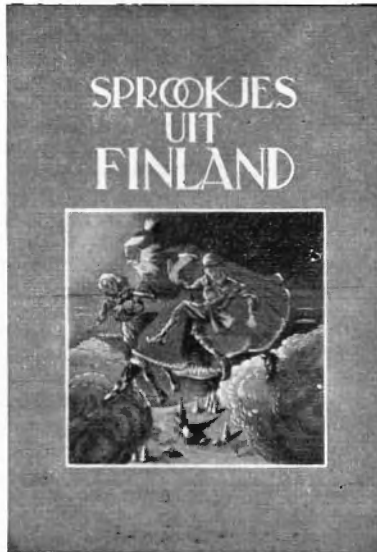
5939

Twaalf sprookjes uit Finland van de be-

5940

74

roemde nationale sprookjesverteller *Zakariás Topelius* vonden een plaats in een zeer verzorgde uitgave, welke opgeluisterd wordt door zes kleurenplaten en een aantal goede zwart-wit-tekeningen van O Verhagen. De auteur geeft in zijn verhalen uiting aan zijn liefde voor de woeste, mooie natuur van zijn land. Er komen sprekende rendieren in voor, trollen, bosgeest, vlinders en dergelijke. Al zal de symboliek de lezertjes misschien wel eens ontgaan, door voorlezen zullen de sprookjes zeker tot hun recht komen. (f 7,40; geb. f 9,90)

Voor grotere kinderen van elf tot vijftien jaar

Van de bekende „Margriet”-uitgave, het *Groot vakantieboek* verscheen de zevende jaargang. Ook nu treft men weer een rijke variatie aan van sprookjes, verhalen, verzen, spelletjes en puzzels. Het gemiddeld leesniveau ligt bij de twaalf- tot veertienjarige, maar wellicht kunnen zij de

eenvoudiger verhalen aan kleinere broertjes en en zusjes voorlezen. De inhoud van de diverse bijdragen, waarvan enkele documentair, is alleszins redelijk te noemen. Een royale en afwisselende uitgave, behorend tot de goede middelmaat.

5941 |

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Ter gelegenheid van de honderdste geboortedag van de IJslandse jeugdboekenauteur *Jón Svensson* zag een heruitgave in negen delen het licht van zijn befaamde *Nonni en Manni*-boeken, geschreven op Nederlandse bodem, te 's-Heerenberg. Het lijdt geen twijfel of de grote verteller heeft destijds veel goed gedaan met deze verhalen. Ze zijn fris en gewoon, vooral omdat het belevenissen zijn uit 'schrijvers eigen jeugd, die ook voor de tegenwoordige jeugd nog boeiend en avontuurlijk zijn. Maar er zijn ons inziens enkele doorslaggevende bezwaren: taal, stijl en instelling van de schrijver zijn verouderd. Aan het eerste, taal en stijl, zou door een goede bewerking nog veel te doen zijn — deze vertaling, van Frans van Oldenburg Ermke, geeft stadhuiswoorden en onbegrijpelijke, hoogdravende zinnen — maar aan de instelling van de schrijver is nu weinig meer te veranderen. Hij vertelt zijn verhalen in de ik-vorm, alsof hij het op dat ogenblik zelf beleeft, maar men voelt voortdurend zijn volwassen vertedering over de kleine jongen, die hij toen was. Er wordt té veel en té opgelegd gevraagd aan God en al zijn Engelen om te helpen. Jongens van acht tot twaalf jaar denken en spreken als volwassenen enz. enz. Daarbij komt nog, dat ook uiterlijk en illustraties zeer ouderwets zijn. Leesgrage, niet te gevoelige jongens echter vanaf ongeveer acht jaar zullen wellicht, dank zij de spanning, de elegante romantiek voor lief nemen. De titels van deze Svensson-serie luiden: *Nonni en Manni, De bergtocht van Nonni en Manni, Kerstmis op Skipalón, Nonni's vaarwel aan IJsland, Nonni in grote gevaren op zee, Nonni landt in veilige haven, Zonnige dagen en Avonturen op de eilanden, deel 1 en 2.* (p. dl. f 2,—; geb. f 2,65)

5942
t/m
5950

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Het zesde deel van de „Juno Jeugd-pockets” brengt een herdruk van *Lachebekje*, door *Mimi van den Heuvel*. Mieke, de hoofdpersoon van dit meisjesboek, is een opgewekt, vrolijk meisje, hoewel als enig kind enigszins verwend. Haar ondeugende streken worden haar echter gemakkelijk vergeven, omdat ze oprecht, spontaan en eerlijk is. Dit verandert echter als zij vriendschap sluit met een meisje, dat evenals Mieke van pretmaken houdt, maar in de grond veel wereldwijzer en echt oneerlijk is. Mieke begint onder haar invloed te liegen, te spijbelen en ongepaste grappen uit te halen. Tenslotte helpt haar oude vriendin Ankje haar met de verkeerde vriendin te breken en opnieuw te beginnen. Vlot en geschikt. (f 1,25)

In alle eenvoud maar met weldadig aandoende genegenheid heeft *S. Franke* tijdens en na een vierjarig vertoeven op

5951

Java, de geschiedenis beschreven van *Si Ardjoë en zijn buffel*. Het alledaagse desza-leventje uit de vorige of uit de beginjaren van deze eeuw is met aandacht en liefde waargenomen. Het tienjarig op-

5952

passertje Si Ardjoe is sterk gehecht aan zijn krachtige karbouw, die hem eens het leven redt, wanneer een panter dit bedreigt. Het mislukken van de padi-oogst brengt het gezin tot wanhoop. De schuld aan een Chinees moet gedelgd worden door het afstaan van de onmisbare karbouw. Si Ardjoe weet door hard werken en het redden van een Nederlands meisje de karbouw terug te krijgen. „Voor jeugdige lezers van 12 tot 82 jaar” suggereert het gekleurde omslag van deze 3e druk. Wij bevelen hun dit boek graag aan. (geb. f 3,25)

5953

Een 2e druk kwam uit van *Stampij om een schuiftrompet*, deel 26 van de „Bob Evers-serie” door *Willy van der Heide*. Het trio Jan, Bob en dikke Arie beleeft weer een nieuw avontuur als het in aanraking komt met het Dutch Swing College. Achter de schermen zullen de jongens namelijk een uitvoering van dit orkest mogen meemaken. Alles loopt echter natuurlijk anders dan men zich had gedacht. Met een vreemde trombone komen er geheimzinnige elementen in het spel. De vrienden raken verward in een smokkelaffaire en kunnen behalve van de jazz weer van de nodige vechtpartijen genieten. Een onwaarschijnlijk gooi- en smijtverhaal met veel sterke uitdrukkingen en stoerdoenerij. Voor de liefhebbers — voor zover nog niet overeten aan dit soort lectuur — een vrij smakelijke, oirbare en bijzonder licht verteerbare hap. (f 3,50; geb. f 4,50)

5954

Een herdruk van het bekende boek van *Kapitein Marryat*, *Peter Simpel*, vond een plaatsje in de „Juno Jeugdpoekets”, waar het verscheen als deel 5. Het is een uitermate boeiend dagboekverhaal van een Engelse adelborst uit de 18e eeuw, een tijd, waarin nog iedere zee-man meedeelde in de behaalde oorlogsbuit. Tezamen met zijn kameraad O'Brien, die het dank zij betoonde moed en dapperheid brengt tot kapitein van een zeilschip, beleeft Peter Simpel de meest spannende avonturen, waaruit hij gelukkig steeds ongedeerd te voorschijn komt. De amusante stijl en de smakelijke

**Onze muziekgaven
worden gebruikt op vele
scholen in Nederland**

Vellekoop en Blektoon

Wij zijn muzikanten

I, II, III en IV

resp. f 1.50, 1.50, 1.50 en 2.90

Deze boekjes bevatten meer dan 300 liedjes, canons en meerstemmige nederlandse en vlaamse liedjes met aanwijzingen voor blokfluit en eventueel andere instrumenten.

Saar Bottema

25 stukjes voor viool en piano

f 2.50

12 stukjes voor viool en piano

f 2.25

Hulpmiddel bij het moderne vioolonderwijs maar ook om thuis reeds bij het allereerste begin samen met de piano te musiceren. (met losse vioolbijlage).

Geert Jansen en
Annie Langelaar

Klank in kleur

Werkboekje met ruitjes f 0,35

Leidraad f 1.25

Mapjes met kleurkaarten en uitge-
stanste noten, z.g.n.

Leermiddelen

door Geert Jansen

om thuis met muziek te „spelen”.

D. van Sijn & Zonen

ROTTERDAM

Verkrijgbaar in boek- en
muziekhandel

(Adv.)

wijze, waarop de schrijver de vele lotgevallen van dit tweetal beschrijft, maken deze pocket tot aanbevolen lectuur. (f 1,25)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

5955

In de „Meulenhoff Pockets” verscheen als nummer 35 een 3e druk van *Levensverwachting*, een boek van O. van Andel-Ripke, dat als ondertitel heeft: „De jonge vrouw in en na de puberteit”. Dit boekje, dat in feite geschreven is voor ouders en opvoeders, kan door hen ook gerust in handen worden gegeven van de jongens en meisjes in de ontwikkelingsjaren. Het zal hen doen begrijpen waarom er bepaalde spanningen zowel in hun lichaam als in hun geest optreden. Het kan dan dienen om de goede verstandhouding van jonge mensen onderling en die van ouders en kinderen te bevorderen. Aanbevolen. (f 1,50)

Wie onbekend is met de wereldberoemde boeken van *Louise M. Alcott*, „Onder moeders vleugels”, „Op eigen wieken” en „De kostschool van meneer Beer”,

zal zich door de eerste bladzijden van *De wereld in heen moeten worstelen*. Is men eenmaal vertrouwd met de bewoners en bezoekers van het Plumfield College, waarvan meneer Beer directeur is, dan is dit boek voor jonge meisjes, dat dateert uit 1880, nog heel goed te genieten. En dit is niet alleen omdat de schrijfster in haar ideeën over meisjesopvoeding haar tijd ver vooruit was. Zonder te moraliseren tekent zij zuiver en eenvoudig het bruisende leven op Plumfield en daarmee een stel mensen, oudere en jongere, die het goed met elkaar kunnen vinden en elkaar helpen waar ze dit kunnen. De stijl van deze herdruk is levendig; de bewerking van J. A. de Herder-Scherpenhuijsen uitstekend.

(geb. f 4,90)

Tot slot de klassiek geworden roman van *Harriet Beecher Stowe*, die een grandioos pleidooi vormt voor de afschaffing van de slavernij: *De hut van oom Tom*. De 4e druk van dit boek werd, in een bewerking van Jos. Wayboer, opgenomen in de „Kramers Pocket Reeks”. Hoewel voor volwassenen bestemd, zal het door menige jongere van 16 tot 18 jaar kunnen worden gelezen en gewaardeerd. (f 2,75)

5956

5957

ELK-boeken

(met de eland of elk)

1. MIEN MIJLING

De verovering van de Groene Grot

Buiten wonen is heerlijk; het geeft rust en gezondheid. Maar aan de tweeling Rietje en Rienus, en aan Leo en Joost, bezorgt het juist onrust. Wat is er achter die hoge muur bij hun huis, achter die roestige poort, in die geheimzinnige groene grot, welke de fantasie prikkelt en het hart doet bonzen?

En met zeldzaam inlevingsvermogen vanuit het kind geschreven boek, met het vleugje wijsheid en sentiment dat jeugdboeken kenmerkt die de lezer nooit meer vergeet. [J en M vanaf 10]

2. PAUL-JACQUES BONZON

De reiziger zonder gezicht

Was er die rampzalige brand niet geweest in de rue Laura-Ancin te Parijs, dan zou alles heel anders gelopen zijn. De brand, die het einde betekende van de uitvinder Pierrefitte, van zijn laboratorium en van al zijn formules. Want dan zouden Sylvain en Robert niet genoodzaakt zijn het spoor te zoeken van de enige sterveling die iets van Pierrefitte's „doorschijnende mens" wist.

De twee kameraden beleven hachelijke momenten in deze boeiende geschiedenis, waarin H. G. Well's „Onzichtbare man" werkelijkheid wordt in een jongensleven. [J vanaf 12]

3. HERMAN MATTEESSEN

Dette en die van Biezenrode

Tussen Brussel en Leuven staat het kasteel Biezenrode. Alle bewoners zijn er een beetje getikt, vinden de mensen.

En zo komt het tot een hele reeks boeiende gebeurtenissen, juist als kunstschilder Vogels en zijn vrouw, met Martje en Paul, komen logeren.

En heerlijk vakantieboek, vol fijne trekjes, met wat geheimzinnigheid, bijgeloof en romantiek, — en met Dette als middelpunt, die ondanks haar nukken toch bezig is een persoontje te worden, met warmte in haar hart en dromen in haar hoofd. [M vanaf 10]

4. MANUS VAN DE KAMP

Operatie Dagga

Het zijn wel zeer bijzondere omstandigheden die rechercheur Kuhlman plotseling nopen zijn zoon Paul om assistentie te vragen. En zo raakt deze sportieve gymnasiast verzeild in de operatie Dagga. Dit is de strijd van Interpol tegen een over de hele wereld vertakte smokkel in hennepsigaretten, die vooral in Amerika de gezondheid van de jonge generatie bedreigen.

Dit jongensboek met als hoofdmotief „jeugd helpt jeugd" zal, bij alle spanning, tot nadenken stemmen. Er steekt grote kennis van zaken achter, en de stijl is nieuw en fris. [J vanaf 12]

voor elk meisje
voor elke jongen
grote,
forse boeken
voor slechts

f 1.95

het nieuwe type
goede
jeugdlectuur
(een uitkomst
als met kleine
beurs grote
boeken
aangeschaft
moeten worden!)

**nederland's
boekhuis / tilburg**

(Adv.)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Alcott, L. M.: De wereld in (Kramers), 224 p. — IV-V, M	5956
van Andel-Ripke, O.: Levensverwachting (J. M. Meulenhoff), 160 p. — IV-V	5955
Beecher Stowe, H.: De hut van Oom Tom (Kramers), 320 p. — IV-V	5957
Blyton, E.: Betty binnen en buiten (Kruseman), 128 p. — VIc, M	5902
Blyton, E.: Pitty als vierde klasser (Kruseman), 157 p. — V, M	5927
Blyton, E.: Smokkelaars op het oude buiten (Spectrum), 191 p. — VIb	5908
Blyton, E.: Vertel nóg 'ns (Kruseman), 116 p. — VIb-c	5937
van den Brink, R.: Balkie en de wijde wereld (Van Goor), 48 p. — VIc	5897
Butner, C.: De gevreesde medicijnman (Van Goor), 136 p. — VIa-b, J	5913
(Courlander, H.): Reis met de zon (Cantecler), 218 p. — VIb	5939
Dixon, F. W.: Het geheim van Cabin eiland (Van Goor), 128 p. — VIa, J	5918
Dixon, F. W.: De verdwenen professor (Van Goor), 128 p. — VIa, J	5919
Dumas, A.: De zwarte tulp (Van Goor), 104 p. — VIa	5924
Frank, S.: Si Ardjoe en zijn buffel (Wereld-Bibliotheek), 232 p. — V	5952
Fuller, R.: Om het goud der wilden (De Kern), 143 p. — VIa, J	5917
van der Gaag, W.: De grote overwinning (Van Goor), 160 p. — V, J	5930
van der Galiën, S. M.: De klauw van de luipaardman (Jan Haan), 200 p. — V, J	5928
van der Galiën, S. M.: De rode assegaai (Jan Haan), 197 p. — V, J	5929
Garis, H. R.: Buddy en het geheime hol (Kruseman), 127 p. — VIb, J	5906
Garis, H. R.: Buddy op de geheimzinnige berg (Kruseman), 127 p. — VIb, J	5907
Gast, L.: Willy's hartewens (Van Goor), 80 p. — VIb, M	5909
Grashoff, C.: Geertje (Van Goor), 96 p. — VIb-c, M	5903
Grashoff, C.: Geertjes allerbeste vriend (Van Goor), 88 p. — VIb-c, M	5904
Green, R. L.: Het beleg van Troje (De Kern), 192 p. — IV-V, JM	5932
Grilk, C.: Hans van de Berkenhof (Kruseman), 160 p. — VIa, J	5916
Heemskerk, J.: Vertel 't nog eens Mama (Kramers), 180 p. — VIc	5933
van der Heide, W.: Stampij om een schuiftrompet (De Eekhoorn), 200 p. — VIa, J	5953
van den Heuvel, M.: Lachebekje (J. H. Gottmer), 192 p. — VIa-b, M	5951
Hill, L.: Haar mooiste rol (Spectrum), 192 p. — VIa-b, M	5912
Jothmann, H. G. Ch.: Mus Piet (J. H. Kok), 19 p. — VIc	5898
Kingsley, Ch.: Hereward de Viking (Van Goor), 104 p. — VIa	5923
Kis, S.: Onder zeerovers (Zwijzen), 152 p. — VIa-b, J	5914
Lindeman, P.: Sprookjes en vertellingen (Alsbach), 63 p. — VIc	5936
van Luijn, W. C.: Tikkeltje Tak (J. B. Wolters), 48 p. — VIc	5899
Mansfield, K.: Het mannetje op de maan (Kruseman), 52 p. — VIb-c	5905
Marryat, Kpt.: Peter Simpel (J. H. Gottmer), 192 p. — V, JM	5954
Muiderman, A.: De man in het wit (Van Goor), 140 p. — VIa	5925
Nicolai, C.: We gaan naar ballet, vanavond (De Kern), 144 p. — V, JM	5931
Nowee, J.: Arendsoog en de goudkoorts (L. C. G. Malmberg), 159 p. — VIa, J	5921
Pothast-Gimberg, C. E.: Corso, het ezeltje (Van Goor), 144 p. — VIb, M	5911
Roggeveen, L.: Okkie en de rups (Van Goor), 44 p. — VIc	5894
Roggeveen, L.: Okkie kan toveren (Van Goor), 44 p. — VIc	5895
Rösch, N.: Herta en haar vossen (Van Goor), 92 p. — VIb, M	5910
Saxby, C. F. A.: De pionier (Van Goor), 112 p. — VIa, J	5922

Scheffer, Ch.: Hikkerde pikkerde paardeboom (Van Goor), 56 p. — VIc	5901
Smulders, L.: De gouden klompjes (L. C. G. Malmberg), 36 p. — VIc	5900
Smulders, L.: Post voor Pietje Prik (L. C. G. Malmberg), 44 p. — VIc	5896
Sohre, H.: Alaska-Joe (Van Goor), 96 p. — VIa, J, N	5920
Svensson, J.: Avonturen op de eilanden. 1e Deel. (Ten Hagen), 107 p. — VIb, J	5949
Svensson, J.: Avonturen op de eilanden. 2e Deel (Ten Hagen), 149 p. — VIb, J	5950
Svensson, J.: De bergtocht van Nonni en Manni (Ten Hagen), 109 p. — VIb-c, J	5943
Svensson, J.: Kerstmis op Skipalón (Ten Hagen), 126 p. — VIb, J	5944
Svensson, J.: Nonni en Manni (Ten Hagen), 111 p. — VIb-c, J	5942
Svensson, J.: Nonni in grote gevaren op zee (Ten Hagen), 127 p. — VIb, J	5946
Svensson, J.: Nonni landt in veilige haven (Ten Hagen), 131 p. — VIb, J	5947
Svensson, J.: Nonni's vaarwel aan IJsland (Ten Hagen), 108 p. — VIb, J	5945
Svensson, J.: Zonnige dagen (Ten Hagen), 136 p. — VIb, J	5948
Taylor, R.: Jacks avontuurlijke tocht (Spectrum), 192 p. — VIa, J	5915
Toonder, M.: Tom Poes en andere verhalen (De Geill. Pers), 48 p. — VIb-c	5938
Topelius, Z.: Sprookjes uit Finland (Kruseman), 224 p. — VIb	5940
Vendelier, M.: Het beest in het Kanaal (Malmberg), 160 p. — VIa †	5926
Weggelaar, I.: De huiswerkkabouter en andere sprookjes (Arbeiderspers), 181 p. — VIc	5935
XX: Aan Moeders schoot (De Geill. Pers), 124 p. — VIc	5934
XX: Groot vacatieboek (De Geill. Pers), 393 p. — VIa-b	5941

HENRI ARNOLDUS

Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

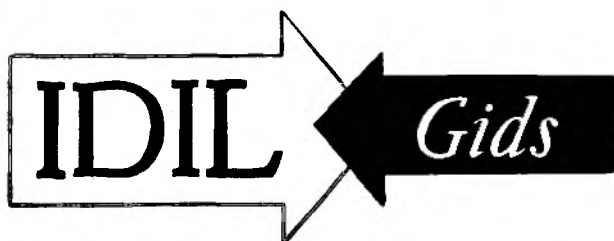
N.V. Uitgeverij. „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

JANUARI 1960

JAARGANG XI

NUMMER 6

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 5958-6021

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD		pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>		83
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .</i>		93
<i>Mogen wij u voorstellen: Cok Grashoff</i>		96
<i>Herdrukken vragen uw aandacht.</i>		—98
<i>Bibliografisch register</i>		99

VERKLARING DER TEKENEN

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

Kabouter Kriek en kabouter Peer zijn de hoofdpersonen van een viertal boekjes van *Leopold Vermeiren*, die door Carol Voges voorzien werden van leuke, dikgerande tekeningen. Deze kunnen door de kinderen eventueel gekleurd worden. In de wat alledaagse verhaaltjes zelf, die voor de Nederlandse kleintjes te veel Vlaamse woorden bevatten, is weinig van een echte kabouter sfeer te vinden. De kabouters konden net zo goed, en zelfs beter, gewone kinderen zijn. Geen verrijking van de kinderlectuur.

5958 De vier boekjes heten *De drie kabouters*,
t/m *Kermis in kabouterland*, *Sint-Niklaas in*
5961 *kabouterland* en *Kabouter Peer op de*
boerderij. (p. dl. 12 fr.)

5962 Twee prachtige prentenboeken, beide
5963 vervaardigd naar Tsjechische tekenfilms,
vindt men in *Het gulzige haantje*, door
Emil Ludvik en in *Hoe de mol aan zijn*
broekje kwam, door *Eduard Petiska*. De
mooie kleurenillustraties zijn van *Zdenek*
Miler. Het gulzige haantje, dat helemaal
vergeet zijn lijsterbessen met zijn kippe-
tje te delen, verslikt zich en blijft stil
liggen. Het kippetje gaat naar de koe
om een beetje melk, maar deze heeft

geen gras en kan dus geen melk geven.
De weide heeft geen water en dus ook
geen gras en het beekje is verstopt door
spelende kinderen en kan dus geen water
leveren. Het kippetje verbreekt deze
kringloop door de dam weg te halen en
kan dan haar haantje redden, dat be-
looft voortaan weer alles te delen. De
warmgetinte tekeningen maken dit boek
tot iets bijzonders.

In het tweede boek wordt verteld over
de kleine mol, die zo dolgraag een broek-
je met grote zakken zou hebben om daar
al zijn gevonden schatten in op te ber-
gen. De muis, de vlinder en de slak
kunnen hem niet helpen, maar het vlas
mag hij gebruiken. Verdere hulp krijgt
hij van de kikvors, die hem helpt met
het onder water houden en drogen; de
ooievaar vervolgens breekt het vlas, de
egel kamt het, de spinners zorgen dat het
gesponnen wordt, de bosbessen nemen
het verven op zich, de mieren het we-
ven, de kreeft het knippen. De grasmus
tenslotte naait het blauwe broekje met
de grote zakken in elkaar. Origineel, in-
structief prentverhaal, met leuke actie-
tekeningen in frisse kleuren, waar veel
op te zien valt. Een aanwinst. (p. dl.
geb. f 3,90)

5964 Een grappig poppenverhaal voor kleuters, met korte tekst van *Clare Lennart*, is *De vakantie van Liesbet en de beren*. Pop Liesbet, meneer Beer en Beertje gaan op vakantie naar een eiland. Ze beleven allerhande strandgencugten, maar Beertje is ongehoorzaam en haalt Liesbet over met hem te gaan roeien. Bijna waren ze afgedreven, maar meneer Beer redt hen nog net op tijd. De foto's van de poppen temidden van de levende natuur, waarmee Dare Wright deze geschiedenis illustreerde, zijn aardig, maar konden soms wat scherper zijn.

(geb. f 3,90)

5965 en 5966 Kleine avontuurtjes of ondeugende streken van een jongetje op en na zijn zesde verjaardag, vertelt *Ivo Buyle* in *Appeltje is jarig* en in *Appeltje vindt een hond*. De boekjes zijn eenvoudig geschreven, zonder opvallende kwaliteiten wat stijl, tekeningen of uitvoering betreft. De jonge Nederlandse lezertjes zullen hier en daar wel eens een vraagteken zetten, waar ze typisch Vlaamse woorden en zinswendingen tegenkomen.

(p. dl. f 0,95)

5967 Erg enthousiast kunnen we over de *Vijftig oude rijmpjes* in één bandje niet zijn. Ofschoon dergelijke rijmpjes natuurlijk in varianten voorkomen, kan een werkelijk minnaar ze uit de mond van nu 80-jarigen toch vollediger en poëtischer optekenen. Hier ontbreekt soms een kop of staart, en werd een mooie regel vervangen door een onbenullige. Onverteerbare Van Alphen's en ook een liedje als de zeven kikkertjes, een en ander zonder bronvermelding, horen ons inziens in een verzameling kinderkamerrijmpjes niet thuis. En ze waren niet nodig geweest, want vele klassieke lievelingen ontbreken nog, zoals de Sleutel van Engeland, Alles in de wind, Barend Botje enz. enz. De illustraties van Jan Dickhoff zijn uitstekend, maar hier en daar nogal sterk geïnspireerd op Rackham. Het boekje is voornamelijk geschikt om uit voor te lezen en moeders geheugen op dit terrein op te frissen. (geb. f 1,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Een geestig en oorpronkelijk verhaal is *Marco en de haai*, door *F. J. Tripp*. Het Siciliaantje Marco is te klein om mee te gaan vissen. Hij mag wel de vis verkopen en toeristen rondleiden op zijn eiland. Zo vergezelt hij ook een man op zijn ezeltje naar de Etna, maar hij vindt deze vreemdeling erg griezelig, omdat hij zijn ogen dicht houdt en toch alles kan

5963

zien, en precies weet wat Marco denkt. Met de groene zonnebril van deze man kan Marco later ook met zijn ogen dicht zien dat zijn vader en broers door de haai zijn opgegeten en nu in zijn buik kaart zitten te spelen. Natuurlijk kan hij hen redden en wordt zo de meest gevierde jongen van het dorp. Bovendien verdient hij de grote prijs voor degene die de haai zou vangen. Kostelijk boekje, dat al aan zesjarigen kan worden voor-gelezen. Vooral het grote aantal pentekeningen waar zo veel op te zien is stem-pelen het tot een feestuitgave.

(geb. f 2,50)

Verscheidene Nederlandse en Vlaamse kinderen zullen op de televisie de avon-

5969
t/m
5971
5972

turen gevolgd hebben van Jef Miller en zijn prachtige, schrandere collie Lassie. Een drietal van hun avonturen werden door *Henri Arnoldus* vastgelegd in de eerste drie delen van de „Lassie-reeks”. Het zijn boeken van groot formaat, met op de omslag een kleurenfoto, en verder geïllustreerd met een aantal zeer matige tekeningen, waarin men niets herkent van de door de films zo bekend geworden figuren als grootvader, alias Gramps, en Jeffs vriendje, de altijd hongerige, dikke Porky. De verhalen zelf zijn nogal flauw, en weinig geïnspireerd geschreven, en zullen kinderen niet veel te zeggen hebben. De delen 1 t.m. 3 dragen als titel: *Lassie, de trouwe vriend, Lassie brengt redding en Lassie in de sneeuwstorm*. (p. dl. geb. f 2,50; 38 fr.) *Katja en de kleine olifanten* heet het nieuwe boek van *Truus Sparla jr.* De zevenjarige Katja is het dochtertje van een kunstschilder, die amper genoeg geld met zijn werk kan verdienen om voor zichzelf en zijn kind te zorgen. De kleine Katja heeft daarom geen mooi speelgoed, maar wel bezit ze vier antieke zwarte olifantjes, die veel geld waard zijn. Het zijn haar beste speelkameraadjes. Maar helaas is op een dag de nood zo hoog gestegen in het gezinnetje, dat vader ten einde raad besluit de olifantjes te verkopen aan een antiquair. Katja komt er achter en tracht ze te verbergen in een grote tuin van een rijke mevrouw, waar vader zo nu en dan gaat schilderen. Een woonwagenjongen pakt de olifantjes af, maar Katja krijgt ze terug. En dan is er tevens voor vader een betere toekomst in het verschiet, zodat het gevaar voor de olifantjes geweken is. Een genoeglijk verhaaltje in eenvoudige, frisse stijl geschreven. De verhouding tussen Katja en haar vader is aardig getekend. Het kloeke formaat, de duidelijke druk en de korte zinnen maken het boek heel geschikt voor kleine meisjes vanaf zeven à acht jaar. De tekeningen zijn afwisselend erg aardig of zeer matig. (geb. f 2,75)

5973 *Emske en Henkie*, twee Vlaamse kinde-

ren van acht jaar, luisteren ademloos naar de belevenissen van hun oom, die met verlof uit Belgisch Kongo over is. Zelf beleven ze grote avonturen met een negerjongetje, dat denkt dan de blanke kinderen met hun zaklantaarn en speelgoedkikker toveren kunnen. De grote tovenaars van de stam komt er aan te pas, en zo wordt het voor de tweeling hachelijk... tot ze bemerken dat ze alles gedroomd hebben. Een wat tweeslachtig verhaal, met deze vermenging van droom en realiteit. Toch geeft *Louisa Driesen* de kinderen ongemerkt zo wel een idee van de levensgewoonten en de primitieve gedachtengang van de negers. Helaas zal het Vlaamse taalgebruik voor Nederlandse lezertjes vaak te moeilijk zijn.

Ook in het vervolg, *De heuglijke reis van Emske en Henkie*, treft men bovengenoemde bezwaren aan. De opzet is dezelfde. Op weg naar zee krijgt de tweeling een auto-ongeluk. Aan het einde van het boek pas wordt het duidelijk dat Henkie door de klap in een soort droomtoestand is komen te verkeren, waarin hij met zijn zusje in een sprookjesachtige omgeving verzeild raakt. Noch de koning, noch de vrouw bij wie ze in huis komen hebben ooit van radio, auto, horloge e.d. gehoord. Dat de jeugd hierdoor, volgens de stofomslag, een kijk op de middeleeuwen krijgt, kunnen wij niet onderstrepen, daar er hoofdzakelijk sprake is van een gemis aan de producten der moderne tijd, terwijl er over de rijke cultuur der middeleeuwen gezwegen wordt. Positieve punten zijn de aardige typering van de hulpvaardige kinderen, de vrolijke tekeningen en de verzorgde uitgave. (p. dl. geb. f 3,75)

F. Hutterer is de auteur van nummer 30 uit de „Wielewaal-reeks”: *Trouw wordt beloofd*. Het is een alleraardigst, sfeervol verhaal, spelend in Joegoslavië bij een eilandje in de Donau. In een klein dorpje woont daar een arme weduwe met een zootje en een dochtertje. Het zootje, Thomas, heeft een ezel, maar de rijke paardenkoopman, bij wie moeder sinds de dood van vader in de

5974

5975

schuld staat, wil de ezel voor zijn zoon hebben. Natuurlijk komen er verwickelingen, maar als Thomas de twee weggelopen beren uit het circus op het ei-

landje terugvindt en veilig terugbrengt, koopt de circusman de ezel voor hem terug. Een uitstekend boek, ook om voor te lezen, goed geschreven en, door Irene Schreiber, goed geïllustreerd.

(f 2,—; geb. f 2,95)

„Indien ik koning was”, dit is een gezegde van Jan Hoste, een Vlaamse jongen, die niet kan vermoeden, dat deze wens nog eens vervuld zal worden. Koning Leopold I staat hem de troon, met alle rechten en plichten daaraan verbonden, voor één dag af. *Koning Jan* speelt zijn rol meesterlijk, en opent de ogen van verschillende staatslieden, zodat enkele krui-perige figuren rond het hof worden verwijderd. En voor vele arme stakkers breekt een betere tijd aan. Dit jongensverhaal van *Jos. de Wachter* dat speelt rond 1840, berust op louter fantasie; het is niet zo heel boeiend geschreven, terwijl de taal Vlaams is. Al deze factoren zullen maken dat Nederlandse jongens het boek niet interessant zullen vinden. De schrijftrant maakt een wat ouderwetse indruk. (geb. f 4,75)

Prachtige foto's van Gérald Maurois van Rome, Vaticaan en Paus Pius XII en een eenvoudige goed te volgen tekst van

Daniel Rops maken *Nico bezoekt de paus* tot een rijk geschenk Er wordt ons verhaald hoe een Frans koorzangertje, na vrijmoedig een brief aan de H. Vader geschreven te hebben, enkele dagen in Rome mag doorbrengen. Met hem bezoeken we, onder geleide van een monsignore, de voornaamste bezienswaardigheden. Een mooi boek, waarvan de foto's het belangrijkste zijn. Jammer alleen dat de tekst niet steeds overeenkomt met de foto op de betreffende bladzijde.

(f 4,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Voor deze groep om te beginnen een tweetal „Prisma Juniores”, de nummers 73 en 75. Het eerste, een speurdersverhaal, werd geschreven door *Viola Bayley*, en is getiteld: *De schaduw op de muur*. Twee zusjes, een broer en zijn vriend mogen met hun heel jonge tante Hetty mee naar een pension, dat zij geerfd heeft. Ze vinden het oude landhuis vol gasten, maar zonder het echtpaar dat het huis beheerde. Ze besluiten zelf de handen uit de mouwen te steken. Als de werkster vertelt van een lange, dunne schaduw die ze eens zag, en er zich andere vreemde dingen voordoen in het pension en de nabijgelegen loodsen, trachten de kinderen het mysterie op te lossen. Ze schaduwen voortdurend alle gasten. En tenslotte lukt het hun de sluier van geheimzinnigheid op te lichten. En Hetty vindt een vriend voor het leven. Een heerlijk avontuurlijk boek voor meisjes en jongens. Prettig en gezellig geschreven, met de nodige spanning en een gezond gevoel voor humor. Dat het een „ik”-verhaal is, zullen de meeste lezers niet eens merken. Het verhaal tekent de typisch Engelse levenssfeer. Nogmaals een allergezelligst avonturenverhaal. (f 1,25)

De tweede „Prisma Junior” is er een van *Maribel Edwin*, die haar verhaal noem-

de : *De brug onder water*. De kinderen van Dr. Baird gaan op verkenning uit in het Schotse dorpje bij de rivier, waar zij pas zijn komen wonen. Als ze ontdekken dat er veel natuurschoon verloren gaat en de nesten van de vogels in gevaar zijn door de dam die in de rivier gebouwd wordt, willen ze eerst niets te maken hebben met de kinderen van de ingenieur, die het werk bij de nieuwe waterkrachtcentrale leidt. Maar hun gemeenschappelijke speurzinnigheid brengt hen er toe eensgezind het geheim van „Martenhow” op te lossen en „de brug onder water” te vinden, waar een schat verborgen ligt. Een aardig, fris verhaal, vol wetenswaardigheden, waaruit schrijfsters liefde voor en kennis van de natuur spreekt. De stijl is vlot en levendig, de vertaling goed. Aanbevolen. (f 1,25)

5980 *Benny Ntumba* is het verhaal van een negerjongen uit Ruanda-Urundi, Mulongu genaamd. Hij groeit op temidden van een heidense samenleving, met een

verlangen naar de onbekende verte. Hij komt in aanraking met blanken, ontwikkelt een bijzondere vaardigheid in het houtsnijden, en rijdt tenslotte met zijn

oom naar de stad van de blanken. Door een ongeluk onderweg belandt Mulongu in een katholiek ziekenhuis, waar hij gedoopt wordt en de naam Benny krijgt. Een interessante beschrijving van de primitieve leefwijze in Kongo en Ruanda-Urundi. Prettig verteld door *Leen van Marcke*, met gebruik van inlandse woorden, waarvan men de verklaring achter in het boek vindt. Een missieverhaal zonder overdreven accenten. Soms een tikje Vlaams, echter niet storend.

(geb. f 4,50)

Een rustig en toch avontuurlijk boek, geschreven door een wijs mens, is *De brik „De Drie Lelies”*, van *Olle Mattson*. Kreupele Michel woont met zijn grootmoeder ergens aan de Zweedse kust. Michel heeft altijd gedroomd dat zijn vader tegelijk met het slijten van de berg, van zee zal terugkomen, zittend op een wit paard. Dit gebeurt ook werkelijk, al is het paard kreupel. Zijn vader helpt Michel dan zijn gebrek vergeten. Dit is een van de vele motieven uit dit rijke, goed geschreven, warm aanbevolen verhaal, dat speelt omstreeks de eeuwwisseling. (f 3,25 ; geb. f 4,50)

Op aannemelijke wijze weet *Edmund Sabott* in *De zwarte klauw*, via een boeiend en vlot verhaal, jongens uit te leggen hoe gevaarlijk het serieus nemen van slechte lectuur kan uitvallen. De hoofdpersonen in deze 13e „Kern-Pocket voor de jeugd” gaan bij hun neven in een dorp logeren. Ze komen daar op een plezierige manier in aanraking met een „bende”, jongens van hun eigen leeftijd, die te veel kleine, beduimelde snertboekjes hebben gelezen en er naar handelen. Nieuwe bendeleden moeten bijvoorbeeld een bewijs van moed afleggen, dat wil zeggen hun handen laten verbranden. Het komt tot een treffen tussen de „goeden en de slechten”. De dappere partij wint en de rust keert terug onder de dorpsjeugd. Het boekje, in de ik-vorm kan ongetwijfeld goed doen bij jongens die aan stripverhalen verslaafd zijn. Een algemene aanbeveling is echter niet verantwoord. Daarvoor is het verhaal veel

5981

5982

te onsamenhangend en al even weinig levensecht als de stripverhalen die het bestrijdt. Ongetwijfeld komt dit ook van het klakkeloos overbrengen van typisch Duitse situaties in een Nederlands milieu. De levenswijsheid is oprecht gemeend, maar schiet nogal eens tekort door de volslagen neutraliteit. Verwoede striplezers echter kan het verhaal alleen maar goed doen. (f 1,50)

5983 *Leopold Vermeiren* is weer op het appèl met zijn „Rode Ridder-reeks”, waarvan deel 10 is getiteld: *De Rode Ridder en de blauwe diamant*. Dit wat langdradige en daardoor niet erg boeiende verhaal over de Rode Ridder tijdens het beleg van Antiochië bestaat eigenlijk uit een aantal korte, min of meer aan elkaar passende verhalen, waarvan „De blauwe diamant” er één is. Er zijn een aantal helden: de Rode Ridder zelf, zijn schildknaap Koenraad, Ridder Rond, en de zeerover Hulo. De taal is erg Vlaams en daardoor voor Nederlandse kinderen moeilijk leesbaar. Overigens geschikte lectuur, waarin de idee van ridderlijkheid goed tot uiting komt. (geb. f 4,90)

5984 *Jan Haring op de Geuzenvloot*, speelt ten tijde van Alva. De moedige Jan Haring, lichtmatroos op een vissersboot, neemt dienst op de vloot van de Geuzen en sneuvelt in de zeeslag tegen admiraal Bossu. Deze historische roman van *K. Norel* is levendig geschreven, met grote kennis van scheepszaken. Toch menen wij deze lectuur voor katholieke kinderen minder geschikt te moeten noemen. De auteur neemt immers een uitgesproken protestants standpunt in, waarin de Spaanse Inquisitie diepzwart en de Hollandse vrijheidsstrijders helderblank zijn. Deze ongenueanceerde tekening van de historie is voor de jeugd misleidend.

(geb. f 1,35)

In de „Junior-Jongensboekenserie” verscheen de negende reeks van twaalf deeltjes, dit keer voor het eerst in iets groter formaat (15 x 10) dan vroeger. In het eerste boekje van dit nieuwe dozijn, nummer 97 dus, begeeft *Philip St. John* zich op het terrein van de ruimtevaart.

Jerry, een nog jonge ruimtevaarder, bewijst zijn meesterschap in de ruimte met een recordtocht langs verschillende planeten. De moeilijkheden worden hem daarbij niet bespaard. *Raket jockey* is een boekje met veel spanning en veel avonturen, en zal dus de jeugd wel boeien. Voor jongens van 12 à 13 jaar doorgaans iets te moeilijk, wegens de technische bijzonderheden.

Een spannend verhaal in geheimzinnig Afrika is *Het luipaardmasker*, van *James Shaw*. Roy Palmer komt in het bezit van een luipaardmasker, waarmee de gevreesde luipaardmensen in het hartje van Afrika kunnen worden bedwongen. Deze willen echter tot elke prijs dit masker, hun talisman, dat hun vroeger ontstolen is, terug zien te krijgen. Zij doen al het mogelijke om Palmer zijn bezit te ontnemen, maar zelfs bij de gruwelijkste en meest geslepen hinderlagen is Roy hen te slim af. Een boek dat graag zal en ook gerust kán gelezen worden.

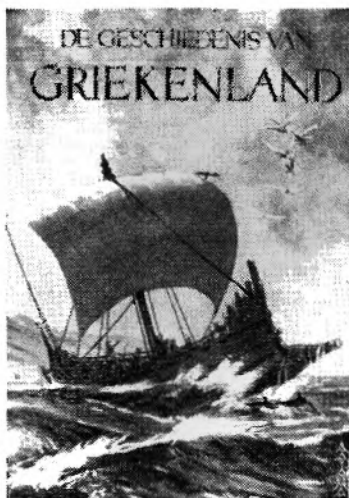
Pedagogisch zeer geslaagd achten we *Woellie van de Hudsonbaai*, door *Robert Leighton*. De sympathieke Woellie, in dienst van de Hudsonbaai Compagnie, weet na veel avonturen de moordenaar van zijn vader te ontmaskeren en aan de politie over te leveren. Tevens ontdekt hij het geheim van de verloren gewaande hindelers moccasins, en maakt hiermee de Indiaan Escoorn gelukkig, diens dochter en een Frans ingenieur. De edelmoedige houding van Woellie is zeer aanvaardbaar. De beloning van het goede hangt niet af van toevalligheden. Een goed boekje.

Jules Verne is in deze serie vertegenwoordigd met *Een kapitein van vijftien jaar*, dat hier twee deeltjes beslaat. *Op verdraaid kompas* is hiervan het eerste. Op terugtocht van de walvisvangst verdrinken de kapitein een deel van de bemanning van de *Pilgrim*. Noodgedwongen neemt de lichtmatroos de leiding en brengt het schip naar wat hij denkt dat Amerika is. Doch de kok, een oneerlijk sujet, heeft aan het kompas geprutst, zodat Dick tenslotte moet vast-

MARY MACGREGOR

f 12.50 geb.

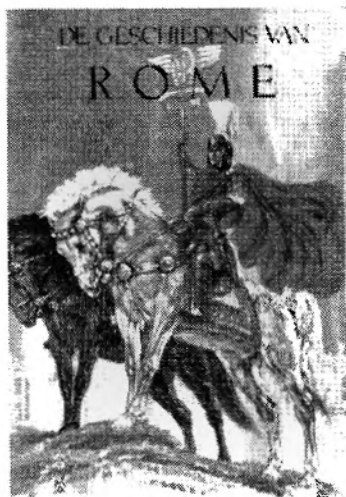

MARY MACGREGOR

f 12.50 geb.

GESCHIEDENIS EN CULTUUR VOOR JONGE MENSEN

Geen droge feiten maar levende en boeiend vertelde geschiedenis voor jong en oud

DR. SOPHIE RAMONDT

f 12.50 geb.

JAAP TER HAAR

f 12.50 geb.

Verkrijgbaar bij iedere erkende boekhandel .

C. A. J. VAN DISHOECK - BUSSUM

(Adv.)

- 5989 stellen dat ze in Afrika zitten, met name in Angola. Daar loeren *De slavenhalers* op hem en zijn klein gezelschap van blanken en negers. Ze weten hen te grijpen en we maken op zeer realistische en instructieve wijze kennis met de onmenselijkheid van de slavenhandel. Na een moordende tocht door het oerwoud komen ze aan de kust, waar ze op wonderbaarlijke en zelfs ongelofelijke wijze de vrijheid terug krijgen. De misdaad wordt gestraft en de deugd beloond, terwijl de edelmoedigheid van Dick Sand tegenover zijn medegevangenen wel bijzonder groot is. Vormend, spannend en levendig verteld zijn beide boekjes, terwijl de vlotte vertaling van Mr. W. Joosten het effect nog verhoogt. Toby Forrest, een Engels marine-officier, kent niet alleen een massa Chinese dialecten, maar is bovendien bedreven in yogi, in tekenen en in de vermommingskunst. Door zijn gelaatstrekken te verdraaien weet hij zich onherkenbaar te maken en als een echte Chinees door te dringen in de rijen van de zeerovers die — in een niet nader aangeduid tijdperk — de rivieren rond Hong Kong onveilig maken. Na een reeks erg fantastische avonturen wordt de bende van *De Drakenklauwen* opgerold en de leider gearresteerd. Een avonturenroman tout court, met nogal wat onwaarschijnlijkheden en vertaalslippers, maar over het algemeen behoorlijk leesbaar voor de liefhebbers. Nergens komt dit verhaal van *A. Cecil Hampshire* boven de middelmaat uit.
- 5990 *Op het spoor van de albatros* brengt *J. E. Marsh* ons in nummer 103. Een expeditie, die op Tristan da Cunha, een der zuidelijke eilanden van het beroemde Atlantisgebied speurt naar de nesten van de zwarte albatros, stuit op gangsters, die zoeken naar een verborgen schat. Mede dank zij het moedige optreden van enkele jongens kan het recht zegevieren. Een spannend, beschaafd boek. Het volgende deeltje, een padvinderverhaal werd geschreven door *Showell Styles*.
- 5992 De Uilen-patrouille wil graag *Tijgerpa-*
- trouille* heten. De hopman stelt als voorwaarde dat ze die naam verdienen door te bewijzen, dat ze in avonturen hun mannetje staan. Daarom zoekt de P.L., Cockie, naar de gelegenheid avonturen te beleven en hij vindt die ook door met zijn patrouille te gaan kamperen op een klein Schots eiland, even buiten de kust. Een hoevenbende heeft daar een bijzonder rijke kostbare ertsader ontdekt en wil zich van de schat meester maken. De strijd tussen boeven en verkenners wordt goed, levendig en zelfs redelijk acceptabel beschreven. Uiteraard krijgt de patrouille het recht op zijn nieuwe naam. Een heel geschikte „junior”. Ken Holt en Sandy Allen, hoofdpersonen in *Het geheim van de oude ruïne*, door *Bruce Campbell*, zijn reeds bekenden voor lezers van deze serie. In dit verhaal wordt de oude Joe, een vriend van Sandy's vader, plotseling vermist. De vrienden gaan op zoek, vergezeld van Sandy's vader en broer, en geraken in een reeks opwindende avonturen, die hun hoogtepunt bereiken in het terugvinden van Joe, maar tegelijkertijd ook in hun aller gevangenschap onder in de kelders van een oude ruïne. Met veel vernuft weten ze daaruit te ontsnappen, waarna de bende, die voor een kapitaal aan schilderijen had gestolen, kan worden opgerold. Een aardig verteld, spannend verhaal. *Met De vallei der stilte* schreef *James Stagg* een echt „hard-boiled” verhaal, dat beslist voorbehoud vraagt. De aardrijkskundeleraar van een Engelse kostschool, gaat met drie van zijn leerlingen naar Libanon. Daar is zijn broer zoekgeraakt, en in de overtuiging dat deze ontvoerd is voor wetenschappelijke, maar misdadige doeleinden, wil hij hem redden. Gedurende de reis maakt het viertal enige levensgevaarlijke avonturen mee, maar in een liefelijke vallei van de Libanon beginnen de sinistere gebeurtenissen elkaar op de voet te volgen. Zij ontdekken een bende die het zeldzame, dodelijke mirium, een uiterst geschikt middel voor atoomsplitsing, wint en naar de meest biedende transporteert, en daar-

bij verbluffend weinig eerbied heeft voor mensenlevens. De gezochte broer wordt in een laboratorium-spelonk gevonden en nog maar juist van de loodrechte rand van een peilloos ravijn weggesleurd. Dit verhaal van bloed en wraak, vol moord- en vechtpartijen, bevat voor jongelui te weinig positieve elementen, welke het lezen eventueel zouden kunnen rechtvaardigen. Voorzichtigheid is dus gewenst.

5995

Science-fiction vindt men opnieuw in *Gestrand op Mars*, door *Lester del Rey*. De 17-jarige Chuck kruipt als versteekeling aan boord van een ruimtevaarder, omdat hij te jong is om als bemanningslid te worden ingeschreven, al is hij blijken de cijfers de beste radartechnicus ter wereld (sic!). Hoewel het op een schipbreuk uitloopt, is het toch vooral Chuck die redding brengt door de dieftachtige Marsianen tot betere gedachten te brengen. De technische beschrijvingen nog daargelaten, is het toch wel een ietwat naïef Marsmannetjesverhaal geworden. Tegen dit bovendien in slordig Nederlands geschreven boekje behoeven echter geen grote bezwaren te bestaan. De titel van het laatste boekje, nummer

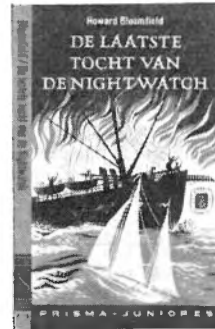
5996

108, is *De spookhengst*. Hierin vertelt *Les Savage Jr.* over de 14-jarige Eddie, die met zijn vader, Calico Jim, in een eenzame bergstreek woont. Hij heeft geen moeder meer, en vangt met zijn vader wilde paarden om deze te temmen en te verkopen. Maar Eddie moet naar school in de naburige stad. Nu begint een strijd tussen Calico Jim en Eddie enerzijds, en de aardige schooljuffrouw en de sheriff anderzijds. Het moment om Eddie naar school te krijgen is ook wel slecht gekozen, want Eddie is juist in het bezit gekomen van de prachtige hengst Appels. Er blijkt echter in de streek een tweede paard rond te zwerven, het evenbeeld van Appels. Deze hengst is echter roofzuchtig en gevaarlijk. Zeer spannende avonturen om deze beide paarden vullen het boekje. En gelukkig gaat Eddie uiteindelijk toch naar school. Ook in de omgang met andere jongens blijkt hij uit het goede hout gesneden. Een aardig

verhaal. De vertaling laat helaas te wensen over. (p. dl. f 0,95)

Een zeer evenwichtig verhaal voor jongens die van het gezonde avontuur houden, is *De laatste tocht van de Nightwatch*, door *Howard Bloomfield*. Twee, neven, de ene een ervaren zeiler en de ander iemand die het al doende leert, moeten in deze 74e „Prisma Junior” *De Nightwatch*, een soort zeewaardig zeiljacht, over de oceaan naar Florida zeilen. Het

5997

wordt een machtige reis, waarop ze enige avonturen beleven, maar ook levenswijshouding opdoen en elkaar beter leren waarderen. De lezer wordt een helder inzicht gegeven in de geheimen van de navigatie, maar enige zeilkennis is toch wel nuttig. Een goed geschreven verhaal, dat zal boeien. (f1,25)

Spionage voor de kust is de titel van de 76e „Prisma-Junior”, geschreven door *Antonia Forest*. De jonge Peter Marlow, adelborst van Dartmouth, logeert met moeder en drie zusjes in een leuke Engelse badplaats. Onverwacht ontmoet hij aan het strand zijn leraar Foley. Tot zijn verwondering ontvangt Peter op zijn groot geen tegengroet: Foley doet of hij hem niet kent. Daarmee begint een serie geheimzinnigheden. Na de kennismaking met een oud vervallen huis, op welks dak ze een telescoop ontdekken, rollen Peter en zijn zusjes van het ene

5998

gevaarlijke avontuur in het andere. Ze krijgen de bewijzen in handen dat Foley deel uitmaakt van een spionage-complot, maar kunnen niet veel uitrichten, daar ze worden opgesloten in een oude vuurtoren. Peter ziet echter kans s.o.s.-seinen uit te zenden, die door de marine worden opgevangen en zo komt er aan alles toch nog een goed einde. Het spannende verhaal wordt verteld in een pittige, humoristische stijl, en de karakters zijn aardig beschreven. In gevaar bespeurt men jammer genoeg geen vleugje godsdienstzin. (f 1,25)

5999 *Catherine speelt het klaar* is de opgewekte titel van de 77e „Prisma Junior”, geschreven door *Pamela Brown*. Na haar studie aan de toneelschool wordt Catherine „vervangster” bij een Londens toneelgezelschap. Samen met andere vervangers moet ze altijd tijdens de voorstellingen en repetities in de schouwburg aanwezig zijn voor het geval een der acteurs zou uitvallen. Het wachten op die kans heeft weinig opwindends, maar het leven wordt boeiender wanneer de toneelspelers een actie op touw zetten om hun theater te redden, dat met afbraak wordt bedreigd. Ook Catherine draagt er dapper het hare tot bij om de oude Londense schouwburg van de ondergang te redden. Een fris en boeiend verhaal. De prettige verhouding van de hoofdpersoon met haar moeder, haar collega's en een ongelukkige buurjongen scheppen een warme sfeer. (f 1,25)

„De wonderlijke avonturen van Renny Mitchum, kajuitjongen aan boord van de schoener Samarang” worden ons door
6000 *Howard Pease* verteld in *Schipbreuk*, nummer 14 van de „Kern-Pockets voor de jeugd”. Men zou dit boek een zeeverhaal, een speurdersverhaal en een karakterverhaal kunnen noemen. Een 16-jarige jongen monstert aan op een zeilschoener, die als reisdoel het eiland in de Stille Zuidzee heeft, waar zijn vader spoorloos is verdwenen. Het zeeleven is ruw en avontuurlijk, de nasprongen ingewikkeld en spannend, maar de grootst waarde ligt in de karakterontwikkeling

van de jongen. Hij ziet het ideaalbeeld van zijn vader in gruzelementen vallen, maar vindt dit toch terug in diens karakter als hij rijp genoeg is geworden om dat te begrijpen. Dit laatste is zeer psychologisch en ook goed behandeld, al moet de lezer zelf voldoende rijp zijn om het te kunnen waarderen, maar men mist wel de gedachte aan een goddelijke leiding en bestemming in ieder mensleven. Overigens een geschikt boek voor jongens van 14 jaar en ouder. (f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

In het eerste deel van de serie „Trefpunten”, getiteld *Totdat Hij terugkomt*, verzamelde kapelaan *D. Coppes* een aantal gesprekken met en toespraken tot jonge mensen. In toegankelijke omgangstaal spreekt hij over de Kerk, de preek, en de sacramenten, vooral de biecht, het huwelijk en het priesterschap. Uitgaande van wat er leeft in de gedachten en gevoels van veel jongeren is hij telkens op weg naar een betere beantwoording van wat hun onduidelijk is of dwars zit. Het boekje kan, vooral aan goedwillenden, licht en warmte brengen. De suggesties voor verdere gesprekken zijn zeer waardevol. Behalve aan jongeren ook aan gespreksleiders aanbevolen.
(f 3,90 ; geb. f 4,90)

Tot slot nog een tweetal bakvisromans. In de eerste, door *Ru Capel*, is er *Ru moer rond een verloving*. Margriet is verloofd met Joost, en hun jonge liefde wordt bedreigd door de jaloezie van Joosts zusje, dat er bijna in slaagt de gelieven voorgoed van elkaar te scheiden. Maar gelukkig is daar de „mannenhaatster” Anita, een zusje van Margriet, die samen met een vriend alles weer goed weet te krijgen. Dat ze daarbij tegen haar eigen principes in smoorverliefd wordt, ontdekt ze pas als het bijna te laat is. In deze meisjesroman komen aardige momenten en karaktertekeningen

6003

voor, soms iets gechargeerd of al te naïef, maar in hun geheel toch positief en acceptabel. De sfeer is wat sentimenteel, en „love” is bijna het enige dat de jonge mensen bezig houdt. (geb. f 3,50)

Marjans dilemma eindigt ermee, dat zij uit de zwerm mannen die haar, de 19-jarige privé-secretaresse, omringt, juist Lex kiest, die behalve 31 jaar ook erg wispelturig is. Van alle jongemannen past hij juist het minst bij haar. Maar „hij heeft haar nodig” en daarom gaat zij al de anderen voorbij. Het hele boek hangt van liefdesgeschiedenissen aan elkaar. Het personeel van de plasticfabriek schijnt niets anders te doen te hebben dan het oplossen van elkaars liefdesaffaires. Dit niemendalletje van *Miep Kuijpers* is een deel uit de „Zonne-reeks”. (geb. f 4,50)

POPULAIR-

WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor ietwat gevorderden rond de negen tot ongeveer elfjarigen

Een kijkboek met een massa grote, gekleurde platen, waar veel op te zien valt uit de geschiedenis en de ontwikkeling van het verkeer, vindt men in *Charles Dollfus Van mensen en machines*. Via de arbeidskracht van mens en dier, en via die der geweldige natuurkrachten komt men tot de eerste machines en de toepassing van de aandrijfkraft. De eerste schepen, spoorwegen, auto's en vliegmachines worden besproken, — hoe ze in de loop der eeuwen veranderden en welke mensen hieraan meewerkten. De duidelijke, maar summier tekst is meer een aanvulling op de platen, dan geschiedenis van het verkeer. Voor jongens vanaf 9 jaar een heerlijk kijkboek. (geb. f 12,50)

Hoe het dagelijks leven gedurende de

6004

Drie avontuurlijke boeken voor jongens van 12 tot 17 jaar

H. H. KRAAN

De Smokkelexpres

Dit boek gaat over een groepje HBS-scholieren die samen de club „De Biggen” vormen. Een van de Biggen, Henk Veen, raakt betrokken bij een smokkelaffaire en verdwijnt op mysterieuze wijze. De Biggen doen alle moeite hem op te sporen hetgeen met de nodige avonturen gepaard gaat. Als de auto van Henk's vader gestolen wordt, krijgen De Biggen een spoor te pakken. Na enkele verwickelingen wordt de bende ontmaskerd, en keert Henk bij z'n ouders terug.

H. H. KRAAN

De Ijzeren Wet

De ontdekking van gestolen goederen in de duinen vormt het begin van een reeks verrassende ontdekkingen. Een bende „nozems” uit betere kringen wordt door de Biggen ontmaskerd en tot betere tijdpassering gebracht. Een verantwoord boek dat nergens prekerig wordt.

RIO MATIN

Albie Blijft Het

De echte Albie sterft reeds in het eerste hoofdstuk. De Jansen's adopteren een weesjongen die als Albie Jansen opgroeit. Wanneer hij verneemt dat hij geen echte Jansen is, verbergt hij zich als verstekeling aan boord van een schip dat wapens voor de Cypriotische rebellen in blijkt te hebben. Achtervolgd door een Engels patrouille-vaartuig loopt het schip op de klippen van Cyprus, waarbij de gehele bemanning, uitgezonderd Albie en de kapiteinszoon, omkomt. Beide jongens belanden bij de rebellen en na vele omzwervingen keren ze terug naar Holland. Na een nachtelijk inbrekersavontuur worden beiden in het gezin Jansen opgenomen.

Prijs per deel f 3.90

Verkrijgbaar in de boekhandel

D. van Sijn & Zonen

ROTTERDAM

- 6005 vier jaargetijden verloopt voor mens en dier in het Zwitserse Lötschental, vertelt *Henry C. James in Kinderen uit de eenzame vallei*. Prachtige kleurenfoto's illustreren dit eerste deeltje van de serie „Dit is ons land”. Een aantrekkelijk boek voor kinderen die graag iets lezen over vreemde landen. (geb. f 4,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 6006 *Puzzel mee met professor Pee*, met deze uitnodiging richt *Laurens A. Daans* zich in de 78e „Prisma Junior” tot alle jongens en meisjes, vanaf een jaar of tien, die zich vervelen. Via de figuur van professor Pee heeft hij een heel boek vol puzzels, rebussen, knutselkarweitjes, goocheltrucjes, spelletjes en meer leuke dingen aan elkaar gepraat. De oplossingen worden achterin vermeld. Er is feitelijk voor iedere leeftijd iets in te vinden, want moeilijk en gemakkelijk wisselt af. Ook in gezelschap, bijvoorbeeld op verjaardagen, een zeer bruikbaar boekje. Het „zelf eens iets doen” wordt erdoor bevorderd. De grappige tekeningen van Henk Albers passen goed bij de tekst.

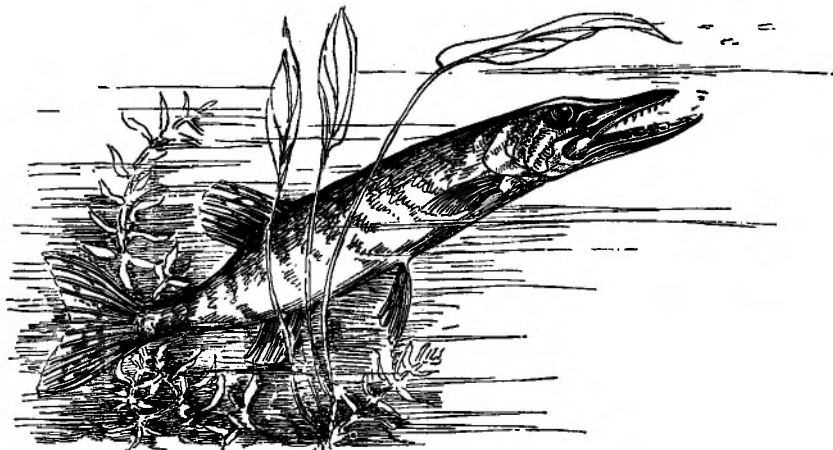
(f 1,25)

- 6007 *In en om de pool* speelt zich het volgende boek af, geschreven door *M. de Co-*

nink. Als meester op school een greepje hooi een paar dagen in een kom water laat staan, begrijpen de jongens niet waarvoor dit dient. Meester laat hen echter door een microscoop zien hoeveel kleine diertjes in een druppel van dit water leven. Dit is de aanleiding om meer te vertellen over alles wat er aan heel kleine, maar ook aan grotere dieren zoals insecten, vissen, kikkers en salamanders door iedere jongen uit iedere sloot of plas te halen valt. Voor belangstellende jongens een aardig boek, dat hen wijst op de wonderen van de natuur en hun duidelijk maakt hoe je die in doodsimpele omstandigheden en met eenvoudige middelen ook zelf kunt ontdekken. (geb. f 3,90)

Margaret Hutchings geeft een zeer duidelijke beschrijving, met foto's en tekeningen op ware grootte, van *Handpoppen*, die in Engeland en Amerika zeer in trek zijn. Ieder die wat handig is met de naald, zal ze zelf kunnen vervaardigen dank zij de eenvoudige, overzichtelijke handleiding. Deze handpoppen, een soort poppenkastpoppen, zullen zeker succes hebben, juist omdat het hele model zelf gemaakt moet worden, ook de handjes en koppen. Een goed handenarbeidboek, belangrijk voor gezin, jeugdbeweging en ontspanningsclubs. (geb. f 4,90)

6008

6009 *Heinz Haber* vertelt in *Onze vriend het atoom*, de gedrukte versie van Walt Disney's film, hoe de onderzoeken van natuur- en scheikundigen hebben bijgedragen tot de huidige kennis van het atoom. Hij verklaart hun resultaten en de wetten die zij hebben opgesteld. Tenslotte spreekt hij, een vergelijking trekkend met het verhaal „De visser en de geest in de kruik” drie wensen uit die het atoom voor de mensen kan vervullen : gezondheid, welvaart en vrede. De stof is zeer helder en instructief, de verteltrant boeiend en animerend. De kleurenplaten verduidelijken veel. Het boek is niet speciaal gericht tot jongeren, maar wel bruikbaar en interessant voor hen, mits zij enige kennis van natuur- en scheikunde hebben. Aanbevolen.

Er is op onze aarde niet meer zoveel nieuws te ontdekken. Des te meer de moeite waard is het kennis te nemen van de strijd van mens tegen natuur in die onherbergzame en hem vijandige

6010 *Witte woestijnen* van de aarde : de poolstreken. En zeker de jeugd, voor wie *J. van den Branden* en *L. van Leemput* dit derde deel van „Onze Horizon” vooral schreven, zal geboeid worden door de avonturen van vele koene reizigers, die deze ongenaakbare gebieden ondanks alles moedig tegemoet traden. Uitvoerig wordt men ingelicht over het klimaat met zijn ijzige sneeuwstormen en zijn onmenselijk lage temperaturen ; over de enorme watervoorraad, daar in het ijs opgeslagen ; over de menselijke en dierlijke bewoners. Tenslotte lichten de schrijvers een tipje op van de sluier over de toekomst, door te wijzen op de belangen van de moderne beschaving in deze verre verlaten streken, die te zoeken zijn in schatten onder de grond en strategische punten vooral hoog in de lucht. Verlucht met mooie foto's en verhelderende tekeningen. De woordkeuze is Vlaams getint. (geb. f 3,75)

6011 *De witte spin*, door *Heinrich Harrer*, bevat een zeer gedetailleerde beschrijving van de verschillende historische overwinningen op de Zwitserse Eigerberg, die

herhaaldelijk met wisselend succes via de noordelijke, zeer steile wand werd beklommen, onder andere door de schrijver. Een vooral voor alpinisten, maar ook voor natuurliehebbers boeiend relaas. Harrer poogt voor- en tegenstanders van de bergsport te overtuigen van de eerlijke, objectieve sportgedachte, die de alpinisten er in het algemeen telkens weer toe brengt het hogerop te zoeken. Geïllustreerd met 40 bladzijden foto's.

(geb. f 10,90)

De geschiedenis van het Nederlandse voetbalelftal kan men vinden in het bijzonder gedocumenteerde boek van de journalist *M. J. Adriani Engels* : *Voetbalprestaties in oranjeshirt*. Het is naar onze mening het beste van de tot dusverre verschenen boeken op dit gebied. Deze 5e druk beslaat de periode van 1894 tot 1959 ; men treft hier geen droge opsomming van feiten aan, maar een zeer lezenswaardige historie, waarbij men tevens menigmaal een blik achter de schermen mag werpen. (geb. f 6,75)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Wie de kennis en kunde, hem door het „Prisma fotoboek” van *Peter Charpentier* bijgebracht, onder de knie heeft, vindt in *Foto-finesses* een deskundige wegwijzer naar een nog hoger peil. Dit boekje geeft de mogelijkheden aan waarmee de fotograaf zijn persoonlijk stempel op zijn werk kan drukken. Voor allen die werkelijk eens boven de middelmatigheid willen uitkomen. (f 1,25)

In deel 11 van de serie „Geschiedenis en cultuur voor jonge mensen” geeft *Jaap ter Haar* een overzicht van *De geschiedenis van Noord-Amerika*, vanaf de komst der roodhuiden ± 30.000 v. Chr. tot heden. Het is geen geschiedenis in de gewone zin, ofschoon elke periode toch een behoorlijke maat wordt toegemeten, maar vooral een ontwikkelingsgeschiedenis, waarbij de invloed van de

sterke pioniersgeest der emigranten uit alle delen van de wereld, voornamelijk uit Europa, goed tot uiting komt. De hoofdstukken worden onderbroken door karakteristieke belevenissen en reacties van gewone burgers en leidende persoonlijkheden uit het desbetreffende tijdvak, hetgeen een extra bekoring aan het boek verleent. Deze compositie is bewust zo gekozen om de lezers, vanaf 15 jaar, er helemaal bij te betrekken, en mag zeer geslaagd genoemd worden. Het boek leest zeer plezierig en is van begin tot eind boeiend. Een aanwinst. Sterk aanbevolen voor de bibliotheek van de middelbare school. (geb. f 12,50)

6015 Het leven van een duiker naar parels en schelpen in de Stille en Grote Oceaan, vindt men beschreven in *Avontuur onder water*, nummer 442 in de „Prisma Boeken”. *Clarence Benham*, die het avontuurlijke leven van leerling tot volwaardig duiker heeft meegemaakt, met alle daaraan verbonden gevaren, geeft ons een kijkje in het duikersbedrijf. Maar dit niet alleen: hij laat ons volop meegenieten van hetgeen er leeft en groeit onder de waterspiegel. Een boeiende documentaire. (f 1,25)

6016 *Dick Hendrikse* tenslotte, sluit de rij met *Twintig reuzen van de jazz*. Deze reeds eerder, namelijk in *Panorama*, verschenen biografietjes van grote jazz-musici zijn in vlotte, journalistieke stijl geschreven. Ze graven niet diep en houden zich bezig met voornamelijk sensationele momenten uit het leven van beroemde „reuzen”. Hier en daar geeft de schrijver echter wel goede karakteristieken en weet hij belangstelling voor de muziek te wekken, zij het in reclamestijl.

(geb. f 5,25)

Mogen wij u voorstellen:

COK GRASHOFF

Dit keer brengen wij een bezoek aan Spijkenisse, waar de schrijfster Cok Grashoff zo vriendelijk is ons te ontvangen.

Wij laten haar gaarne hier zelf aan het woord om onze lezers iets over haar leven en denkbeelden te vertellen.

Ik kan niet zeggen dat ik een onbezorgde jeugd heb gehad. Mijn vader was invalide en mijn moeder stierf, toen ik elf jaar was. Mijn vader en stiefmoeder zagen niet graag dat ik las en zo is mij een schat van boeken ontgaan. Het is eigenlijk wel grappig, gaat mevrouw Grashoff verder, dat uit het gebrek aan boeken mijn eerste werkelijke verhaal ontstaan is. Ik moest n.l. mijn jongste broertje 's-morgens vroeg een kwartier of wat zoet houden. Ik moest dan verhaaltjes vertellen. Het zou eenvoudig geweest zijn, als ik kon putten uit de grote voorraad verhalen, die in de boekhandel verkrijgbaar zijn. Maar mijn ouders waren helaas van mening, dat de tijd doorgebracht met een boek, verspilde tijd was. U voelt nu wel, dat er voor mij maar één weg open lag! Ik moest zelf mijn verhalen maken. Elke morgen vertelde ik mijn broertje een kwartiertje. De volgende dag fantaseerde ik er een stukje aan en zo ontstond tenslotte een heel boek. Een jeugdboek! Door de ervaringen met mijn broertje had ik tevens het geluk te weten te komen, waar kinderen belang in stellen en waarin niet.

Mijn eerste boek, dat ik schreef *Villa De Zeester* werd door de eerste uitgever, die ik het aanbod, uitgegeven. De rest volgde toen vanzelf. En wel: *Geesje van Kromme Krijne. De tweeling krijgt loge's. Mistletoe. De Zeesterretjes. Zon en wolken boven een Singelhuis. Hazehartje. Pino. Moelijkheden om Sala. Hup... Pipje Hazehart. In de vrolijke Zeester. Hazehartje op reis. Josientje. Josientje en haar kleine deugniet. Josientje, waar ga je naar toe? De Indianenmeisjes. De reis van hun leven. Josientje, waar is je poes? Op de drempel van het geluk. Het is feest voor Elma. Je hoort bij hem Katrientje. Geertje. Geertjes allerbeste vriend. Geertjes grote winterfeest.*

Mevrouw Grashoff steekt het licht aan. Ja, de winteravonden zijn heerlijk om te

lezen, ook voor kinderen. Maar de ouders moeten bij het kind de liefde tot het boek opwekken en de leeslust stimuleren. Al lezende verrijkt het kind zijn taalgevoel, zijn woordenschat, zijn stijlgevoel, wat zijn werk op school zeer ten goede komt.

Persoonlijk heb ik als onderwijscracht de ervaring, dat de lezende kinderen in mijn klas de niet-lezende wat taal- en stijlgevoel betreft een stuk vooruit zijn. De algemene ontwikkeling wordt door lezen flink bevorderd, en dat geldt niet in de eerste plaats alleen voor het kleine kind, maar vooral voor de al wat oudere kinderen.

Ouders, die zelf van lezen houden, die boeken kopen of elkaar geven en een kleine boekenschat bezitten, zullen weinig moeite hebben hun kind tot lezen aan te zetten. Goed voorbeeld doet goed volgen. Het kind doet hen doorgaans na. Daarom... geef het kind een eigen boekenplankje en vooral leer het kind zinnig te zijn op de boeken. Als ik zie, hoe sommige kinderen, zonder dat zij het zelf weten, de boeken, die zij in een boekwinkel staan te bekijken, staan te vernielen, lopen de rillingen langs mijn rug.

Ja, zegt Cok Grashoff, de verhouding kind - boek ligt mij na aan het hart. Een kind, dat leest, is een gelukkig kind. Het verdiept zich in een ander wereldje dan het zijne en het beleeft persoonlijk, wat het leest. Al lezende verrijkt het kind zijn gevoelsleven. Onbewust vergelijkt het kind zijn gevoelsleven, dat wil zeggen, zijn eigen angsten, vreugden, ondeugden en verdrietigheden met die van de kinderen, waarover het leest. Het merkt verschillen en overeenkomsten op, wat van zeer grote waarde is.

Daarom ben ik tegen de nagenoeg tekstloze beeldroman, naast de veelal zeer slecht getekende plaatjes zit het verderfelijke volgens mij in de dikwijls wrede onderwerpen, de stompen in de maag, de tanden en kiezen, die uit de mond geslagen worden enz., om van de revol-

vers en messen, die erbij te pas komen, nog maar niet te spreken.

Inderdaad, de jeugdschrijfster heeft een zeer hoge roeping.

Haar boeken kunnen niet goed genoeg zijn. Zij legt bij het kind de basis voor zijn verdere „lees-ontwikkeling”. Er dient echter voor gewaakt te worden, dat er kinderboeken verschijnen, die door volwassenen erg gewaardeerd worden, maar door de kinderen niet. Dikwijls zijn dat een soort kinderboeken voor volwassenen. Niet zo vreemd, als we weten, dat in sommige volwassenen het kind nog zeer sterk leeft. Daarom worden misschien mijn meisjesromans zo graag door volwassenen gelezen.

Voor wij afscheid namen, hebben wij Cok Grashoff nog even gevraagd, of er dit jaar nog nieuw werk van haar verschoont. Voorlopig zijn er een zestal titels gepland, zodat wij haar zeker van harte succes mogen toewensen.

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

6017 Djaidin, een Javaanse jongen, emigreert met zijn familie naar Sumatra, en komt daar onder de bekoring van de mysterieuze oerwouden. Met de Koeboes, een zwerfend bosvolk, trekt hij een jaar mee, en op deze manier leert hij de bossen door en door kennen. Later weer thuis wacht hem de vervulling van zijn dromen: hij mag voor het gouvernement geregeld het bos in om de wildstand op peil te houden, de beken te controleren e.d. *L. van Suchtelen-Leembruggen* is de schrijfster van deze welkome 2e druk, waarin jongens helemaal mee zullen leven met de avonturen van de hoofdpersoon, en tegelijk iets zullen opsteken over de levenswijze van een bosvolk.

(f 2,90; geb. f 3,90)

6018 Als nummer 33 in de „Zilverserie” verscheen een 2e druk van *In de staart van de komeet*, door *Leonard Roggeveen*. Een komeet, een geheimzinnig testament, een goochelaar, een detective en een ganse reeks misverstanden vormen de ingrediënten van dit spannende verhaal. Het is deze schrijver wel toevertrouwd afwisseling en vaart te brengen in het boek, al is het verloop nogal cerebraal. Enige elementaire talenkennis wordt wel verondersteld. (f 1,15)

6019 In de „Kramers Pocket Reeks” verscheen als 14e nummer een 3e druk van *De strijd om het geluidloze vliegtuig*, door *H. J. Haarman*. Drie h.b.s.-ers gaan op trektocht, doch juist vóór ze vertrekken, redden ze op het nippertje een piloot uit een brandend vliegtuig. Ze vangen daarbij enige uitlatingen op, die hen doen besluiten naar een plaatsje in Zuid-België te gaan, waar dat vliegtuig is geconstrueerd. Een bende is er op uit sabotage te plegen, en ze zijn in staat met de hulp van anderen en later ook van de politie

dit stelletje schurken te ontmaskeren en achter slot en grendel te werken. Een wat onwaarschijnlijk, doch spannend verhaal, dat bij wijze van ontspanning de jongens graag gegund wordt. (f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Als eerste van de nu volgende meisjesromans is daar de 2e druk van *Secretaresje*, door *Willy Petillon*. Sonja, secretaresse bij een correspondent van buitenlandse bladen, wordt ongewild in een gevaarlijk avontuur betrokken. Alles loopt echter goed af, terwijl er voor Sonja nog een speciaal happy ending aan verbonden is. Een aardig, vlot geschreven verhaal, waarin ook enkele diepere gedachten niet ontbreken.

(geb. f 3,90)

Een 2e druk ook kwam uit van *Baby Cupido*, door *Francine Haak-Ochsendorf*. Dit boek speelt in de crisisjaren vóór de oorlog. Drie zusjes bewonen samen een groot, oud huis, een erfstuk, waar zij behalve met kamers verhuren ook de kost verdienen met het beheer van een schoonheidsinstituut. Daar ze geen ouders meer hebben, staan ze onder controle van zeer vervelende ooms en tantes. Tot overmaat van ramp nemen ze nog een te vondeling gelegde baby in huis. Dus nieuwe moeilijkheden met de familie. Gelukkig brengen de plotseling opduikende aanstaande echtgenoten deze tot bedaren. Een onbenullig boek. Er wordt op de meest oppervlakkige manier gesproken over verstandshuwelijken, communisme enz. De inhoud is verder zeer stereotype: verarmde freules, kaal-deftige tantes, eindeloos gepraat over kleren... Ongeschikt voor bakvissen, maar ook voor volwassenen zonder waarde.

(geb. f 3,90)

6020

6021

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Adriani Engels, M. J.: Voetbalprestaties in Oranjeshirt (Kuurstra), 200 p.	6012
— V	
Arnoldus, H.: Lassie brengt redding (Zuid-Ned. Uitg.), 36 p. — VIB-c, J	5970
Arnoldus, H.: Lassie in de sneeuwstorm (Zuid-Ned. Uitg.), 36 p. — VIB-c, J	5971
Arnoldus, H.: Lassie, de trouwe vriend (Zuid-Ned. Uitg.), 36 p. — VIB-c, J	5969
Bayley, V.: De schaduw op de muur (Spectrum), 192 p. — VIA-b	5978
Benham, C.: Avontuur onder water (Spectrum), 256 p. — IV-V	6015
Bloomfield, H.: De laatste tocht van de Nightwatch (Spectrum), 208 p. — VIA, J	5997
van den Branden J., en L. van Leemput: Witte woestijnen (Sikkel), 127 p.	
— V, JM	6010
Brown, P.: Catherine speelt het klaar (Spectrum), 192 p. — V, M	5999
Buyle, I.: Appeltje is jarig (Sikkel), 48 p. — VIc	5965
Buyle, I.: Appeltje vindt een hond (Sikkel), 48 p. — VIc	5966
Campbell, B.: Het geheim van de oude ruine (Verkenner), 160 p. — IV-V, JM	5993
Capel, R.: Rumoer rond een verloving (Lanteern), 191 p. — IV-V, M	6002
Charpentier, P.: Foto-finesses (Spectrum), 224 p. — IV-V	6013
de Coninck, M.: In en om de poel (Sikkel), 120 p. — VIA-b, J	6007
Coppes, D., Kapelaan: Totdat Hij terugkomt (Nelissen), 172 p. — IV-V †	6001
Daane, L. A.: Puzzel mee met Professor Pee (Spectrum), 192 p. — VIA-b	6006
Daniel-Rops: Nico bezoekt de Paus (Brakkenstein), 48 p. — VIB †	5977
Dollfus, Ch.: Van mensen en machines (Helmond), 95 p. — VIB, J	6004
Driesen, L.: Emske en Henkie (de Boer), 76 p. — VIB	5973
Driesen, L.: De heuglijke reis van Emske en Henkie (de Boer), 76 p. — VIB	5974
Edwin, M.: De brug onder water (Spectrum), 192 p. — VIA-b	5979
Forest, A.: Spionage voor de kust (Spectrum), 200 p. — VIA	5998
Haak-Ochsendorf, F.: Baby Cupido (Kramers), 208 p. — IV-V, M	6021
ter Haar, J.: De geschiedenis van Noord-Amerika (Dishoeck), 317 p. — IV-V, JM	6014
Haarman, H. J.: De strijd om het geluidloze vliegtuig (Kramers), 175 p. — VIA, J	6019
Haber, H.: Onze vriend het atoom (Geïll. Pers), 157 p. — V	6009
Hampshire, A. C.: De drakeklauwen (Verkenner), 160 p. — VIA, J	5990
Harrer, H.: De witte spin (Scheltens & Giltay), 255 p. — V	6011
Hendrikse, D.: Twintig reuzen van de jazz (Sparnestad), 160 p. — IV-V	6016
Hutchings, M.: Handpoppen (Ploegsma), 80 p. — V	6008
Hutterer, F.: Trouw wordt beloofd (Ploegsma), 96 p. — VIB	5975
James, H. C.: Kinderen uit de eenzame vallei (Zuid-Holl. Uitg.), 32 p. — VIB	6005
Kuijpers, M.: Marjans dilemma (West-Friesland), 196 p. — IV-V, M	6003
Leighton, R.: Woellie van de Hudsonbaai (Verkenner), 160 p. — VIA, J	5987
Lennart, C.: De vakantie van Liesbet en de beren (Breughel), 44 p. — VIc	5964
Ludvik, E.: Het gulzige haantje (Reinalda), 32 p. — VIc	5962
van Marcke, L.: Benny Ntumba (de Boer), 147 p. — VIA-b †	5980
Marsh, J. E.: Op het spoor van de Albatros (Verkenner), 160 p. — VIA-b, J	5991
Mattson, O.: De brik „De Drie Lelies” (Ploegsma), 172 p. — VIA-b, J	5981
Norel, K.: Jan Haring op de geuzenvloot (Callenbach), 109 p. — VIA, P	5984
Pease, H.: Schipbreuk (De Kern), 200 p. V, J	6000

Petillon, W.: Secretaresje (West-Friesland), 148 p. — IV-V, M	6202
Petisvka, E.: Hoe de mol aan zijn broekje kwam (Reinalda), 32 p. — VIc	5963
del Rey, L.: Gestrand op Mars (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5995
Roggeveen, L.: In de staart van de komeet (Van Goor), 108 p. — VIa, J	6018
Sabott, E.: De zwarte klauw (De Kern), 192 p. — VIa-b, J	5982
Savage Jr., L.: De Spookhengst (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5996
Shaw, J.: Het luipaardmasker (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5986
St. John, Ph.: Raket jockey (Verkenner), 160 p. — IV-V, JM	5985
Sparla Jr., T.: Katja en de kleine olifanten (Spaarnestad), 63 p. — VIB-c, M	5972
Stagg, J.: De vallei der stilte (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5994
van Suchtelen-Leembruggen, L.: Djaidin (Kramers), 164 p. — VIa-b, J	6017
Styles, Sh.: Tijger-patrouille (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5992
Tripp, F. J.: Marco en de haai (Breughel), 68 p. — VIB-c	5968
Vermeiren, L.: De drie kabouters (Heideland), 32 p. — VIc	5958
Vermeiren, L.: Kabouter Peer op de boerderij (Heideland), 32 p. — VIc	5961
Vermeiren, L.: Kermis in kabouterland (Heideland), 32 p. — VIc	5959
Vermeiren, L.: De rode ridder en de blauwe diamant (Zuid-Ned. Uitg.), 142 p. — VIa-b, J	5983
Vermeiren, L.: Sint-Niklaas in Kabouterland (Heideland), 32 p. — VIc	5960
Verne, J.: Een kapitein van vijftien jaar, 1e Deel (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5988
Verne, J.: Een kapitein van vijftien jaar, 2e Deel (Verkenner), 160 p. — VIa, J	5989
de Wachter, J.: Koning Jan (Sikkel), 171 p. — VIB, J	5976
XX: Vijftig oude rijmpjes (Kramers), 32 p. — VIc	5967

HENRI ARNOLDUS

Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

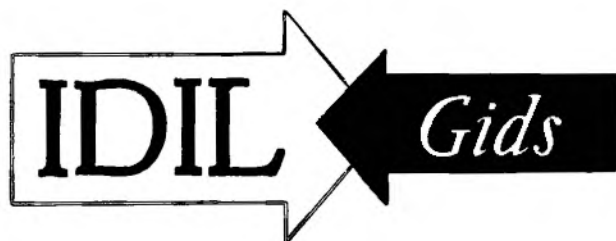
Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

FEBRUARI 1960

JAARGANG XI

NUMMER 7

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 6022-6080

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	103
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	—116
<i>Bibliografisch register</i>	118

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

6022 Wanneer men aan het derde deeltje van *De avonturen van het aapje Joekie*, door *Jo Kalmijn-Spienburg*, begint, heeft men het gevoel ergens middenin te vallen. Kennelijk sluit het nauw aan bij de vorige deeltjes. De avonturen van Joekie en het ballonnetje Flops zullen voor de televisie wel spannend zijn, maar het wordt hier toch wel erg beknopt, onsamenhangend en hulpeloos opgediend. Ook hier zijn de tekeningen grappig, maar soms al te grillig. (geb. f 2.50).

6023 Nieuwe versjes en „samenspraakjes” van de poesen Pim en Pom, de kleine ondeugende rakkers, die weer van alles beleven, vindt men in de pocket *Pim en Pom blijven samen*. Door de bekende geestige tekeningen van Fiep Westendorp en de grappige, kinderlijk-logische woordkeus van *Mies Bouhuys*, een heel geschikt boekje om aan kleuters voor te lezen. Misschien dat twee kinderen de samenspraakjes samen kunnen lezen. Een aardige uitgave. (f 2.50).

6024 Met *Stappertje Step* schreef *Lea Smulders* een aardig fantasieverhaaltje over de tienduizendste step uit een steppenfabriek, die geen gewone step is, een

naam krijgt en alleen de wijde wereld intrekt om een baasje te zoeken. Hij beleeft verschillende afgeronde avontuurtjes — waardoor het boek prettig in stukjes kan worden voorgelezen — en vindt zijn meester in een jongetje uit een klein straatje. Kleuters en jonge lezertjes zullen ervan genieten. (geb. f 2.50).

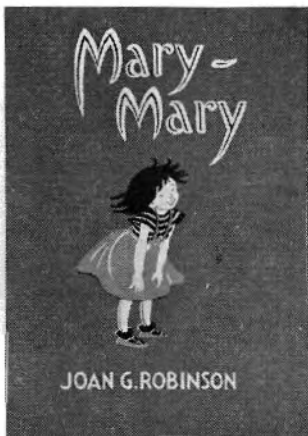
Heleen van Ramshorst doet *Het verhaal van Gijs*, die zo heel erg graag een fiets zou hebben. Vader en moeder vinden hem echt nog veel te klein voor zo'n duur cadeau, en het kost Gijs heel wat strijd om toch blij te zijn op zijn verjaardag. Maar het wordt een fijn feest, en als hij een leuk zwart hondje krijgt, vergeet hij de fiets helemaal. Een eenvoudig, maar goed verteld verhaaltje. Enkele zinnen kenmerken de portestantse geest, die echter helemaal niet stoort. (f 0.45).

Mary-Mary is de titel van een kostelijk boekje over een kleine meisje, de jongste uit een gezin van vijf kinderen, dat in haar fantasierijke spel de gedragingen van de ouderen nadoet. Het is geschreven in een kinderlijke stijl met veel herhalingen en fijne humor, en voorzien van grappige, sfeervolle illustraties. Wij

6025

6026

bevelen dit boekje voor oudere kleuters van de schrijfster-tekenares *Joan G.*

Robinson dan ook graag aan. (geb. f 2.50).

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Barbara Euphan Todd is de schrijfster van een tweetal fantasieverhalen van Engelse origine: *Rik Vogelschrik: De vogelverschrikker van Heuvelbeek* en *Rik Vogelschrik: Nieuwe avonturen*. Voor je gezondheid op een boerderij logeren in het vroege voorjaar kan saai zijn, maar niet als je goede vrienden wordt met een vogelverschrikker die af en toe „echt” leeft! Aldus maken Suze en Jan allerlei grappige dingen mee in gezelschap van *Rik Vogelschrik*, die zich maar moeilijk kan aanpassen bij zijn nieuwe omstandigheden. Doordat hij altijd precies het omgekeerde doet van wat de mensen doen, bezorgt hij zijn vriendjes nogal wat last. Deze amusante vondst is uitgewerkt in een tweetal levendige boeken. De fantasie is wel goed volgehouden, maar toch niet steeds echt „grappig”. Als geheel nochtans wel aardige lectuur, ook ge-

schikt om voor te lezen. (p. dl. geb. f 3.90).

Michael Bond vertelt over *Een beer die Paddington heette*. Een beertje uit Peru reist als verstekeling naar Londen en wordt daar liefderijk in het gezin van de familie Brown opgenomen. Omdat het dier nog geen naam heeft, wordt hij naar het station waar de Browns hun nieuwe gezinslid het eerst ontmoeten, *Paddington* genoemd. De beer *Paddington* is vol goede wil, maar zijn guitestrecken hebben vaak desastreuze gevolgen. Dit alles wordt spits en zwicrig verteld in een achttal hoofdstukken, waarvan de eerste vier het aardigst zijn, omdat daarin het thema „beer-in-mensenland” logisch werd benut. De tweede helft van het boek is veel meer gekunsteld en zal kinderen ook moeilijker aanspreken. Het einde is abrupt. De illustraties van *Peggy Fortnum* zijn over de hele linie kostelijk. Voor de kleinen zal enige toelichting bij de tekst op meerdere plaatsen nodig zijn. (geb. f 4.50).

De „*Bambi*-reeks” werd uitgebreid met een deeltje over *Tiko, de muis* en haar drie jongen. Bij vele en grote foto's van *H. F. H. Blankwaardt* vertelt *G. C. L. Blankwaardt-Natan* in een direct aansprekende stijl een aardig verhaaltje over een nest witte muizen in een glazen bak met allerlei houten en ijzeren speelgoedjes. De kinderen krijgen zo een aardige kijk op de groei en ontwikkeling van de jonge muisjes, waaraan vlak na de geboorte nog weinig te bewonderen valt, maar die na een paar weken de toeschouwers zullen vertederen. (f 2.40).

De trouwe collie *Lassie* inspireerde ook *Irwin Shapiro* tot het schrijven van een verhaal, dat onder de titel *Lassie weet raad* verscheen als „*Groot Gouden Boek*” (33 x 25). Ook hier geeft *Lassie* weer een staaltje van haar schranderheid weg als zij, door vlees weg te halen, een ondervoede spaniel die haar nest van negen jongen niet kan verzorgen, van de hongerdood redt. *Lassie* heeft namelijk begrepen dat zijn baasje

6029

6030

6031

6027
6028

Jeff geen troeteldieren meer mee naar huis mag brengen en heeft toen zelf het heft maar in handen genomen. Natuurlijk vinden de jonge hondjes nu toch een plaatsje op de boerderij. Een fraaie uitgave met smaakvolle veelkleurige illustraties van Hamilton Greene.

(geb. f 5.90)

6032

Dora van der Meiden-Coolsma schreef een boekje over de *Kinderen van Suriname*. In korte, op zichzelf staande verhaaltjes brengt zij zo de Nederlandse jongens en meisjes in kennis met de verschillende bevolkingsgroepen van Suriname, ieder met hun eigen levenswijze. Zonder al te diep op de verschillende Surinaamse gewoonten en gebruiken in te gaan, wordt er een vluchtig beeld gegeven van de samenstelling der bevolking en haar manier van leven. Een bruikbaar boekje in protestants-christelijke geest, wat houderig van stijl. Aardige illustraties van Corrie van der Baan. (f 1.95; geb. f 2.45).

6033

Kimi is een klein Japans meisje, dat haar vader, moeder en broertje in de bus ziet stappen om naar het nieuwe huis in de stad te gaan, en zelf achter moet blijven bij tante Nishi, die haar wil leren theeschenken en bloemschikken, terwijl Kimi liever in bomen klimt en met haar poesje speelt. Toch leeft ze wel gelukkig en beschermd in het dorpje met haar vriendjes en vriendinnetjes, tot moeder haar komt halen om ook mee naar de stad te gaan. Heel eenvoudig en beeldend van taal is dit alleraardigst boek van *Eleanor Frances Lattimore*, dat door de schrijfster op de haar gebruikelijke, sfeervolle wijze werd geïllustreerd. Aanbevolen.

(geb. f 3.90)

6034

Deel 32 van de „Wielewaal-reeks” bevat een verhaal van de Noorse auteur *Finn Havrevold*, dat als Nederlandse titel kreeg: „Ook dat nog’ zei vader. Een Noors gezin met twee doortastende dochtertjes erft een zomerhuis van een zonderlinge oude oom, die zijn geld op alle mogelijke en onmogelijke plaatsen heeft verstopt. De twee meisjes ondernemen nachtelijke speurtochten en bren-

gen het geld te voorschijn. Een grappig spontaan verhaal, dat echter door de speciale verteltrant en sfeer lezeresjes vraagt die gevoelig zijn voor dergelijke fantasieverhalen, met hun Engels aandoende humor. Typisch nuchtere kinderen zullen het gek vinden en misschien ook wel langdradig. Leuke tekeningen van Elly van Beek.

(f 2.—; geb. f 2.95)

6035

Een juweeltje is *Zwaluwmeisje* van *Hans Baumann*. De kleine Italiaanse Nino verdient veel geld met het vangen van vogels op de vinkenbaan. Heel veel mensen vinden dit gewoon, maar Angelina, zijn zusje, waarvoor Nino de naam *Zwaluwmeisje* heeft bedacht, is erg verdrietig om al die gevangen vogeltjes. Met de hulp van de H. Franciscus, de grote dierenvriend, bereikt ze dat haar broertje het vogelvangen oopgeeft. Een uitstekend, warm geschreven verhaal, beeldend verteld en zeer verzorgd vertaald. De kostelijke kleurige tekeningen van Ulrik Schramm zijn geheel in de sfeer van het verhaal. Een boek waarvan menig kind vanaf negen jaar zal genieten. Ook om voor te lezen is het zeer geschikt. (geb. f 4.90)

In de „Elk-boeken”, die hun naam en hun kloeke uitvoering ontleen aan de elk of eland, verscheen als eerste deel: *De verovering van De Groene Grot*, door *Mien Mijling*. Het is voor het grote gezin van kunstschilder De Rijk een hele overgang als ze, voor moeders gezondheid, vanuit een grote stad verhuizen naar een villa in de bossen. Ze komen te wonen naast een door een grote muur omgeven landhuis, waar alles een beetje geheimzinnig is. In de loop van het verhaal blijkt dat er een zeer teruggetrokken oogarts woont die kankerproeven doet, en die zijn verstarde hart heeft gesloten voor zijn dochter. De eerste bres hierin wordt geslagen door zijn blinde buurmeisje Wijzertje, die vader en dochter tenslotte ook herenigt en zelf geopereerd wordt. De andere kinderen spelen ook nog meer of minder belangrijke rollen. Bepaald nieuw is het gegeven van dit over-

6036

romantische verhaal niet. Bovendien is het wat hinderlijk dat sommige scènes pas achteraf door een van de kinderen naverteld worden. Alles bijeen echter een bruikbaar gezinsverhaal, dat verzorgd verteld wordt. (f 1.95)

6037

Meer speciaal voor meisjes is het derde **Elk-boek**, dat onder de titel *Dette en die van Biezenrode* geschreven werd door *Herman Matteesen*. Het dorp beschouwt „die van Biezenrode”, dat wil zeggen de bewoners van een kasteeltje nabij Brussel, als anders dan anderen. Het feit dat de kindse tante Mercedes, die bijna volkomen geestesziek is, inwoont bij het gezin *Elsene*, bestaande uit vader, moeder, *Guido* en de eveneens wat bijzondere *Dette*, is daar niet vreemd aan. Deze oude dame is bezeten van het idee dat het kostbare familiejuweel gestolen zal worden. Wanneer er een bevriende familie komt logeren, heerst er al een grote gespannenheid, die zich onder andere uit in een nieuwe ruzie met buurman *Petitot*. De climax wordt gevormd door de voorspelde diefstal van het juweel, gevolgd door een grote brand, welke *Biezenrode* geheel verwoest. Pas daarna komen de gemoederen tot rust. Dit boek is zwierig geschreven en ook spannend. (f 1.95)

6038

Voor jongens en meisjes is *Het geheim van de gouden sleutel*, een verhaal uit vroeger tijden van *M. A. M. Renes-Boldingh*. *Duco* is een vondeling, die ten tijde van de *Kruistochten* als *Duco* van de *Leeuwenburg* op een *Veluws* kasteel opgroeit. Het geheim van zijn afkomst wordt later met de hulp van *Hielco* de minstrel opgelost. Een aardig en ongeunsteld verhaal, dat wel in de smaak zal vallen. (geb. f 2.10)

6039

Bij mooie, gekleurde illustraties van *Mel Crawford*, gevat in een dun (28 blz.), maar groot (29 x 22) boek, vertelt *Charles Spain Verral* de geschiedenis van *Rin Tin Tin en de verborgen schat*. Met zijn schrandere herdershond *Rin Tin Tin* ontmaskert de kleine *Rusty*, die op fort *Apache* woont, een schurk die het gemunt heeft op een

goudader en in zijn hebzucht de Indianen bij de blanken verdacht tracht te maken. Een geschikt, aardig boek.

(geb f 3.90)

In het 16e deel van de „*Kern-Pockets voor de jeugd*” dat voorzien is van een fleurig, oranjekleurig omslag en van artistieke, sfeervolle tekeningen van *F. J. Tripp*, geeft *Erica Lillegg* het half-reële, half-sprookjesachtige verhaal weer van een te vondeling gelegd jongetje, dat de bijnaam *Vuurvriend* heeft. Op-

6040

gevoed temidden van goede, liefhebberende mensen, weet hij zich een vijand op de hals te halen die hem, door samen te spannen met de wind, een zwart gezicht bezorgt. Om hier vanaf te komen, gaat hij de wijde wereld in, waar hij ontdekt: „als er ergens iets gebeurt, zullen ze (de mensen) altijd denken dat die (zwartkop) het gedaan heeft. 't Is verdacht zo zwart te wezen.” Samen met vrienden, dieren zowel als mensen, weet hij tenslotte de boze betovering te verbreken en vindt hij zelfs zijn moeder terug. Een romantisch, mooi verhaal, waarin veel geestigheden ten beste worden gegeven. Aanbevolen. (f 1.50)

De naam *An Rutgers van der Loeff-Basenau* is garant voor een goed ge-

6041 schreven, prettig verhaal. In *Dát zijn M-Brigadiers* vindt men een hele reeks van dergelijke verhalen bijeen. In feite wordt niet zozeer de nadruk gelegd op het behalen van het melk-brevet, als wel op het verrichten van de ware goede daad. De verschillende verhalen, waaronder tere en ontroerende, brengen de lezertjes ook op een aan hun leeftijd aangepaste wijze in aanraking met het lijden, leert hen niet te spotten met misdeelden. Het boek eindigt met te vertellen over de vele kinderen die nooit melk kunnen drinken en hoe erg dit is. Het stelt de lezers ook in de gelegenheid die kinderen in verre landen, via de Unicef, te helpen. De beschreven kinderen zijn levensecht, en men herkent in iedere schets de goede jeugdschrijfster. Een edel boek, met suggestieve tekeningen, dat wij graag willen aanbevelen. (geb. f 2.95)

6042 *Co van der Steen-Pijpers* neemt de de lezertjes mee *Met de straaljager naar Princenhof*. De vijfde klas zal met meester drie dagen naar buiten gaan. Maar vóór Peter het zijn vader kan vragen, krijgt deze een ongeluk. Meester maakt toch de zaak in orde: Peter mag mee. Twee dagen voor de reis krijgt hij door een splinter een voetinfektie, waardoor hij thuis zou moeten blijven. Een buurman rijdt hem dan de laatste dag met de jeep naar Princenhof... en Peter geniet. Dit, in protestantse geest geschreven boekje kan gerust gelezen worden, maar komt verder niet boven de middelmaat uit. (geb. f 1.20)

6043 Als Hans uit het dorp naar huis gaat, passeert hij aan de ingang van het bos drie witte zuilen, die de bosweg afsluiten. Hans beschouwt de *Drie witte wachters* als goede vrienden, en ze blijken later een grote rol te spelen in de oplossing van een diefstal, waarvan Hans' vader beticht wordt. Dit verhaal van *M. Kapitein* is zeer eenvoudig geschreven met korte zinnen, die geen hoge eisen stellen aan de leesvaardigheid. Ook qua inhoud is het voor kin-

deren van 9 à 10 jaar goed te verwerken en vooral dezen zullen van het nogal zwart-witte en naïeve in de geschiedenis weinig hinder hebben. Het boekje is uitgesproken protestants; hetgeen, omdat dit nogal nadrukkelijk en vaak in de gesprekken tot uiting komt, katholieke kinderen wel wat „opgelegd” zal voorkomen. De strekking van het verhaal is zeer positief; daarom toch wel geschikt. (geb. f 1.35)

Bovenstaande bemerkingen gelden eveneens voor *Toen het circus kwam*, door *C. Th. Jongejan-De Groot*. Als het circus komt, mogen Hans en Diddy er niet naar toe, omdat daar mensen hun leven wagen en de dag des Heren niet tellen. Als vader, slager zijnde, vlees voor de wilde dieren mag leveren, neemt hij de kinderen echter één keer mee. Ze sluiten dan vriendschap met het circusmeisje Erna, die het tweetal 's avonds stiekem een voorstelling binnenloodt, zeer tot ongenoegen van Hans' en Diddy's ouders. Als de kinderen met tante Jans een maand buiten zijn, treffen zij Erna opnieuw, in een salonwagen, maar tante wenst geen omgang. Wanneer echter Erna's oma naar het ziekenhuis moet, nemen de ouders van Hans en Diddy Erna zolang bij zich in huis. En het allermooiste van de vakantie is, dat Erna nu van de Here Jezus hoort vertellen. Een verhaal dus met een sterk moralistische inslag, maar verder niet onaardig. Kan gelezen worden. (geb. f 1.20)

Een boeiend en leerzaam verhaal over een naar Canada geëmigreerd gezin, is *Cor en Corry in het hoge noorden*. Vader krijgt werk in het uiterste noorden, waar beren en elanden nog in het wild leven, de bever zijn wallen bouwt en het negen maanden van het jaar winter is. Op welke wijze vader, moeder en de beide kinderen zich aanpassen aan de Canadese levensgewoonten, maar tevens de eigen Nederlandse, vooral christelijke sfeer bewaren, dat wordt verteld in dit zeer goed geschreven boek van *K. Norel*. (geb. f 1.10)

6044

6045

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

6046

Het eiland met de vier vlaggen is de titel van een vakantieverhaal van F. Nijland. Twee Texelse jongens, Harm en Klaas, mogen de zomervakantie doorbrengen bij een bevriende familie, op een eilandje in de Westeinderplassen bij Aalsmeer. Met de kano, die Klaas zo juist met een opstelwedstrijd gewonnen heeft, peddelen ze naar Aalsmeer, en daar beleven ze heerlijke weken van roeien, zeilen en zwemmen. Ook de geheimzinnige sfeer ontbreekt niet, vooral niet als ome Jaap, een oude visser, oude spookverhalen vertelt. Een vriend uit Zweden zorgt, naast de Ne-

pockets" verscheen als nummer 20: *Danny's neger slaaf*, door Evelyn C. Nevin. Danny, een jongen uit het Boston van 1860, heeft een oudere negervriend, die gevluht is uit het Zuiden. Deze Meshach is knecht bij een stalhouder, doch wordt door zijn vroegere bazen teruggehaald. Danny reist intussen met zijn moeder naar het Westen, waar regelmatig razzia's worden gehouden en nederzettingen worden platgebrand. Ze gaan tijdelijk naar een oom in het Zuiden. Daar ontmoet Danny zijn negervriend weer. Tijdens hun verblijf breekt de Amerikaanse Vrijheidsoorlog uit. Met Meshach weet Danny tenslotte, dank zij de „ondergrondse" naar het Noorden te ontko-

6047

De kleinzoon
van de medicijnman

derlandse, Amsterdamse en Texelse, voor de vierde vlag aan de mast. Een tam verhaal met af en toe een spannend moment; gezellige gezinssfeer. Het eind is abrupt en zeer onwaarschijnlijk en de oplossing van een bepaald raadsel zal waarschijnlijk pas in het aankondigde vervolg gegeven worden. (geb. f 3.95) In de „Algemene Reeks" der „Jeugd-

men. Jammer dat dit boek zo tam werd geschreven. Erg overtuigend is het verhaal ook niet, daarvoor zijn er teveel toevalligheden. Overigens laat het zich wel lezen door jongens vanaf 11 jaar. (f 1.35)

Viktor von Hagen is de schrijver van *De kleinzoon van de medicijnman*, no. 31 uit de „Wielewaal-reeks". In het

6048

land van de Miskito-Indianen is het de gewoonte kleine jongens „masa” te noemen. Door een bijzondere eigenschap of een of andere daad verwerven zij hun eigenlijke naam. Het grote verdriet van een masa uit het verhaal is, dat hij niet aan een naam kan komen. Totdat hij zijn grootvader — een medicijnman — moet gaan waarschuwen voor de wraak van de Wari-jagers. Op zijn avontuurlijke tocht vangt hij een kleine vogel, de Wari-Yula, die de Miskito's zal helpen bij de jacht op de Wari-varkens, en die hem de naam Yula bezorgt. Het verhaal speelt zich af in de oerwouden aan de Caraïbische Zee. Het draagt de sfeer van het oerwoudleven: primitief, avontuurlijk, vol bijgeloof en oude verhalen. Alhoewel geen boek met wilde, woeste avonturen, is het toch spannend. Het geeft een idee van het leven in de fascinerende jungle, is goed geschreven en vertaald, en bevat vele Indiaanse uitdrukkingen en benamingen. Ook de pentekeningen van Gerhard Pallasch zijn goed getroffen. Aanbevolen. (f 2.—; geb. f 2.95)

6049 *De schat in de watermolen* van *Malcolm Saville* is een spannend verhaal over John Adams, die erin slaagt, dank zij aanwijzingen uit de „schatkist” van zijn overleden vader, een echte schat op te sporen, die zijn moeder toekomt. Hij wordt dwarsgezet door de oude vrek bij wie zijn moeder huishoudster is, en geholpen door de kinderen die de molen bewonen waar de schat verborgen is. Het is het noodlot van de oude man dat ondanks al zijn sluwheid en slimheid de vrucht van zijn ontdekkingen telkens net in goede handen valt: de kinderen zijn telkens juist op tijd om hem zijn onrechtmatige buit afhandig te maken. Het onderwerp spreekt de kinderen uiteraard erg aan: de uitwerking echter komt niet uit boven een gewoon ontspanningsverhaal, dat wel bezighoudt, maar weinig inhoudt: de spreektaal is geforceerd en klinkt, vooral uit de mond van de kinderen eigenwijs, onaardig en als schrijftaal. Uitdrukkingen als „die stinker”

zijn ons inziens niet aanbevelenswaardig. De persoonstypering is cliché, zwart-wit en niet geheel reëel. Als afwisseling op het leesmenu echter wel geschikt. (f 1.25)

In deel 6 van de „Atkinson-reeks” door *M. E. Atkinson*, speelt *Het monster van de Theems* een grote rol bij de strijd van de Locketts tegen hun vijanden, een groepje kinderen van hun eigen leeftijd. Kamperend op een eilandje in de Theems, weten de Locketts dan ook geen doeltreffender middel te bedenken dan het ontvreemden van het voorwereldlijk monster van geverfde autobanden, dat door de tegenpartij werd vervaardigd om bezoekers te trekken voor een toneelvoorstelling. Als zij na intensieve training in de vakantie wedstrijden winnen van hun vijanden, is de triomf volkomen. Het boek ademt een sportieve, gezonde en kameraadschappelijke sfeer. Hinderlijk is het voortdurend verwijzen naar de vorige delen in de serie. In reeksverband wel een aantrekkelijk boek.

(f 2.95; geb. f 3.95)

Heel wat meer dan louter amusement heeft *W. J. Verbeeten* te bieden met *Vlucht uit Boedapest*. Tijdens de Hongaarse opstand tegen het communistische regiem in november 1956, wordt een Hongaars gezin door omstandigheden gedwongen de vlucht te nemen naar het buitenland. Onderweg raken de vader met het dochttertje gescheiden van de moeder met de zoon. Na allerlei wederwaardigheden wordt de familie door een gelukkig toeval in Nederland weer herenigd. Schrijver heeft hier en daar de mensen wel wat geïdealiseerd, maar van de andere kant mist het boek elke ongezonde sensatie, terwijl het toch boeit. Een goed boek voor jongens en meisjes. (geb. f 4.25)

In het zesde en laatste deel van de „Dorientje-serie”, *Dorientje op speurtocht*, vertelt *Betty van der Plaats* over de belevenissen van Dorientje en haar tweelingbroer tijdens een kerstvakantie aan de Reewijkse plassen. Een bakker uit Gouda wil de familie bij wie ze

6050

6051

6052

logeren, geen taart brengen, omdat een telefoonpiraat hem al enige malen niet bestaande bestellingen heeft opgegeven. Dorientje en Bob zorgen ervoor dat de dader bekent en dat een onschuldige verdachte buurjongen in ere wordt hersteld. Een niet onaardig, zij het wat tam meisjesverhaal, dat het vooral bij de Dorientje-fans wel weer zal doen. Godsdienst speelt geen rol.

(geb. f 3.90)

6053 Van *Het gelukkige einde*, door *Renny Ackerlingh*, gaat al evenmin veel uit. Als men in een meisjespensionaat stiekem een jong bokje wil herbergen, komen er natuurlijk moeilijkheden. En als die opgelost zijn, zorgen de meisjes wel weer voor nieuwe guitestrecken. Zodoende is het boek gevuld met grappige voorvallen, die wel amusant, maar ook hinderlijk leeg zijn. Het blijft allemaal aan de oppervlakte, en de lezende jeugd zal er zich even mee kunnen verzetten, maar zij zal er niet wijzer of beter van worden. Een niemendalletje van redelijk gehalte. (geb. f 2.90)

6054 In *Zon achter de wolken* van *Jeanne Marie* is Lizelot uit de 3e u.l.o. de hoofdpersoon. Bij een tekenwedstrijd op school wint ze de eerste prijs met haar schilderstukje „zon achter de wolken”. De vreugde wordt echter getemperd door het feit dat moeder naar een sanatorium moet. Lizelot moet nu het huishouden doen en kan niet meer op school blijven. Maar geleidelijk worden de narigheden opgelost: Lizelot zal toch eindexamen doen en krijgt de kans haar tekentalent op de academie te ontwikkelen. Een fris, gewóón meisjesverhaal, in christelijke geest geschreven.

(geb. f 1,35)

6055 *Suus Damen* schreef: *Op bergen en in dalen*. Ali en Loes, twee meisjes uit zeer verschillende milieus, moeten beiden voor hun gezondheid naar Zwitserland. Ze komen in huis bij een tante van Loes en hebben een heerlijke tijd, ofschoon vooral Ali het wel eens moeilijk krijgt tussen vreemde mensen in een vreemd land. Ze houdt echter dapper vol, gesterkt door de gedachte: „op

bergen en in dalen, ja overal is God...” Het zijn de kleine avonturen van elke dag die op aantrekkelijke wijze beschreven worden, zonder opgeschroefde vroomheid, maar met een juiste en psychologische kijk op het kind in de onevenwichtigheid van zijn puberteit en de plooi die het karakter en het innerlijk leven in deze tijd neemt. Alleen het aan natuurschoon zo rijke Zwitserland hadden we graag op een wat meer indringende wijze zien getekend.

(geb. f 4.90)

„Een verhaal van mannen en koeien” is de ondertitel van *Mensenschuw*, door *Frank Dalby Davison*, nummer 17 van de „Kern-Pockets voor de jeugd”. Er zijn onder de Australische koeien dieren die allerminst huisdier wensen te worden. Zij zoeken het „scrub” of kreupelhout op om hun onafhankelijkheid te kunnen handhaven. Deze scrubbers zijn in de ware zin van het woord mensenschuw. Vooral de monsterring voor het sorteren, alsmede het brandmerken zijn hiervan de oorzaak. De geschiedenis van één zo’n koe wordt hier boeiend en in goed Nederlands verteld. De opdringende cultivering van het Australische platteland heeft de auteur de gelegenheid gegeven ook over de mannen die zich met het vee bemoeien, interessante dingen te vertellen. Een goed boek, dat wij kunnen aanbevelen. (f 1.50)

We blijven nog even in de dierenwereld met *Smoky*, de geschiedenis van een paard. Dit meesterlijke boek van *Will James* is wel niet speciaal voor de jeugd geschreven, maar wel uitermate geschikt om de liefhebbers van natuur en spanning te boeien. We volgen het leven van Smoky, eerst als pasgeboren wild veulen, dan tijdens zijn jeugd in de vrije natuur en het eerste contact met de mensen. Er ontstaat een grote vriendschap tussen hem en Clint, een cowboy van de ranch waar hij bijhoort. Na gestolen en mishandeld te zijn, trekt Smoky van de ene rodeo naar de andere met de reputatie de grootste vechtersbaas en mensenhater te zijn van

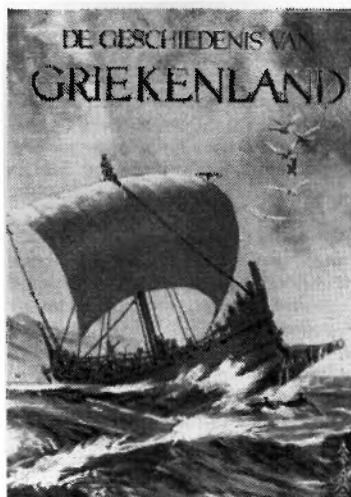
6056

6057

MARY MACGREGOR

f 12.50 geb.

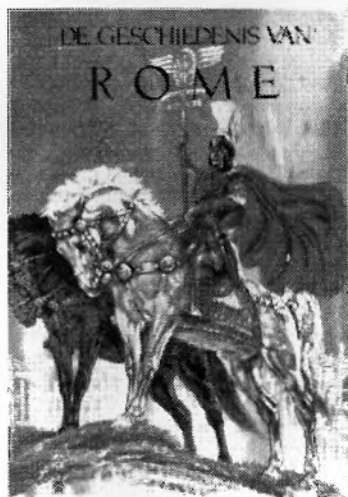

MARY MACGREGOR

f 12.50 geb.

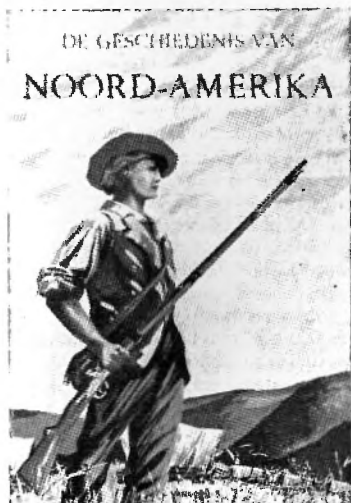
GESCHIEDENIS EN CULTUUR VOOR JONGE MENSEN

Geen droge feiten maar levende en boeiend vertelde geschiedenis voor jong en oud

DR. SOPHIE RAMONDT

f 12.50 geb.

JAAP TER HAAR

f 12.50 geb.

Verkrijgbaar bij iedere erkende boekhandel

C. A. J. VAN DISHOECK - BUSSUM

(Adv.)

alle paarden. Als hij overal te oud voor is en bijna afgedankt wordt, vindt Clint, die inmiddels een eigen paarden-ranch bezit, hem terug en geeft hem nog een onbezorgde levensavond in de kudde wilde paarden op zijn bedrijf. Een machtig boek, dat voor alle op-groeiende jongelui waardevol kan zijn. Het verscheen in de „Drie Kroontjes-reeks”. (geb. f 2.50)

6058

Strijd om de Duivelshoorn brengt het 4e deel van de „Bowie Scott-serie”, door *Frank van Wieringen*. Veedieven trachten zich meester te maken van de Duivelshoorn-ranch. Er vallen doden, maar de beroemde ranger Bowie Scott organiseert de weerstand, en de overwinning van het recht betekent tevens dat een jongen zijn vader terugvindt. Deze jongen, Rock Custer, speelt een enigszins passieve rol, nogal eigenzinnig, maar hij heeft een behoorlijk motief. Bevriende Indianen vormen een deel van de aardig gedocumenteerde achtergrond. Het boek is niet meer dan een gezonde, normale western, niet te hard, zelfs barmhartig. Avonturen blijven de hoofdzaak en daartegen steekt de simpele psychologie wat schrielt af. Nergens wordt ook maar enigszins aannemelijk gemaakt dat Rocks vader, een ranger, na zijn verwonding dood gewaand, tien jaar lang geen hand uitsteekt om Rock terug te vinden bij zijn zwager. Toegegeven: deze leeft onder schuilnaam. Maar de ranger doet niets en wacht zelfs met de „herkenning” tot... de laatste bladzijde van het boek, al heeft hij reeds eerder zekerheid aangaande Rock's identiteit. En dit is een centraal gegeven. Verder worden toeval en intuïtie lichtelijk misbruikt, maar niet erger dan in soortgelijke verhalen. De ondergrond is: recht en trouw. De helden bidden voor hun doden — Rock ook in nood — maar het gaat „man-nelijk”: zonder woorden. Te begrijpen, al kon het iets anders en beter. Het Nederlands is vrij goed verzorgd, en op zijn best in de landschapsbeschrijving en sfeertekening. Het slot — omhelzing vader en zoon — is wee. Het boek is

een voorbeeld van typische escape-lite-ratuur, en als zodanig is het zeker acceptabel. (geb. f 3.50)

6059

In de „Winfair-serie” van *Ray Franklin* zag het 6e deel het licht, dat als titel draagt: *Het goud van Ouwe Jim*. Winfair, de cowboy-speurder, maakt deze keer jacht op een kerel, die behalve dief ook moordenaar en graf-schenner is. Nadat deze Ouwe Jim, eigenaar van een grote ranch, heeft vermoord, gaat hij er met een zak goud vandoor. Na vele achtervolgingen en vechtpartijen op de prairie en in de cowboykroegjes gelukt het Winfair en zijn slimme Indianenvriend Panatsche de wrede kerel en zijn bende in te rekenen. Een spannend verhaal voor de liefhebbers, in een vlotte, maar soms erg conventionele stijl, waarbij de auteur zo nu en dan zijn woorden herhaalt. Ook de verschillende scènes lijken bij verder lezen precies op elkaar. Het stukje waarin Winfair en zijn Indianenvriend een graf openen, vinden wij nogal onsmakelijk. Het verhaal is geschreven volgens het geijkte stramien, en is weer minder dan de voorafgaande delen. Toelaatbaar.

(f 2.95; geb. f 3.95)

In de „Elk-boeken” is de jongenslectuur allereerst vertegenwoordigd met *De reiziger zonder gezicht*, geschreven door *Paul-Jacques Bonzon*. Sylvain, een frisse Franse scholier, komt toevallig in contact met de chemicus-uitvinder Pierrefitte, een zonderlinge man. De geleerde heeft zojuist het geheim van de „doorschijnende mens” gevonden. Sylvain dringt aan hem ook voor een ogenblik in te spuiten, en hij is dan ook inderdaad onzichtbaar, echter wel, en dat is het griezelige, tastbaar! Wanneer Pierrefitte hem opnieuw wil inspuiten, breekt er plotseling brand uit. Pierrefitte sterft, alle formules zijn verloren. Sylvain is radeloos. Een vriend, Robert, en zijn vader vinden na lang speuren een dokter die op de hoogte is. Sylvain en Robert reizen daartoe naar Brazilië. Dit gaat niet zonder avonturen, die gelukkig goed aflopen,

6060

maar ook de komische noot ontbreekt niet. En tenslotte vinden zij de geleerde die Sylvain weer normaal maakt. Sylvain leert er zelfs een heel aardig meisje kennen, aan wie hij veel te danken heeft. Natuurlijk is het gegeven onwaarschijnlijk, maar het is voor jongens een machtig fantastisch verhaal met gezonde spanning, dat vlot en goed werd geschreven. Aardige karaktertekening. Gezonde ontspanning. (f 1.95)

6061 *Operatie Dagga* is de titel van het 4e

„Elk-boek”. De auteur hiervan is *Manus van de Kamp*, o.m. bekend als televisieregisseur. Rechercheur Kuhlman wordt door Interpol aangewezen om een einde te maken aan de smokkel van verdovende hennepsigaretten.

Door omstandigheden zit er niets anders op dan zijn zoon Paul om assistentie te vragen. Via Frankrijk komen ze zelfs terecht in de oerwouden en woestijnen van Afrika. En na veel ontsnapings- en achvolgingspogingen worden de boeven gearresteerd, zowel in Afrika als in Frankrijk en Nederland.

Het ene avontuur volgt het andere snel op; Paul rolt werkelijk van de ene, onwaarschijnlijke en toevallige, gebeurtenis in de andere. De schrijver pleit duidelijk voor de oplossing van enkele grote wereldproblemen: de ellendige invloed van verdovende middelen, en de rassenstrijd in Afrika, in het bijzonder het gedrag van de blanken, dat hij verafschuwt. Terecht. Maar hij legt er te veel nadruk op, zodat de lezer het misschien net niet serieus genoeg opneemt. Het verhaal is vlot, populair en in een jongens zeker aansprekende stijl geschreven, met een vleugje humor, en de gekste vergelijkingen. Het is helemaal niet sensationeel. Vader en zoon zijn goede vrienden, hetgeen de sfeer erg prettig maakt. Een spannend speurder. (f 1.95)

Het element „fantasie” ontbreekt zeker

niet in „Prisma-Junior” nummer 79 : *De sprong in de afgrond*. Twee Engelse piloten worden tijdens de Tweede Wereldoorlog neergeschoten aan de Noordzee-kust. Ze komen op drijfzand terecht en... verzinken diep in de aarde. Daar treffen zij een volk aan, dat in bepaalde opzichten is achtergebleven, maar technisch een hoge graad van volmaakt-hed heeft bereikt. Na het helpen overwinnen van een opstand en ongelofelijke moeilijkheden komen zij weer op aarde terug, nu in een Zuid-Amerikaanse staat, waar zij ternauwernood uit een aldaar heersende burgeroorlog ontsnappen. De intrige van dit verhaal van *Bruce Carter* is zeer spannend en goed, de uitwerking vaak ingewikkeld en lang. Schrijver voert de spanning telkens sterk op, maar de weg naar de oplossing is niet altijd vrij van zijpaden en omwegen. Stijl en vertaling zijn goed. Zelfmoord en wanhoop worden de jeugdige lezers wel wat te gemakkelijk voor ogen gesteld. Er was reden genoeg zo nu en dan de blik wat hoger te richten, in plaats van deze „oplossingen” te geven. Alles bijeen geschikte lectuur.

(f 1.25)

In de „Ato-reeks” van *Klaas van der Geest* verscheen als 5e deel: *De ondergang van de Pemex IV*. Op onverklaarbare wijze is een controleboot van een Mexicaanse petroleumfabriek, de Pemex IV, in de lucht gevlogen. Niels Eskelund en Joop Vermaat, de hoofdpersonen uit de voorafgaande delen, worden belast met het vaststellen van de oorzaak van deze ramp. Tot dit doel blijft Niels een nacht over op een petroleum-tanker, wat hem bijna het leven kost, daar hij zich genoodzaakt ziet in zee te springen. Als hij nog juist op tijd gered wordt door een boot met drie jongens, is hij echter helemaal van de wal in de sloot geraakt, want deze jongens behoren tot een Cubaans opstandelingenleger dat wapens smokkelt en ook de ondergang van de Pemex IV op zijn geweten heeft. Het zijn echter geen misdadigers, maar kerels die hun hart verpand hebben aan een po-

litieke daad die in het boek niet nader beoordeeld wordt. Vormen van karaktergrootheid in een wereld van bedrijfsmanagers en opstandelingen worden op een boeiende wijze beschreven. De mens is hier niet aan het avontuur opgeofferd en dit maakt het, soms iets te technische, boek tot een zeer genietbare jeugdroman, waarin men het onwaarschijnlijke wel voor lief nemen.

(geb. f 3.90)

6064 *Zeerover tegen wil en dank*, de titel van „Prisma-Junior” nummer 82, is een historisch jongensverhaal, dat begint in een dorpje aan de Engelse kust, begin 18e eeuw. Toby's vader, een douanier, wordt door smokkelaars als slaaf naar Amerika verkocht, en Toby gaat hem achterna. Hij komt in aanraking met Jem Crow, een goedhartige kerel, die tracht te bewijzen dat een groepje zogenaamd achtenswaardige lieden de verzekering oplicht door schepen hoog te verzekeren en ze daarna met opzet te laten vergaan. Na veel verwikkelingen met piraten vindt Toby in Amerika zijn vader terug en alles loopt goed af. Een jeugdboek in oude stijl, dat een lange adem vergt, alsmede enige talenkennis en wat meer levenswijzeheid dan een lagere school-kind pleegt te bezitten. Er mochten wat meer termen vertaald of beter toegelicht zijn. Overigens wel spannende lectuur. De spottende opmerking bij de vondst van een altaarkleed (blz. 198) is misplaatst. Als geheel wel een geschikt, maar weinig belangrijk verhaal. (f 1.25)

6065 *De witte hengst Wonditah* is het laatste van de drie verhalen die *Tim Maran* in het 8e deel van de „Davy Crockett-serie” bundelde. Eerst beleeft Davy avonturen in Washington, waar hij als afgevaardigde zitting heeft in het Congress. Hij heeft er echter gauw genoeg van, en gaat als verkenners terug naar de Far West. De titel is ontleend aan Wonditah, de Indianen-god van de dood, die toeslaat bij een hinderlaag. De verhalen zijn spannend en met verve verteld, al zijn ze in hun beknoptheid iets minder dan de vooraf-

gaande. Goede ontspanningslectuur.

(geb. f 2.75)

In de „algemene reeks” der „Jeugd-pockets” kwam als nummer 21 een spionageverhaal uit van *Walter Kenes*, getiteld *Op het nippertje*. Het bevat een aantal spannende avonturen van de strijd tussen de Britse Intelligence Service en de Duitse Abwehr in de Tweede Wereldoorlog. Wanneer een der mannen van de Britse Dienst in een uiterst gevaarlijke situatie is geraakt, wordt hij door een Japanse majoor die achter de geheime code is gekomen, gered: een nogal onwaarschijnlijke afloop. Spanning en het nodige inzicht in de oorlogsverhoudingen van de Tweede Wereldoorlog vragen toch wel een minimum leeftijd van 14 jaar in plaats van 11 jaar, zoals het boek aangeeft. De taal vertoont enkele germanismen. Wel geschikt. (f 1.35)

In deel 6 van de „Anne-Marie-serie”, geschreven door *Betty van der Plaats*, wordt voor het laatst verteld van de kleine en grotere problemen van Anne-Marie, die behalve om haar tuinbouwschool ook veel geeft om tekenen en schilderen — waarvoor ze beslist talent heeft. Anne-Marie sluit vriendschap met een jongen, maar wanneer ze ontdekt dat hij meer wil dan vriendschap, is ze flink genoeg om hem te vertellen dat zij niet van hem houdt. Op de achtergrond is altijd weer Jan. Die twee mogen elkaar ogenschijnlijk niet, vooral niet omdat Anne-Marie vermoedt dat hij zich interesseert voor haar zusje. Maar natuurlijk komt het goed. De titel van dit zesde deel is *Anne-Marie vindt het geluk*. Er wordt veel gepraat en geboemd in dit boek. Hoewel niet meer zo aardig en mischien wat saaier dan de andere delen, toch een gezellig verhaal voor meisjes van 14 jaar en ouder. Jammer dat er zo weinig wordt verteld van het afwisselende leven op een tuinbouwschool.

(geb. f 3.90)

De stem van haar hart, „Prisma-Junior” nummer 83, speelt zich af in Amerika. De sfeer is heel anders dan in Neder-

land, maar juist daarom interessant. Cory, een vriendelijk, eenvoudig meisje, komt uit een hartverwarmend gezin. Er is geen geld voor haar om te studeren.

Ze krijgt een beurs en verdient als werkstudente op alle mogelijke manieren de kost, vooral met naaien, waarvoor ze een speciale aanleg heeft. Ze doet ook niets liever. Aan het eind van het boek heeft ze dan ook begrepen dat naaien haar meer ligt dan Engels, een inzicht waarop haar vriend Chris in stilte al lang hoopt. Cory is een rustige, prettige kameraad, heel speciaal voor haar kamergenote, die nogal eens moeilijkheden heeft. Meisjes van 14 jaar en ouder zullen genieten van dit prettige boek van *Mildred Lawrence*, dat nu eens niet langs alle problemen heengaat, en toch niet zwaar op de hand is. Het werd goed geschreven en vertaald. (f 1.25)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

6069 Met *Maartje ziet spoken* schreven *Jan de Vries* en *Margreet Reiss* hun derde boek over *Maartje de Wit*, medisch studente. Vakantieplannen worden gemaakt met vrienden en vriendinnen, en weer doorkruist, en het slot van het

liedje is dat *Maartje* haar verloofde alleen naar Zwitserland laat trekken en zelf als chaperonne voor twee jongere meisjes fungeert. Ze beleven op de *Veluwe* allerlei aardige, onschuldige avontuurtjes, maar een langzaam groeiende jaloezie over de omgang van haar verloofde, *Piet*, met een heel knappe dame in Zwitserland, bederven voor *Maartje* toch veel van de pret. Met de plotselinge terugkomst van *Piet* worden alle muizenissen radicaal uit de weg geruimd, in die mate dat ze zelfs besluiten te trouwen, al zijn ze beiden nog student. Een aardig niemendalletje op luchtige toon, dat door jongelui om en nabij de 18 wel geapprecieerd zal worden. (geb. f 4.90)

Een boek dat de aandacht trekt, is *Gekke Erica*, door *Margreet Velsen-Quast*. Het onaanvallige, raar-geklede kind, wier school-scheldnaam „gek” te vertalen is met „ongewoon”, is de typische kunstenaars-in-de-dop, het lelijke eendje, dat een zwaan is. Het merkwaardige anders-zijn van het begaafde kind is treffend gesuggereerd, doodeenvoudig, maar met alle karakteristieke toetsjes. *Erica* komt uit een wat vreemd intellectueel milieu, waarop een zwaar-zenuwzieke moeder haar stempel drukt; ze is uiterst kunst-gevoelig en speciaal begaafd voor danskunst. Haar eerste grotere succes vormt het slot: een wereldberoemde danser is „weg” van haar talent en haarzelf (wel wat ál te uitbundig), maar *Erica* reageert heel verstandig en zal eerst haar gymnasium afmaken. Ofschoon we *Erica* meemaken tussen 11 en 17, betekent dit niet dat dit van talent getuigend meisjesboek, vér uitstekend boven het gebruikelijke, geschikt is voor onder de 16. Enkele situaties, die niet in bakvisboeken plegen voor te komen, zijn daar oorzaak van. Maar met dat al is het vormend, de eenzame, karaktervolle *Erica* haar weg te zien zoeken door de levensjungle, en telkens een eigen standpunt te zien bepalen. Het meest geschikt voor m.o.-leerlingen, die de fijnere kwaliteiten kunnen ontdekken.

6070

- 6071 Heel knappe illustratie-krabbels van Ursula den Tex. (f 3.25; geb. f 4.50)
 Terug naar lagere regionen met *Mieke's vlucht van Hetty van Rijswijk*, een deel uit de „Zonne-reeks”. Mieke verlaat het ouderlijk huis om in een bejaardentehuis te gaan werken. Zij wil zelfstandig zijn en de jeugdvriend vergeten die zich met haar beste vriendin verlooft. In het tehuis wint zij door haar opgewekte aard de genegenheid van allen, ondanks haar vele fouten en vergissingen. Zij slaat zich dapper door de moeilijkheden heen en vindt in de jonge weduwnaar Tjerk Verwiel een nieuwe vriend en toekomstige echtgenoot. Een niet onaardig boek, dat door romantische bakvissen wel op prijs gesteld zal worden, ondanks het gebrek aan diepgang. (geb. f 4.50)
 In het derde deel over Ineke en Anneke, de twee onafscheidelijke vriendinnen, die samen in betrekking zijn bij een bontzaak, vertelt *Netty Koen-Conrad* hoe *Ineke en Anneke verloofd* raken. Natuurlijk gaan hieraan veel misverstanden vooraf, zodat alle bladzijden gonzen van liefdesbedrijvigheid. Het geheel is toch wel amusant en bevat zelfs, sporadisch, religieuze elementen. Een geschikte meisjesroman in verzorgde stijl. (geb. f 4.90)
 6072 Het 9e deel uit de „Goud-Elsje-serie” is een *Weerzien van Han*, een vriendin van Goud-Elsje. We vinden haar terug als „dominese”, gelukkig getrouwd met Luuc Born. Hierin ligt ongetwijfeld de bijzondere waarde van dit boek: de beschrijving van een gelukkig huwelijksleven, waarin geen spannende avonturen, geen sentimentele verwickelingen voorkomen, maar waarvan de dagen vol zijn van kleine plichten en kleine vreugden. Rondom Han speelt zich het leven van de kleine gemeente af, waaraan de jonge dominee en zijn vrouw zich geheel geven. Allerhande problemen, ook godsdienstige, allerlei vormen van leed, komen zo ter sprake, maar de ernst hiervan weet *Max de Lange-Praamsma* door aardige verhalen te temperen en zo wordt het een blij ge-

heel. Iedere gelegenheid wordt aangegrepen om een blik op God of Christus te werpen. De katholieke jonge vrouw die zich niet laat afschrikken door het godsdienstige en vrome — dat naar onze smaak misschien wel een tikkeltje teveel is aangediikt — zal in deze roman haar levensinzicht beslist kunnen verdiepen. Om de problematiek dient dit boek wel voorbehouden te blijven aan volwassen lezeressen. (geb. f 4.90)
 Beslist te ontraden aan elk meisje is *In glijolucht naar het geluk* van *Hans Borrebach*. Sylvia, jong onderwijzeresje, slaagt erin de „pieperd” (haar papa) ervan te overtuigen dat zij de aangewezen persoon is om directrice van het meisjesspensionaat „Beukenhorst” te worden. De brave vader vliegt erin en laat alle kruiwagens rollen. En dan breekt er voor het gerenommeerde, zeer deftige instituut een ideaal tijdperk aan van begrip en zonnebaden en jonge liefdes en zweefvliegen. Daartussendoor gaat de jonge directrice met de charmante architect (die wel niet gebromsd, maar in zijn sportslip er toch maar gezond en stevig uitziet) een beetje zwemen in de Brabantse vennen. En de schalk belooft niet eens haar te helpen onthouden de volgende dag een „mailot de bain” mee te nemen want... „biecht eens op — hebben ze niet een héérlijke dag gehad?” Dit in een soort vlotte tiener-taal, doorspekt van te pas en te onpas gebruikte vreemde woorden, overigens in erbarmelijk Nederlands geschreven prul, is een naïef, onmogelijk en amoreel, van lichamelijke doortrokken verhaal, dat we zonder meer afwijzen. (geb. f 4.90)

6074

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De h.b.s.-ers Wim, Klaas en Henry, bekend uit andere boeken van *H. J. Haarman*, raken in nummer 13 van de

6075 „Kramers Pocket Reeks" gewikkeld in *De strijd om het televisiegeheim* (3e druk). Wanneer ze op het punt staan te gaan kamperen, krijgen ze van hun vriend Vielmons een uitnodiging de vakantie in Brazilië te komen doorbrengen. Reeds tijdens de bootreis doet zich iets geheimzinnigs voor. In Brazilië zelf gaat het er duchtig spannen; dit alles vanwege de diefstal van een aantal televisiegeheimen, zoals men uit de titel reeds kan vermoeden. Een spannend verhaal van avontuur en gevaar, maar wel wat onwaarschijnlijk. Geschikte ontspanning. (f 1.50)

6076 Beslist onverdiend is de herdruk van *De vlegelaren van een h.b.s.-er*, door J. P. Baljé. In een vaak stijve kantoor-taal tracht de schrijver deze jaren te vertellen. Alles bij elkaar is het niet meer dan het aaneenrijgen van losse verhalen, die van elke spanning gespeend zijn. Uitdrukkingen als „de ouwe" voor vader, een verliefdheid van een 13, 14-jarige en daarbij slordige taal als bijv. „de boterhammen worden belegen" maken het boek niet aantrekkelijker. Het thema van een tiran van een leraar naast dat van een flauw-joviale is erg versleten en weinig voedkundig. (geb. f 2.90)

6077 In de „Kramers Pocket Reeks" werden eveneens een tweetal meisjesromans van *Wijganda den Dulk* herdrukt, de nummers 15 en 16. Chronologisch gezien, speelt nummer 16, *Nick slaat zich er door*, echter vóór nummer 15. Als voor de in weelde opgegroeide Nick van Eysingen na het overlijden van haar vader de strijd om het bestaan begint, doordat haar vader niets dan schulden achterliet, komt ze terecht in een kindertehuis. Ze krijgt het onder de bekrompen, ondeskundige directrice niet gemakkelijk en heeft met allerlei moeilijkheden te kampen, door haar eigen karakter en dat van haar collega's. Maar haar vriendschap voor haar collega Maud helpt haar door te bijten. Later wordt aan Maud en Nick een ander kindertehuis toevertrouwd. Hier acht Nick het grootste offer: de jonge

Drie avontuurlijke boeken voor jongens van 12 tot 17 jaar

H. H. KRAAN

De Smokkelexpres

Dit boek gaat over een groepje HBS-scholieren die samen de club „De Biggen" vormen. Een van de Biggen, Henk Veen, raakt betrokken bij een smokkelaffaire en verdwijnt op mysterieuze wijze. De Biggen doen alle moeite hem op te sporen hetgeen met de nodige avonturen gepaard gaat. Als de auto van Henk's vader gestolen wordt, krijgen De Biggen een spoor te pakken. Na enkele verwickelingen wordt de bende ontmaskerd, en keert Henk bij z'n ouders terug.

H. H. KRAAN

De IJzeren Wet

De ontdekking van gestolen goederen in de duinen vormt het begin van een reeks verrassende ontdekkingen. Een bende „nozems" uit betere kringen wordt door de Biggen ontmaskerd en tot betere tijdpassering gebracht. Een verantwoord boek dat nergens prekerig wordt.

RIO MATIN

Albie Blijft Het

De echte Albie sterft reeds in het eerste hoofdstuk. De Jansen's adopteren een weesjongen die als Albie Jansen opgroeit. Wanneer hij verneemt dat hij geen echte Jansen is, verbergt hij zich als verstekeling aan boord van een schip dat wapens voor de Cypriotische rebellen in blijkt te hebben. Achtervolgd door een Engels patrouille-vaartuig loopt het schip op de klippen van Cyprus, waarbij de gehele bemanning, uitgezonderd Albie en de kapiteinszoon, omkomt. Beide jongens belanden bij de rebellen en na vele omzwervingen keren ze terug naar Holland. Na een nachtelijk inbrekersavontuur worden beiden in het gezin Jansen opgenomen.

Prijs per deel f 3.90

Verkrijgbaar in de boekhandel

D. van Sijn & Zonen
ROTTERDAM

(Adv.)

dokter Alfred van Ulsteren, op wie ze verliefd is, vraagt niet haar, maar Maud ten huwelijk. Er dreigt doffe wanhoop, maar... „Nick slaat zich er door”. Wel een aardig, hoewel simpel verhaal, nu eens zonder het geijkte happy ending, dat veel meisjesboeken zo irreëel maakt. Bij het verwerken van de moeilijkheden ontbreekt jammer genoeg de steun van een godsdienstige overtuiging. (f 1.50)

- 6078 Ook in het vervolg, *Vooruit* geheten, speelt de inmiddels met een zekere Peter gelukkig getrouwde Nick een rol, maar hoofdpersoon in dit boek is de knappe Luut, studente en succesvol schrijfster, die ook de nodige teleurstellingen en tegenslagen in haar leven krijgt te incasseren. Haar verloofde, een jong eerzuchtig ingenieur, laat haar in de steek, wanneer zij na een ongeluk mismaakt blijkt te zijn. Bovendien sterft haar lieve moeder, zodat Luut geheel alleen — haar vader was reeds lang overleden — in het leven komt te staan. Er blijft haar slechts de steun van een goede vriendin. Met haar hulp werkt zij zich boven de beproeving uit en ziet moedig „vooruit”. Aan dit verhaal is duidelijker merkbaar dat het niet meer zo jong is — men komt nog met verlof uit Indië —, hetgeen soms nogal storend werkt. Afgezien daarvan is het een goed geschreven boek, met een wijze inhoud. Pijnlijk is ook hier het gemis aan een godsdienstige fundering, maar zelfs zonder dat zouden we oudere meisjes deze lectuur in handen willen geven. Men ontmoet in dit genre niet zoveel boeken, die ook de ernst van het leven aandurven. (f 1.50)
- 6079 In de „Drie Kroontjes-reeks” werd een 2e druk opgenomen van *September in Sussex*, door *Annie Winkler-Vonk*. Dit boek gaat over een meisje, dat veertien

dagen bij haar getrouwde zuster in Engeland gaat logeren. Ze heeft net een teleurstelling in de liefde ondervonden, en geneest tijdens een prettige vakantie aan zee van haar gebroken hart. Bovendien vindt ze in een vriend des huizes de ware Jozef. Een enigszins sentimentele, maar toch wel fris meisjesboek, dat een beetje aan de oppervlakte blijft. Het geeft wel een aardig beeld van het Engelse leven. Het verschil met de eerste uitgave ligt hierin, dat alle na-oorlogse verschijnselen als „schaarse sigaretten” e.d. weggewerkt zijn. Een bruikbare meisjesroman.

(geb. f 2.50)

De 2e druk van *Gastvrouw in het groot*, dat nu deel 15 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” is, besluit dit overzicht. An, de 21-jarige dochter van een Amsterdamse hotelier, gaat naar een luxe-hotel in Dalmatië om zich daar in het vak te bekwamen. Ze slaat zich op een bewonderenswaardige manier door de vele moeilijkheden heen. Haar liefde voor de chef-kok Michael weerhoudt haar niet om terug te keren naar huis, als vader haar daar nodig blijkt te hebben. Gelukkig reist Michael haar achterna en komt hij juist op tijd om An tot steun te zijn als deze, na de plotselinge dood van haar vader, voor alles alleen staat. Dit frisse, vlot geschreven boek van *Dola de Jong* over een karaktervol meisje geeft een goede indruk van het hotelleven. Jammer is het echter, dat de schrijfster op de vraag van An aan Michael over de zin van het leven, zij hem niets anders in de mond kon leggen dan: „De zin van het leven weet niemand met zekerheid...” Deze passage, die van een a-christelijke levenshouding blijkt geeft, weerhoudt ons van een aanbeveling voor katholieke meisjes. (f 1.50)

6080

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Ackerlingh, R.: Het gelukkige einde (West Friesland), 113 p. — VIa-b.M. 6053

Atkinson, M. E.: Het monster van de Theerns (Ten Hagen), 169 p. — VIa-b 6050

Baljé, J. P.: De vlegeljaren van een H.B.S.-er (Het Goede Boek), 157 p. - -

V, J.

6076

Baumann, H.: Zwaluwmeisjes (Ned. Boekhuis), 64 p. — VIb	6035
Blankwaardt-Natan, G. C. L.: Tiko, de muis (Ploegsma), 37 p. — VIb-c	6030
Bond, M.: Een beer die Paddington heette (Ploegsma), 126 p. — VIb-c	6029
Bonzon, P.-J.: De reiziger zonder gezicht (Ned. Boekhuis), 123 p. — VIa, J	6060
Borrebach, H.: In glijvlucht naar het geluk (West-Friesland), 187 p. — III-IV (IV-V, M ^o) Ma	6074
Bouhuis, M.: Pim en Pom blijven samen (De Bezige Bij), 95 p. — VIc	6023
Carter, Br.: De sprong in de afgrond (Het Spectrum), 192 p. — VIa, J	6062
Damen, S.: Op bergen en in dalen (La Rivière & Voorhoeve), 177 p. — VIa, M, (P)	6055
Davison, Fr. D.: Mensenschuw (De Kern), 143 p. — VIa	6056
den Dulk, W.: Nick slaat zich er door (V. A. Kramers), 180 p. — IV-V, M	6077
den Dulk, W.: Vooruit (V. A. Kramers), 179 p. — IV-V, M	6078
Franklin, R.: Het goud van Ouwe Jim (Ten Hagen), 176 p. — VIa, J	6059
van der Geest, Kl.: De ondergang van de Pemex IV (G. F. Callenbach), 159 p. — V, J	6063
Haarman, H. J.: De strijd om het televisiegeheim (V. A. Kramers), 175 p. — VIa, J	6075
von Hagen, V.: De kleinzoon van de medicijnman (Ploegsma), 114 p. — VIa-b	6048
Havrevold, F.: 'Ook dat nog' zei Vader (Ploegsma), 111 p. — VIb, M	6034
James, W.: Smoky (Ploegsma), 136 p. — VIa	6057
Jeanne Marie: Zon achter de wolken (G. F. Callenbach), 109 p. — VIa-b, M, (P)	6054
de Jong, D.: Gastvrouw in het groot (De Kern), 160 p. — IV-V, M, N	6080
Jongejan-de Groot, C. Th.: Toen het circus kwam (G. F. Callenbach), 93 p. — VIb, (P)	6044
Kalmijn-Spiereburg, J.: De avonturen van het aapje Joekie (G. F. Callen- bach), 32 p. — VIc	6022
van de Kamp, M.: Operatie Dagga (Ned. Boekhuis), 127 p. — VIa, J	6061
Kapitein, M.: Drie witte wachters (G. F. Callenbach), 109 p. — VIb, (P)	6043
Kennes, W.: Op het nippertje (Helmond), 160 p. — V, J	6066
Knight, Fr.: Zeerover tegen wil en dank (Het Spectrum), 208 p. — V, J	6064
Koen-Conrad, N.: Ineke en Anneke verloofd (West-Friesland), 189 p. — IV-V, M	6072
de Lange-Praasma, M.: Weerzien van Han (G. F. Callenbach), 182 p. — IV, M, (P)	6073
Lattimore, E. Fr.: Kimi (H. P. Leopold), 88 p. — VIb-c, M	6033
Lawrence, M.: De stem van haar hart (Het Spectrum), 192 p. — V, M	6068
Lillegg, E.: Vuurvriend (De Kern), 160 p. — VIb	6040
Maran, T.: De witte hengst Wonditah (H. Meulenhoff), 108 p. — V, J	6065
Matteesen, H.: Dette en die van Biezenrode (Ned. Boekhuis), 127 p. — VIb, M	6037
van der Meiden-Coolsma, D.: Kinderen van Suriname (van Gorcum & Comp), 60 p. — VIb-c, (P)	6032
Mijling, M.: De verovering van De Groene Grot (Ned. Boekhuis), 125 p. — VIb	6036
Nevin, E. C.: Danny's negerslaaf (Helmond), 160 p. — VIa-b, J	6047
Norel, K.: Cor en Corry in het hoge noorden (G. F. Callenbach), 77 p. — VIb, (P)	6045
Nijland, F.: Het eiland met de vier vlaggen (Van Gorcum & Comp.), 184 p. — VIa-b, J	6046

van der Plaats, B.: Anne-Marie vindt het geluk (A. Roelofs van Goor), 187 p. — V, M	6067
van der Plaats, B.: Dorientje op speurtocht (A. Roelofs van Goor), 168 p. — VIa-b, M	6052
van Ramshorst, H.: Het verhaal van Gijs (G. F. Callenbach), 31 p. — VIc, (P)	6025
Renes-Boldingh, M. A. M.: Het geheim van de gouden sleutel (G. F. Callenbach), 156 p. — VIb	6038
Robinson, J. G.: Mary-Mary (V. A. Kramers), 67 p. — VIc, M	6026
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Dàt zijn M-Brigadiers (Ploegsma), 160 p. — VIb	6041
van Rijswijk, H.: Mieke's vlucht (West-Friesland), 185 p. — IV-V, M	6071
Saville, M.: De schat in de watermolen (Het Spectrum), 184 p. — VIa-b	6049
Shapiro, I.: Lassie weet raad (De Bezige Bij), 28 p. — VIb-c	6031
Smulders, L.: Stappertje Step (Canteleer), 70 p. — VIc	6024
van der Steen-Pijpers, C.: Met de straaljager naar Princenhof (G. F. Callenbach), 93 p. — VIb, (P)	6042
Todd, B. E.: Rik Vogelschrik, 1e Deel (De Boekerij), 179 p. — VIb-c	6027
Todd, B. E.: Rik Vogelschrik, 2e Deel (De Boekerij), 188 p. — VIb-c	6028
Velsen-Quast, M.: Gekke Erica (Ploegsma), 160 p. IV-V, M	6070
Verbeeten, W. J.: Vlucht uit Boedapest (De Spaarnestad), 146 p. — VIa-b	6051
Verral, Ch. S.: Rin Tin Tin en de verborgen schat (De Bezige Bij), 28 p. — VIb, J	6039
de Vries, J. en M. Reiss: Maartje ziet spoken (La Rivière & Voorhoeve), 168 p. — IV-V, M	6069
van Wieringen, Fr.: Strijd om de Duivelshoorn (Canteleer), 150 p. — VIa, J	6058
Winkler-Vonk, A.: September in Sussex (Ploegsma), 129 p. — IV-V, M	6079

HENRI ARNOLDUS Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

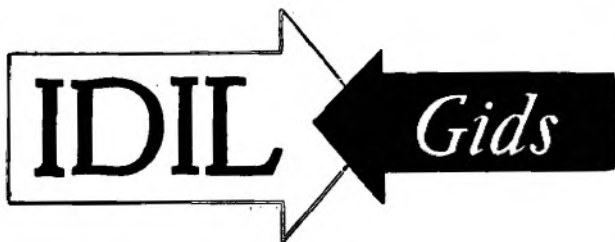
Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

MAART 1960

JAARGANG XI

NUMMER 8

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 6081-6138

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	123
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>Piet Worm</i>	136
<i>De Muze viert feest</i>	136
<i>Bibliografisch register</i>	138

VERKLARING DER TEKENS

Vlc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen háákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

Een nieuw kwartet „Gouden Boekjes”, de nummers 32 t.m. 35 werd aan de reeds bestaande toegevoegd, en ook deze deeltjes mogen weer een verrijking van de kleuterlectuur genoemd worden.

6081 *Freddy's vriendje* is de titel van het eerste boekje, geschreven door *Jane Werner*. Freddy mag van vader een vriendje uitzoeken. Er zij heel wat dieren die naar Freddy's zin zijn, maar er is altijd wel een probleempje: de olifant kan niet in de kamer, de tijger is te grimmig, de zeeleeuw heeft geen zin enz. Dan blijft er tenslotte één dier over: een hondje. Dat wil Freddy wel en hij krijgt het ook! Een fleurig, door Aurelius Battaglia grappig geïllustreerd verhaaltje, waarin de kleuters een groot aantal dieren met iets van hun kenmerkende eigenschappen kunnen aanwijzen.

6082 *Kathryn* en *Byron Jackson* vertellen over *Het feestvarken*. Terwijl moeder naar de stad is om meel voor een feesttaart te halen, deelt het goedige jarige feestvarken de hele voorraad uit de keukenkast op aan de hongerige dieren en de magere jongen die hem om een beetje

eten komen vragen. Als moeder thuis komt is er niets meer over, en het feestvarken huult tranen met tuiten, omdat moeder nu geen feesttaart kan bakken. Hoe hij echter voor zijn gulheid beloond wordt, en het verjaarspartijtje een groot succes wordt, vormt het slot van dit goeddelijke boekje, met gezellige plaatjes van *Richard Scarry*. Het doet in een dierenverhaal echter wel wat vreemd aan als een van de gasten als geschenk een gebakken patrijs meebrengt!

Dat *Richard Scarry* niet alleen tekenen kan, bewijst hij in het volgende boekje, waarvoor hij ook de „plot” bedacht. Het konijn vindt in een diep hol een heel vreemd dier, het *Rolle bolle beest*. Het heeft de snavel en de pöten van een eend, de pels en de staart van de bever, en het is even verlegen als het eekhoorn-tje. Niemand van de dieren weet wat het rolle bolle beest eigenlijk voor een dier is, ook hijzelf niet, tot de circusman verklaart dat hij een *Platypus* is, een heel zeldzaam en interessant dier. En omdat hij zo bijzonder is, mag hij in het circus optreden. De tekeningen zijn weer alleraardigst, maar het verhaaltje is wat vreemd voor Nederlandse kinderen, die in de *Platypus* niet het in Amerika en

6083

- Australië bekende vogelbekdier zullen herkennen.
- 6084 Als laatste „Gouden Boekje” deze keer : *Wim is weg van Annie M. G. Schmidt*. Kleine jongens zullen het heerlijk vinden te kijken en te luisteren naar de avonturen van Wim, die op zijn verjaardag een fietsje krijgt. Wim wil er op naar Spanje en rijdt daarom de hele dag door, tot hij, moe geworden, buiten de stad onder een boom in slaap valt. Zijn ouders zijn erg ongerust en waarschuwen de politie. Iedereen zoekt mee, en Wim wordt tenslotte veilig thuis afgeleverd. Kleuters zullen intens meelevens met de kleine Wim op zijn avontuurlijke tocht dwars door de stad, maar ook zullen zij de angst van vader en moeder aanvoelen als Wim 's-avonds verdwenen is. De veilige thuiskomst is dan een heerlijk einde. De markante tekeningen van Rogier Boon zijn zeer sfeervol. (p.d.l. gec. f 1,65)
- 6085 Heel geestig en tegelijk erg kinderlijk worden door *Joan G. Robinson* een vijftal avonturen van *Teddy Robinson*, de speelgoedbeer van de kleine Debora, beschreven en geïllustreerd. Teddy is Debora's liefste speelkameraadje, dat overal mee naar toe wordt genomen. Alles wat hij meemaakt, vindt Teddy heerlijk, en als hem iets erg naar de zin is, maakt hij er een versje over. Een plezierig boekje om voor te lezen aan kleuters en voor achtjarigen om zelf te lezen. (geb. f 2,50)
- 6086 Ook in *De verdwenen trompet* zijn schrijver en tekenaar een en dezelfde persoon, in dit geval *Joop Löbler*. Brammetje, de oude muzikant, is zijn trompet kwijt, en is daarover erg verdrietig. Gelukkig weten de wortelmannetjes en de dieren van het bos hem het instrument terug te bezorgen. Dit vlotte, kinderlijke verhaal met zijn sprookjesachtige sfeer en aardige zwart-wit tekeningen zal bij de kleintjes zeker in de smaak vallen. (geb. f 1,75)
- 6087 *Jos Reder* is de auteur van *Het hondje dat een vriendje zoekt*. Het is een eenvoudig, goed geschreven verhaaltje van een hondje dat in de regen door bos en wei trekt om een vriendje te zoeken. Kraai, konijn, eekhoorn en bok kunnen niet met hem omgaan, evenmin als de koe. Tenslotte vindt hij zijn vriendje in een kleine jongen, die hem ook een naam geeft. Een aardig boekje om voor te lezen. Goed geïllustreerd door Rie Kooyman. (gec. f 1,90)
- 6088 Van de hand van *Jos Reder* is ook *Het meisje met de grote schoenen*. Het is een nogal gezocht verhaaltje over een dood-arm meisje dat zich in een koortsdroom verbeeldt als een sprookjeskoningin te mogen rijden in een rijtuig, waarvan zij de koetsier en het paard op straat vaak groette. Het meisje sterft. Het boekje doet nogal zweverig aan. Bruikbaar maar niet geweldig. (gec. f 1,90)
- 6089 Voor eerste-klassertjes die nét alle letters kennen, is er een aardig boekje in oblong-formaat, dat laat zien wat *Zus en Jan* overdag al zo beleven. Zowel de simpele tekst als de vriendelijke rood-zwart illustraties zijn van *Rie Cramer*. Voor pas beginnende lezertjes heel geschikt. (geb. f 1,75)
- 6090 Met *Goede reis, Hanneke en Janneke* is het aantal deeltjes in de serie „Onder Moeders Paraplu” tot twaalf gestegen. Alle sprookjesfiguren die in deze reeks een rol speelden, laat *Francis B. André* hier bijeen komen voor een „afscheids”-feest. Voor kinderen die de voorafgaande boekjes niet kennen, zal dit laatste niet gemakkelijk te begrijpen zijn. Qua verteltrant niet meer dan middelmatig. Ook de inhoud is weinig betekend. (geb. f 2,—)
- „De Paulusboom” is de titel van een nieuwe serie avonturen van Paulus de boskabouter, die, dank zij de originaliteit van tekenaar-schrijver *Jean Dulieu*, bij de kinderen een begrip is geworden. Aan deze Paulusboom hangen vier boekjes, waarin de goedhartige kabouter weer naar voren komt als beschermer van al degenen in het bos die zijn hulp nodig hebben, of dat nu het weggelopen hemd van Eucalypta de heks is, dat niet langer een heksenhemd wil zijn, of een klein beertje dat zijn ouders zoekt en bijna

door Eucalypta was omgetoverd. De vier verhalen worden met veel vaart en zin voor humor verteld. De auteur beschikt over een ruime, originele woordkeus en het talent om alles zeer beeldend voor te stellen. En de illustraties, die op zeer hoog peil staan, zijn één met de tekst. Een enkel keertje zijn ze nogal aan de griezelige kant. Vooral om voor te lezen is de Paulusboom een allergezelligste serie. De boekjes dragen als opschrift:

6091
t/m
6094
6095

Paulus en het ei, Paulus en de verrassing, Paulus en 't klaaghemd en Paulus en Poetepoet. (p. dl. geb. f 2,95)

Kabouter Tip-Top, de dikke kabouterkoning, moet op voorschrift van de dokter een verre reis gaan maken. Hij laat zijn berg en kabouterland achter en beleeft nog al schokkende avonturen met Reintje de Vos, een muizenfamilie, zee-meerminnen, zandmannetjes, een negerstam en een apengezin. Heer Flamingo brengt hem tenslotte weer veilig bij zijn vrouw Tipa-Topa thuis. De Vlaamse verteltrant van *Leen van Marcke* is voor Nederlandse kinderen soms onbegrijpelijk, andere keren enigszins zoetelijk en naar onze begrippen aan de sentimentele kant. De verhaaltjes zijn wel aardig, maar lang niet altijd origineel van opzet. Is het nodig dat de auteur een kabouterkoning dronken laat voeren. Dit doet aan zijn waardigheid tekort en lijkt ons voor de lezertjes geen prettig idee, temeer daar hij een goedgee, behulpzame figuur is. (geb. f 3,90)

6096

Cornelis A. Mees schreef een vrolijk, sprookjesachtig verhaal over een klein meisje, dat in de tuin van haar grootouders vriendschap sluit met een wonderlijke wezen, *De tovertaddel*, die onder andere de bloemen laat groeien, een zieke vogel beter maakt, een vlinder uit een spinneweb bevrijdt en een beetje kan toveren. De fijne illustraties van Laura Gerding zijn uitstekend aangepast aan de fantasiewereld waarin dit enigszins naturalistisch getinte verhaal speelt; jammer dat de vriendelijke tovertaddel er wat griezelig uitziet. De beschrijving op blz. 49 en 50 hoe een kat een mooie brom-

Drie avontuurlijke boeken voor jongens van 12 tot 17 jaar

H. H. KRAAN

De Smokkelexpres

Dit boek gaat over een groepje HBS-scholieren die samen de club „De Biggen” vormen. Een van de Biggen, Henk Veen, raakt betrokken bij een smokkelaffaire en verdwijnt op mysterieuze wijze. De Biggen doen alle moeite hem op te sporen hetgeen met de nodige avonturen gepaard gaat. Als de auto van Henk's vader gestolen wordt, krijgen De Biggen een spoor te pakken. Na enkele ontwikkelingen wordt de bende ontmaskerd, en keert Henk bij z'n ouders terug.

H. H. KRAAN

De IJzeren Wet

De ontdekking van gestolen goederen in de duinen vormt het begin van een reeks verrassende ontdekkingen. Een bende „nozemers” uit betere kringen wordt door de Biggen ontmaskerd en tot betere tijdpassering gebracht. Een verantwoord boek dat nergens prekerig wordt.

RIO MATIN

Albie Blijft Het

De echte Albie sterft reeds in het eerste hoofdstuk. De Jansen's adopteren een weesjongen die als Albie Jansen opgroeit. Wanneer hij verneemt dat hij geen echte Jansen is, verbergt hij zich als verstekeling aan boord van een schip dat wapens voor de Cypriotische rebellen blijkt in te hebben. Achtervolgd door een Engels patrouille-vaartuig loopt het schip op de klippen van Cyprus, waarbij de gehele bemanning, uitgezonderd Albie en de kapiteinszoon, omkomt. Beide jongens belanden bij de rebellen en na vele omzwervingen keren ze terug naar Holland. Na een nachtelijk inbrekersavontuur worden beiden in het gezin Jansen opgenomen.

Prijs per deel f 3.90

Verkrijgbaar in de boekhandel

D. van Sijn & Zonen
ROTTERDAM

(Adv.)

vlieg opslokt is voor jonge kinderen wel wat realistisch. Een aardig boek.

(geb. f 3,90)

6097 *J. L. Schoolland* voltooid zijn serie van vier boekjes over de wederwaardigheden *Van Fienke en Marjolijn* in de verschillende seizoenen met het deeltje over de lente. Veel nadruk valt op de liefde voor mens en dier, en vooral ook op het vertrouwen in de Heer, die ons aller leven in Zijn hand houdt. De strekking is goed, maar voor katholieke kinderen is de streng protestantse geest en terminologie wat vreemd, hetgeen het boekje voor hen niet zo geschikt maakt. (geb. f 1,—)

6098 *Klavertje vier* is de titel van een boekje door *C. M. van den Berg-Akerman*, dat de belevenissen verhaalt van drie zusjes en een eenzaam vriendinnetje, dat thuis enig kind is. Aan Miekies eenzaamheid komt op gelukkige wijze een einde als ze een broertje krijgt. Klavertje vier mag naar het dopen en daarna is het thuis feest. Een weinig boeiend verhaaltje, dat enigszins ouderwets aandoet. Protestants milieu. (geb. f 0,90)

6099 In *De reis van Ching Lai* wordt verhaald van een jong Chineesje dat meer van de wereld wil zien dan de berg met de tempel en de boerderij waar hij woont. Wanneer hem dan ook een prettig leven aan zee aangeboden wordt, vertrekt Ching Lai van huis op een geleende zwarte ezel. Maar als hij een tijdje bij de rijke heer Yoe is, krijgt hij zo'n heimwee, dat hij niets liever wil dan zo vlug mogelijk terugkeren naar zijn ouders en zusjes. In eenvoudige taal en op kinde-

ren ingestelde, ernstige stijl vertelt *Eleanor Frances Lattimore* veel over het leven in China, maar haar conclusie is: voor kleine jongens is het thuis toch het allerbeste. De sfeer doet echt aan en het verhaal gaat niet op zijpaden — de vreemde omgeving eist al genoeg van jonge kinderen. Zoals te verwachten, illustreerde de schrijfster ook dit boek op de haar eigen charmante wijze. (geb. f 3,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Doortje is ziek en ligt nagenoeg de hele dag alleen in bed omdat haar moeder moet werken. Heerlijk is het dan als *Oom Boemlala en zijn zes hondjes*, die allerlei kunstjes kunnen maken, komen logeren. Als blijkt dat een Zwitserse dokter, die met vakantie in Nederland is, Doortje veel beter zal kunnen maken, gaan oom Boelala en zijn vriend Pipode clown in het programma van de bioscoop optreden om geld te verzamelen voor Doortjes kuur in Zwitserland. Ze mogen daar ook collecteren en halen zo-

6100

veel op dat Doortje op reis kan. Een alleraardigst verhaal van *D. A. Cramer-Schaap* voor 8 à 9-jarigen, die het einde wel wat abrupt zullen vinden. Het vraagt om een vervolg over Doortjes verblijf in Zwitserland. Het boek is goed geschreven en, door *Elly van Beek*, leuk geïllustreerd, terwijl het, door de vette druk en het steeds op een nieuwe regel beginnen van bijna iedere zin, ook prettig te lezen is voor wat moeilijker lezende

kinderen. (f 2,90; geb. f 3,50)
 Vervolgens een sprookjesachtig verhaal van *Corrie Lührs*: *Vosje Vlуг wil toveren*. Al heet de hoofdpersoon Vosje Vlуг, eigenlijk is hij lui en langzaam. Op school vertelt de juffrouw van een jongetje dat toveren kan, omdat een muiseje hem dat leerde. Dat wil Vosje ook, en in de vakantie leert zijn oom hem dan vlug iets te doen als niemand er erg in heeft en dan later te zeggen dat hij het klaar getoverd heeft. Langzaam maar zeker denkt nu het hele dorp dat hij echt toveren kan en moet hij zelfs proberen, de nooit slapende prinses te laten slapen. En doordat Vosje droomt hoe hij dit moet doen, speelt hij het nog klaar ook. De opzet van dit sprookje met een moraal is erg goed en plezierig, maar de schrijfster heeft de uitwerking ons inziens niet helemaal aangekund. Het idee te kunnen toveren door iets snel en stiekem te doen, kan opvoedend werken, maar het gewetensconflict daarna, als het hele dorp gelooft dat Vosje echt kan toveren, is veel te zwaar aangezet en niet opgelost. Bovendien heeft het dromen van een manier de prinses te laten slapen, niets te maken met de opzet vlug iets op te knappen. Dat hij daarvoor dan ook een geldelijke beloning krijgt, doet helemaal afbreuk aan het verhaal. Jammer, het had zo leuk kunnen zijn, de auteur kán schrijven, en de fijne illustraties van Quirine Collard zijn alleraardigst.

(geb. f 2,90)

In het derde deel van de „Dikkie Kwikserie”, door *Piet Broos* worden de lezer-tjes *Met Dikkie Kwik naar China* gevoerd. Het is een gewild leuk, avontuurlijk kolderverhaal waarin Dikkie Kwik met zijn zusje Fien en Floris V, de koning van Karpatië, per onderzeeër, mammoet en walrus van Zuid-Amerika, via de Noordpool in China belanden. Met een Chinese prinses als verloofde van Floris vliegen ze weer terug naar Karpatië. De grootst mogelijke onzin wordt zoutloos opgediend. Zowel wat de inhoud als de tekeningen betreft, een zeer matig boek. (geb. f 2,95)

In *Professor Zegellaks eiland*, nummer 88 van de „Prisma-Juniores”, staat de lezertjes weer een nieuw nonsensverhaal van *Daan Zonderland* te wachten, het derde over professor Zegellak. Samen met zijn vrouw Zieltje beleeft hij weer de zonderlingste avonturen, bijgestaan door een aluminium huishond die spreken en preken kan, en een blikken poes als keukenmeid. Grote opwinding veroorzaakt hij door zweefpoeder in de watertoren te doen, waarna hij met zinkpoeder alle mensen weer naar beneden moet halen. Tenslotte moeten ze nog vluchten naar een ander eiland, vol vriendelijke dieren. Vooral de bruine kip zal een grote rol spelen in het verdere verloop van het verhaal. Voor kinderen die deze bizarre, met humor geschreven avonturen kunnen appreciëren een nieuw gezellig boek. (f 1,25)

Het eerste van de 28 kinderversjes die *Annie M. G. Schmidt* in een nieuw bundeltje bijeenbracht dient tevens als titel voor het hele boekje: *Iedereen heeft een staart*. Ook in deze uitgave zien we de sprankelende en fantasierijke geest van de schrijfster, die over een onuitputtelijke voorraad ideeën en grappige vondsten blijkt te beschikken: de nieuwjaarshaan die zijn plicht maar blijft verzuimen, Jankepiet die zoveel huilt dat hij er tenslotte in verdrinkt, het bar nieuwsgierige prinsesje Koekeloertje, en de nare, zure professor die Vim en een dooie muis op zijn boterham deed. De gedichtjes zijn heel geschikt om voor te lezen, ook aan jongere kinderen, al zullen zij niet altijd de humor kunnen verstaan. Een geslaagde uitgave voor jong en oud, met vaak leuke plaatjes van Wim Bijmoer.

(geb. f 3,50)

Na „De gouden bel” vertoont het nieuwe gedichtenbundeltje van *Peter Jaspers*, *Met Rozerood en Zonnehoed* een lichte teruggang. Er staan evenwel verschillende aardige versjes in, met een grappig ritme of aardige woordkeus. Daarnaast treft men een aantal gedichten aan die de meeste kinderen niet zo zullen aanspreken en die ook niet zo vlot lopen.

De tekeningen van I. Spreekmeester harmoniëren met de versjes. (geb. f 2,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

6106 In *Geheim* verschaft *Hugo de Reede* avontuurlijke, romantische jongens een handleiding voor het oprichten van drie soorten clubs: edelen, Indianen en ruimtevaarders. Hier en daar doet de opzet wat overdreven aan, doch voor jongens die de smaak te pakken hebben, zitten er tal van mogelijkheden in de geheimsschriften en knutselwerkjes. Bij ieder van de club-beschrijvingen behoort een zeer geheime verzegelde envelop met documenten, zegels, insignes enz. Dit zijn juist de dingen die jongens graag „echt” hebben en die ze als regel niet zelf kunnen maken. Het geheel appelleert wel aan de zin voor romantiek van 11 à 12-jarigen en kan voor enige tijd inhoud daaraan geven. (geb. f 12,50).

In nummer 23 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” beschrijft *Manuel van Loggem* *De avonturen van Koen Scheepsbeschuit*. Koen is een kwieke Amsterdamse jongen die dolgraag naar zee wil, maar geen toestemming krijgt van zijn ouders. Stiekem loopt hij thuis weg en maakt als verstekeling de historische reis mee van kapitein De Houtman naar Indië langs Kaap De Goede Hoop. Onnodig te zeggen dat Koen menig avontuur beleeft en dat alles goed afloopt. Een rustig, prettig geschreven jongensboek.

(f 1,50)

6108 *Marcel J. A. Artz* is de auteur van *De Waterratten en de Vrolijke Duikers*. Wie tegenwoordig opwindende kostschoolhistories wil vertellen, met gedurfd streken en gesidder voor een overstrengte directeur, moet die wel situeren in het verleden. In onze begrijpende jongensstad-internaten van nu valt niets meer te bibberen of te „durven”. De schrijver heeft het dan ook over „een der strengste scholen van die tijd”, bevolkt door elders-weggejaagden, waar de directeur „De Beul” heet, en maar één leraar ge-

liefd is. De stoute jongens hebben natuurlijk gouden harten: als hun favoriet in ernstige moeilijkheden raakt, helpen zij hem op eigen risico. Een ander hoogtepunt van het verhaal vormt de zwemwedstrijd tussen in- en externen, en de climax is de redding van de bulderende „Beul” en zijn gezin door de Waterratten, als in een vreselijk noodweer zijn zeilboot op de plassen is omgeslagen. Alles wordt daarna anders. Niet alleen speelt de geschiedenis zo’n 40 jaar geleden, ze zou ook in die tijd geschreven kunnen zijn. Maar 10 tot 13-jarigen zullen ze toch wel spannend kunnen vinden, al stelt de verteller zichzelf geen hoge eisen. Toelaatbaar. (geb. f 2,90)

Ontroerend mooi beschrijft *Meindert De Jong* in *Het huis met de zestig vaders* de geschiedenis van Tien Pao, de kleine Chinese jongen, die bij de inval van de Japanners in China zijn ouders kwijtraakt, doordat hij alleen met het familievarkentje in een losgeslagen sampan de rivier

6109

afdrijft en terecht komt in de Japanse linies. Samen met het varkentje zwerft hij door het gevechtsterrein. Door zijn oplettenheid weet hij een neergestorte Amerikaanse piloot uit de handen van de Japanners te houden. Hij vlucht met hem, raakt hem kwijt en komt na veel avonturen terecht op een Amerikaanse vliegbasis. Hier vindt hij ook zijn piloot

weer terug. De bemanning wil de jongen adopteren, maar Tien Pao wil het zoeken naar zijn ouders niet opgeven. En het is tenslotte met de hulp van zijn „zestig vaders” dat Tien Pao zijn familie terugvindt. Een levenswarm boek met sfeervolle illustraties van Maurice Sendak. Als enig bezwaar kan men aanvoeren dat de gebruikte stijl is aangepast aan 9 à 10-jarigen, terwijl de inhoud van dit echte oorlogsverhaal voor de meeste kinderen van die leeftijd te schokkend zal zijn.

(geb. f 3,90)

6110 Nummer 87 van de „Prima-Juniores” brengt *Onrust aan de waddenkust*. Het is een verhaal in de ik-vorm over twee kinderen uit het modderige Engelse kustgebied, broer en zus, die hun vakantie hoofdzakelijk doorbrengen in hun oude vissersschuit. De komst van een caravan brengt het rustige, geïsoleerde dorp in beroering, temeer daar de eigenaar plannen koestert een vakantiekamp te gaan exploiteren, hetgeen de rust in het dorp en de zeilsport in gevaar brengt. De inwoners en de kinderen verzetten zich met hand en tand, en met succes. Onverwachts eclipseert de caravan-eigenaar om een duistere reden naar het buitenland, zijn vrouw en zoonje achterlatend. Dit alles wordt vlot verteld, met een sterke zwart-wit-tekening der karakters. Over de zeilsport en de Engelse kust wordt met kennis van zaken geschreven. Jammer dat de schrijver, *Frank Knight*, gemeend heeft de caravan-eigenaar zó bruut te moeten afschilderen: hij slaat zijn vrouw om een kleinigheid en tuigt zijn zoonje af. Een boek dat wel gelezen kan worden, maar geen bijzondere kwaliteiten heeft. (f 1,25)

6111 Een echt meisjesboek is *Cecilia kiest voor ballet* door *Clara de Groot*. De dochter van een circusdirecteur treedt 's-avonds met haar vader op in een paarden-nummer. Overdag krijgt ze met de andere circuskinderen les of traint ze onder leiding van de prima-ballerina. Voor haar verdere opleiding wordt ze door haar ouders naar Amsterdam gezonden om zich verder te bekwamen in het bal-

let. Ook daar boekt ze succes. Een fris verteld verhaal, waarin men een kijkje krijgt achter de schermen van het circus en van de balletschool. Het heeft geen godsdienstige kleur. De stijl is verzorgd en er is ook wel enige sfeertekening. Een boek dat behoort tot de goede middelmaat. (geb. f 4,25)

Guus Beileem brengt de lezeressen op *Een schuit vol plezier*. De vijftienjarige Teddy redt een kind dat bijna onder een auto was geraakt. Dit voorval heeft tot gevolg dat zij met vier vriendinnen een vakantie aangeboden krijgt. De bestuurder van de auto, een vermogend man, vervult Teddy's lievelingswens en neemt de vijf meisjes mee op een woonschuit. Ook zijn vrouw en dochtertje zijn van de partij. Het worden een paar heerlijke weken, waarin ze volop genieten van zon en natuurschoon, en hun hart ophalen aan sport. Ook aan spanning is er geen gebrek. Ze komen namelijk dieven op het spoor. Twee meisjes worden zelfs ontvoerd. Maar alles komt natuurlijk in orde. Een aardig, pretentieloos ontspanningsverhaal, al speelt het toeval wel een erg grote rol. (geb. f 3,50)

Ook nummer 24 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” is afgestemd op meisjes. De titel luidt *Eens komt het geluk* en de auteur is *Emma A. Jacobs*. Wanneer de vader van *Kathy Vaughn* sterft en zijn gezin in financiële moeilijkheden achterlaat, is het vooral *Kathy*, de oudste, die de verantwoordelijkheid te dragen krijgt, daar haar moeder de zorgen niet aankan. Ze heeft heel wat te stellen met haar broertjes en zusjes, die nog geen begrip hebben voor de moeilijkheden. Als echter haar oude schoolvriend, een jonge fotograaf, steeds vaker op bezoek komt en zich tenleste als *Kathy's* speciale vriend gaat beschouwen, komt alles tot een gelukkig eind. Het eventuele tweede huwelijk van *Kathy's* moeder blijft vaag. De stijl, typisch Amerikaans, is aardig, maar het verhaal zelf blijft erg aan de oppervlakte, terwijl de afloop niet helemaal voldoet. Geen meesterwerk dus, maar toch wel een gezellig boekje voor

6112

6113

wie zich eens wil ontspannen. (f 1,50)
 Meisjes en jongens die van de natuur en in het bijzonder van dieren houden, mogen wij wijzen op de 21e „Kern-Pocket voor de jeugd”, waarin *H. Mortimer Batten* een herteleven in de Schotse hooglanden beschrijft. *Corrie*, het jolige hertekalfje, verliest al vroeg zijn moeder en wordt daarom door de landheer mee naar huis genomen. Hier wordt het door zijn kinderen grootgebracht. Als het oud genoeg is, wordt het weer vrijgelaten om uit te groeien tot een kapitaal en trouw hert, een sieraad voor de Schotse hooglanden. De avonturen van dit hert en zijn soortgenoten worden door de auteur, die een kenner is van de dierenwereld op de hoogvlakten en woeste bergstreken van Schotland, uitstekend verteld. Ook de omgeving wordt goed geschetst. Wij bevelen deze pocket, die ook zeer geschikt is om uit voor te lezen, graag aan. Voor wat jongere kinderen kan men dan de passages over de bronsttijd en de paring eventueel achterwege laten. (f 1,50)

6114

6115 Een prachtboek voor jongens is *Raani de jungleprins* van *René Guillot*. De opvolger van het overleden (of vermoorde?) opperhoofd der Kiangs, een stam in India, zal volgens de wet uit oeroude tijden gekozen moeten worden door *Sharka* de tijger. Daartoe trekken *Raani*, de door het volk zeer vereerde zoon van het oude opperhoofd, zijn grote rivaal *Yorik* en alle andere zonen der stam-edelen, het oerwoud in om daar enige tijd te leven met de dieren, waarvan, iedere soort een van hen als begeleider zal kiezen. Degene die door de tijger uitverkozen zal worden, wordt het opperhoofd van de stam. Dit jungleverhaal dat veel weg heeft van een oud volksvertelsel, is soms wreed, soms poëtisch. Het staat op hoog niveau en heeft literaire kwaliteiten. Het is zeer spannend en zeker niet bedoeld voor teergevoelige meisjes. Vooral als voorleesboek voor 12 à 13-jarige jongens warm aanbevelen. (geb. f 4,90)

6116 *Albie blijft het* is de titel van een nieuw boek van *Rio Matin*. Na het verongeluk-

ken van *Albie*, de oudste jongen uit een gezellig groot gezin, wordt in zijn plaats een pleegkind aangenomen, dat eveneens de naam *Albie* krijgt. *Albie* heeft geen studiehoofd en gaat aan de havens de kost verdienen. Door toedoen van „de Zwarte”, een jongen die hem vijandig gezind is, raakt hij opgesloten in een schip dat wapens smokkelt op *Cyprus*. *Albie*, een vriend en de overige bemanningsleden komen na een schipbreuk temidden van de rebellen terecht, hetgeen de nodige avonturen met zich meebrengt. Ten slotte keert hij met zijn vriend naar huis terug. Nog laat de *Zwarte* hem niet met rust. In een gevecht doet *Albie* een lelijke val van een ladder, waaruit waarschijnlijk een blijvende verlamming zal volgen. Het verhaal begint en eindigt dus met een ernstig ongeval, waardoor er een serieuze, zelfs trieste sfeer hangt over *Albies* leven. Dit verhaal in katholieke geest is een tikje te sentimenteel maar verder wel spannend. De stijl is niet eenvoudig, een enkele keer wat ongelukkig. Toch zal de jeugd die dit boek verwerken kan, er wijzer door kunnen worden. (geb. f 3,90)

Als nummer 19 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” kwam uit : *Koerier in de*

6117

nacht, door *Mary Evans Andrews*. De bezetters van het eiland Rhodos doen zoals ze in de Tweede Wereldoorlog overal gedaan hebben : roven en moorden. De eilandbewoners blijven in leven van het weinige dat ze hebben kunnen verbergen. Ook de familie Relios heeft het hard te verduren : de oudste zoon, Gregory, moet vluchten, de oom die dokter is, wordt gearresteerd en vader is enige tijd gevangen. Tasso, de jongste zoon, droomt ervan zijn land te bevrijden. Hij mag een geheime code-boodschap naar een commando-leider aan de kust brengen. Hij komt door alle gevaren heen en ontmoet aan het strand... Gregory. Als de bommenwerpers overkomen, weet hij dat de boodschap in goede handen is. Een mooi en sterk boek, dat graag aanbevolen wordt. (f 1,50)

6118 In *De strijd om het ruimte-station*, nummer 89 van de „Prisma-Juniores”, vindt men een verhaal van *Patrick Moore* op het thema : flinke jongen redt ruimteschip en maakt zelf eerste vlucht mee. De 17-jarige Stef komt toevallig in aanraking met de hoofdfiguren van een lancerbasis, vanwaar een ruimtestation, dat de wereldvrede moet verzekeren, zal worden afgeschoten. Een geheimzinnige organisatie, de Dwarsdrijvers, poogt dit te voorkomen, maar dank zij Stef komt alles terecht. Een soms wat naïef verhaal, waarin de spanning niet ontbreekt, en dat in ieder geval op populaire wijze een aantal principes der ruimtevaart weergeeft. Meer dan toelaatbaar kan men het echter niet noemen. Er moet namelijk een vraagteken gezet worden bij de opvatting over de waarde van een mensenleven, die o.a. blijkt uit het eigen rechter spelen van een der hoofdpersonen. (f 1,25)

Het eerste deel uit de nieuwe „Hunter Hawk-serie”, gestart door *Eric Leyland* en *T. E. Scott-Chard*, vermocht niet ons enthousiasme te wekken. Moorden, schieten, messteken en brandend-de-dood-ingaan kunnen voor de jeugd heerlijke attracties zijn, maar als het verhaal al te zeer op deze elementen wordt opge-

bouwd, wordt het al gauw ongezond sensationeel. *Hunter Hawk luchtvaart-detective* en zijn neef Mike slagen erin bende te ontmaskeren, die zich bezighoudt met roofovervallen op vliegtuigen met kostbare lading. Mensenlevens spelen bij deze bende geen rol; blijkbaar ook niet bij onze detectives. Een spannend, maar erg oppervlakkig en leeg verhaal. Het tweede deel van deze serie verscheen tegelijkertijd, en wel onder de titel *Hunter Hawk en het atoomvliegtuig-mysterie*. Hierin lossen Hunter Hawk en Mike de raadselen op die zich voordoen bij de eerste proefvlucht van Englands eerste atoomvliegtuig, en weet dit uit Russische handen te houden. Een niet zeer intelligente detective-story — er gebeuren teveel toevalligheden — maar spannend genoeg om de aandacht geboeid te houden, vooral van lezers die van vliegtuigen houden en enig technisch inzicht hebben. (p. dl. geb. f 2,75)

Van *Otto Kindler* is er het derde deel van „De avonturen van stuurman Vrijmoed”, *De verloren stad*. Klaas Vrijmoed en zijn zoon Jochem monstren aan bij een rijk Italiaans koopman uit de 16e eeuw om met hem in de Sahara op zoek te gaan naar een geheimzinnige stad. Dat het boek geschikt zou zijn voor jongens vanaf 10 jaar, zoals aangegeven, daarmee zijn wij het absoluut oneens. Gevechten, griezelige avonturen en moorden rijgen zich aaneen in een onwerkelijke wereld, die echt te veel vraagt van het voorstellingsvermogen van jonge lezers. Ook voor wat oudere lezers is deze sensatie-lectuur niet meer dan toelaatbaar. (geb. f 2,90)

Ook de serie „Kaperwind” van *Tim Maran* is gesitueerd in de 16e eeuw. De verdere lotgevallen van Claes Sybrandtszoon, bekend uit de eerste twee delen, vindt men allereerst in *De gebieder van duivelen*. Hij vindt zijn pleegmoeder terug, neemt deel aan ettelijke historische gevechten tussen het Westen en de Barbarijse kapers, verliest een been en huwt zijn pleegzusje. De hoofdschotel wordt gevormd door een soort journalistiek ver-

6119

6120

6121

6122

slag van de „competitie” tussen oost en west. Veel nadruk op de politieke facetten; weinig of geen op de godsdienstige. „Historische getrouwheid” wordt ten slotte aansprakelijk gesteld voor de bloederige reportages. Het is een vreemd allegaartje, én qua verhaal én qua verwoording. Inzicht in de geschiedenis ontbreekt ten enenmale: de auteur schijnt de Europese mens van de Renaissance te beschouwen als een primitief soort barbaar („de mens was eigenlijk maar een ónmens”). De privé-avonturen zijn soms kinderachtig onwaarschijnlijk. Voorts leeft de auteur op gespannen voet met vreemde namen, met het Italiaans en met zijn eigen moedertaal, om van de logica nog maar niet te spreken. Misschien zullen de lezers uit het verhaal een zekere afschuw kunnen opdoen voor het oorlogsbedrijf. Iets anders toch wel niet, hoe goed bedoeld de laatste exhortatie tot heldenmoed ook is. Net toelaatbaar.

6123 Erg vergezocht is ook deel 4, *Boekaniërs in de Caribische wateren*. Hoofdpersonen zijn hier de rustige, ordelijke jongen Eus en zijn zusje, de robbedoes Ken. Na de dood van hun tante zijn ze schatrijk en trekken ze er samen op uit om hun vader te zoeken die ergens in Hispaniola moet wonen. Het wordt een moordtocht in de letterlijkste zin. Zeerovers overvallen hun schip en voeren hen mee, maar na allerlei avonturen ontdekken ze dat de beruchte kaperkapitein hun bloed-eigen vader is, in wie echter slechts nog enige resten van vroegere beschaving namsmeulen. Omdat dit ruwe leven onder andere zo gemakkelijk aanslaat bij het meisje Ken, wier woordgebruik bovendien nu niet precies ladylike is, is voorzichtigheid gewenst bij het in handen geven aan kinderen in wie iets leeft van een ongezond verlangen naar avontuur. Het is overigens allemaal vrij onwaarschijnlijk en weinig belangrijk. Matig. (p. dl. geb. f 2,75)

6124 *L. F. Barwin* vervolgt zijn Indianen-serie „Het Vergeten Volk” met *Vlammenhaar op dodenrit*. De woudloper Herman

Kraft, Duitser van afkomst en onder de verbonden Indianen bekend als Vlammenhaar, vecht fanatiek aan de zijde van de Canadese Roodhuiden tegen de Engelsen. In die gevechten, ± 1750, gaat het er allesbehalve zachtzinnig aan toe. Verraad, verwonden en doden zijn er aan de orde van de dag. Ook het bedrijven van wreedheden — we denken hier bijv. aan het werpen van een tomahawk door een jeugdige squaw, waardoor een blanke heerlijk wordt gewond, pag. 66 — wordt in dit boek als vrij natuurlijk beschouwd. Stuitend bovendien is het voortdurend afgeven op de Engelsen, waardoor de indruk wordt gewekt als zouden dezen uitsluitend en alleen de oorzaak zijn van de ondergang van het rode ras. Voor de jeugd ontraden.

(geb. f 2,90)

Zowel nummer 84 als 86 van de „Prisma-Juniores” brengt een voortzetting van de avonturen van Biggles, wiens sterke staaltjes in de vliegerij *W. E. Johns* steeds opnieuw schijnen te inspireren tot een vervolg. In het eerst genoemde nummer beschrijft hij *Biggles' geheime opdracht* bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Deze bestaat uit de bezetting van een onbewoond eiland in de Oostzee. Vandaar uit onderneemt hij met een paar gezellen sabotagetochten tegen oorlogsdoelen in Duitsland. Het ene avontuur volgt op het andere. Ze spelen hun spel op de rand van de afgrond. Na talloze gevaren gelukkig te hebben doorstaan keren ze behouden in Engeland terug.

Ook *Biggles en zijn makers* speelt in de Tweede Wereldoorlog. Biggles krijgt een nieuw escadrille Spitfires te leiden: allemaal luchtgekken die geen legertucht verdragen. Volgt een reeks sterke verhalen van vlieg- en oorlogsincidenten, met humor verteld en behoorlijk vertaald — onhandigheden daargelaten. „De onzen” winnen steeds. Voorlichting over leger en luchtmacht is een noodzaak, maar in deze boeken wordt het vechten als vechten opgehemeld, zonder voldoende tegenwicht. Over oorlogsnoodzaak

6125

6126

geen woord. Men gaat op jacht op „moffen”, uit sport, uit wraak, uit moord- en zelfmoordcomplexen. Bij een dubieuze neerstorting wordt rustig zelfmoord gesuggereerd. Weliswaar blijven luchtavonturen de hoofdzaak, maar ook daar wordt zeer onbezonnen met het duurste materieel omgespongen. Spijtig van deze spannende boeken, maar meer dan toelaatbaar kan men ze niet noemen.

(p. dl. f 1,25)

Het verdere verloop van een vliegerscarrière, die een aanvang nam in „Vliegende Hollanders”, wordt door *K. Norrel* beschreven in *Piloot Jan Staal*. Jan Staal, afgestudeerd aan de luchtvaart-school in Eelde, komt, na wat vliegervaring bij de Koninklijke Luchtmacht, bij de K.L.M. in dienst. Hij ondervindt dat voor de burgerluchtvaart nog heel wat meer komt kijken, zet zich echter dapper door de studies heen en begint dan zijn tochten naar oost en west, eerst als navigator, later als tweede piloot. Hij bezoekt Noord- en Zuid-Amerika, Nieuw-Guinea, Japan en Alaska, terwijl zijn avonturen te land en in de lucht hun hoogtepunt vinden in een noodlanding op Groenland. Journalistiek ingesteld, springt de schrijver van dit tamelijk zakelijke en opgesomde verhaal snel over op de verschillende onderwerpen. Deze werkwijze verleidt hem nogal eens tot slordigheid en oppervlakkigheid, met name in de technische details. Dit neemt niet weg dat hij goed kan vertellen, verschillende episodes zijn boeiend, maar het

geheel is wat onsamenhangend. De hoofdpersoon blijft vaag. Als carrière-verhaal voor jongens heeft het boek echter zeker zijn waarde. (geb. f 4,90)

Betty van der Plaats startte een nieuwe serie boeken voor jonge meisjes, met dit keer als hoofdpersoon Sandra. *Feest bij Sandra* is de titel van het eerste deel. Sandra, de jongste dochter uit een doktersgezin in Den Haag, is een vrolijk en opgeruimd meisje van bijna vijftien jaar. Juist op deze leeftijd begint ze meer bewust te leven, ontdekt thuis de strubbelingen met haar oudste broer, en heeft haar eerste afspraakje. Haar warme hart ontdekt dat haar moeder dolgraag weer zou schilderen, en samen met haar jongste broertje maakt ze plannen voor een „atelier”. Al deze onderwerpen worden goed en met liefde behandeld. De prettige sfeer thuis geeft aan al de problemen een oplossing, en het boek besluit met een vrolijk feest ter ere van Sandra's vijftiende verjaardag. Een aardig meisjesboek, al zal niet iedere opvoeder er iets voor voelen een 14, 15-jarige te confronteren met problemen zoals die zich hier voordoen rond de 17-jarige George, die geheimzinnige dingen doet met vrienden en vriendinnen, waarbij stiekem vaders auto gepakt wordt. Als het meisje op wie hij verliefd is, zich afgeeft met een veel oudere man, is hij diep ontgoocheld, maar dan is er ook aan de geheimzinnigheid meteen een einde. Het boek lijkt geïnspireerd op de vreemde gebeurtenissen op Haagse scholen met kinderen uit

6128

6127

Een keurselectie jeugdboeken

Een schat van lectuur in OKKI en TAPTOE

Katholieke jeugdtijdschriften voor 6-15 jaar

Vraagt inlichtingen en catalogus bij de boekhandel en bij

N. V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD / HAARLEM

(Adv.)

de betere milieus, al komen deze gelukkig niet al te zeer uit de verf. Een directe reden tot afkeuring bestaat er dus niet, wel een tot het inachtnemen van enige voorzichtigheid. (geb. f 4,50)

6129

In nummer 22 van de „Jeugd-Pockets” getiteld *Het leven begint morgen*, vertelt *Anneliese Schwarzer* hoe vijf vriendinnen, op de grens van volwassenheid ieder hun eigen moeilijkheden hebben. Bij twee is het hun eerste verliefdheid die op een teleurstelling uitloopt. Bij de andere drie zijn het de familie-omstandigheden: een tweede vader, een ernstig zieke moeder, de valse verdenking op een geliefde vader, als zou hij, de dirigent van het stedelijk orkest, partituren gestolen hebben. Dit laatste geeft aan dit boekje iets van een detectiveverhaal, maar de hoofdzaak bij de schrijfster was toch te laten zien hoe deze meisjes met die eerste moeilijkheden, ieder op eigen wijze, zien klaar te komen en daardoor volwassen worden. Het oorspronkelijk Duitse verhaal is geschreven (of vertaald?) in een stijf en houterig Nederlands. Het is meermalen overdreven sentimenteel. De meisjes spreken een onnatuurlijke taal voor hun zestien jaar. Afgezien van de goede intentie, een matig geheel.

(f 1,35)

6130

Vivian Breck schrijft in de 90e „Prisma Junior” over *Andy in de branding*. Andy

134

Dawson is al aardig op weg om skikampioene te worden, als ze haar knieschijf breekt en van de dokter hoort dat ze nooit meer zal kunnen skieën. Ze is wanhopig, omdat ze denkt alleen door uit te blinken respect van haar medemensen te kunnen afdwingen. Tot ze toevallig in contact komt met de vouwbootsport, waarvoor ze al spoedig enthousiast wordt. Tijdens een tocht waarbij stroomversnellingen en watervallen genomen moeten worden, verspeelt ze haar boot maar leert ze dat succes niet noodzakelijk is om waardevolle vriendschappen voor het leven te sluiten. Een goed en opbouwend meisjesboek. (f 1,25)

6131

Een sterk Amerikaans getint boek, zowel naar stijl als naar inhoud, is *Onder Jenny's vleugels*, door *Janet Lambert*. Het verhaal speelt in de oorlog, zodat generaal Jordon op het strijdtoneel in Europa is. Over zijn kinderen, uit twee huwelijken, moedert zijn oudste 17-jarige dochter Jenny. Ze doet dit op soldateske wijze en ze slaagt daarin wonderwel, dank zij de volgzzaamheid der anderen, die plezier in dat soldatenspelletje hebben. Gelukkig heeft ze de bijstand van enkele volwassenen, die het levenslustige meisje graag mogen. Haar grootste succes is echter Cyriel een adellijke buurjongen. Deze is vereenzaamd en schuw geworden door een al te bezorgde opvoeding die hem had moeten genezen van de shock veroorzaakt door een bombardement in Engeland, waarbij hij broer en zuster verloor. Jenny's begripende vriendschap en het vrolijke, avontuurlijke leventje van haar groepje, waarin ze Cyriel weet te betrekken, maken een gewone jongen van hem. Een opgeruimd boek met een ernstige achtergrond, in neutrale sfeer. Jammer dat drukfouten en stijlslordigheden menige zin ontsieren.

(geb. f 3,90)

6132

Lyet heeft een idee is het opschrift van het volgende boek, geschreven door *Elisabeth van der Key*. Drie meisjes gaan na hun moeders dood een pensioen beginnen. Na een moeilijk begin gaat het tamelijk goed; de vrolijke Lyet, die nog

op de huishoudschool is, zorgt voor de opgewekte noot. Intussen wordt ze verliefd op een der jonge kamerverhuurders. Deze liefde wordt, na enig misverstand van Lyets kant beantwoord. Het pension heeft geen lang leven, want de ene hospita vertrekt met haar man naar het buitenland, de andere gaat een tekenopleiding volgen, terwijl Lyet in het huwelijksbootje zal stappen. Eigenlijk een nietszeggend, leeg boek. Het is allemaal zo onwaarschijnlijk, maar als oppervlakkige ontspanningslektuur is het wel te aanvaarden. (geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

6133 Het opmerkelijkste en verdienstelijkste feit dat ons treft in de 22ste „Kern-Pocket voor de jeugd” is dat *Roger Lancelyn Green* de *Griekse heldenverhalen* uit de klassieke bronnen heeft naverteld als een gesloten geheel en in hun onderlinge samenhang. Vooral de sagenkring rond Herakles en de Argonauten-tocht komen goed uit de verf. Pedagogisch minder gewenste passages zijn weggelaten, terwijl ook de illustraties pedagogisch verantwoord zijn. Enigszins ontwikkeld lezers en vooral leerlingen van gymnasia zullen van dit boekje veel nut en plezier kunnen beleven. Veel van wat hun uit de lectuur der klassieke schrijvers bekend voorkomt, zal aan diepte winnen als zij dit werkje aandachtig lezen. (f 1,50)

6134 Waren we over het eerste deel van de „Tobey Heydon-serie” al niet enthousiast, met deel 2, genaamd *De grote belofte*, heeft *Rosamond du Jardin* ons al evenmin kunnen bekoren. Deze Amerikaanse bakvisroman is een uitstekende, zij het dubieuze, propaganda voor sex-appeal: zonder „vriendjes” gaat het eenvoudig niet meer. Het meisje met al haar voortreffelijke hoedanigheden en vrouwelijk schoon in het middelpunt en de jongens eromheen zwermend. Alles blijft wel op het nette en fatsoenlijke vlak, maar de „liefdesstrijd” wordt vol-

trokken volgens hetzelfde schema als in de stuiversroman met de befaamde driehoeksverhouding. Voor de ik-persoon Tobey draait alles om de vraag: moet ik de vriend wiens klasse-ring ik draag door dik en dun heen trouw blijven of mogen ook andere aanbidders van me genieten? Daar de vriend zeer verliefd en dus jaloers is, geeft dit de nodige verwickelingen. Gevolg: ruzie, teruggave van de ring, verzoening, de grote belofte. Een uitermate oppervlakkig boek. (geb. f 4,90)

De wereld van het ballet vindt men beschreven in *Helens ster rijst van Linda Graeme*. In deze 24e „Jeugd-pocket” zijn de hoofdpersonen de dansers Peter en Helen, die hun trouwdag al hebben vastgesteld. Maar wanneer beiden als de beste leerlingen van de balletschool aan de televisie verbonden worden, beginnen de moeilijkheden. Peter loopt er argeloos in bij een intrigante, die Helen wijsmaakt dat Peter en zij zullen trouwen. Peter begrijpt de vriendschap van Helen niet voor een van haar collega's, wiens verlamd zusje zij les geeft in spiroefeningen. Er ontstaat een breuk tussen de twee verloofden, die uiteindelijk geheeld wordt door het verlamde meisje. Een vlot geschreven, geschikt boekje met een aardige inkt in ballet en televisie.

(f 1,35)

Vervolgens vragen twee nieuwe delen in de „Ster-reeks” onze aandacht. Het eerste is getiteld *Door de open poort* en werd geschreven door *Ina de Vries-Van der Lichte*. Het valt voor Roeli Overweel, kersvers van de kweek, niet mee als invalster een derde klas vol belhamels de baas te blijven. Gelukkig ontvangt ze veel hulp van een collega, die al twintig jaar voor de klas staat. Wanneer Roeli meent de ware liefde ontmoet te hebben en dit op een teleurstelling uitloopt, is dit een zware slag voor haar, waar ze slechts met moeite overheen kan. Daardoor voelt ze niets voor de toenadering van de tweelingbroer van haar vriendin. Wanneer deze jongen het echter serieus blijkt te menen, gaat ze

6135

6136

met hem een stralende toekomst tegemoet. Hoewel het gegeven conventioneel is, heeft de schrijfter er iets goeds van weten te maken. Roeli is een reëel, eenvoudig meisje uit een goed, christelijk gezin, en het boek steekt hierdoor boven de doorsnee-meisjesromans uit.

(geb. f 4,90)

- 6137 Ook *De brug komt klaar*, door *Mien van 't Sant*, is een boek uit de „Ster-reeks”. Annerie woont aan de Brabantse kant van de Merwede op een eenvoudige boerderij, Brecht, zoon van een rijke scheepbouwer, aan de andere zijde. De vraag of er, in letterlijke en figuurlijke zin een brug zal komen over de rivier, is het thema van dit verhaal. Annerie doet alles aan de verwezenlijking van haar plannen om van de boerderij, die erg achteruit gaat, een theeschenkerij te maken en een motel erbij te bouwen. Ze is zeer doortastend en mede dankzij Brechts vader komt alles in orde. Brecht vecht om naar de hotelschool te mogen. Hij krijgt daarvoor toestemming wanneer zijn broer die zich thuis jarenlang niet had laten zien, terugkeert en zijn vaders compagnon zal worden. Het goed geschreven verhaal speelt zich af in een diepgelovige protestants-christelijke sfeer. De inhoud is wat overladen en er is af en toe te veel zwart-wit-tekening. Annerie is een tikkeltje onwaarschijnlijk getekend: te doortastend, ze presteert net te veel! Overigens een geschikt boek dat gerust gelezen kan worden. (geb. f 4,90)

DE MUZE VIERT FEEST

Ter gelegenheid van de 25ste Boekenweek, van 26 maart tot 2 april, heeft men de bekende „muze-bundel” tot een feest-uitgave willen maken. Onder de titel *De Muze viert feest* bracht *Gerrit Borgers* „een bonte verzameling feestge-

dichten bijeen”. Het is niet duidelijk wat de samensteller voor de geest gezweefd heeft bij zijn keuze. Temidden van drinkliederen, fanfaredreunen en kermispoëmen staat het Palmzondag-gedicht van Willem de Mérode in elk geval zonderling verdoemd. En het triestige „feest” van Kloos’ orgieën zal wel geen zinnig mens als feest aanvaarden, laat staan dat het plaats zou verdienen in een bundel die vooral voor de jeugd wil zijn. Waarom vergeet men zo vlotweg dat men aan gelovige jongeren, dat wil zeggen aan veel meer dan driekwart van de gehele jeugd, ronduit aanstoot geeft met dit soort dingen, tenzij ze door hun literatuurlessen erop zijn voorbereid en terdege ingeleid? En heet het opgenomen rijm van Willem van Iependaal ook al poëzie? Maar goed, er staan gelukkig ook mooie gedichten in deze bundel. De tekeningen van J. H. Kuiper zijn nogal geforceerd en aan de rock’n roll-kant. Ze „interpreteren” soms een gedicht op de meest ongunstige wijze, vervalsen de fijne toets van andere gedichten. Geforceerde feestroes is geen feestvreugde. (f 0,75)

Mogen wij u voorstellen:

PIET WORM

Wij hebben voor onze reeks interviews dit keer eens een schrijver, die tevens zijn eigen boeken illustreert. Piet Worm, die wij in Laren bezochten, laten wij hier gaarne aan het woord om over zijn werk te vertellen.

Ik ben in 1909 geboren te Alkmaar, waar ik de lagere school en de H.B.S. bezocht. Als ik graag in de „kunst” wilde, meende mijn vader, dan moest ik maar architect worden. En zo ging ik naar de M.T.S. afdeling bouwkunde in Den Bosch, waar ik vier nogal pijnlijke jaren doorbracht. Na mijn eindexamen werkte ik als bouwkundig tekenaar in Frankrijk en

bouwde in Nederland verschillende woonhuizen.

Eens op een dag, zo gaat Piet Worm verder, ontdekte ik een tafel in het Stedelijk Museum vol Russische kinderboeken. Die kostten toen 1 cent per stuk. Het was een openbaring voor mij, de wijze waarop die Russen, mensen als Lebedew e.a., het onderwerp voor de kinderen brachten. Hierdoor geïnspireerd ging ik naar de Rijks Academie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam, waar ik drie jaar werkte onder R. N. Roland Holst. In die tijd ontdekte ik de Stijl-groep met Van Doesburg aan het hoofd. Daar Roland Holst echter niet hield van dat „nieuwe”, gaf dit de meeste hevige conflicten.

Inmiddels huwde ik met een dochter van Matthieu Wiegman. Toen mijn dochter

tje Marianne, toen 1½ jaar oud, eens in haar tuintje een schildpad ontdekte en hiervan hevig in beroering raakte, ontstond, naar aanleiding van dit ontzettende drama, mijn eerste kinderboek: *Nanne's Reis*. Een boekje van 24 pagina's in een bijna vierkant formaat van 26½ x 27 cm. Ik lithografeerde het in drie kleuren op de steen, drukte het zelf in een oplage van 5000 exemplaren, en het was de uitgever A. A. M. Stols, die de verkoop voor mij realiseerde. Het was een enorm succes.

Ja, van dit boekje heb ik veel plezier gehad. Aangemoedigd door dit succes kwamen er meer. *De drie broertjes, Waar is mijn sloffe?*

Allemaal eigen lithografieën. Toen ik de smaak te pakken had, kwam *Eén emmertje water*. Een veel groter en dikker boek. Heerlijk in zes kleuren. Ja, het was geweldig leuk werk dit schrijven voor kinderen, vooral als je de auteur en tekenaar in één hand hebt, zodat je alles zelf kunt regelen en bepalen.

Maar de honoraria waren zodanig, dat je als auteur-tekenaar tot de conclusie kwam: Het gaat niet meer! Weg die kinderboeken! En zo werd ik weer architect. Legde mij toe op het inrichten van tentoonstellingen, maar steeds in stille momenten, nam je toch die kinderboeken weer op, als een oude liefde.

Ja, zegt onze gastheer, dit wil ik toch nog even vertellen. In de oorlogsjaren kwam Bertus Aafjes veel bij ons. In die dagen was hij die heerlijke dromer, die alleen maar dacht in gedichten, en uit onze gesprekken ontstonden rijmprenten, die ik zelf drukte en met de hand kleurde en die wij samen voor veel geld aan de man brachten.

Wat waren we rijk in die dagen en wat gaven wij het met scheppen weer uit. Toen ontstond ook Bid, Kindje, Bid met dat eind-gedichtje:

Kinderen bid nu ook nog eens braafjes voor Piet Worm en Bertus Aafjes.

En ze hebben het gedaan die lieve, kleine schatjes!

Na de oorlog kwam er een vriend op bezoek, die tijdens de oorlog in Amerika gewerkt had. En dan komt het idee om in Amerika te gaan publiceren. Na contact gezocht te hebben met een „agent” ben ik zelf naar New York gegaan.

Ging dat allemaal van een leien dakje? Verre van dat, zegt Piet Worm. Acht weken lang, dag in dag uit, liep ik met mijn boeken van de ene uitgever naar de ander. Maar het is gelukt. *Three Little Horses* verscheen, daarna *Stories from the Old and New Testament* en een vervolg op *Three Little Horses* nl. *Three Little Horses at the King's Palace*. Het heeft nu zin om uitsluitend boeken voor kinderen te gaan maken. En wij doen niets meer aan die architectuur. Ook in Nederland is zoal het een en ander verschenen: *Het heldenlied van Jan en Piet*; *De speelgoedbeer van Sibiella*; *Roetzwart-Sneeuwwit*; *Zoem, zoem, zoem*; *De zware avonturen van Gi en Raf*; *De Heilige Schrift voor kinderen verteld* in 3 delen; *De 3 paardjes* en als laatste *De 3 gekroonde paardjes*.

Wanneer wij de vraag stellen wat zijn

liefste boek is, trekt de auteur eens aandachtig aan zijn sigaret en komt met het verrassende antwoord..... Mijn liefste boek is, het boek dat ik nog moet gaan maken. Zoals mijn boek over San Francisco, dat ik nu ga realiseren. Die heerlijke leeuwewerk van O.L. Heer, die heeft me ergens te pakken, dat wordt vast mijn allerbeste boek. Heerlijk in vier kleuren plus goud; het gaat in zes landen tegelijk verschijnen.

Wat ik vind van de positie van het jeugdboek op de boekenmarkt? Ik vind het zo jammer, dat het kinderboek zo verschrikkelijk duur moet zijn. Wij kunnen wel boekenmarkten houden en de auteurs kunnen lief lachen en handtekening zetten, maar de ouders van die kinderen, die de markten bezoeken, moeten de centjes nog meegeven om die boeken te kopen.

Wij hebben met genoeg geluisterd naar de boeiende verteller die Piet Worm is en hopen nog dikwijls van het werk van deze auteur-tekenaar te mogen genieten.

R.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volnummer)

Andrée, F. B.: Goede reis, Hanneke en Janneke (West-Friesland), 53 p. — VIc	6090
Andrews, M. E.: Koerier in de nacht (De Kern), 192 p. — VIa, J	6117
Artz, M. J. A.: De Waterratten en de Vrolijke Duikers (Het Goede Boek), 157 p. — VIa-b, J	6108
Barwin, L. F.: Vlammenhaar op dodenrit (West-Friesland), 148 p. — V, J	6124
Batten, H. M.: Corrie (De Kern), 159 p. — VIa	6114
van den Berg-Akkerman, C. M.: Klavertje vier (Callenbach), 53 p. — VIc, M, (P)	6098
Betlem, G.: Een schuit vol plezier (West-Friesland), 162 p. — VIa, M	6112
(Borgers, G.): De Muze viert feest (Ver. ter bev. v. d. bel. des Boekh.), 79 p. — IV-V	6138
Breck, V.: Andy in de branding (Het Spectrum), 192 p. — V, M	6130
Broos, P.: Met Dikkie Kwik naar China (Helmond), 101 p. — VIb-c	6102

Cramer, R.: Zus en Jan (J. B. Wolters), 32 p. — VIc	6089
Cramer-Schaap, D. A.: Oom Boemlala en zijn zes hondjes (Van Gorcum & Comp.), 155 p. — VIb-c, M	6100
DeJong, M.: Het huis met de zestig vaders (West-Friesland), 168 p. — VIa-b	6109
Dulieu, J.: Paulus en het ei (v. d. Peet), 39 p. — VIc	6091
Dulieu, J.: Paulus en 't klaaghemd (v. d. Peet), 41 p. — VIc	6093
Dulieu, J.: Paulus en Poetepoet (v. d. Peet), 39 p. — VIc	6094
Dulieu, J.: Paulus en de verrassing (v. d. Peet), 39 p. — VIc	6092
Graeme, L.: Helens ster rijst (Helmond), 139 p. — IV-V, M	6135
Green, R. L.: Griekse heldenverhalen (De Kern), 239 p. — IV-V	6133
de Groot, C.: Cecilia kiest voor ballet (Roelofs van Goor), 188 p. — VIa-b, M	6111
Guillot, R.: Raani de jungle-prins (West-Friesland), 243 p. — VIa, J	6115
Jackson, K. en B.: Het feestvarken (De Bezige Bij), 28 p. — VIc	6082
Jacobs, E. A.: Eens komt het geluk (De Kern), 158 p. — VIa, M	6113
du Jardin, R.: De grote belofte (West-Friesland), 188 p. — IV-V, M	6134
Jaspers, P.: Met Rozerood en Zonnehoed (Hollandia), 55 p. — VIb	6105
Johns, W. E.: Biggles' geheime opdracht (Het Spectrum), 192 p. — V, J	6125
Johns, W. E.: Biggles en zijn makkers (Het Spectrum), 192 p. — V, J	6126
van der Key, E.: Lyet heeft een idee (West-Friesland), 155 p. — V, M	6132
Kindler, O.: De verloren stad (West-Friesland), 115 p. — VIa, J	6121
Knight, F.: Onrust aan de waddenkust (Het Spectrum), 192 p. — VIa-b	6110
Lambert, J.: Onder Jenny's vleugels (West-Friesland), 154 p. — V, M	6131
Lattimore, E. F.: De reis van Ching-Lai (H. P. Leopold), 88 p. — VIc	6099
Leyland, E., en T. E. Scott-Chard: Hunter Hawk en het atoomvliegtuig- mysterie (West-Friesland), 117 p. — VIa, J	6120
Leyland, E., en T. E. Scott-Chard: Hunter Hawk luchtvaart-detective (West-Friesland), 119 p. — VIa, J	6119
Löbler, J.: De verdwenen trompet (West-Friesland), 44 p. — VIc	6086
van Loggem, M.: De avonturen van Koen Scheepsbeschuit (De Kern), 128 p. — VIa-b, J	6107
Lührs, C.: Vosje Vlug wil toveren (V. A. Kramers), 116 p. — VIb-c	6101
Maran, T.: Boekaniers in de Caribische wateren (H. Meulenhoff), 118 p. — V, J	6123
Maran, T.: De gebieder van duivelen (H. Meulenhoff), 112 p. — V, J	6122
van Marcke, L.: Kabouter Tip-Top (C. de Boer Jr.), 76 p. — VIc	6095
Matin, R.: Albie blijft het (D. van Sijn), 119 p. — VIa, J	6116
Mees, C. A.: De tovertaddel (H. P. Leopold), 91 p. — VIc	6096
Moore, P.: De strijd om het ruimtestation (Het Spectrum), 192 p. — VIa, J	6118
Norel, K.: Pilot Jan Staal (Roelofs van Goor), 188 p. — V, J	6127
van der Plaats, B.: Feest bij Sandra (Roelofs van Goor), 196 p. — V, M	6128

Reder, J.: Het hondje dat een vriendje zocht (V. A. Kramers), 20 p. — VIc	6087
Reder, J.: Het meisje met de grote schoenen (V. A. Kramers), 20 p. — VIc	6088
de Reede, L. H.: Geheim (De Bezige Bij), 79 p. + 3 env. — VIa-b, J	6106
Robinson, J. G.: Teddy Robinson (V. A. Kramers), 70 p. — VIc	6085
van 't Sant, M.: De brug komt klaar (Callenbach), 192 p. — IV-V, M, (P)	6137
Scarry, R.: Rolle bolle beest (De Bezige Bij), 28 p. — VIc	6083
Schmidt, A. M. G.: Iedereen heeft een staart (Arbeiderspers), 63 p. — VIb	6104
Schmidt, A. M. G.: Wim is weg (De Bezige Bij), 28 p. — VIc	6084
Schoolland, J. L.: Van Ficneke en Marjolijn. Lente (Callenbach), 54 p. — VIc, M, P	6097
Schwarzer, A.: Het leven begint morgen (Helmond), 147 p. — V, M	6129
de Vries-van der Lichte, I.: Door de open poort (Callenbach), 189 p. — IV-V, M, (P)	6136
Werner, J.: Freddy's vriendje (De Bezige Bij), 28 p. — VIc	6081
Zonderland, D.: Professor Zegellaks eiland (Spectrum), 192 p. — VIb	6103

HENRI ARNOLDUS Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

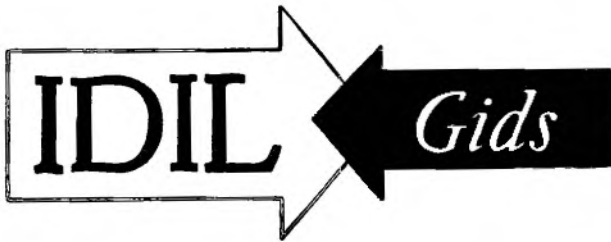
N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

APRIL 1960

JAARGANG XI

NUMMER 9

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 6139-6213

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Condities op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	143
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	152
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .</i>	154
<i>Wij staan even stil bij:</i>	
<i>5 mei - Nederland</i>	
<i>15 jaar bevrijd</i>	157
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	—157
<i>Bibliografisch register</i>	158

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- Voor de allerkleinsten kunnen wij bijzonder aanbevelen een drietal boekjes van *Dick Bruna*. Het zijn fleurige prentenboekjes met primitief aandoende tekeningen in felle kleuren. Onder elk plaatje staat een vierregelig versje, dat wel aardig en kinderlijk is, maar het toch niet haalt bij de leuke illustraties. Het eerste boekje gaat over de jarige tweeling *Fien en Pien*, die zoveel op elkaar lijken dat ze alleen maar aan hun strik te herkennen zijn.
- 6139
- 6140 Iets minder geslaagd is *Poesje Nel*: een poesje dat zich afvraagt: „Ach, waarom ben ik geen Indiaan?” Voor de hele kleintjes beslist een raadsel, zo'n poes.
- 6141 *Het vogeltje* neemt een kijkje op een boerderij. En wat hij ziet, kan de twee-, driejarige kleuter eindeloos bekijken en benoemen (koe, kippetjes enz.). Drie goed verzorgde en stevige prentenboeken. (p. dl. geb. f 2,50)
- 6142 Voor ons oordeel over het vierde deeltje van *De avonturen van het aapje Joekie*, door *Jo Kalmijn-Spienburg*, mogen we verwijzen naar de recensie van deel 3, die men kan aantreffen onder nummer 6022 van deze jaargang. (geb. f 2,50)

Eindelijk is er dan het lang verwachte vervolg op „De drie paardjes” van *Piet Worm*. Witje, Zwarte en Bruintje zijn nu *De drie gekroonde paardjes* geworden en als speelmakertjes van de drie prinsesjes opgenomen in het koninklijk gezin. Op het paleis leiden zij een vorstelijk leven, maar wanneer andere dieren hun duidelijk maken dat dit toch geen bestaan is voor echte paardjes, vertrekken zij heimelijk uit de koninklijke woning en komen terecht op een kermis. Daar het oude paard van baas Lenski gestorven is, komen zij goed van pas om de draaimolen op gang te houden, waardoor zij de eigenaar uit de moeilijkheden helpen en tonen dat ze echte sterke paardjes zijn. Een schat van gekleurde litho's illustreert dit aardige, kinderlijke verhaal, dat zeker veel aftrek zal vinden. Een keurig verzorgde uitgave, met dezelfde aparte afmetingen (45 x 19) als het voorafgaande boek. Aanbevelen.

(geb. f 5,90)

In het forse „Gouden Margriet Boek” *De schone slaapster* wordt het sprookje Doornroosje van *Charles Perrault* gegeven. Naast de tekst zijn zeer veel kleurige tekeningen opgenomen naar de film van Walt Disney. Voor wie geen te hoge ar-

6143

6144

tistische eisen stelt, wel een aardige uitgave.

- 6145 *Wolkwrietje is ondeugend geweest*, zo vertelt *Dick Laan*, en moet voor straf een jaar lang op aarde verblijven. Daar beleeft het wolkenmannetje veel avonturen met kabouters, dieren en mensen. Een erg aardig sprookje, goed en kinderlijk verteld. Aanbevolen. (geb. f 3,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

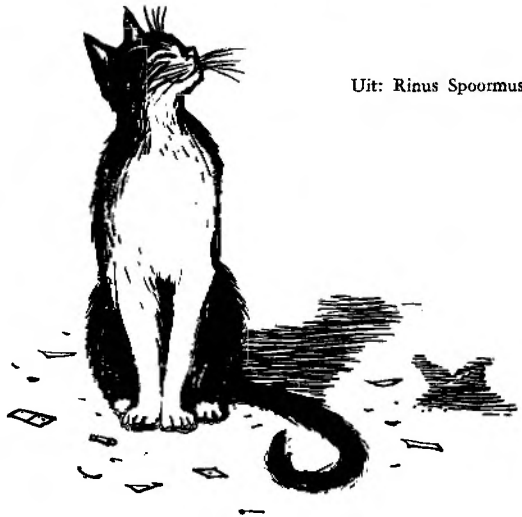
- 6146 Ook in de „Encyclopedie in Zegels” werd *Walt Disney’s* filmversie van *De schone slaapster* opgenomen. Wij kunnen echter niet zo enthousiast zijn over de vorm waarin het het sprookje „Doornroosje” hier gegoten is. Het verhaal wordt grotendeels verteld aan de hand van minder goed geslaagde illustraties, bestaande uit tekeningen en gekleurde zegels. Deze laatste moeten worden uitgeknipt en op de aangegeven plaatsen worden geplakt. De stijl is wat stroef, en mist de sfeer en warmte van het oorspronkelijke sprookje.

(f 2,90)

- 6147 Van harte aanbevelen willen wij *Rinus Spoormus*, door *Clare Lennart*. Onder de overkapping van het Utrechtse station woont een mussenfamilie, waarvan de avontuurlijke *Rinus* per Italië-expres naar het zonnige zuiden reist. Hij sluit in de trein vriendschap met een circus-pony, en maakt met hem heel wat mee. Bij zijn terugkeer in Nederland brengt *Rinus* een lief bruidje mee. Een hoogst amusant verhaal met kostelijke vondsten. Ook geschikt om aan de kleintjes voor te lezen, mits men hier en daar enige toelichting geeft. Charmant geïllustreerd door *Quirine Collard*. (geb. f 3,90) In dezelfde uitvoering als „Het mijnpaardje” en „Zwaluw-

meisje” verscheen van *Hans Baumann: De verstoorde krokodil*. Even kleurig als de zeer geslaagde tekeningen van *Ulrik Schramm* is het verhaal over het jongetje *Ali* en zijn oude zonderlinge oom *Timsach*. Allebei zitten ze graag te dromen op een rotseilandje in de blauwe Nijl. *Ali* droomt van een witte kameel, en de oude man denkt altijd aan zijn krokodil, die zich bevindt in een museum in Caïro, waar hij vroeger suppoost was. Wie zal nu die krokodil eens een druppeltje water brengen? En wat zal hij zich beledigd voelen in dat sombere, zonloze gebouw. Oom *Timsach* denkt dat zijn krokodil wel raad zal weten voor *Ali* om aan een witte kameel te komen. Ze zullen eerst samen de krokodil weghalen. Dat lukt. In Caïro looft men een hoge beloning uit voor degene die de krokodil terugbrengt. *Ali*, die intussen nog steeds geen witte kameel ziet verschijnen, denkt

6148

Uit: *Rinus Spoormus*

erover de krokodil maar terug te bezorgen. Het loopt allemaal anders af. De een lijkt nog slimmer dan de ander. Maar Ali krijgt zijn kameel, en oom Timsach wordt nog geëerd door de museumdirectie. De schrijver heeft het verhaal bijzonder pittig en in sfeerrijke woorden

opgediend. Jongens en meisjes vanaf acht jaar zullen zeker meegenieten van deze spannende geschiedenis die anders dan anders is, en ook zeer geschikt om voor te lezen. (geb. f 4,90)

6149 De verhuizing van een klein dorp naar Amsterdam, *Die vreemde grote stad*, is voor Mijntje en Freek een hele gebeurtenis. Daarbij komt dan ook de nieuwe school en al de vreemde kinderen. Vooral Mijntje heeft even tijd nodig om te wennen. Een goed verteld verhaaltje in protestantse geest van *Dolf Kloek* ook voor 't katholieke kind geschikt. (geb. f 1,—)

6150 *Zo'n Tootje toch!* is de titel van een onbelangrijk boekje met kwajongenstroken van een meisje met robbedoes-allures. De avonturen zijn nogal onwaarschijnlijk, zoals bijvoorbeeld wanneer Tootje zo maar zonder meer de kinderwagen met haar kleine broertje erin ergens onderweg achterlaat — en zelfs onpedagogisch: als Tootje tien dagen niet gewaarschuwd zal hoeven te worden, zal ze van vader een gitaar krijgen. Maar op school krijgt ze straf en heeft vaders handtekening nodig. Ze besluit een valse handtekening te zetten en knipt deze pas af als dat niet blijkt te lukken. Op de morgen van haar verjaardag als de gitaar tevoorschijn komt, zegt Tootje: „gelijk oversteken, paps.” En paps slikt dat nog ook. Een zeer matig boekje, geschreven door *Julca*. (geb. f 1,75)

6151 Voor meisjes is ook *Tot ziens, grootvader*, door *Tine Leiker-Kooymans*. Liesbeth en haar grootvader, die beiden veel gemeen hebben, zijn erg aan elkaar gehecht; ze houden veel van de natuur, van tekenen

en schilderen, kortom van alles wat mooi is. Als Liesbeth een paar weken bij haar grootvader in Amsterdam mag gaan logeren, beleeft ze daar allerlei kleine avonturen en leert zij de wereld door de ogen van grootvader zien. Een rustig, goed geschreven verhaal — een afwisseling tussen de vele boeken vol actie en wilde avonturen. Mooie illustraties van Jenny Dalenoord. (geb. f 3,90)

Een vrij onbeduidend meisjesboek is *Ida uit Indonesië*, door *Alice ter Beek*. Het gaat over een meisje dat uit Indonesië naar Nederland komt bij een oom en tante en daar, na de onvermijdelijke strubbelingen een goed tehuis vindt. De schrijfster werkt zwaar met verkleinwoorden en bezigt een gewild-vlotte stijl. Matig. (geb. f 2,45)

Niet zonder meer aan elk kind zal men *Broertjes zijn onbetaalbaar* van *M. Z. Thomas* in handen kunnen geven. Op een bijzonder fijne, liefdevolle wijze vertelt moeder Loenta aan haar dochtertje Loekie wáár het kleine kindje is, dat over een tijdje geboren zal worden. Nu is het Loekie's hartewens een broertje te krijgen, want van hem koestert ze hoge verwachtingen: hij zal eerste stuurman moeten worden op een schip en dan zal zij, Loekie, de hele wereld met hem rondreizen, gratis en voor niets! Haar moeder is ongeveer de wanhoop nabij, als haar dochter er niet van af te brengen is dat de nieuwe baby een broertje zal zijn. Als Loekie merkt dat al haar gepraat geen zoden aan de dijk zet, gaat ze tot daden over. Ze wil er werkelijk alles voor doen om toch maar haar zin te krijgen — en tenslotte ook om een werkloze kapitein een schip te bezorgen. Aan de ene kant is de problematiek van dit kinderverhaal te zwaar en met name te zeer toegespitst om een krampachtige do-ut-des-mentaliteit (geven om iets te krijgen), die werkelijk toch wel tot in het absurde is doorgevoerd. Maar aan de andere kant worden deze problemen leuk-speels uit de doeken gedaan en gemakkelijk, al te gemakkelijk, opgelost; waardoor de boeiende en vaak grappige

6152

6153

belevissen toch kunnen domineren. Dit alles eist, naast de subtiële achtergrond en de moeilijke stijl, die niet steeds voldoende op het bevattingvermogen van de kinderen is afgesteld, beslist een selectie van het jeugdige lezerspubliek.

(geb. f 3,90)

Uit: Koningstraat no. 10

- 6154 *Koningstraat no. 10* is de titel van een aardig boek van *Rosemary Weir*. Twee weeskinderen, broer en zusje, moeten door omstandigheden bij verschillende families worden ondergebracht, wat ze beiden heel erg vinden. Ze klagen hun nood bij een moederlijke oude dame, die een ijscotent op het strand bedient, en deze weet gelukkig raad. Ze zal een huis huren met een winkel; het is wel een verlopen geval, maar als ze met vereende krachten de zaak op orde brengen, zullen de kinderen wel bij haar mogen wonen. De oude mevrouw, de kinderen en enkele goede vrienden sloven zich uit om alles op de afgesproken datum in orde te hebben, en ondanks veel tegenslagen komt alles bijtijds gereed. Het verhaal is wat onwaarschijnlijk, maar het is gezellig en met humor verteld.

(geb. f 4,90)

- 6155 *Theo Olof*, concertmeester van het Residentie-orkest, is wel de man om kinderen muzikale sprookjes te vertellen. Hij doet dat dan ook bijzonder aardig in *De muziekwedstrijd*. Hierin vertelt en tekent hij het verhaal van zeven muziekinstrumenten die het oordeel van koning Orgel

gaan vragen over hun individuele prestaties. De typografische effecten zijn welgeslaagd en ondersteunen de tekst. Al is het leesplezier slechts kort, toch zullen veel kinderen prijs stellen op dit zeer aparte boek. In de flap bevindt zich nog een extra-editie van het onafhankelijke dagblad in de muziekinstrumentenwereld, „Notenbalker“, met koddige advertenties, interviews etc. (geb. f 4,50)

Aart Grimme verhaalt in *Maup komt thuis* hoe een Jodenjongetje en zijn vader uit Oost-Duitsland weten te ontsnappen — moeder wordt gevangen genomen — en hoe ze na tal van moeilijkheden in Palestina terecht komen: thuis. Op het kerstfeest ontdekt Maup dan het Bethlehem waar Jezus geboren is. Een kerstverhaal, waarin veel wordt verteld, maar dat toch niet voldoet, omdat het vertelde weinig inhoud heeft. Vooral ook over de echte beleving van het kerstfeest wordt weinig gezegd; het blijft bij wat uiterlijkheden. Een middelmatig boekje, dat voor het katholieke kind van weinig betekenis is. (geb. f 1,10)

De nieuus van *Nel van der Seis* is een avontuurlijk verhaal over een tienjarige jongen, die naar een dorp verhuist en daar moeite heeft zich op school aan te passen en vrienden te maken. Zijn tegenstander, een jongen die hem sard en hem het leven zuur maakt, verraadt hij nooit en wint zo door zijn fair gedrag aller sympathie. Als hij tijdens een schaatswedstrijd het zusje van zijn vijand het leven redt, keert zich alles ten goede en wordt zijn vroegere vijand zijn beste vriend. Al is de karaktertekening sterk zwart-wit, toch wel een bruikbaar verhaaltje met een pedagogische strekking. (geb. f 1,75)

Het laatste boek voor deze leeftijdsgroep is *Roversjacht in Drogenhoek*, door *Kees van de Punt*. Het is een nogal simpel aandoend verhaal van twee jongens die hun vakantie aan zee doorbrengen. Ze ontmoeten daar een „boef“, maken een bankoverval mee en arresteren later de dief van de 28000 gulden. Zijn makker wordt door de politie gevangen in het

6156

6157

6158

bijzijn van verschillende pensiongasten, die uitgenodigd zijn de „voorstelling” bij te wonen. Het is allemaal erg gewoontjes. (geb. f 2,10)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 6159 *R. van den Brink* nam nummer 2 van de „Zeemeeuwenreeks” voor zijn rekening. Een Amerikaanse jongen komt bij familie in Nederland op vakantie. Intussen verongelukkig zijn ouders en zodoende blijft *De Yank* in het gezin van zijn oom. Met neef Kees gaat hij naar de dorpschool, waar hij veel vrienden maakt, maar ook een jaloerse vijand. Een gansere serie jongensavonturen passeert de revue. Pittig, geestig en op zijn tijd ook gevoelig. Een gezond en gezellig jongensboek, in katholieke geest. (f 1,50)
- 6160 In sterk Vlaams gekleurde taal worden in het 11e deel van „De Rode Ridderreeks” drie heldendaden van de fameuze Ridder Johan ten tijde van de kruistochten beschreven. *Leopold Vermeiren* gaf dit deel als titel mee: *De Rode Ridder en het gouden beeld*. Christelijke naastenliefde en moed tekenen het karakter van de Rode Ridder. Behoorlijk spannend, maar dat is dan ook alles.

(geb. f 4,90)

- 6161 Voor de „Margriet”-jeugdbibliotheek bewerkte *Jan Mens* *De vermakelijke historie van Reinaert de Vos*. Hierin wordt de oude geschiedenis van Reinaert de Vos opnieuw verteld. De auteur zegt ze herschreven te hebben „niet voor de ouden... doch voor de jeugd van Vlaanderen en Nederland.” Maar dan is deze uitgave pedagogisch moeilijk te verantwoorden. Het origineel is wel geheel van zijn realisme ontdaan, maar van pedagogisch standpunt zou het kwaad gestraft moeten worden; hier daarentegen gaat de vos als overwinnaar heen.
- 6162 *Dr. L. van Egeraat* geeft in *De tovenaars met de beitel*, deel 12 van de „Helden-serie”, een zeer beknopte, in vlotte stijl geschreven levensbeschrijving van Michel

Angelo vanaf zijn negentiende jaar tot het einde van zijn leven. Ofschoon blijkt dat de schrijver thuis is in zijn stof, blijft het uiteraard een oppervlakkig beeld van deze grote kunstenaar. Geschiedt als eerste inleiding. (f 1,—)

Jetty zet door is de titel van een meisjesboek van *Helga Marten* dat uitkwam als nummer 23 van de „Jeugd-Pockets”. Als vader gestorven is en het gezin in zorgelijke omstandigheden achterblijft, besluit Jetty haar plan om onderwijzeres te worden, op te geven. In plaats daarvan speelt zij het klaar met de hulp van haar broer en zijn vrienden de oude schuit, de Anna-Margriet, om te bouwen tot een varende winkel die de schepen op de rivier van levensmiddelen zal voorzien. Voor het zover is, zijn er vele moeilijkheden te overwinnen, maar „Jetty zet door”. Al is het volgens primitief psychologisch recept geschreven, toch wel een fris en moedig boekje. (f 1,35)

6164 Een zeer boeiend verhaal is *Geroofd van het eiland*, het eerste boek van de serie

„Nils Eira en zijn kinderen”, die drie delen zal gaan bevatten. Als de Duitsers eind 1944 zich terugtrekken uit Finmarken (Noord-Noorwegen), evacueren zij alle bewoners en passen zij de tactiek van de verschroeiende aarde toe. Zelfs het

kleine eiland Skorpen ontsnapt niet aan hun aandacht. Daar woont het moederloze gezin van Nils Eira met de 11-jarige Karen en twee jongens van 13 en 14 jaar, Ole en Klemet, Nils weerstaat het bevel tot vertrek en het gezin duikt onder in een plaggenhut in de bergen. Tegen de waarschuwing van hun vader in wagen Ole en Klemet zich tóch aan het strand. Als zij daar zien dat hun huis verbrand is, verliezen zij alle voorzichtigheid uit het oog met het gevolg wat ze worden opgepakt door een Duitse patrouille die hen van het eiland wegvoert. Hoe het hun verder gaat, zal men in de volgende delen kunnen lezen. Boeiend beschrijft *Cor Bruijn* — fijn opmerker en verteller bij uitatek — land en volk, dat, dicht bij de natuur, ook dicht bij de Schepper leeft. Hij weet in zijn verhaal een grote spanning te leggen. Ten zeerste aanbevolen. (geb. f 1,75)

6165 Minder geslaagd is *Zeven jongens en een smokkelbende*, door Ph. J. Sanders. Een grote groep jongens en meisjes gaan kamperen in Duitsland onder leiding van een streng hoofd en een overvlotte leraar. Het klassieke thema! Een groep van zeven beleeft aan het einde van het boek een vrij ongelofelijk avontuur. Het geheel zou als reclame bedoeld kunnen zijn voor het samen-kamperen van meisjes en jongens. Dit wordt hier wel erg opgeschroefd en irrecel getekend. (geb. f 2,10)

6166 In de bekende „Pocomoto-reeks” van Rex Dixon verscheen als 12e deel *De verdwenen Indianen*. Een Indianenstam dreigt ten onder te gaan omdat hun opperhoofd zich met enkele „getrouwen” van de stam heeft afgescheiden. Poco met zijn jonge vrienden en de oude Seb weten het stamhoofd te bewegen de eenheid te herstellen. Een gezond Indianenboek, al is het gehalte van dit deel iets minder dan van de voorafgaande. De inhoud is nogal beperkt, terwijl er niet veel eenheid of samenhang is. Hier en daar is de uitwerking wel boeiend. In elk geval geschikte lectuur. (f 2,95; geb. f 3,95)

Ook geen onbekende is *Kasper W. Afman*, die dit keer vertegenwoordigd is met *Het geheim van de Bisonvallei*. Als een avonturier ontpopt zich de jonge held van het verhaal, die bij zijn oom op de ranch zijn vakantie doorbrengt. Een Mexikaanse roversbende wordt onschadelijk gemaakt. Na een ietwat vreemde inleiding komt de schrijver al vrij vlot aan het spannende gedeelte van het boek. Spanning betekent hier: moorden, doodschieten of verwonden, iemand bewusteloos slaan enz. Er worden geen doekjes omheen gedraaid — het gaat er allemaal vrij cru en hard aan toe. Er wordt iets te veel gespeculeerd op de sensatielust van de jeugd, die zichzelf hierin moeilijk corrigeert. Enig godsdienstig besef is bovendien nergens te bespeuren. Om deze redenen kan dit vlot geschreven boek niet meer dan een „toelaatbaar” krijgen. (geb. f 3,75)

De Franse schrijver *Paul Berna* waagde zich aan „science-fiction” en schreef *Om het goud van de maan*. Een jongen reist als verstekeling naar de maan en belandt daar midden in een gevecht tussen partijen, die elkaar het maangoud betwisten. Wel een spannend verhaal. De zinsbouw van deze vertaling lijkt wat ingewikkeld, zoals ook de intrige. Geschikt.

(geb. f 4,90)
Aan de „Ato-reeks” van *Klaas van der Geest* werd als 6e deel toegevoegd *SP 2 meldt zich*. Tim Bassett, een Amerikaanse geoloog, kan na zijn mislukte Zuidpoolexpeditie het leven moeilijk aan. Toch krijgt hij de kans te tonen dat hij geen mislukking is. Hij wordt naar Spitsbergen gestuurd voor een onderzoek naar ertslagen die thorie bevatten. Als er van hem na enige tijd geen bericht meer komt, gaan de Noor Niels Eskelund en de Nederlander Joop Vermaat hem opsporen en redden zij hem na veel moeilijkheden uit de handen van een stel concurrerende boeven. Een spannend, goed geschreven verhaal. Het is niet alleen spannend maar ook karaktervormend, met religieuze achtergrond. Er zijn wel enkele onwaarschijnlijkheden,

6170 doch dit is geen bezwaar. (geb. f 3,90)
Geen speciaal jeugdboek, maar in deze kroniek zeker op zijn plaats, is *Lasse Lar*, door *Ingrid Bachér*. Het bevat drie boeiende verhalen, verteld door een jongen, Lasse Lar die, even geheimzinning als hij gekomen is, ook weer verdwijnt en vier Finse kinderen op een ciland voor de Finse kust een drietal dagen gezelschap houdt. Fantasie en werkelijkheid worden op een prachtige manier met elkaar verweven. De schrijfster geeft blijk van grote literaire begaafdheid. Aanbevolen.

6171 In nummer 20 van de „Kern-Pockets voor de jeugd” bracht *Adriaan Morriën* een bloemlezing uit de Nederlandse poëzie van de laatste vijftig jaar bijeen, die als titel draagt *Dromen met open ogen*. Hij rangschikt de dichters, uit wier werk hij iets koos, naar geboortejaar, de jongste voorop. Hij deed dit om te voorkomen dat jonge lezers zouden worden afgeschrikt door wat hun verouderd toeschijnt. Voorts legt hij er de nadruk op, dat er geen speciale „dichterlijke” onderwerpen zijn, maar dat dichters schrijven over alles wat het leven uitmaakt. Steeds vaker leggen bloemlezingen de nadruk op de persoonlijke voorkeur, die de keuze tot stand deed komen. Zo-iets kan voordelen hebben, maar ook vaak het nadeel, dat menigeen zich afvraagt: waarom dát in vredesnaam? Waarom schitteren verscheidene groteren door afwezigheid en werd van anderen soms een vrij zwak gedicht opgenomen, ófwel iets, waar 12-jarigen zeker niet aan toe zijn? Bladerend in deze bundel moet men wel eens betwijfelen of dit nu de tovermacht zal hebben, brede groepen jeugdigen tot de poëzie te brengen. Vergeet men niet te vaak, dat de modernen het best gemaakt worden door wie heel de ontwikkeling kent, waaruit zij voortkwamen? Als men meent dat men ze „sec” kan voorzetten aan kinderen, alleen omdat de dichters nog vrij jong zijn, vergist men zich misschien toch: men springt niet straffeeloos alle stoep treden over. Kinderen beginnen liefst bij het wat conventionele vers, mogelijk omdat de jongste poëzie vaak alleen

Drie avontuurlijke boeken voor jongens van 12 tot 17 jaar

H. H. KRAAN

De Smokkelexpres

Dit boek gaat over een groepje HBS-scholieren die samen de club „De Biggen” vormen. Een van de Biggen, Henk Veen, raakt betrokken bij een smokkelaffaire en verdwijnt op mysterieuze wijze. De Biggen doen alle moeite hem op te sporen hetgeen met de nodige avonturen gepaard gaat. Als de auto van Henk's vader gestolen wordt, krijgen De Biggen een spoor te pakken. Na enkele ontwikkelingen wordt de bende ontmaskerd, en keert Henk bij z'n ouders terug.

H. H. KRAAN

De IJzeren Wet

De ontdekking van gestolen goederen in de duinen vormt het begin van een reeks verrassende ontdekkingen. Een bende „nozems” uit betere kringen wordt door de Biggen ontmaskerd en tot betere tijdpassering gebracht. Een verantwoord boek dat nergens prekerig wordt.

RIO MATIN

Albie Blijft Het

De echte Albie sterft reeds in het eerste hoofdstuk. De Jansen's adopteren een weesjongen die als Albie Jansen opgroeit. Wanneer hij verneemt dat hij geen echte Jansen is, verbergt hij zich als verstekeling aan boord van een schip dat wapens voor de Cypriotische rebellen blijkt in te hebben. Achtervolgd door een Engels patrouille-vaartuig loopt het schip op de klippen van Cyprus, waarbij de gehele bemanning, uitgezonderd Albie en de kapiteinszoon, omkomt. Beide jongens belanden bij de rebellen en na vele omzwervingen keren ze terug naar Holland. Na een nachtelijk inbrekersavontuur worden beiden in het gezin Jansen opgenomen.

Prijs per deel f 3.90

Verkrijgbaar in de boekhandel

D. van Sijn & Zonen
ROTTERDAM

(Adv.)

maar in schijn eenvoudiger en directer is. Als geheel kan men het bijeengezochte ons inziens niet opvallend gelukkig noemen. (f 1,50)

Als laatste van deze boeken, geschikt voor lezers onder de zestien, een meisjesverhaal van *Hélène Willems: Zonnetje Els*. Dit derde deeltje in de „Zeemeeuwenreeks” bevat het korte levensverhaal van een jong meisje dat thuis en voor haar omgeving een zonnetje is. Als de drukkerij van haar vader terugloopt, besluit deze het voorbeeld van zijn broer Karel te volgen en ook naar Australië te emigreren. Deze oom Karel is getrouwd met een niet-katholiek meisje en doet nu zelf ook niets meer aan zijn geloof. Els vraagt God ten koste van alles hen te bekeren. Haar gebed wordt verhoord: bij een auto-ongeluk verliest ze het leven, en oom en tante bekeren zich. Qua compositie en gegeven een ouderwets boek, waaraan door de emigratie een modern tintje gegeven is. Het verhaal is bovendien te beknopt om behoorlijk uitgewerkt te kunnen zijn. Het karakter van Els is te mooi en te goed, ietwat onwaarschijnlijk getekend. De wijze waarop beschreven wordt hoe zij in gesprekken met God haar jonge leven opoffert, maken een enigszins getaxteerde indruk. Ook doet het zeer vreemd aan dat de vrouw van oom pas door haar schoonfamilie merkt dat haar man katholiek is. Jammer dat dit uitgesproken katholieke onderwerp niet op een gezondere en meer reële wijze is uitgewerkt. (f 1,10)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Ouders en opvoeders die het lezen van hun kinderen ter harte gaat, willen wij graag aanbevelen *Kinderboeken als vitamines*, door *Annie C. Gebhard*. Deze zeer plezierige kleine encyclopedie van de kindlectuur en het lezen door kinderen, met alfabetisch gerangschikte onderwerpen en trefwoorden, kwam tot stand in samenwerking met het Bureau Boek en Jeugd. De korte stukjes zijn bijzonder fris, oorspronkelijk van stijl, en rijk van in-

houd. Talloze waardevolle kinderboeken, klassiek en recent, komen er aan bod en ook de grote kinder-auteurs krijgen een afzonderlijke bespreking. Voor allen die een warme belangstelling hebben voor „kinderen en lezen”, een kostelijk, leerzaam handboekje. (f 1,50)

Een door en door Vlaamse jeugdroman schreef de Vlaamse Jezuïet *L. Sterkens* met *Poësis*. Hij schrijft hierin over de ernst, de pret, de groei naar het volle leven van de leerlingen uit de vijfde klas (poësis) van een Belgisch, door paters geleid college. Het zijn in hoofdzaak de twee beste leerlingen, tevens elkaars vrienden, die hier onder de loep worden genomen. Een te jonge liefde van Karel voor de zus van Will dreigt de goede verhoudingen in de klas te verstoren, maar een ernstige ziekte, samen met het verlossende woord van de klasleraar doet de balans in de goede richting doorslaan. Dit onderwerp is op Vlaamse wijze behandeld, hetgeen inhoudt dat Nederlandse jongelui de inhoud hier en daar te vroeg zullen vinden en de dialogen vaak stijf. Onderwerp en uitwerking zullen in het bijzonder Vlaamse lezers toch wel kunnen boeien. (geb. 65 fr.)

Pat Boone, het idool van de jeugd, laat zich deze keer anders horen dan we van hem gewend zijn. In een populair-pedagogische en -moralistische vorm tracht hij in *Tussen twaalf en twintig* de jeugd wat meer houvast te geven bij de belevenissen van elke dag: omgang met vrienden en vriendinnen, verhouding met thuis en omgeving, eigen idealisme en realiteit. Pogingen om de jeugd vlot aan te spreken zijn vaak gechargeerd en gewild — ook Pat Boone blijft daar niet vrij van — maar gelukkig is dit hier in zeer beperkte mate het geval. Al zijn Pats raadgevingen vaak eenzijdig en typisch Amerikaans, toch bevatten ze zoveel positieve waarden dat we dit boek naast andere die er op dit gebied bestaan, zeker wel een plaatsje gunnen. De godsdienstige opvatting is positief algemeen-christelijk. We zouden wél de leeftijd iets hoger willen stellen dan omslag en titel suggereren en deze brengen op ± 15 jaar. (f 2,50)

- 6176 In *De Vier Heemskinderen* kan men de verdere belevenissen lezen van *Annemariëke*, uit het bekende hoorspel. Met haar twee vrienden en vriendin zit ze nu op de h.b.s., waar ze moet wennen aan het middelbare schoolleven. Gesprekken tussen de ouders over de kinderen en van de kinderen met de ouders wisselen elkaar af in moderne trant en zeer populaire stijl. Een drie-regelig rijmpje luidt elk hoofdstuk in en geeft een korte beschrijving van de inhoud. Lezers die wat ouder zijn dan de hoofdpersoon, zullen dit boek van *Peter Jaspers* wel amusant vinden. (geb. f 4,90)
- 6177 Twee problemen stelt *Fenna Feenstra* aan de orde in *Het recht van de ander*: een 15-jarig meisje moet haar stiefvader aanvaarden en een jongeman moet zich losworstelen van de egoïstische, kortzichtige en jaloerse liefde van zijn moeder, een weduwe, om zijn eigen weg te gaan. In dagboekfragmenten en correspondentie vindt de auteur ruimschoots gelegenheid deze problemen uit te diepen en tot psychologische verklaring en oplossing te brengen. Ook het godsdienstige element wordt zonder overdrijving en op het juiste ogenblik ingelast. Een bijzondere verdienste van deze meisjesroman is niet alleen dat we een gaaf meisje zien rijpen tot een edele liefde voor haar toekomstige levenspartner, maar ook dat een bepaalde scène ernstig waarschuwt voor het gevaar dat een lichtvaardige vriendschap tussen een jongen en een meisje kan meebrengen. Voor wie voldoende afstand kan nemen van de problemen, een verrijkend boek. (geb. f 4,90)
- 6178 *Leni Saris* is de auteur van *Kruisende wegen*. Een actueel verhaal op het aloud stramien van het verloren en hervonden kind, dat werkelijk boeit en inhoud heeft. In de verwarringen van '45 brengt een Nederlandse dwangarbeider een Hongaarse kleuter mee naar huis, wier moeder voor zijn ogen omkwam. Erzsí groeit op met zijn zes jaar oudere zoon Hubert, en als deze na een kort huwelijk weduwnaar wordt, trouwt hij Erzsí terwille van zijn kleine jongen, maar zonder echte liefde. Intussen zijn de Hongaarse vluchtelingen in het land gekomen en Hubert neemt een aristocrate van middelbare leeftijd op. Deze draagt er veel toe bij dat hij en Erzsí elkaar volledig vinden — en dan blijkt zij de echte moeder te zijn van Erzsí, die dus een gravinnetje is en geen boerenkind. De omgekomen vrouw was een trouwe dienstbode, die opdracht had met haar te vluchten. Het goedvertelde verhaal dat enige godsdienstige inslag heeft, vertoont hier en daar stijllordigheidsjes en barbarismen. Geschikt. (geb. f 4,90).
- Het stewardesse Sylvie, de hoofdpersoon uit de boeken van *René Philippe*, en bekend uit de z.g. „Sylvie-reeks”, is inmiddels naar een andere uitgever overgegaan en omgedoopt tot Sylvia. In de nummers 4 en 5 van de „Maraboe Pockets” kan men haar verdere wederwaardigheden aantreffen. De titel *Sylvia gaat trouwen* spreekt voor zich. Het had niet veel gescheeld of zij was op de trouwdag te laat geweest. Wat hiervan de oorzaak is, vertelt dit lichte romannetje.
- Nogal onwaarschijnlijke voorvallen worden er beschreven in *Sylvia en de Spanjaarden*. Op vakantie in Spanje zorgt Sylvia voor het geld om een kerkje af te bouwen, onder andere door een stierengevecht te organiseren. Luchtige ontspanningslectuur. (p. dl. f 1,35)
- Netty Streef* sluit de rij met *Ontmoeting met het verleden*. Deze meisjesroman, die zich afspeelt in een protestants milieu, volgt het gebruikelijke schabloon van de meeste boeken van dit genre: na veel zoeken, misverstanden en vergissingen ontdekt de hoofdpersoon, de gymnastieklerares Petra, dat het niet haar jeugdvriend is, met wie zij de zorgen en vreugden des levens zal gaan delen, maar een verre achterneef, die zij ontdekt heeft via een nagelaten dagboek van een oudtante. Hoewel het boek veel positieve kanten heeft, ligt het sentimentele en onnatuurlijke er soms wel wat erg dik op. (geb. f 5,80)

SPROOKJES-
VERTELSEL-
EN GEZINSBOEKEN

Voor de kleinsten tot acht jaar

6182 Bij de alleraardigste, kleurige platen van J. en S. Boland, die reeds bestonden als prentbriefkaarten, schreef *Lea Smulders* zes korte vertellingen, die op kinderlijke manier een beeld geven van het kerstgebeuren. De titel van dit aanbevelenswaardige boekje is *Dicht bij het kribbetje*. (geb. f 2,50)

6183 Ter gelegenheid van het gouden schrijversjubileum van de bekende jeugdauteur *W. G. van de Hulst* verscheen *Het gouden voorleesboek*, een met bijzondere veel zorg uitgegeven bundel verhaaltjes, die voornamelijk bedoeld zijn om door moeders aan kleuters voorgelezen te worden. Mogelijk kunnen 7-, 8-jarigen ze zelf lezen. De meeste verhaaltjes stammen uit de realiteit — belevenisjes van kinderen, vooral boerenkinderen en uit eenvoudige milieus. Daarnaast komen enkele sprookjesachtige en speelgoedverhalen voor. De inhoud varieert van enigszins ouderwets prekerig en sentimenteel tot gezellig fris. De achtergrond is protestants-christelijk, maar volkomen aanvaardbaar voor katholieken. De ik-verhaaltjes lenen zich minder tot voorlezen aan de kleintjes. *W. G. van de Hulst Jr.* is met zijn rijke illustraties volkomen in de sfeer gebleven. De kinderen zullen vooral de glanzende kleurenplaten prachtig vinden. In het bijzonder voor eenvoudige gezinnen een mooi voorleesboek, door een geboren verteller. (geb. f 17,50)

6184 *Het klokje van zeven uur* is de verzameltitel van een drietal bundeltjes met bedtijdvertelsels van *Henk de Wolf*. *Kasboekskilewan en de schaterappel van Pim-melboe*, *Krokeledokus gaat vliegen*, en *De vuurpijl van Prins Verbeelding* zijn de ondertitels van de afzonderlijke boekjes. Eerlijk gezegd geloven wij dat deze verhaaltjes uitstekend geschikt waren om één keer tegen bedtijd uit de luidspreker

te klinken en daarna voorgoed te ver-vluchtigen. Maar niet om in boekvorm bestendigd te worden. Daarvoor zijn de meeste bepaald te onbeduidend, en zonder een vakkundige wijze van voordragen blijft er te weinig van over. Een goede lees-tekst, een bewaar-verhaal stelt weer andere eisen dan een luistertekst voor één keer, en het hier gebodene blijft ons inziens menigmaal beneden de maat. We kunnen het dan ook niet eens zijn met de flaptekst die de verhaaltjes „uitermate geschikt voor kinderen van 5-10 om zelf te lezen” noemt. Slechts een heel enkele 5-jarige leest trouwens zelf hele verhalen, en de 10-jarige is voor deze boekjes jaren te oud. Als moeder zelf echt niets beters meer weet, kan ze haar kleuters voor het slapen gaan hier wel eens op vergasten. (p. dl. geb. f 2,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

A. A. Swanenburg-Koster en *G. Snelle* stelden een bundel Sint Nicolaasverhalen en -versjes samen, die tot titel kreeg: *Van suikergoed en marsepein en nog veel meer* . . . Ze zijn door bekende auteurs geschreven, zowel voor de kleinere als voor de grotere kinderen van de lagere school-leeftijd. Een goed bruikbare bundel, die in een behoefte voorziet en geschikt is om voor te lezen. Over het algemeen aardig geïllustreerd door *W. G. van de Hulst Jr.* (f 5,90; geb. f 7,50)

Slacht me niet, zei de kip is de verzameltitel van zestien verhalen van uiteenlopende inhoud, die alle dit met elkaar gemeen hebben dat het sprookjesachtige met de werkelijkheid is verweven. Dit geeft aan het geheel iets tweeslachtigs. Als voorbeeld noemen wij de papegaaï die ontsnapt uit Artis en, als man verkleed, op een terrasje op het Damrak een kop koffie gaat drinken. De schrijfwijze van *H. J. Barnard* waarbij hele zinnen steeds herhaald worden met een kleine wijziging, doet wat zeurderig aan, maar sommige kinderen zullen het wel leuk vinden. Al met al wel een bruik-

Een keurselectie jeugdboeken

Een schat van lectuur in **OKKI en TAPTOE**

Katholieke jeugdtijdschriften voor 6-15 jaar

Vraagt inlichtingen en catalogus bij de boekhandel en bij

N. V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD / HAARLEM

(Adv.)

bare bundel, met aardige illustraties van Reintje Venema. (geb. f 3,90)

6189

Elke groep sprookjes uit *Het reuze sprookjesboek*: Grimm, Andersen en Moeder de Gans heeft haar eigen illustrator, waarbij die van Andersen het zeker wint. Wel hebben ze alle drie in dezelfde trant gewerkt: zeer kwistig, en gezellig naturalistisch, met een overvloed van kleurige details, zoals kinderen graag zien. De tekst, zuiver Nederlands, is verzorgd en leest prettig. Máár... Perrault mag men nog navertellen, Grimm moet men al zoveel mogelijk op de voet volgen, wil zijn charme niet vervluchtigen — Andersen echter moet men eerbiedig en liefdevol vertalen met behoud van zijn karakteristiek ritme. Dat is volmaakt goed mogelijk in geheel eigentijds Nederlands. Nooit of nimmer mag men hem maar zowat gaan navertellen, zeker niet als men totaal on-dichterlijk is; nog veel minder mag men personen, situaties of slot vervangen door eigen vindingen! Hier zijn een viertal juweeltjes van alle poëzie ontdaan en verwaterd tot stijlloos gebabbel. Het is heel jammer dat de bewerker, *Henri Arnoldus*, die toch heus toewijding heeft, niet gevoeld heeft dat hij hier slechts mocht vertalen. Ondanks het vele aantrekkelijke dat dit boek voor kinderen heeft, zouden we deze kennis-making met Andersen toch nooit aanraden, als men hen graag vertrouwd wil maken met het beste uit de wereldliteratuur. (geb. f 14,90)

Voor de negende keer reeds verscheen

het bekende kerstboek *Het licht schijnt overal*. Het bevat ook nu weer een verzameling goede kerstverhalen die de kinderen zeker zullen waarderen. Achterin vindt men nog wat opgaven voor handenarbeid, tafelfersiering enz. Het boek sluit met puzzels. Een verdienstelijke uitgave in algemeen-christelijke geest, met geslaagde illustraties van Elly van Beek. (f 1,35)

6190

Naar de inhoud is er in het nieuwe *Winterboek*, samengesteld door *Tom Hulsebosch*, voor elk kind wel iets te vinden. Behalve stoere, onwaarschijnlijke verhalen over o.a. ruimtevaart, enkele slecht navertelde sprookjes, gefantaseerde dierenverhalen en belevenisjes van kleine kleuters, ook een paar zeer matige strips (wreed!). Verder wat versjes, waarvan „Het fluitketeltje” een slechte namaak is van het gelijknamige versje van Annie M. G. Schmidt. Tenslotte werd een flinke hoeveelheid raadsels en zoekplaatjes opgenomen. Helaas slopen in de raadsels of de oplossingen nogal wat drukfouten, waardoor verwarringen niet van de lucht zijn. Een middelmatig gezinsboek, zowel wat de verteltrant als de keus van de verhalen en de illustraties betreft.

6191

Voor groteren vanaf twaalf jaar

In de „Jeugdboekerei Bonte Wereld” kwamen twee nieuwe bundels „sterke verhalen voor jonge mensen” uit, geschreven door *Ronald Ross*. Het eerste

6192 daarvan is getiteld: *Avontuur schuilt*
 6193 *overal*, het tweede: *Leven is geen kinder-*
spel. Ook deze verhalen zullen jongelui
 tussen 12 en de 16 zeker boeien. Helden-
 daden op sportgebied, avontuurlijke rei-
 zen, sensationele vliegtochten en momen-
 ten van bijna onontkoombare ondergang
 — ziehier enkele van de thema's, goed
 en interessant behandeld. Deze verhalen
 zijn zeer geschikt om in groepsverband
 verteld te worden. Ieder verhaal heeft
 een uitgesproken bedoeling, welke in een
 kernwoord vervat is. Ook de leesduur
 wordt erbij vermeld. (p. dl. f 2,90)

6194 *De karavaan van Wilhelm Hauff* bevat
 twee plezierige „ketting”-vertellingen in
 zeer verzorgde uitvoering; reeksen
 sprookjes en verhalen, ten beste gegeven
 door leden van een gezelschap, welks
 wedervaren weer een
 verhaal op zichzelf is.
 De aquarelachtige illus-
 traties van de Tsjechi-
 sche kunstenaar Jiri
 Trnka zijn weer eens
 heel iets anders en ge-
 ven de geheimzinnige
 oosterse sfeer zeer goed
 weer. De vertaling van
 Margot Bakker leest
 prettig en men proeft
 maar een enkele keer
 het Duitse origineel.
 Hauff schreef zijn ver-
 tellingen niet uitdrukke-
 lijk voor kinderen, en
 voor de jongere zijn b.v.

„Het spookschip” en „De afgehouden
 hand” zeker veel te griezelig en te akelig.
 De vertelling van Almansor veronderstelt
 wat algemene ontwikkeling.
 Van twaalf jaar af kan de jeugd ervan
 genieten, en ook grote mensen hoeven
 zich niet te schamen als ze er weldadig
 bij uitrusten van de werkelijkheid.

(geb. f 7,90)
 6195 In *Nederlandse sagen*, waarvan de 2e
 druk verscheen, heeft *Cor Bruijn* een
 twintigtal oude sagen bewerkt tot aan-
 trekkelijke lectuur voor grotere kinderen
 en niet voor hen alleen. Men vindt hier
 het klassieke „Vrouwetje van Stavoren”

en „De vliegende Hollander”, maar ook
 menig vrij onbekend verhaal. Taal en
 stijl zijn sober gehouden. De inhoud is
 enkele malen typisch volwassen, terwijl
 men ook op enkele plaatsen geconfron-
 teerd wordt met een navrante gruwelijk-
 heid; beide kenmerken van het tijdsbe-
 stendige volksverhaal. Geen uitgesproken
 jeugdlectuur derhalve, maar voor de

Uit: De karavaan

ouderen onder hen toch wel geschikt.
 (geb. f 4,90)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Corrie Hartong is een van onze deskun-
 digste auteurs op het terrein van het
 ballet en ze weet haar kennis over deze
 materie op kinderen over te dragen: in
 dit opzicht blijft zij zichzelf in *Mijn*

balletboek, dat met zorg geïllustreerd en uitgevoerd is. Het boekje richt zich tot vrij jonge kinderen en animeert deze om zelf de balletdans te gaan beoefenen. Wanneer dit slechts een gezonde ontspanning en het verkrijgen van een goede lichaamshouding ten doel heeft, is hier geen enkel bezwaar tegen. Iets anders ligt de zaak, wanneer bij het kind verlangens gewekt worden, die al te sterk op eerzucht berusten en die — gezien de zeer speciale begaafdheden welke vereist zijn — slechts door een gering aantal kinderen gerealiseerd kunnen worden. (geb. f 4,95)

6197 In een tijd die het kind te veel passief laat, is iedere poging deze passiviteit te doorbreken, welkom, ook die van *Fanny Kelk*, die de 18e „Kern-Pocket voor de jeugd” als opschrift gaf: *Maak veel uit weinig*. Men vindt hierin een verzameling aardige, originele ideeën voor knutselwerkjes uit meest waardeloos materiaal. Afgezien van de soms wat ongelukkige stijl een enthousiasmerende en begrijpelijke gids. (f 1,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

6198 *Zoek het eens op* is de titel van een bundel van de meest uiteenlopende geïllustreerde artikelen. Een encyclopedie in de gewone zin is het boek echter niet, al wordt dit door de ondertitel gesuggereerd: de stof is alfabetisch noch systematisch gerangschikt. Bevers, Mozart, kometen, Kreta, Dickens, radar, carnaval, Marie Curie, termieten..., en nog veel meer bonts, kriskras dooreen. De geschiedenis der mensheid is er nog eens in brokjes tussendoor gestrooid. Er is in dit mooi uitgevoerde, zeer rijk en kleurig geïllustreerde boek veel leersaams te vinden. Maar vlekkeloos is het niet. Een werk dat de jeugd ontwikkeling wil schenken moet in zijn beknoptheid glashelder zijn en mag geen malle onjuistheden bevatten. Sommige komen voor rekening van de bewerkers, zoals het hopeloze gebroddel op de paddenstoclen-pagina, welke trouwens erg negatief

is; voor andere ligt de schuld denkelijk bij de samenstellers, al hadden de bewerkende leraren beter moeten weten. Enkele grepen: de grote Krakatau-uitbarsting van 1883 wordt in 1911 geplaatst, met de mededeling dat „deze vulkaan uit de golven opdook”. Een volksmenigte die in 1910 de komeet van Halley gadeslaat, is gekleed in... hoog-Biedermeier-costuums. Over Dickens' Little Dorrit een onjuistheid, die aan de bewerking ligt; de inhoudsweergave van zijn bekendste boeken is overigens onnozel. De „reis van de aarde om de zon” is voor kinderen soms zeer onbegrijpelijk. Het is moeilijk dit boek voor een leeftijdsgroep te bestemmen. Groteren hebben minder oppervlakkige informatie-bronnen ter beschikking; voor jongeren is het vaak, mede door de onverklaarde vreemde woorden wat „moeilijk”. (geb. f 16,50)

Dorre gegevens kunnen geen leven voor de jeugd wanneer ze smaakvol en levendig geëtaleerd worden. Dit is ongetwijfeld gebeurd in *Het gouden reuze-boek van de aardrijkskunde* van *Elsa Jane Werner*. Aardrijkskundige kennis wordt hier op een concrete en verantwoord-aangepaste wijze aan de jeugd voorgezet. Geen losse weetjes, maar het grote verband is primair, terwijl juist de kennis van de mens in andere landen, klimaten en seizoenen een positieve invloed op de kinderen zal hebben. Enkele aspecten: aarde, dag en nacht, jaargetijden, zon en maan, de aardkorst, vulkanen, zeeën, de werelddelen als geheel met hun produkten, dieren, klimaat, gebergten, zeeëngten enz. enz. De nadruk ligt voornamelijk op de kleurrijke illustraties van Cornelius de Witt, die deze uitgave tot een voortreffelijk kijkboek maken voor de jeugd vanaf een jaar of tien, elf tot en met de laagste klassen van de middelbare school. Het is geschreven in een goede, keurig verzorgde stijl, die echter vooral is afgestemd op de 13 tot 15-jarigen. Onze kritiek blijft beperkt tot enkele kleine, ondergeschikte fouten in tekst en illustratie. Alles bijeen een warm aan te bevelen uitgave, waarbij zelfs aan een register is gedacht.

(geb. f 14,90)

6199

- 6200 Vervolgens de nummers 23, 24 en 25 uit de „Encyclopedie in Zegels”. In het eerste hiervan ontsluit *Walt Disney* achteneertig *Geheimen der natuur*. Deze wonderlijke geheimen van het leven, verscholen in rotsen, bergen, zaden, bloemen en insecten, worden hier voor jeugdige lezers aanschouwelijk weergegeven. De afbeeldingen en de tekst zijn ontleend aan Disney's film „Secrets of Life”. De onderwerpen kunnen geïllustreerd worden met de in het boek aanwezige gekleurde zegels, die helaas nogal vaag zijn. Overigens een onderhoudend en interessant boek.
- 6201 In het volgende nummer behandelt *Otto Binder* de *Ruimtevaart*. Op zeer bevattelijke wijze wordt hier een overzicht gegeven van het ontstaan der raketten tot aan het lanceren van satellieten. In aansluiting hierop wordt aandacht besteed aan de toekomstige ruimtevaart met haar vele mogelijkheden. Een en ander gebaseerd op het huidige wetenschappelijk onderzoek. Een actueel album.
- 6202 Dat we niet zo enthousiast kunnen zijn over *Katten* van *Barbara Lindsay* is vooral te wijten aan de klakkeloze en vrij liefdeloze „overzetting” van de tekst, die geheel op de V.S. is afgestemd. Er valt natuurlijk wel wat kennis op te steken, maar alles staat zonder enig systeem door elkaar: hoofdstukjes over roofdieren, over een of ander kortharig huiskat-ras, prehistorische katten, zwerfkatten, oneigenlijke katten als civetkat en buidel-„kat”, Siamezen... De vertaling is slaafs en een enkele maal zeer onduidelijk. Wij praten niet van een tabby, maar van een cyperse kat, niet van een calico, maar van een lapjeskat, niet van een Manxse kat, maar van een Manx, niet van een sabeltandkat, maar van een sabeltijger. Overal is de verzorging slordig: kafferkat en kefferkat door elkaar, een hoofdstuktitel is gewoon maar onvertaald gelaten (ringtailed cat), zinnen lopen soms niet. Onjuist is dat de leeuw alleen in *Zuid-Afrika* zou voorkomen. Een matig geheel dus.
(p. dl. f 2,90)
- „151 verbazingwekkende natuurkunde-proeven voor jong en oud” bracht *Leonard de Vries* bijeen in *Het nieuwe experimenteerboek*. Het is een zeer aardige verzameling proeven, die meestal met eenvoudige hulpmiddelen zijn uit te voeren. Sommige zijn gemakkelijk te doen, enkele vragen geduld en handigheid. Bij de meeste proeven wordt een natuurkundige verklaring gegeven in heldere en voor jeugdigen begrijpelijke taal. Aardige tekeningen verduidelijken de tekst.
(geb. f 7,90)
- 6204 *De opvoeding van Bengo* is een bundeling van verschillende tips over hondenverzorging, verschenen in *Het Parool*. Deze raadgevingen worden door *Tim en Marga Ruperti* op populaire en eenvoudige wijze gegeven. Het boekje is bovendien grappig geïllustreerd. Het is niet speciaal afgestemd op kinderen, maar er is niets tegen dat oudere jongens en meisjes er in naslaan hoe ze o.a. hún „Bengo” een poot kunnen leren geven. (f 1,50)
- 6205 *Bont en verrassend is Heinz Sponse's Speurtocht door 100.000 jaar* naar het antwoord op de vraag: hoe oud is de mens? Tal van archeologische merkwaardigheden krijgen een korte, boeiende verhandeling. Om slechts een greep te doen: de grotten van Altamira en Lascaux, Montespan met het oudste beeldhouwwerk, de ontdekking in Egypte van het koningsgraf van Toet-Ank-Amon, de Inca-steden, de opgravingen van Troje. Een verdienste nog van deze interessante 80e „Prisma-Junior” is de wijze waarop de auteur de mens in deze archeologische ontdekkingen als willer en durver naar voren heeft weten te brengen, alhoewel het religieus aspect bij dit alles wel een enigszins schamele behandeling krijgt. Een aanbevelenswaardig boekje, dat bijdraagt tot ieders algemene ontwikkeling.
(f 1,25)
- Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af*
- 6206 *Van kiek tot foto* is de veelzeggende titel waaronder *G. J. Koppenhagen* het 16e nummer in de „*Servire Luxe Pockets*” schreef. Na een uiteenzetting van wat hij verstaat onder de taal van de fotografie

als communicatiemiddel, geeft hij een analyse van 48 foto's van uiteenlopende aard en onderwerpen. Hij komt tot de conclusie, dat de compositie een creatieve factor moet zijn, die de voorstelling ondersteunt en in samenspel ermee de expressie bepaalt. Leerrijk, helder en verrijkend voor amateurs. (f 2,95)

Wij staan even stil bij:

5 MEI 1960 — NEDERLAND 15 JAAR BEVRIJD

Om de jongsten onder de schoolgaande kinderen het zo dringend nodige inzicht te geven in de betekenis van de 5 mei-viering, is het doel van het boekje *Waarom de tram stil stond...* door *W. G. van de Hulst Jr.* Twee zusjes van acht en tien jaar rijden met vader in de tram op een 4 mei-avond om acht uur. De tram stopt, iedereen staat op en is stil... Een dame laat haar tasje achter en komt het 's avonds bij vader halen. Dan vertelt ze hem en de beide kinderen over de oorlog en haar oorlogsbelevissen. Wie Hitler was, hoe de oorlog ontstond, de verzetsbeweging, de hongerwinter en hoe haar man hun twee dochtertjes wilde wegbrengen naar een boerderij in het oosten. Onderweg echter werden de meisjes door een Engels vliegtuig gedood. De twee kinderen uit de tram weten nu dat op 4 mei steeds deze doden herdacht worden en op 5 mei de bevrijding. Zij zullen deze laatste vieren met een feest met zaklopen. Een goed geschreven verhaaltje dat de idee van oorlog en herdenking daarvan zuiver weergeeft en ook aan jonge kinderen duidelijk uitlegt. Er is echter één bezwaar: nergens wordt een enkele gedachte aan God of godsdienst gewijd, terwijl het verhaal er toch om vraagt. Voor katholieke kinderen is een godsdienstige aanvulling zeker nodig. (f 1,20)

Hierop aansluitend vermelden wij de ontvangst van het „5 mei-feestcahier” met een kleurenomslag, dat werd verzorgd door Wim Bijmoer. Aan de binnenzijde van dit omslag werd het bevrijdingslied „5 mei” van Mies Bouhuys afgedrukt. De tekst van dit lied is ook afzonderlijk verkrijgbaar, voorzien van de muziek van Paul Chr. van Westering (melodie met piano- en blokfluitbegeleiding).

Ook voor de oudere jeugd vanaf 12 jaar werd een boekje over deze materie geschreven: *Volk in verdrukking en verzet 1940-1945*. Het werd samengesteld door *J. W. Rengelink* en *I. Mug* onder auspiciën van het Nationaal Comité Viering Bevrijdingsdag 5 mei 1960. Het is voorzien van tal van frappante foto's en laat na een voorwoord achtereenvolgens de revue passeren: 10-14 mei 1940, de bezetting, een dag in bezet Nederland, het verzet, de strijd buiten Nederland, de vrijheid nadert, herstel. Een goede manier om de bevrijding te herdenken, die niet alleen de jeugd maar ook volwassenen zal aanspreken. (f 0,75)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

In de *Meisjes omnibus* werden drie verhalen van *Mimi van den Heuvel* gebundeld, namelijk „Guus maakt plannen”, „Jops en Mineke” en „Anne-Rie Verhulst”. Het zijn alle drie verhalen van hetzelfde karakter, met als hoofdpersonen lacherige, robbedoes-achtige meisjes met gouden harten. Goede strekking, en een gezond familie-leven, maar op den duur toch wat al te veel gooi-en-smijt humor. Godsdienstige achtergrond. De liefdesproblemen van Anne-Rie's oudste zusje in het laatste verhaal passen niet in het kader van deze jongemeisjeslectuur. Alles bijeen wel een bruikbare omnibus. (geb. f 4,95)

- 6210 Opnieuw uitgegeven, maar nu als pocket, werd ook *Het huis met de gekroonde karnton*, door *Jelte Kuipers*. Het is een raamverhaal, waarin een oude kist met papieren uit de Gouden Eeuw, die na een brand gevonden wordt, het uitgangspunt vormt. Deze papieren vertellen van een jonge koopmanszoon, Bart, die in dienst van een geheimzinnige kunstschilder mee naar Zweden reist, daar het prinsesje Christina (de latere koningin) uit de handen van ontvoerders bevrijdt, en door haar in de adelstand wordt verheven. Op deze reis en tijdens zijn verblijf in Zweden beleeft hij verschillende avonturen, zoals schipbreuk en roverovervallen, en raakt hij verwickeld in de intriges van het Zweedse hof. Het is een boeiend verhaal geworden, waarbij toevalligheden een soms te grote rol spelen. Een rustig boek, dat jongens en meisjes graag zullen lezen. (f 1,50)
- 6211 Deel 7 van de „Juno Jeugdpoekets” brengt een herdruk van *Walter Scott's Ivanhoe*, in de bewerking van P. J. Schepers. De bekende heldhaftige figuren van Richard Leeuwenhart, Ivanhoe en Robin Hood, de diverse min of meer schurkerige Normandische ridders, en de beeldschone Rowena en Rebekka, plus de woekeraar Isaac worden hier weer eens ten tonele gevoerd. De taal van de bewerking is in oude stijl gehouden, maar nog zeer lezenswaard. (f 1,50)
- 6212 *De negerhut van oom Tom*, het wereldberoemde boek van *Harriet Beecher Stowe*, dat mede de stoot gaf tot de afschaffing der slavernij in Amerika, wordt

in deel 8 van de „Juno Jeugdpoekets” in een voor de jeugd aangepaste taal verteld. Bovendien is het boekje voorzien van een verhelderende inleiding en enige goede slotopmerkingen. Een boekje waarin een goed denkbeeld gegeven wordt van de negerslavernij en dat afschuw zal opwekken voor iedere vorm van rassendiscriminatie. Ook voor deze tijd een actueel boek, in diep-christelijke geest. (f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Een 11e druk tenslotte, verscheen van het bekende boek van *C. M. van Hille-Gaerthé: Het verstopte huuske*. Mia, verwende fabrikantsdochter, blasé, maar met een heimwee naar de zaken die werkelijk waarde hebben in het leven, erft een afgelegen landhuisje in de Achterhoek. Ze gaat daar wonen en ontdekt, dat niet vragen maar beschikbaar stellen, niet krijgen maar geven de sleutel is tot het geluk, en dit zeer concreet geformuleerd in het gebod van de naastenliefde. De strijd met zichzelf wint zij en de beloning is de liefde van de jonge theoloog Johan Diederik. Het boek is qua inhoud zeer goed en zeer positief. Het durft de dingen bij de naam te noemen en heeft een religieuze basis. De uitwerking is wel eens wat langdradig en te veel beschouwend, soms ook wat naïef is de tekening van de karakters. Een goede meisjesroman. (geb. f 5,50)

6213

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

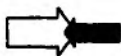
In dit nummer werden besproken :

(volnummer)

Afman, K. W.: Het geheim van de Bisonvallei (Kramers), 124 p. —	VIa, J	6167
(Arnoldus, H.): Het reuze sprookjesboek (Standaard-Bkh.), 158 p. —	VIIb-c	6189
Bachér, I.: Lasse Lar (De Tijdstroom), 79 p. —	V	6170
Barnard, H. J.: Slacht me niet, zei de kip (H. P. Leopold), 93 p. —	VIIb-c	6188
Baumann, H.: De verstoorde krokodil (Ned. Boekhuis), 64 p. —	VIIb-c	6148
Beecher Stowe, H.: De negerhut van oom Tom (J. H. Gottmer), 192 p. —	VIa	6212

ter Beek, A.: Ida uit Indonesië (Het Goede Boek), 154 p. — VIb, M	6152
Berna, P.: Om het goud van de maan (Van Holkema & W.), 163 p. — VIa, J	6168
Binder, O.: Ruimtevaart (De Bezige Bij), 48 p. — VIa, J	6201
Boone, P.: Tussen twaalf en twintig (Hollandia), 152 p. — IV-V, JM	6175
van den Brink, R.: De Yank (Zwijzen), 185 p. — VIa-b, J†	6159
Bruna, D.: Fien en Pien (A. W. Bruna), 26 p. — VIc	6139
Bruna, D.: Poesje Nel (A. W. Bruna), 26 p. — VIc	6140
Bruna, D.: Het vogeltje (A. W. Bruna), 26 p. — VIc	6141
Bruijn, C.: Geroofd van het eiland (G. F. Callenbach), 126 p. — VIa, (P)	6164
Bruijn, C.: Nederlandse sagen (Ploegsma), 132 p. — V	6195
Disney, W.: Geheimen der natuur (De Bezige Bij), 32 p. — VIa-b	6200
Disney, W.: De schone slaapster (De Bezige Bij), 32 p. — VIb-c	6146
Dixon, R.: De verdwenen Indianen (J. H. Gottmer), 152 p. — VIa, J	6166
van Egeraat, L., Dr.: De tovenaars met de beitel (Helmond), 94 p. — VIa	6162
Feenstra, F.: Het recht van de ander (Van Holkema & W.), 214 p. — IV-V, M, (P)	6177
Gebhard, A. C.: Kinderboeken als vitamines (Ploegsma), 128 p. — IV-V	6173
van der Geest, K.: SP. 2 meldt zich (G. F. Callenbach), 159 p. — V, J	6169
Grimme, A.: Maup komt thuis (G. F. Callenbach), 77 p. — VIb	6156
Hartong, C.: Mijn balletboek (J. H. Gottmer), 68 p. — VIb-c	6196
Hauff, W.: De karavaan (Reinalda), 208 p. — V	6194
van den Heuvel, M.: Meisjes omnibus (J. H. Gottmer), 344 p. — VIa-b, M	6209
van Hille-Gaerthé, C. M.: Het verstopte huiske (Nijgh & Van Ditmar), 161 p. — IV-V, M	6213
(Hulsebosch, T.): Winterboek (De Geïll. Pers), 285 p. — VIa-b	6191
van de Hulst, W. G.: Het gouden voorleesboek (Zomer & Keuning), 320 p. — VIc, (P)	6183
van de Hulst Jr., W. G.: Waarom de tram stil stond... (N. Samsom), 147 p. — VIb-c	6207
Jaspers, P.: Annemarieke. 2e Deel: De Vier Heemskinderen (Hollandia), 163 p. — IV-V	6176
Julca: Zo'n Tootje toch! (Het Goede Boek), 86 p. — VIb-c, M	6150
Kalmijn-Spienburg, J.: De avonturen van het aapje Joekie. 4e Deel (G. F. Callenbach), 32 p. — VIc	6142
Kelk, F.: Maak veel uit weinig (De Kern), 143 p. — VIb	6197
Kloek, D.: Die vreemde grote stad (Jan Haan), 51 p. — VIb-c, (P)	6149
van Koppenhagen, G. J.: Van kiek tot foto (Servire), 100 p. — IV-V	6206
Kuipers, J.: Het huis met de gekroonde karnton (De Arbeiderspers), 224 p. — VIa-b	6210
Laan, D.: Wolkewietje is ondeugend geweest (Van Holkema & W.), 159 p. — VIc	6145
Leiker-Kooymans, T.: Tot ziens, grootvader (H. P. Leopold), 143 p. — VIb, M	6151
Lennart, C.: Rinus Spoormus (A. A. M. Stols), 114 p. — VIb-c	6147
Lindsay, B.: Katten (De Bezige Bij), 48 p. — VIa-b	6202
Marten, H.: Jetty zet door (Helmond), 132 p. — VIa, M	6163
(Mens, J.): De vermakelijke historie van Reinaert de Vos (De Geïll. Pers), 169 p. — VIa°	6161
(Morriën, A.): Dromen met open ogen (De Kern), 126 p. — V	6171
Olof, Th.: De muziekwedstrijd (Daamen), 36 p. — VIb	6155
Perrault, Ch.: De schone slaapster (De Geïll. Pers), 58 p. — VIc	6144

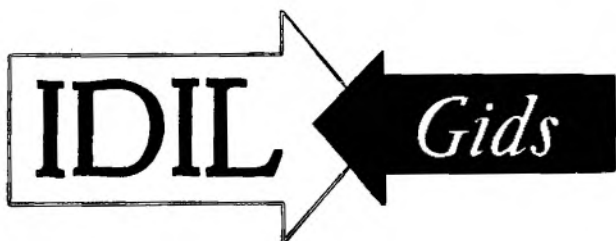
Philippe, R.: Sylvia en de Spanjaarden (J. M. Meulenhoff), 160 p. — IV-V	6180
Philippe, R.: Sylvia gaat trouwen (J. M. Meulenhoff), 160 p. — IV-V	6179
van de Punt, K.: Roversjacht in Drogenhoek (Het Goede Boek), 114 p. — VIIb, J	6158
Rengeling, J. W., en I. Mug: Volk in verdrukking en verzet 1940—1945 (Mubro), 68 p. — V	6208
Ross, R.: Avontuur schuilt overal (Lannoo), 176 p. — VIa, J	6192
Ross, R.: Leven is geen kinderspel (Lannoo), 160 p. — VIa, J	6193
Rupert, T. & M.: De opvoeding van Bengo (Het Parool), 127 p. — V	6204
Sanders, Ph. J.: Zeven jongens en een smokkelbende (Het Goede Boek), 125 p. — VIa	6165
Saris, L.: Kruisende wegen (West-Friësl.), 205 p. — IV-V, M	6178
Scott, W.: Ivanhoe (J. H. Gottmer), 192 p. — V, J	6211
van der Seis, N.: De nieuwe (Het Goede Boek), 92 p. — VIIb, J	6157
Smulders, L.: Dicht bij het kribbetje (Desclée), 56 p. — VIc	6182
Sponsel, H.: Speurtocht door 100.000 jaar (Het Spectrum), 192 p. — V	6205
Sterkens, L., S.J.: Poësis (Heideland), 152 p. — IV-V, J†	6174
Streef, N.: Ontmoeting met het verleden (J. H. Kok), 208 p. — IV-V, M, (P)	6181
(Swanenburg-Koster, A. A., en G. Snelle): Van suikergoed en marsepein en nog veel meer... (P. Noordhoff), 144 p. — VIIb-c	6187
Thomas, M. Z.: Broertjes zijn onbetaalbaar (V. A. Kramers), 175 p. — VIIb	6153
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en het gouden beeld (Standaard-Bkh.), 133 p. — VIa-b, J	6160
de Vries, L.: Het nieuwe experimenteerboek (De Bezige Bij), 119 p. — V	6203
Weir, R.: Koningstraat no. 10 (C. P. J. van der Peet), 159 p. — VIIb	6154
Werner, E. J.: Het gouden reuze-boek van de aardrijkskunde (De Bezige Bij), 96 p. — VIa-b	6199
Willems, H.: Zonnetje Els (Zwijsen), 102 p. — V, M†	6172
de Wolf, H.: Het klokje van zeven uur. Kaskoekilewan en de Schaterappel van Pimmelboe (De Boekerij), 94 p. — VIc	6184
de Wolff, H.: Het klokje van zeven uur. Krokeledokus gaat vliegen (De Boekerij), 94 p. — VIc	6185
de Wolff, H.: Het klokje van zeven uur. De vuurpijl van Prins Verbeelding (De Boekerij), 94 p. — VIc	6186
Worm, P.: De drie gekroonde paardjes (Van Holkema & W.), 42 p. — VIc	6143
XX: Het licht schijnt overal. 9e Deel (Ploegsma), 52 p. — VIIb	6190
XX: Zoek het eens op (Standaard-Bkh.), 165 p. — VIa-b	6198

MEI 1960

JAARGANG XI

NUMMER 10

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Recensies 6214-6279

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	163
<i>Wij staan even stil bij:</i>	
<i>De Dikkie Kwik-serie . . .</i>	175
<i>Een charmant</i>	
<i>communie-geschenkje . . .</i>	176
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>D. A. Cramer-Schaap . . .</i>	176
<i>Bibliografisch register</i>	178

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIA = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voor-behouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

6214 Drie kleurrijke delen van de „Rinkelbelreeks” luiden deze kroniek in. *Robert Marsia* en *Gijs Haag* vertellen allereerst over *Een konijntje op het dak*. Als Jan de herder met zijn schapen naar de zomerwei trekt, besluiten zijn dierenvriendjes een nieuw huis voor hem te bouwen. Eekhoorn, konijn, egel, specht helpen onder andere mee. Als het huis klaar is, worden ze allemaal op een groots diner gefuifd. De tekst is hier en daar wat moeilijk. Toch als geheel geen onaardig boekje.

6215 Aan de kleine *Tiny* wijdde *Gijs Haag* opnieuw twee deeltjes. Bij *Tiny in de bergen* is er nauwelijks sprake van een verhaal. Eerder zijn het losse teksten bij de kleurenplaten van *Marcel Marlier*. Een van de tekeningen — op pag. 18 — staat zelfs geheel buiten het verhaal. Het boek leent zich echter voor gesprekjes met de kleinen naar aanleiding van de tekeningen. Overigens zal de ski-sport in dit deel wel wat extra uitleg behoeven bij het kleine volkje.

6216 Een middelmatig, onwaarschijnlijk verhaaltje is *Tiny speelt toneel*. Op een regenachtige middag vinden *Tiny* en haar

vriendjes en vriendinnetjes op zolder een kist. De kist is afgesloten, maar na wat zoeken vinden zij de sleutel en wordt de inhoud bekeken. Prachtige oude japonnen en sieraden — van grootmoeder — bevat de kist. Er volgt een grote verkleedpartij. Moeder komt aan dit alles niet te pas. Terwijl de platen voor de kinderen sprekend en kleurig zijn, blijven ze in het conventionele steken. (p. dl. geb. f 2,30).

Pim en Pom nieuwe verhalen is de titel van het derde boekje van *Mies Bouhuys* over de ondeugende poesen, die hier weer allerlei grappige, ondeugende en soms gevaarlijke avonturen beleven. Deze worden verteld in verhaaltjes, versjes en samenspraakjes, welke laatste als toneelstukje door de kinderen kunnen worden uitgevoerd. De geestige illustraties van *Fiep Westendorp* passen uitstekend bij de tekst. ((f 2,50).

6218 De zesjarige *Tijntje Tinkel* zit in de eerste klas. Hij houdt dolveel van klapkauwgom-met-een-plaatje. En om dat plaatje draait het verhaal: want het kabouterdje erop begint ineens te leven en het kleine kauwgombelletje wordt een machtig grote bel, waarin *Tijntje* een reisje door de lucht maakt. Het ver-

haaltje lijkt door zijn inhoud en de korte zinnnetjes in het begin bedoeld voor pasbeginnende lezertjes en wordt ook als zodanig aangekondigd. Maar er zijn nogal wat vreemde woorden ingeslopen. Een beetje van bovenaf geschreven, maar verder wel geschikt, dit boekje van *Niek van Bavel*. (geb. f 1,70).

6219 **Gezellige, leuke en goed getypeerde kleuterbelevissen van het jongetje Jip en zijn buurmeisje Janneke vormen de inhoud van *Pas op, Jip en Janneke*, door *Annie M. G. Schmidt*. Het zijn alledaagse gebeurtenisjes, die de twee kleintjes doormaken, kinderlijk van stijl in korte zinnnetjes en hele korte hoofdstukjes verteld. De woorden zijn door strepen in lettergrepen verdeeld. Men dient er erg in te hebben dat deze leesmethode niet op alle scholen wordt gevolgd. Overigens aanbevolen. Grappige illustraties van Fiep Westendorp. (geb. f 3,50).**

6220 ***Maaïke Khylash* schreef *Marleentje en het grote wonder*. Marleentje is een klein meisje dat beschuldigd wordt van het wegnemen van een puntenslijper. Haar poes krijgt jongen, en via de kip en het ei legt moeder haar uit dat een poes en andere zoogdieren eieren zonder schaal maar met een vliesje in hun buikje uitbroeden en dus kant en klaar jongen krijgen. Dit alles met vele malen: „O. L. Heer is zo goed en heeft het zo mooi gemaakt”. De puntenslijper wordt gevonden en Marleentje krijgt een zusje. Een boekje in protestants milieu, dat niet veel gezelligs heeft. (geb. f 0,90).**

6221 **Als vervolg op „Toen dreef het bootje weg...” schreef *M. Heijenck*: *Hermientje en haar grote vriendin*. In dit deeltje ontdekt Hermientje met haar vriendin, een alleenstaande juffrouw, de natuur: het bos met dieren en planten. Gevaar en kleine angsten spelen nog steeds een rol en er steekt nogal wat sentimentaliteit o.a. in Hermientjes vriendschap met deze tante Gerda. Al met al is de schrijfster hier beter op dreef dan in het voorgaande deel. (geb. f 0,90).**

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

***Een moeder voor Anneke* heet het boekje van *Johan van Dorsten*. Het begint met de droefheid van Anneke, die haar moeder heeft verloren. Ze wil weglopen naar de hemel om haar moeder te zoeken, maar wordt weer veilig thuisgebracht. Haar vader belooft voor een nieuwe moeder te zullen zorgen, die dan ook verschijnt in de gestalte van de onderwijzeres van de school. Dit in uitgesproken protestantse geest geschreven boekje is wat de taal en de toon betreft vrij matig. (geb. f 1,10).**

6223 **In *Joepie de onderwaterkabouter* vertelt *Sonja Vermeer* hoe de onderwaterkabouters, die elk hun eigen duikbootje hebben, het meer niet over durven steken omdat ze lastig worden gevallen door een gevaarlijke inktvis. Ze besluiten gezamenlijk de vis te vangen. Alles loopt heel anders af dan ze gedacht hadden. Het verhaaltje is waarschijnlijk hier en daar wat te ingewikkeld voor de leeftijd, waarvoor het bedoeld is. De stijl is niet onberispelijk. Wel aardig.**

(geb. f 1,40).
6224 **De fantasie viert hoogtij in *Erik en Karlsson van het dak*, door *Astrid Lindgren*. Een fantasierijk, eenzaam, zeven-**

Karlsson van het dak

- jarig jongetje krijgt een vrolijke speelkameraad in het zelfverzekerde kleine dikke mannetje Karlsson, dat met een propeller op zijn rug kan vliegen en boven op het dak woont. Op zijn verjaardag gaat zijn vurigste wens „een echt hondje te hebben” in vervulling en neemt dit nieuwe vriendje Karlssons plaats in. Psychologisch goed getroffen verhaal vol fijne humor. Weliswaar wat onpedagogisch, is Karlsson toch een kostelijke schepping. Omdat het dikke mannetje in alles zo overdreven is, zal ieder kind heel goed aanvoelen hoe het niet moet of hoort. De houding van de ouders tegenover het speelkameraadje-fantasievriendje is wat vreemd, het einde abrupt. Een goed geschreven verhaal in kinderlijke stijl, dat met grappige tekeningen van Ilon Wikland werd geïllustreerd. (geb. f 3,50).
- Liesje en Peter mogen op een vrije middag naar oom en tante. De reis verloopt met enkele hindernissen maar het grootste avontuur komt pas, als de kinderen op **6225** *Het eiland in het meer* belanden en hun roeiboort wegdrijft. Dit verhaaltje van *Guus Hermesen* is sober en simpel van intrige. Een niemendalletje dat „tussendoor” even ontspanning kan bieden. (geb. f 1,40).
- Wij vragen ons af of het verhaal van een arme jongen die een rijk vriendje heeft, het hedendaagse kind nog aanspreekt. **6226** *Dop*, het arme jongetje, woont met zijn moeder en broertje — vader is overleden — in een „vies-vuil” steegje, het rijke vriendje in een mooie villa. Dop steelt een wagon van de elektrische trein van Kees, omdat hij zelf geen speelgoed heeft. Enfin, alles komt goed in dit ouderwets-aandoende boekje van *G. van der Stoep* uit de „Lentehof-serie”. Niet geweldig, maar toch wel leesbaar. (geb. f 1,90)
- 6227** *Het geheim van het oude kasteel* wordt opgelost in een „speurdertje” dat *J. Linders* voor zijn rekening nam. Johan en Peter lopen rond te speuren door een oud, vervallen kasteel en ontdekken in de torenkamer een bed. De volgende dag zien ze de bewoner. Door hun opmer-
- kingsgave slagen ze er later in deze persoon, die een ontvluchte dief blijkt te zijn, in handen van de politie te spelen. Een eenvoudig, maar spannend jongensverhaal dat een uurtje geschikt amusement kan bieden. (geb. f 1,40).
- De „Lassie-reeks”, geïnspireerd op de Amerikaanse films voor de Vlaamse televisie, vindt zijn voortzetting in een drietal nieuwe delen, de nummers 4 t/m 6. *Henri Arnoldus* voert hierin de collie Lassie, zijn vriendje Jeff en de overige bekenden opnieuw ten tonele in een paar spannende avonturen, getiteld *Lassie laat niet los!*, *Lassie ruikt onraad* en *Lassie grijpt in*. Het zijn echte actiefverhalen, goed van taal en stijl, maar helaas weinig fraai geïllustreerd. Goed bruikbaar voor die lezertjes die niet verder komen dan strips, om hun de overgang naar een „echt” boek gemakkelijker te maken. Geschikt, al is de vormende waarde niet groot. (p. dl. geb. f 2,50).
- Over de vriendjes *Edgar* en *Eric*, waarvan de een in een Cisterciëncerklooster, de ander in een Benedictijnenklooster wordt opgevoed, schreef *M. Lanckneus* twee deeltjes, waarvan het eerste als ondertitel heeft *De ontdekking van Edgar*, het tweede *Wat Eric ontdekte*. Nadat in deel 1 de onderaardse gang ontdekt is, die de twee kloosters met elkaar verbindt, doet in deel 2 deze gang dienst als schuilplaats voor beide kloostergemeenschappen, als de Duitse bezetters tot massale arrestatie willen overgaan. We kunnen niet bijster gelukkig zijn met deze boekjes. De stijl is vrij theatraal en nogal eens gecompliceerd; de gebeurtenissen in beide kloosters nauwelijks geloofwaardig. Het religieus element is overtrokken. De kinderen voor wie dit boekje bestemd is, zullen er licht door verward raken, temeer wegens enkele griezelige details. (p. dl. f 1,25).
- Stuurmanszoon Anne, een halve wees, die vanuit Friesland bij zijn grootouders in Zuid-Holland gaat wonen, in *Het witte huis aan de wetering*, is de hoofdperson van een jongensboek van *D. J. Douwes*, dat het gangbare patroon van dit soort verhalen volgt: kwajongens-

6228
t/m
6230

6231
6232

6233

streken (niet te erg), met berouw om wat verkeerd was, het ophelderen van een misdaad, een schoolreisje, een lach, een traan en de Here, die goed voor ons is. Een moraliserend boekje dus, al wordt het niet al te zeer overdreven. Het verhaal speelt zich af in een protestants milieu, maar ook de roomse kerk wordt er irenisch in vernoemd. Kan gerust gelezen worden. (geb. f 1,75).

6234 *Nel van der Seis* vertelt het vrij onwaarschijnlijke verhaal van *Tiby de zigeunerjongen*, die later blijkt geen zigeuner te zijn. Zijn moeder was indertijd getrouwd beneden haar stand, wat een breuk met haar ouders tengevolge had. Zodra zoonlief hierachter komt, maakt hij de zaak met een handomdraai in orde. Zeer eenvoudig verhaaltje, verteld in korte zinnen. (geb. f 2,45).

6235 *Het vrolijk vijftal* van *Adr. Luyten* bestaat uit vijf kwieke jongens die het hoofdkwartier van hun club in een schuurtje op de hei gevestigd hebben. Zij hopen al gravende een schat te zullen ontdekken en vinden inderdaad waardevolle oudheden. Maar veel belangrijker is hun toevallig contact met een ontsnapte misdadiger, die mede door hun toedoen gepakt wordt. Dat dappere Pim hiervoor door de koningin wordt onderscheiden, is wel wat onwaarschijnlijk, maar overigens is dit een fris en spannend jongensboek. Speciaal de dialogen zijn reëel en spits. (geb. f 1,75).

6236 *Toen de zon danste* is de titel van een verhaal door *Anne Belle* en *Hjalmer J. Loken*, dat zich afspeelt in het Noorse bergland rond de eeuwwisseling. Al leven de Jorgensens heel tevreden in een dal tussen de bergen, toch is het grote verlangen van Peder een zomer te mogen doorbrengen als koeiejongen op een „saeter”, een kleine boerderij op de berg. Zijn grootmoeder noemt hem „gelukkige Peder” als hij op midzommervorgen de opkomende zon heeft zien dansen. Maar Peder verwacht het echte geluk pas in de bergen, en daarom wordt hij hevig jaloers op zijn vriend Eric, die wel naar boven mag, omdat zijn vader een eigen saeter heeft. Door deze jaloers-

heid komt er ruzie tussen de beide jongens totdat Peder de volgende zomer zijn fout ontdekt. En met de herwonnen vriendschap blijkt ook voor Peder „het geluk” te zijn aangebroken, want Eric's vader biedt hem een plaats aan op zijn saeter. De sfeer van het oude Noorwegen met zijn vele bijgeloof wordt aardig geschetst. Zeer positief ontwikkelt zich de vriendschap tussen Peder en zijn vriendje, niet gemakkelijk, maar menselijk. De verteltrant is weinig kinderlijk; dit kan te wijten zijn aan de matige vertaling met zijn moeilijke woordkeus. Geen uitbinker, maar wel een bruikbaar verhaal. (geb. f 2,90).

Boeken met schurken, die door toedoen van kinderen in de armen van het gerecht belanden, blijven het nog steeds goed doen. Ook *S. de Valk-Van Eysden* brengt dit onderwerp te berde, en wel in *Het geheim van de heidekuil*. De tweeling Jip en Jan ontdekt op een tocht door het bos de daders van de juwelendiefstal die juist in de stad gepleegd is. Samen met hun zusje Paula gaan ze dit geval — heel onverstandig — zelf uitzoeken. Ze worden gevangen genomen, ontvluchten en brengen de juwelen bij de politie, die de dieven arresteert. Een eenvoudige maar spannende geschiedenis, waarin nogal onverstandig veel gewaagd wordt. Geschikt. (geb. f 2,25).

De zwakke Liesbeth moet voor haar gezondheid naar buiten en daarom gaan zij en haar tweelingbroer Rob voor een heel jaar naar Texel om daar bij een oom en tante te logeren. De ondernemende Rob zorgt voor de nodige spanning en afwisseling, totdat Liesbeth, voortdurend door heimwee gekweld, weer naar huis moet en Rob dan toch ook maar mee teruggaat: *Samen uit, samen thuis*. Een aardig boekje, geschreven door *Marianne Jagtmans*. (geb. f 1,40).

In de „AP-Jeugdserie” verscheen een hartverwarmend boek van *Tina Leiker-Kooijmans*, getiteld *Kinderen van het schoolhuis*. Wanneer je uit zo'n heerlijk gezin komt als Elsie Hagen, dan is het leven één groot feest. Ook voor haar moederloze vriendje Koen is er altijd nog

een plaatsje open. Vader en moeder Hagen, die met hun spruiten naast de school wonen, waar vader hoofd is, weten aan alles wat ze met de kinderen ondernemen, en dat is heel wat, een feestelijk tintje te geven. De nieuwe juf past precies in deze sfeer met haar lappen poppen en haar reuzeplan voor een door de hele school op te voeren openluchtspel. Dat spel vormt het feestelijk einde van dit gezellige boek, waarin Koen tevens een nieuwe moeder vindt in de persoon van juf. Een intens gezellig boek over een heel gewoon, maar mooi en fijn gezin, waar voor iedereen tijd, aandacht en plaats is. Jammer dat dit alles slechts op een humanistische basis rust. (geb. f 3,90).

6240 John en Maggie, *De kinderen van de oliekring* uit Noord-Amerika, die het op stoffelijk gebied aan niets ontbreekt, reageren al zeer radicaal op hun geestelijke nood: gemis aan oprechte belangstelling. Op vakantie in Afrika, lopen ze weg en maken een avontuurlijke tocht door het oerwoud. De eigenlijk wel wat gruwelijke avonturen die *Jules* hier beschrijft, zijn kennelijk verzinsels.

(geb. f 2,10).

6241 *P. de Zeeuw J. Gzn.* vertelt in *De sprong in de sneeuw* een episode uit de hongervinter 1944—1945. De vader van Jaap Verbeek neemt in 1944 deel aan de spoorwegstaking. Op terugweg van een fourage-tocht wordt hij door de Duitsers gearresteerd en op transport gesteld. Maar hij ziet kans uit de trein te springen en keert op Kerstdag in zijn gezin terug. Het verhaal is doordrenkt van moedig vertrouwen op de Here: een diepzinnige gedachte, die er overigens wel wat zwaar op gelegd is. Intussen geeft de lectuur enig inzicht in de leefwijze tijdens de hongervinter.

(geb. f 1,10).

6242 Dat *Het spooklicht op de hoge rots* van *Carolina* wordt aangekondigd voor meisjes en jongens van 10—12 jaar, komt ons onbegrijpelijk voor. Voor hen is het verhaal beslist te luguber. James Mac Dunar, woonachtig op het grillige, voor de scheepvaart zeer gevaarlijke eilandje

Onze muziekgaven worden gebruikt op vele scholen in Nederland

Blekktoon en Vellekoop:

WIJ ZIJN MUZIKANTEN

I, II, III en IV

resp. f 1.50, f 1.50, f 1.50 en f 2.95
Deze boekjes bevatten meer dan 300 liedjes, canons en meerstemmige nederlandse en vlaamse liedjes met aanwijzingen voor blokfluit en event. andere instrumenten.

Saar Bottema:

25 STUKJES VOOR

VIOL EN PIANO f 2.50

12 STUKJES VOOR

VIOL EN PIANO f 2.25

Hulpmiddel bij het moderne vioolonderwijs maar ook om thuis reeds bij het allereerste begin samen met de piano te musiceren.

(met losse vioolbijlage).

Geert Jansen en Annie Langelaar:

KLANK IN KLEUR

werkboekje met ruitjes f 0.35

leidraad f 1.25

mapjes met kleurkaarten en uitgestante noten door Geert Jansen om thuis met muziek te „spelen“.

D. van Sijn & Zonen

ROTTERDAM

Verkrijgbaar in

Boek- en Muziekhandel

(Adv.)

Mull, is een eenzelvig, geestelijk gestoord man geworden nadat hij zijn vrouw door moordenaarshanden verloren heeft. Hij wil wraak nemen op „de” mensen. Het willoze werktuig daarvoor is zijn dochtertje Liesbeth met hun koe. Deze moet met haar in stormnachten met een lan- taarn tussen de horens langs de rotsen lopen om schepen te doen vergaan! Bovendien vindt het verhaal zijn oplossing in een liefdesaffaire van Liesbeth met één van de slachtoffers van zo'n verongelukt schip. Dit maakt het beslist niet aanvaardbaarder voor 11-jarigen. Zelfs voor 15-jarigen is deze dubbele thematiek nog niet eens altijd verteerbaar. Het weinig aanvaardbare defaitisme van de buitenwereld tegenover de misdadige praktijken van de oude man steunt kinderen bovendien niet in een scherp oordeel over goed en kwaad. Ongeschikt.

(geb. f 2,10).

6243

Een niet zo geslaagd sprookjesverhaal vinden wij *Het geheimzinnige land van Sint Nicolaas*, door C. Ligtenberg. Een jonge man van 20 jaar heeft in zijn jeugd altijd verlangd met Zwarte Piet mee te gaan naar Spanje. Een oud boek bevat het geheim om er te komen. Met zijn auto bereikt hij het sprookjesland, waar elfen, kabouters, moriaantjes een paradijselijk leven leiden. Een gehoorapparaat wordt bij de grens verstrekt om de taal der dieren te kunnen verstaan! Een moeilijk te plaatsen boek. De taal is weinig kinderlijk, de verhaaltrant niet in overeenstemming met de sprookjesfeer en het verhaal zelf weinig overtuigend. Sint Nicolaas in de sprookjesfeer te trekken, is op zich al niet gelukkig. (geb. f 3,90).

6244

C. Ligtenberg is tevens de auteur van *Simpelhagen en de wildernis*, een boek dat wij al evenmin kunnen waarderen. Lang geleden lag in Limburg het dorpje Simpelhagen verscholen in de wildernis. Een nieuwe onderwijzer tracht de dorpe- lingen over te halen verder gebied te ontginnen, maar hij stuit allerwegen op een bijgelovige vrees voor spoken en hek- sen, die in de omringende wouden zou- den schuilen. Dank zij het moedige pio-

nierswerk van de schoolmeester wordt tenslotte toch het bijgeloof overwonnen. Uitwerking en stijl stammen uit de vo- rige eeuw. De punctuatie laat zeer te wens en het verhaal vermelt van de spelfouten. Zulke slecht verzorgde lec- tuur kan beter uit de kinderhanden weg blijven, ook al staat er geen onvertogen woord in. (geb. f 2,90).

Henry C. James maakte de tekst en Lex van der Pol de kleurenfoto's van het tweede deel van de serie „Dit is ons land”, dat een indruk wil geven van het leven van *Onze schipperskinderen* aan boord van de rijnschepen, die op onze grote internationale rivieren varen. Een groot deel van de foto's is wel aardig, maar enkele ervan zijn zeer slecht af- gedrukt, wat de waarde van deze uit- gave sterk vermindert. De tekst is boven- dien al te summier om werkelijk in- structief te kunnen zijn. De schrijver heeft pogingen gedaan om de tekst enig- zins met de foto's in overeenstemming te brengen, maar is daarin slechts ten dele geslaagd. Jammer dat dit op zich aardige idee niet beter is uitgewerkt.

(geb. f 4,90)

Griete-meu is een vreemd oud vrouwtje dat door de hele dorpsgemeenschap wordt gemeden. Alleen de koster met zijn vrouw en hun dochtertje Anneke zijn goed en vriendelijk voor het oude mensje. Griete-meu moet eerst hard ziek worden vóór de mensen leren begrijpen dat zij vreemd en eenzelvig is geworden door verdriet. Dit verhaal van *Joke Hoytink* is in protestantse geest geschreven en is zeer moraliserend. Het gegeven is trou- wens weinig origineel. Ondanks de mens- lievende en christelijke geest, doet het toch wat onecht en zoetelijk aan.

(geb. f 1,30)

Rinske wordt beter is de titel van een vriendinnetjesverhaal van *Ans ter Beek*. Van de drie klasgenootjes uit één straat wordt er een, Rinske, ernstig longziek. Het verblijf thuis en later in een sana- torium vormt de hoofdinhoud van dit goed geschreven en aan de kindermenta- liteit aangepaste boek. Jammer dat moe- der tegen Rinske, die veel te verwerken

6245

6246

6247

Een keurselectie jeugdboeken

Een schat van lectuur in **OKKI en TAPTOE**

Katholieke jeugdtijdschriften voor 6-15 jaar

Vraagst inlichtingen en catalogus bij de boekhandel en bij

N. V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD / HAARLEM

(Adv.)

heeft, niet meer weet te zeggen dan: „Kindje, achter de wolken schijnt de zon.” Nooit een woord over O. L. Heer, in welke vorm dan ook. Al zouden wij het boek niet direct ongeschikt willen noemen, enige voorzichtigheid is bij dit soort uitgaven zeker gewettigd.

(geb. f 1,40)

6248 Hetzelfde kan men zeggen van *Greetje* door *Julca*. Greetje heeft haar ouders, naar men denkt, bij een vliegcramp verloren en komt in een verbitterde stemming bij een oom en tante, die in een badplaats wonen. Thuis en op school is ze ongenietbaar. Gelukkig krijgt ze in de schelpenvisser een wijze vriend, die haar leert zich beter aan te passen. Het gaat een tijdje goed tot ze door de klas van diefstal verdacht wordt. Nu beginnen de „dramatische” gebeurtenissen zich snel op te volgen. In een van haar driftbuien, waarin ze altijd als een kleine hysteric op treedt, treft Greetje een vriendinnetje met een steen en bezorgt haar een hersenschudding. Kort daarna redt ditzelfde meisje haar van de verdrinking dood uit zee, waarin Greetje ondanks het noodweer toch is gaan zwemen. Dan komen de doedgewaande ouders opdagen en volgt spoedig het gelukkige slot. De karaktertekening van het hoofdpersoonnetje, dat nog maar een vijfdeklassertje is, met haar felle haatdragendheid en verbittering om haar lot, is al even gechargeerd als veel van de tragiek. Geen enkele godsdienstige gedachte brengt in deze duisternis wat vrede of

troost. We kunnen dit boek niet aanbevelen. (geb. f 2,10).

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Speciaal voor kinderen die van paarden en paardrijden houden, schreef de bekende amazone *Pat Smythe: Jacqueline krijgt een lesje*. Jacqueline, een zeer verwend, eigengereid en eigenlijk ongelukkig meisje, komt op Miserden logeren, waar de schrijfster paarden fokt en voorbereidt op draverijen en springconcoursen. Een neefje en nichtje, een tweeling van een jaar of twaalf, die de bijnaam van „De Kraaien” hebben, en die de weekends en vakanties bij haar doorbrengen, helpen Pat, met toestemming van Jacqueline's vader, om te pogen het meisje een beetje gelukkiger en prettiger in de omgang te maken. Het is een echt paardenboek, en Jacqueline krijgt al haar lesjes dan ook door en met paarden. Ze valt van een duur springpaard, bederft een vossenjacht, maar ook haar „beking” komt per paard als ze in het donker hulp moet gaan halen. Alles is een beetje gechargeerd en de beking gaat wel wat gemakkelijk, maar daarnaast komen de Kraaien af en toe ook weer geestig uit de hoek. Voor de liefhebsters.

(geb. f 4,50).

Lou en Molly, *De tweeling van de „Lusthof”* laten zich niet gemakkelijk ergens door afschrikken. Ze halen allerlei katekwaad uit en raken in verschillende

6249

6250

avonturen verzeild. Dit verhaal van *Thea van Grotenbergh* doet wat ouderwets en overdreven aan. De zogenaamde vlotte stijl verhoogt de waarschijnlijkheid zeker niet. De inhoud heeft overigens weinig te betekenen. Enige oppervlakkige liefdesverhoudingen o.a. van neef Jan met een van de nichtjes maken er het geheel niet acceptabeler op. (geb. f 2,45).

6251 *Anneke Bloemen* lanceert de nieuwe „Polly Parker-reeks”, waarvan het eerste deel de naam van de heldin, *Polly Parker*, draagt. Polly voelt zich vaak alleen en eenzaam, omdat haar moeder gestorven is en haar vader dikwijls weg is voor zakenreizen. Als hij voor een lange tijd naar Curaçao moet, gaat Polly bij twee oude tantes logeren, de ene lief en schuchter, de ander natuurlijk vreselijk streng en ouderwets. Daar heeft ze veel moeilijkheden en teleurstellingen, maar er zijn toch ook prettige dingen. Het geheel is niet erg origineel. De karakters van de tantes zijn zwart-wit getekend, Polly zelf is door de omstandigheden uit het lood geslagen en maakt soms gekke bokkesprongen. Tamelijk vreemd doet de geschiedenis met de jonge, zogenaamd gescheiden, buurvrouw aan, waarvan later gezegd wordt dat haar man vaart en jären weg is. Toelaatbaar.

6252 Ook in deel 2, *Polly draagt een zonnehoed*, wordt dit geheim niet opgelost. Met de familie van haar vriendinnen brengt Polly een vakantie door aan zee, waarbij haar zonnehoed aanleiding geeft tot allerlei ondeugende streken. Tenslotte komt vader onverwachts terug. Meisjes van een jaar of twaalf zullen genieten van de gezellige sfeer in de grote gezinnen. Het verhaal betreft weliswaar oude paden, maar kan verder, al valt er ook op de stijl wel iets aan te merken, wel gelezen worden. (p. dl. geb. f 3,90)

6253 Het bekende verhaal van *Prins Percival en de Heilige Graal* wordt in de tekst van *Frans Mes* vrij nauwkeurig gevolgd en stijlvol weergegeven. De intrige is gecondenseerd, maar sfeer en strekking zijn bewaard gebleven. Een goede uitgave voor de jeugd die in deze bewerking waarschijnlijk ook de symboliek zal kun-

nen doorzien. Goed geïllustreerd door Carel Bruens. (f 0,90).

Juanito en zijn wolfshonden is de titel van een boek van *Gaston M. van der Gucht*. Juanito, een Spaanse weesjongen, deelt de armoede van de dorpingen, waartussen hij leeft. Door met zijn ezeltje in de naburige stadjes boodschappen te doen, verdient hij de kost voor zichzelf en zijn grootmoeder. Maar zijn grote dag breekt aan, als hij in een circus knappe staaltjes van dressuur vertoont met door hem getemde wolfshonden. Het verhaal is simpel van intrige, hier en daar zelfs naïef. De taal is ietwat statig, met Vlaamse inslag. De sfeer van het arme Spaanse dorpje is goed getroffen. Geschikt. (geb. f 2,—).

In de „Kwikstaart-reeks” verscheen een boeiend verhaal van *Harry Kullman*, getiteld *Paardejongen op de wisselpost*. Hugo is met z'n dertien jaar paardejongen op een blokhut middenin de Amerikaanse prairie, waar de ruiters van de pony-express van paard verwisselen. Hij droomt van heldendaden en

een mooi leven op een kantoor. De --
legende tot heldendaden krijgt hij,
maar hij ontdekt dat hij bang is en nog
niet zoveel kan als in zijn dromen. Vlak
voor de post wordt er een aanval op de
diligence gedaan, nadien vallen twee
schurken en een Indiaan de post aan.
Dank zij het moedig optreden van de

ruwe, maar goedhartige baas Lyman, de leider van de wisselpost, loopt alles goed af. Lyman stelt Hugo in de gelegenheid een mooie kantoorbaan aan te nemen. Diens moedig optreden tegen de schurken heeft op Hugo echter zoveel indruk gemaakt dat hij besluit op zijn post te blijven. Een goed, karaktervormend boek met een spannende intrige. Jammer dat er maar één illustratie af kon.

(f 3,—; geb. f 3,95).

6256 Oom Jim geeft zijn neefjes Tommy en Jimmy, uit wat hij *De kist van de oude piraat* noemt een boek van Walter Scott. Hierin ontdekken de jongens met hun vader een zeeroverskaart met de aanduiding van een verborgen schat. Op grappige wijze vertelt *Niek van der Zee* hoe het hele drogistengezin er met de auto op uittrekt om de schat te zoeken. Ze vinden zakken vol blinkende schijven, gaan ermee naar een bank, waarna de verrassende ontknopning volgt. Dit in Amerika spelende boek lijkt wel uit het Amerikaans vertaald. Het is in elk geval een kluchtig verhaal vol plezierige voorvallen. (geb. f 2,45).

6257 *G. H. Peeters* is de auteur van twee detective-verhalen, waarvan het eerste, *Evert loopt in de val*, in België speelt, met name op een kasteelachtig buiten in de Ardennen. De niet-deugende zoon van de eigenaar ziet zijn vaderlijk erfdeel naar zijn oppassende neef gaan, en is het daar uiteraard niet mee eens. Na een mislukte poging tot moord ontvoert hij de zoon van zijn neef en probeert zo de neef te chanteren. Natuurlijk loopt alles goed af: de vriend van deze jongen ontraadselt het geheimschrift en ontdekt de geheime gang. Gezond en spannend speurdersboek zonder hogere pretentie. 6258 Het tweede boek draagt als titel *De ulam van Men-kau-ra*. De twee vrienden Evert en Jan winnen een reis naar Egypte. Onder de hoede van een oom-archeoloog reizen ze door het land en slaan hun tent op bij de vlakke van Gizeh, waar de professor en zijn staf opgravingen doen. Ze raken verwickeld in een duistere affaire, waarbij een medewerker die gevaarlijk geestesziek is, de

hoofdrol speelt. Op het laatste nippertje keert zich echter alles ten goede. Het verhaal is geschreven in een wat stroeve stijl, de milieutekening is niet slecht. Een zeer spannend boek. Het optreden van de krankzinnige heeft voor ongewenst-tigen zijn bezwaren. (p. dl. geb. f 4,50). In deel 4 van de „Zeemeuwen-reeks” gaat *Jaap Croese op jacht naar een fortuin*. Een excentrieke tante heeft hem namelijk een belangrijke som geld nagelaten, die zij echter ergens in haar inboedel verborgen heeft. Vóór Jaap in het bezit komt van zijn erfdeel, verschijnen er kapers op de kust. Nu wordt door de politie de jacht geopend op de dievenbende. Jaap steekt ook een handje toe en alles komt terecht. Er zit wel enige spanning in dit verhaal van *Th. Tj. Veringa*, maar het geheel is nogal onsamenhangend en onwaarschijnlijk. Matig (f 1,20). De „Kick Wilstra-serie” van *Henk Springer* werd uitgebreid met de nummers 16, 17 en 18. De nieuwste heldendaden van het voetbalfenomeen Kick Wilstra worden hier zoals altijd in stripvorm opgedist. Weinig verheffende lectuur, voor zover men daarvan kan spreken. Veel kwaad zal het lezen echter niet doen. Voor weinig eisende lezertjes wel toelaatbaar. De titels: *Kick Wilstra weer op eigen terrein*, *Kick Wilstra wonder-midvoor en oom Ferdinand* en *Kick Wilstra helpt een vriend uit de nood!*

(p. dl. f 0,60).

Om de voetballerij draait het ook in *Het verraad van Bas Hendriks*, door *H. W. N. van Alphen*. Het schoollefstal van de Schoningse h.b.s. móét winnen van de mulo, en dat zou ook zeker gebeurd zijn als Bas Hendriks niet was gehanteerd door een geniepige mulo-jongen, die iets van Bas weet. En liever laat deze de twee opgelegde kansen lopen, dan dat hij het risico van openbaarmaking neemt. Een interessant gegeven, dat echter vrijwel verdwijnt onder voetbal-journalistiek, -ethiek, -techniek, en zelfs een beetje -retoriek, waarmee driekwart van het boek gevuld is. De rest van het verhaal vertelt iets over het schoolleven en ook nog iets over Bas' conflict. Een aardig,

6259

6260
t/m
6262

6263

hoewel niet overtuigend geschreven verhaal, geschikt voor voetbal-minnaars.

(geb. f 2,10).

6264 *Bas Banning en de verdwenen Rembrandt* is de titel van deel 9 uit de bekende „Bas Banning-reeks” van A. van Aardenburg. Na een succesvol eindexamen h.b.s. gaat Bas Banning in de journalistiek: hij krijgt een baantje aan de krant van zijn vriend Heiligers, de persfotograaf, bij wie hij ook in pension gaat. Bij de bureaurook raakt een kind zoek. Bas en zijn vriend Henk vinden het in het museum en diezelfde nacht wordt daar een Rembrandt ontvreemd. De sporen wijzen naar Henk en zo raakt het stel vrienden in een speurverhaal verzeild, nogal traag van analyse, maar behoorlijk spannend (én behoorlijk onwaarschijnlijk). De oplossing wordt gecompliceerd door een grootse nachtelijke taptoe en een achtervolging per auto en per „speedboot”, maar Bas vindt er de kopij voor zijn eerste kranteverslag. De verhaaltrant is in deze Bas Banning rustiger geworden en ook anderszins worden er minder concessies gedaan aan de puberteit: minder gewilde humor, minder onverschilligheid; het verhaal is opgevoeder en opvoedender dan sommige vorige Bannings, kortom. Ook de formule van de held-als-toeschouwer is losgelaten: Bas en Co. treden zelf op. Een fris verhaal.

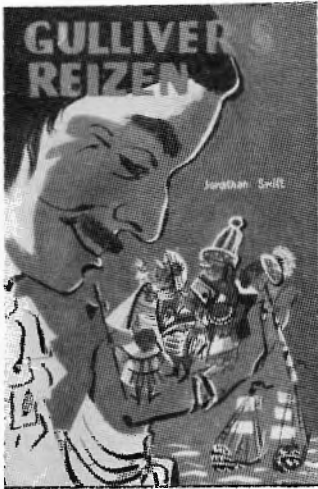
6265 In deel 10 worden de schermutselingen beschreven tussen *Bas Banning en De Rode Hand*. Bas wordt door zijn hoofdredacteur naar een journalist gestuurd om daar een foto-reportage op te halen, die te sensationeel is om per post te verzenden. Een bende juwelendieven blijkt de publicatie van de reportage te duchten en daarom worden Bas en het gezin van de journalist door onbekenden overvallen. Aan het einde zegeviert het recht en Bas Banning draagt daartoe het zijne bij, niet als de gladde vogel die alle problemen beter oplost dan de politie, maar als een normale, moedige jongen. Een vrij spannend boek, in goede stijl geschreven. De intrige is niet altijd geloofwaardig en dat de auteur een inspecteur van politie zijn arrestant tot be-

kentenis wil dwingen door hem met mishandeling door de gedupeerde journalist te bedreigen is een grove vergissing. Slotindruk: twee alleszins aanvaardbare avonturenverhalen. (p. dl. geb. f 3,90). *Arie van der Lugt* voegde aan zijn „Frank Distel-serie” de delen 4 en 5 toe. *Frank Distel en de spion van de Duivelskloof* is de titel van een fantastisch avonturenverhaal over 3 h.b.s.-vrienden die op kampeertocht gaan in Frankrijk, maar en passant een zeer gevaarlijke bende smokkelaars en handelaars in verdoevende middelen en staatsgeheimen weten te ontmaskeren. Een nogal sterk verhaal, dat jongens van 12-14 jaar echter wel zullen verslinden. Een bezwaar van dit soort lectuur is dat er maar zelden een positieve invloed van uitgaat. Er wordt gesuggereerd, dat mensen in doodsgevaar voldoende hebben aan herenen, spieren en een grote mond en dat ze in zulke situaties ook nergens anders aan toekomen. Kan er mee door.

6266 Deel 5 handelt over *Frank Distel en het geheim van doctor Pisrewiet*. Ditmaal stuiten Frank en zijn vrienden — op een trektocht in Zuid-Limburg — op geheimzinnigheden rond een mergelgroeve. Deels door toeval, deels door durf ontdekken de jongelui een verborgen laboratorium, waar proeven worden genomen in verband met de ruimtevaart. Als zij dit echter bij de politie melden, blijkt er geen sprake te zijn van misdadigheid, maar van volkomen legale research. De ontknoping is ietwat onnuchterend en evenzeer een tikje onwaarschijnlijk. Maar spanning is er in overvloed. Overigens vormt dit deel wel geschikte lectuur. (p. dl. geb. f 4,50). Science-fiction biedt ons nummer G5 van de „Maraboe Pockets”, geschreven door J. J. Mezière onder de titel *Gevangenen van de maan*. Het is de zoveelste beschrijving van de eerste tocht naar de maan door ruimtevaarders. Natuurlijk wordt de vaart bedreigd door boeven en natuurkrachten. De eerste — krankzinnig bovendien — worden onschadelijk gemaakt. De laatste doen zich op de maan in al hun verschrikking gelden en

slechts enkele leden van de expeditie behouden het leven. Dit verhaal op zich zou nog zo erg niet zijn, ware het niet dat het gegoten is in een vorm die nogal wat sentiment bevat en daarbij bovendien aanvechtbare theorieën weergeeft. Dat het met één slag omkomen van vijftig man iets is waaraan verder maar geen aandacht wordt geschonken, is typerend. De vertaling uit het Frans, laat te wensen over. Een boek zonder kwaliteiten. (f 1,35).

6269 J. H. Poolman bewerkte het beroemde boek van *Jonathan Swift: Gullivers reizen*. Hij deed dit op een wijze die aansluit bij de stijl van het oorspronkelijke werk, dat in het begin van de 18e eeuw

werd geschreven. Uit deze satire op de toenmalige samenleving koos de bewerkter de drie bekendste verhalen: Gulliver in Liliput, bij de Reuzen en bij het op wiskunde gerichte volk met het scheve hoofd en één oog naar binnen gericht. Aanbevolen. (geb. f 4,50).

6270 *De gouden farao* van *Karl Bruckner* is vertaald door *Hans Andreus*! Het vertelt in directe stijl en ongemeen boeiend, over de graflegging en poging tot grafroof

van Toet-ank-Amóns resten, meer dan 3000 jaar geleden; over de opmars naar Egypte van Napoleon, met het vinden van de steen van Rosetta en tenslotte — na jarenlange vergeefse speurarbeit — de vondst van het slechts weinig beschadigde koningsgraf door de Engelse archeoloog Carter. Warm aanbevolen, ook om de illustraties in Egyptische stijl van Hans Thomas. Het boek zal niet alleen door enigszins ontwikkelde jongelui gewaardeerd worden, maar ook door volwassenen. (f 5,—; geb. f 6,90).

Voor jong en oud is ook *De schildknaap van Outre-Mer*, door *Ronald Welch*. Het is een kruisvaardersroman uit de 12e eeuw, spannend en behoorlijk gedocumenteerd. Ook de vertaling van Nini Brunt mag er zijn. Een boek dus dat wij kunnen aanbevelen. (f 5,40; geb. f 6,90). Eveneens de moeite waard is de historische roman *Broer naast broer in leven en dood*, geschreven door *Hans Baumann*. Om de achtergrond van dit verhaal, een episode uit de Portugese ontdekkingsreizen rond 1450, te begrijpen, zal de jonge lezer zeker enige hulp nodig hebben, en dat niet alleen door de compacte, soms wat stroeve stijl, maar ook en vooral door de gedachten die de schrijver in het verhaal legt. Bij het lezen om het avontuur alleen zullen deze niet tot hun recht komen. De absolute gehoorzaamheid aan de leider, Dom Henrique, krijgt hier wat meer nuancering door de twijfel bij een van zijn volgelingen. Aanbevolen om voor te lezen en te bespreken in klasse- en clubverband, maar ook wel te verwerken door de enkeling, die werkelijk lezen kan. Een boeiend boek kortom, dat te denken geeft.

(geb. f 5,90). *William Mariner* is een 18-jarige cadet op de „Port au Prince”, een Engelse bark, die in 1806 door de inboorlingen van de Tonga-eilanden wordt overmeesterd. Tui Finau, het opperhoofd, spaart Williams leven, omdat hij de jongeman gebruiken kan voor het bedienen van de geroofde kanonnen. Hij wil namelijk voor de zoveelste maal de strijd aanbinden met de bewoners van het eiland

6271

6272

6273 *Tongatabu*. Williams felste vijand blijkt Tubo Toa te zijn, de voornaamste raadgever van de Tui. Na de — vergeefse — gevechten om Tongatabu ontstaat er van lieverlee een hechte band tussen William en Talo, de zoon van de Tui. En door Talo's hulp gelukt het hem eindelijk op een Engels schip te ontsnappen. Door gesprekken, typering van de vele figuren,

mythen en sagen, toespitsing van situaties in verband met de krijgstochten, sfeertekening en een uitstekende kijk op Polynesië weet de auteur, *Fritz Westphal*, dit boek, dat naar historische gegevens werd samengesteld, tot een waardevol, interessant werk te maken. Dialoog, situaties en problemen zijn moeilijke stof, maar zéér de moeite waard, ook voor volwassen lezers. Bijzondere aandacht verdienen de prachtige illustraties van de onbekende tekenaar. Jammer alleen dat God minstens in het leven van de hoofdpersoon geen plaats heeft.

(geb. f 5,90).

Een nieuwe pocketreeks treft men in de „Amstel-Juniores”, waarvan wij in dit nummer de drie eerste delen op hun waarde zullen toetsen. *Albert Bonneau* bijt de spits af met twee verhalen over de jonge cowboy *Catamount*. In *Catamounts dure eed* kan men genieten van een strijd op leven en dood tussen edelaardige ranchers en een stel schurken. De bende-

leider schrikt niet terug voor meervoudige moord, maar zijn knappe dochter kiest de partij van de verdrukte onschuld en offert daarvoor haar leven. Bovendien maakt de vondeling *Catamount* zijn eed, de moord op zijn pleegvader eigenhandig te wreken, waar. Er wordt zoals uit het bovenstaande blijkt, stevig vermoord in dit verhaal. Deze sensatie zou nog verdragelijk zijn, als de stijl en vertaling niet te wensen overlieten. Dank zij een positieve christelijke sfeer in het verhaal kan men tenslotte het boek nog geschikt verklaren.

In deel 2, *Catamount daagt uit*, neemt onze jonge held het op tegen een corrupte sheriff en zijn aanhang. Hij weet alle complotten tegen zijn vrijheid te ontlopen en met zijn vervolgers de draak te steken. Ondertussen wordt er druk met revolvers gemanoeuvereerd en vallen er slachtoffers. Een goed leesbare western voor wie in jeugdige zucht naar sensatie een massa onmogelijke situaties voor zoete koek slikken wil. Pedagogisch aanvaardbaar: geen nodeloze wreedheden, terwijl de hoofdpersoon zich uitput in geduld en edelmoedige vergevingsgezindheid. (p. dl. f 1,50).

De derde „Amstel-Junior”, van de hand van *Josef Velter*, verschene onder de titel: *Overval op de Goudwaterfarm*. De Zwitser *Amrath* heeft een succesvolle paardenfokkerij in Mantsjoerije. Na tien voorspoedige jaren wordt de stoeterij overvallen door de bende van de „Zwarte”, een beruchte rover. De belegerden weren zich prachtig; en vooral de 14-jarige zoon *Thomas* gedraagt zich als een held en redt tenslotte, met een levensgevaarlijke rit door vijandelijk gebied, de farm en zijn bewoners. Een avonturenverhaal met behoorlijk wat spanning en heldenmoed. Bepaald een bezwaar is, dat mensenlevens = en er gaan er heel wat verloren — nauwelijks meer dan statistische waarde hebben: een paar vijanden of een verdediger minder. Noch wordt bij de vele doden ooit aan eeuwigheid gedacht. Een „kei-hard” verhaal dat alleen voor jongens die er doorheen kunnen zien, toelaatbaar is. (f 1,50).

6275

6276

6274

Nummer G6 van de „Maraboe-Pockets” bevat het ware verhaal van de kostbare, maar vergeefse pogingen van de vijftigjarige vader van Raymond Maufrais om zijn zoon, die op twintigjarige leeftijd tijdens een ontdekkingsstocht in de jungle van Frans Guyana spoorloos verdween, terug te vinden. Van beider leven en tochten lezen we in dit eenvoudige, maar veelal boeiende verhaal, dat helaas niet feilloos werd vertaald. Als toegift nam **6277** Paul Thomas in *Op het spoor van Maufrais* nog het verhaal op van Michel Perrin en zijn tragisch in de jungle verongelukte vriendin Teresa Gutierrez. De levenshouding is christelijk, maar aan de uitspraken van een astroloog wordt blijkbaar ook waarde toegekend. Geschikt.

(f 1,35).

Een matige vertaling is ook het euvel van de 8e „Maraboe-Pocket” waarin door Rudi Cantel onder de titel *Levend gevangen* een aantal herinneringen werden verzameld van *Berthollet*, die in opdracht van wetenschappelijke onderzoekers en ten behoeve van dierentuinen veertig jaar jacht maakte op wilde dieren. In dit boekje vertelt hij over zijn vangsten en de gewoonten der verschillende diersoorten. Telkens getuigt hij van zijn liefde voor de fauna in de jungle en elders. Alleen in doodsgevaar schiet hij de dieren neer. Een interessant, goed boekje. (f 1,35).

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

6279 De vader van *Bram Verhagen* is een crypto-alcoholist. In het zeer welgestelde gezin wordt naar buiten de schijn opgehouden en Brams moeder zoekt bij haar 17-jarige zoon meer steun, dan deze eigenlijk kan geven. Dit leidt tot ondraaglijke spanningen. Als de situatie zich ten goede keert, is er bij Bram al zoveel kapot, dat hij behalve het geloof in zijn vader ook het geloof in het leven zelf dreigt te verliezen. In deze roman wordt Brams worsteling beschreven om tot aanvaarding te komen van

het feit dat niet de omgeving, maar hijzelf moet veranderen om tot geluk te komen. Met andere woorden: Bram moet leren wat liefde betekent. Dit verhaal van *Aart Romijn* is goed gecomponeerd en kan vrijwel geheel als levensrecht worden aanvaard, en de duidelijke heenwijzingen naar de relatie met God doen maar zelden irrefeel aan. Geen gemakkelijke, maar zeer boeiende en soms zelfs ontroerende roman, die jongelui aan het begin van de volwassenheid, maar ook helen, die reeds volwassen zijn, zeker iets te zeggen kan hebben.

(f 3,50; geb. f 4,90)

Wij staan even stil bij:

DE DIKKIE KWIK-SERIE

De „Dikkie Kwik-serie”, door *Piet Broos*, willen wij na het verschijnen van het laatste deel in deze trilogie, nogmaals bespreken, nu als één geheel, en daarbij ons aanvankelijk oordeel enigszins herzien.

De gesignaleerde tekortkomingen treden wel duidelijk aan het licht in deel drie; vanaf het begin vindt men hier sporen van schrijfmoetheid die een logisch gevolg zijn van een tekort aan gegevens. Avonturen, oplossingen, grapjes worden herhaald. Ook de pedagogische factor verliest aan belangrijkheid.

Toch zijn deze tekortkomingen niet zo ernstig dat men daarom de serie als geheel, en zeker de beide eerste delen, zou moeten afwijzen. Men heeft hier een aardig voorleesverhaal, met grapjes die uit een zeer bepaalde situatie stammen waardoor ze het bij de kinderen beter doen dan onder volwassenen. Het zijn echt grapjes-van-een-leuke-vader. Sommige volwassen recensenten hebben ze dan ook zoutloos genoemd. Terecht? Een beperktheid is, dat de serie op één gegeven (de slaapziekte van de koning) gebaseerd is; de delen worden wel afgerond, maar zij zijn niet af, zeer ten nadele van het totaal-verband. Hier tegen weegt op, dat de afzonderlijke

hoofdstukken inderdaad afzonderlijke avonturen zijn, die zich goed lenen om te worden voorgelezen. De dooreenmenging van sprookjes-sfeer, science-fiction en lichte satire (men eindigt dan ook met een heel ander soort boek dan waarmee men begonnen is) hindert enigszins en leidt ook tot slordigheden in de compositie (een atoomzoutvat dat later gewoon toverzoutvat is). Men meent soms wat Suske en Wiske op te snuiven, dan weer wat professor Zegellak. Duidelijke pluspunten zijn: de ongewoon frisse dialoog en goed gangbare spreektaal, de kostbare, beslist niet opgelegde opvoedende trekjes, en de tekeningen, waarvan de meeste het heel goed doen. Al met al toch best geschikt voor kinderen, die de typische leutigheid van Piet Broos aanspreekt. De boekjes dragen als titel: *Dikkie Kwik, Dikkie en Fien in Amerika* en *Met Dikkie Kwik naar China*.

EEN CHARMANT COMMUNIE-GESCHENKJE

Een bijzonder aardige grammofoonplaat brengt Uitgeverij Helmond in omloop onder de titel *De hemel is van jou*, waarop we *Lea Smulders* en haar dochter Marleentje afwisselend enkele verhalen en gedichten uit het gelijknamige boek van eerstgenoemde horen voordragen. Zij doen dat pretentieloos en ontwpenend, en wij hebben dan ook ervaren dat kinderen rondom de Eerste-Communie-leeftijd niet moe worden er telkens opnieuw naar te luisteren. De gekozen teksten zijn uitnemend en hebben een blijde inslag. Zonder opgelegde vroomheid duiden zij op volkomen bevattelijke, aansprekende wijze naar de hemel, en wekken daarbij tevens belangstelling voor de overige inhoud van het reeds eerder verschenen boek (besproken onder nr. 5574). Met de muzikale omlijsting (orgelspel met muziek van Bach en Händel) vormt dit plaatje, waarvan het af luisteren ongeveer een kwartier duurt, een kostelijk geschenk. Het aantal toeren wordt niet vermeld, maar bedraagt 45. De prijs is f 4,90.

Mogen wij u voorstellen:

D. A. CRAMER-SCHAAP

Deze keer zijn wij wat verder van huis gegaan en hebben aangeklopt bij mevrouw D. A. Cramer-Schaap, die momenteel in Duitsland woont. Deze schrijfster van de oudere garde laten wij gaarne vertellen over haar leven en haar ervaringen als jeugdschrijfster.

Mijn jeugd jaren bracht ik door in Rotterdam. Wij vormden, vader en moeder en de twee oudere broers, een hecht gezin waarvan moeder het middelpunt was. Wij gingen naar school en hadden onze vrienden en vriendinnen, maar verder leefden we als familie een afgezonderd leven. Van de Avenue Concordia verhuisden we naar de Nieuwe Binnenweg, het was hier fijn rustig, ja, vergeet u niet, ik spreek over 1902. Van de Binnenweg dateren mijn eerste letterkundige producten. Ik was bar onhandig, een handwerkje kwam onder mijn onwillige vingers vandaan als een vuil vod. Maar op een verjaardag hoorde nu eenmaal iets „dat je zelf gemaakt had“, en zo kreeg moeder op een keer van mij een schrift met een zelf verzonnen verhaal. Een ander eerste letterkundig product is mijn dagboek uit de eerste gymnasiumjaren. De stijl, ik moet het eerlijk zeggen, is niet gek, en alle schoolvoorvallen worden met verve verteld. Ook mijn eerste successen, helaas niet op het gebied der wetenschap, maar op dat der liefde! Zo lees ik een beschrijving van een middag op de Kralingse IJclub. Daar staat trots vermeld: „plotseling zag ik mij omringd door louter heren met lange broeken“. Een paar bladzijden verder merk ik blasé op: ik zal voortaan maar „jongens“ zeggen.

Na mijn eindexamen gymnasium verklaarde ik, dat ik mij nu ging verloven met de jongen die op school achter mij

gezet en had. Maar daar kwam niets van in. Die jongen, die voor dominee wilde studeren, moest eerst zijn propaedeutisch gedaan hebben en moeder besliste dat ook ik een diploma moest verwerven. Pas twee jaar later vond het verlovingsfeest plaats, de a.s. dominee was toen candidaat en ik had mijn Frans M.O. gehaald. Ja, zo ging het toen!

Onze eerste gemeente was Alkmaar en toen ons eerste kerstfeest van de zondagsschool naderde, liet mijn man de gebruikelijke kerstboekjes ter uitdeling op zicht komen. Deze deden hem echter, door hun prekerige braafheid, de haren te berge rijzen. Terloops merkte hij op: „jij zou een heel wat beter verhaal kunnen schrijven”. En wat gebeurde er vlak na Kerstmis? In de bus zat een prijsvraag van een uitgever. Daarin werd gevraagd om kopij voor een kerstboekje. Eerste prijs f 60. Ik nam de pen op en

schreef een verhaal dat ik *Op de pastorie* noemde. Ik won de prijs. Wat een vreugde! Ik kon dus werkelijk schrijven.

Denkt U nu niet, zo gaat mevrouw Cramer verder, dat alles nu maar van een leien dakje ging. Het heeft heus wel even geduurd voor ik verder succes had. Maar toen het begin er was zijn mijn boeken regelmatig verschenen. Oh „ja, het is heel wat, luistert U maar:

De wigwam in de stad; Afgedreven maar gered; Dappere Koen; Het duveltje en de prinses; Fred in 't ooievaarsnest; De geheimzinnige opdracht; Jan op de kermis; Jumbo en Simbo; 4 delen Moeder mag ik lezen?; Nickie van circus Cesarini; Op vaste grond; Piet leert zwemmen; Tommie en Tim op reis; Op drift geraakt in Zuid-Afrika; Het beer-tjesboekje; Het konijnenboekje; Een baling in de bergen; Vaders piempampontje; Bijbelse verhalen voor jonge kinderen; Roodkapje en andere sprookjes van Moeder de Gans; en Oom Boemlala en zijn zes hondjes.

U bent toch ook verbonden geweest aan een kindertijdschrift zo vragen wij de auteur. Ja, vijftien jaar lang voerde ik de redactie van het kindertijdschrift „Zonneschijn”, en ik heb dit werk steeds met evenveel liefde gedaan. Het was zo'n dankbaar werk, omdat ik meermalen verborgen talenten mocht ontdekken en kon aanmoedigen.

Helaas moest zoals zoveel tijdschriften ook „Zonneschijn” in de oorlogsjaren verdwijnen, en is mede door het wegvallen van Indonesië na de oorlog niet meer verschenen.

Ja, over de taak van jeugdschrijfster zou ik veel kunnen zeggen maar dit zou ik nog eens met nadruk willen stellen: je kunt niet zo maar voor je bureau gaan zitten en een verantwoord boek schrijven. Je moet eerst zo verschrikkelijk veel weten. Als je je fantasie de vrije loop laat, maak je de domste fouten. Je moet onnoemelijk veel over

je onderwerp gelezen hebben. Gepraat hebben met mensen die ervan weten. Zo heb ik bv. voor mijn boek „Op drift geraakt” reisbureaux, stoomvaartmaatschappijen, kapiteins en Afrikaanders bezocht. Ik ben films over Afrika gaan zien en heb studie gemaakt over de Bosjesmannen, waaronder dit boek voornamelijk speelt.

Doe je dat niet, dan ben je als de schrijver van het Amerikaanse kinderboek waarin wij allemaal op klompen lopen en Volendammerbroeken aan hebben en alle Hollandse meisjes Trientje of Jannetje heten. „Kitsch” wordt o zo makkelijk geschreven, en daar zijn we dan ook rijk van voorzien. Als je tegenwoordig geen onzin schrijft, heet je „zwaar op de hand”! Naar mijn mening moeten

kinderboeken in de diepte altijd dooierstig zijn. Dat zijn kinderen zelf ook, al houden zij nog zoveel van grapjes. Alles is iets „groots” hoe onbetekenend het in de ogen van volwassenen misschien ook is. Met die verwachting neemt een kind ook zijn lectuur ter hand: kinderschrijvers mogen die nooit teleurstellen. Ik vrees dat het thans gebruikelijke „amusement nihilisme” op de duur de ernst van kinderen zal teleurstellen.

Wij danken mevrouw Cramer hartelijk voor de door haar vertelde herinneringen, en zeer zeker voor haar zienswijze op het jeugdboek, waaruit blijkt dat zij nog steeds de jeugdlectuur een warm hart toedraagt. R.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

	nummer
van Aardenburg, A.: Bas Banning en De Rode Hand (De Fontein), 159 p. — VIa, J	6255
van Aardenburg, A.: Bas Banning en de verdwenen Rembrandt (De Fontein), 159 p. — VIa, J	6264
van Alphen, H. W. N.: Het verraad van Bas Hendriks (Het Goede Boek), 125 p. — VIa, J	6263
Arnoldus, H.: Lassie grijpt in (Standaard-Boekhandel), 36 p. — VIb-c, J	6230
Arnoldus, H.: Lassie laat niet los! (Standaard-Boekhandel), 36 p. — VIb-c, J	6228
Arnoldus, H.: Lassie ruikt onraad (Standaard-Boekhandel), 36 p. — VIb-c, J	6229
Baumann, H.: Broer naast broer in leven en dood (Wereld-Bibliotheek), 204 p. — V, J	6272
van Bavel, N.: Tjintje Tinkel (De Spaarnestad), 31 p. — VIc, J	6218
ter Beek, A.: Rineke wordt beter (Het Goede Boek), 62 p. — VIb, M	6247
Berthollet: Levend gevangen (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V	6278
Bloemen, A.: Polly draagt een zonnehoed (De Fontein), 159 p. — VIa-b, M	6252
Bloemen, A.: Polly Parker (De Fontein), 160 p. — VIa-b, M	6251
Bonneau, A.: Catamount daagt uit (L. J. Veen), 160 p. — V, J	6275
Bonneau, A.: Catamounts dure eed (L. J. Veen), 160 p. — V, J	6274
Bouhuys, M.: Pim en Pom nieuwe verhalen (De Bezige Bij), 95 p. — VIc	6217
Bruckner, K.: De gouden farao (Holland), 207 p. — V	6270
Carolina: Het spooklicht op de hoge rots (Het Goede Boek), 124 p. — IV-V (VIb ^o)	6242
van Dorsten, J.: Een moeder voor Anneke (Jan Haan), 60 p. — VIb-c, M, (P)	6222
Douwes, D. J.: Het witte huis aan de wetering (Jan Haan), 93 p. — VIb, J, (P)	6233

van Grotenbergh, Th.: De tweeling van de „Lusthof” (Het Goede Boek), 157 p. — VIa-b, M	6250
van der Gucht, G. M.: Juanito en zijn wolfshonden (Sinite Parvulos), 108 p. VIa-b †	6254
Haag, G.: Tiny in de bergen (Foreholte), 19 p. — VIc	6215
Haag, G.: Tiny speelt toneel (Foreholte), 19 p. — VIc	6216
Hermesen, G.: Het eiland in het meer (Het Goede Boek), 60 p. — VIB-c	6225
Heijenk, M.: Hermientje en haar grote vriendin (Callenbach), 46 p. — VIc, M, (P)	6221
Hoytink, J.: Grietemeu (Jan Haan), 80 p. — VIB, M, (P)	6246
Jagtman, M.: Samen uit, samen thuis (Het Goede Boek), 61 p. — VIB	6238
James, H. C.: Onze schipperskinderen (Zuid-Holl. Uitg. Mij), 32 p. — VIB	6245
Julca: Greetje (Het Goede Boek), 114 p. — VIB, M	6248
Jules: De kinderen van de olieking (Het Goede Boek), 114 p. — VIB	6240
Khylash, M.: Marleentje en het grote wonder (J. N. Voorhoeve), 46 p. — VIc, M, (P)	6220
Kullman, H.: Paardejongen op de wisselpost (Holland), 122 p. — VIa-b, J	6255
Lanckneus, M.: Edgar en Eric. 1e Deel (Sinite Parvulos), 56 p. — VIB, J †	6231
Lanckneus, M.: Edgar en Eric. 2e Deel (Sinite Parvulos), 56 p. — VIB, J †	6232
Leiker-Kooijmans, T.: Kinderen van het schoolhuis (Arbeiderspers), 185 p. — VIB	6239
Ligtenberg, C.: Het geheimzinnige land van Sint Nicolaas (Standaard- Boekhandel), 165 p. — VIB	6243
Ligtenberg, C.: Simpelhagen en de wildernis (Standaard-Boekhandel), 118 p. — VIB	6244
Linders, J.: Het geheim van het oude kasteel (Het Goede Boek), 61 p. — VIB-c, J	6227
Lindgren, A.: Erik en Karlsson van het dak (Van der Peet), 136 p. — VIB-c	6224
Loken, A. B., en H. J. Loken: Toen de zon danste (West-Friesland), 121 p. — VIB, J	6236
van der Lugt, A.: Frank Distel en het geheim van Doctor Pierewiet (Fore- holte), 160 p. — VIa, J	6267
van der Lugt, A.: Frank Distel en de spion van de Duivelskloof (Foreholte), 160 p. — VIa, J	6266
Luyten, A.: Het vrolijk vijftal (Het Goede Boek), 93 p. — VIB, J	6235
Marsia, R., en G. Haag: Een konijntje op het dak (Foreholte), 19 p. — VIc	6214
Mes, F.: Prins Parcival en de heilige Graal (Groot Seminarie der Priesters van het H. Hart), 72 p. — VIa-b †	6253
Mezière, J. J.: Gevangenen van de maan (J. M. Meulenhoff), 160 p. — VIa, J	6268
Peeters, G. H.: Evert loopt in de val (L. Stafleu), 140 p. — VIa-b, J	6257
Peeters, G. H.: De vlam van Men-kau-ra (L. Stafleu), 144 p. — VIa-b, J	6258
Romijn, A.: Bram Verhagen (Holland), 191 p. — IV-V, JM, (P)	6279
Schmidt, A. M. G.: Pas op, Jip en Janneke (Arbeiderspers), 80 p. — VIc	6219
van der Seis, N.: Tiby de zigeunerjongen (Het Goede Boek), 148 p. — VIB, J	6234
Smythe, P.: Jacqueline krijgt een lesje (V. A. Kramers), 170 p. — VIa-b, M	6249
Sprenger, H.: Kick Wilstra helpt een vriend uit de nood! (Het Parool), 48 p. — VIa-b, J	6262
Sprenger, H.: Kick Wilstra weer op eigen terrein (Het Parool), 48 p. — VIa-b, J	6260
Sprenger, H.: Kick Wilstra de wonder-midvoor en oom Ferdinand (Het Parool), 48 p. — VIa-b, J	6261

van der Stoep, G.: Dop (Bosch & Keuning), 70 p. — VIb-c, J	6226
Swift, J.: Gullivers reizen (V. A. Kramers), 155 p. — VIa	6269
Thomas, P.: Op het spoor van Maufrais (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V	6277
de Valk-Van Eysden, S.: Het geheim van de heidekuil (J. N. Voorhoeve), 116 p. — VIb	6237
Velter, J.: Overval op de Goudwaterfarm (L. J. Veen), 160 p. — V, J	6276
Veringa, Th. Tj.: Jaap Croese op jacht naar een fortuin (Zwijssen), 124 p. — VIa-b, J	6259
Vermeer, S.: Joepie de onderwaterkabouter (Het Goede Boek), 63 p. — VIb-c	6223
Welch, R.: De schildknaap van Outre-Mer (C. P. J. v. d. Peet), 239 p. — V	6271
Westphal, F.: Tongatabu (West-Friesland), 241 p. — V, J	6273
van der Zee, N.: De kist van de oude piraat (Het Goede Boek), 124 p. — VIa-b, J	6256
de Zeeuw J. Gzn., P.: De sprong in de sneeuw (Jan Haan), 69 p. — VIb, (P)	6241

HENRI ARNOLDUS Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

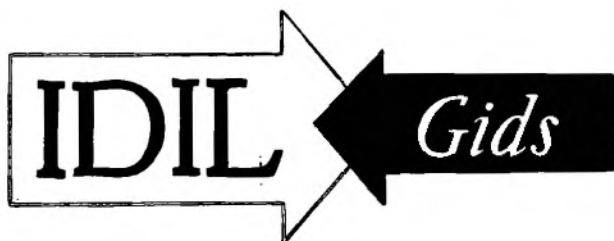
N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

JUNI 1960

JAARGANG XI

NUMMER 11

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Resensies 6280-6357

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditiees op aanvraag bij de administratie.

INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	183
<i>Herdrukken vragen</i>	
<i>uw aandacht</i>	196
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	197
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>Hans Andreus</i>	199
<i>Bibliografisch register</i>	203

VERKLARING DER TEKENS

V1c = Voor beginnelingen (6-8 j.). V1b = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). V1a = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen hâákjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (V1a) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (V1a).

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

De „Leks en Reks-serie” van *Ton van Beek* waaruit wij in het oktober-nummer zeven deeltjes noemden, blijkt nog drie boekjes méér over dit honden-tweetal te tellen: *Leks en Reks, Leks en Reks en de dief* en *Leks en Reks* *gevangen*. Aan ons oordeel, dat u kunt aantreffen onder de nummers 5775 tot en met 5781, hebben wij niet veel toe te voegen. Wel had het in „Leks en Reks en de dief”, waarin niet alleen de boosdoener, een vos, zijn kippenroof met de dood moet bekopen, maar ook zijn vrouw en kindertjes dit lot wacht, wat minder triest en wat milder voor de kleintjes gekund. Overigens wel aardige, simpele lectuur. (p. dl. f 0,60) De bontgekleurde serie stripverhalen over *Pol de beer*, *Pel de pelikaan* en *Pingo de pinguin*, die een reis om de wereld maken, werd door *Vilh. Hansen* uitgebreid met de delen 4 tot en met 6.

6283 In het eerste hiervan bevindt zich *Pol in het land van de zevenslapers*, in het volgende vertoeft *Pol op de piramiden*, terwijl het laatste deel de avonturen van *Pol op het schildpaddeneiland* onthult. In deze stripverhalen staat de tekst in gespreksworm onder de plaatjes. Het kop-

je van het dier dat spreekt, staat bij elk zinnetje afgebeeld; dus hier geen hinderlijke „lussen”. Er zal voor de kleintjes echter meer toelichting nodig zijn dan de tekst biedt. Het geheel maakt een wat rommelige indruk. Een tikje goedkoop, maar nog wel bruikbaar. (p. dl. f 1,95) Theun de Vries bewerkte naar het Roemeens: *Het circus in het bos*, door *Ana Tudoras*. Als het eekhoortje ziek is, maken de andere bosdieren het plan om de patiënt op te vrolijken door een gezamenlijke circusvoorstelling. De gekleurde geestige platen van Dem bieden het materiaal voor een geslaagde vertelling aan de kleinsten. De tekst — voor wie zelf al behoorlijk lezen kan — is meermalen grappig, maar de versvorm komt toch op veel plaatsen niet boven de rijmelarij uit. (f 0,90)

Van Tsjechische origine is *Kindje ben je blij*. Niet alleen het kindje, maar ook de volwassene kan blij en opgetogen zijn over dit fijne, lieflijke boek met kindergedichtjes van *Jan Carek*, waarvan beeld én woord in al hun toegankelijke eenvoud op hoog artistiek peil staan. *Harriet Laury* „werd als de kinderen” en bleef dichteres; haar Nederlands behield nagenoeg geheel de harmonie met de be-

6286

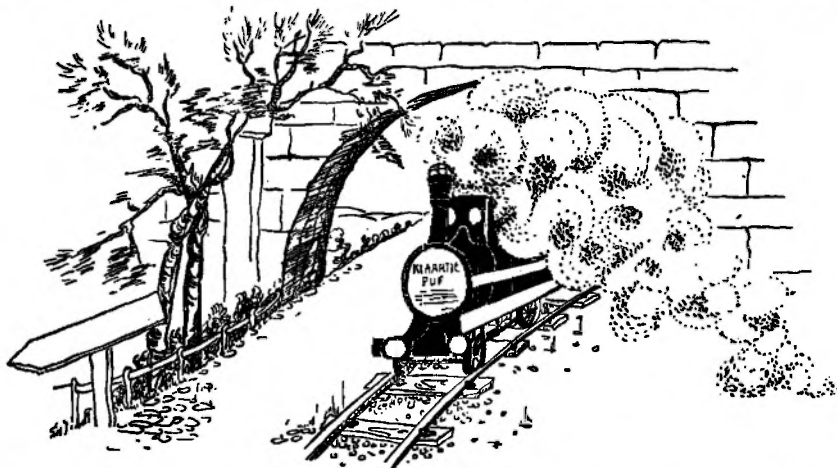
6287

nijdenswaardige illustraties van Adolf Zábbransky: ook deze kunstenaar is een dichter met de tekenstift. De enkele kleine foutjes in de Nederlandse tekst zijn maar een paar sproetjes op het gezicht van een schoonheidskoningin, die dan ook met recht ging strijken met de Grand Prix Wereldtentoonstelling 1958 te Brussel. Het is te hopen dat dit juweel in veel dankbare kinderhanden komt. (geb. f 6,90)

6288

Van de goederentrein Veertig Vijftig krijgen Joke en Peter *De avonturen van*

staart en Knor zijn de hoofdpersonen van een verhaal van *Leen van Marcke*, dat gebaseerd is op een oud Engels sprookje. Deze drie ondeugende varkentjes maken het op de boerderij van boer Teunis zo bont, dat deze besluit hen te slachten. Maar de varkentjes gaan er, als mensen verkleed, vandoor. Na allerlei omzwervingen en een akelig avontuur met een wolf belanden zij, dank zij de goede zorgen van een fee, in de wondertuin. Ook daar zorgen ze voor de nodige onrust. Bewerking en verteltrant zijn niet bijster

Klaartje Puf te horen, het afgedankte stoomlocomotiefje, dat om haar heldhaftig optreden bij een spoorwegdiefstal, door het gehele land mag reizen. Zij beleeft hierbij leuke, spannende en gezellige avonturen. Kinderen met fantasie en gevoel voor humor zullen aan dit boekje van *Harry Harrison* prettige uurtjes beleven. Jammer dat de vertaling zoveel moeilijke woorden bevat. Kinderen die het zelf willen lezen, zullen toch wel een jaar of acht moeten zijn. Voorlezen kan men het boek al aan vijf-, zesjarigen. De illustraties, vooral die van de ondernemeende locomotief, zijn door *Dorothy Craigie* goed getroffen. (geb. f 2,50)

6289

De drie kleine zwijntjes Kletsoor, Krul-

sterk. De Vlaamse woordkeus maakt dit boek overigens meer geschikt voor de Vlaamse kleuter dan voor de Nederlandse, voor wie niet alles duidelijk zal zijn. (geb. f 3,75)

Toen Josje en Jaapje vakantie kregen is de titel van het derde verhaal over dit tweetal door *Nel Verschoor-van der Vliet*. Josje en Jaapje horen, op de laatste schooldag vóór de vakantie, de juffrouw in de klas vertellen over de kinderen in een blindeninstituut. Ze zijn daardoor zo geroerd, dat ze besluiten "centen" te gaan verdienen voor die inrichting. Ze zeggen niets tegen vader en moeder, stoppen een mandje vol met hun dierbaarste speelgoed en pogen dit aan de

6290

man te brengen. Dit brengt de nodige verwickelingen mee. Vriendelijk verteld, maar blinde kinderen moet men liever geen „stakkers” noemen. Toch is de bedoeling goed: kinderen te leren iets over te hebben voor anderen. (f 1,35)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

6291 *Sonja Vermeer* is vertegenwoordigd met twee kabouterboeken. In *De kabouters en de gouden grammofoonplaat* wordt ijverig gespeurd naar de dief van de gouden grammofoonplaat van boskabouter Grijzemens. In *De uitvinding van kabouter Wijzebol* blijken ook in kabouterland de kunstmanen al te zijn doorgedrongen. Kabouter Wijzebol heeft er tenminste een in zijn tuintje opgesteld. Koning Witbaard zal het geval lanceren, maar voor het zover is, zijn twee stoute kabouters plus een veldmuis er reeds het luchtruim mee ingegaan. Laura de koningsvogel haalt hen weer naar beneden en de maan wordt door Wijzebol voorgoed in haar echte baan gebracht. De verhaaltjes zijn niet geweldig; vooral het laatste is soms echt gezocht. Ze zijn niet al te vlot geschreven, maar in hun geheel toch wel verteerbaar. Grappige tekeningen van Carol Voges. (p.dl. geb. f 1,40)

6293 Een kleine veertig kolderversjes verzamelde *Diet Huber* in *De uil met zeven zuurtjes*, en ze tekende er heel leuke plaatjes bij, in twee kleuren. De kolder moet het hebben van het abnormale, maar wordt hier soms niet wat overdreven, althans voor gevoelige kinderen? En konden de ellenlange koldernamen niet beter met verbindingsstekens worden gespeld? *Diet Huber* heeft een sterk maatgevoel: haar versjes zullen makkelijk van buiten worden geleerd, ook dank zij de repetities en symmetrieën. Maar zelfs metrische nood vormt geen excuus voor bevestigende hoofdzinnen met het werkwoord voorop, dat nare modeverschijnsel, geïmporteerd uit de U.S.A. Ook schijnt de schrijfster haar versjes onvoldoende te zien en dat is jammer.

Bij het lezen zal hier en daar zeker de maat en daarmee het ritme verloren gaan, omdat sommige verspauzen niet typografisch zichtbaar zijn gemaakt. Maar dat zijn kleinigheden. Het is een heel leuke bundel geworden die de kinderen telkens opnieuw zullen willen bekijken en lezen, of horen voorlezen. (geb. f3,50)

Haar trilogie over de tweeling *Emske* en *Henkie* besluit *Louisa Driesen* met *Het wonderlijke avontuur van Emske en Henkie*. De twee kinderen mogen meedoen met de middeleeuwse optocht in een stadje aan de Vlaamse kust. Als pages uitgedost rijden ze mee op een van de praalwagens. Na afloop raken ze verzeild in het oudheidkundig museum, waar ze in slaap vallen en dromen. Deze droom beslaat het grootste deel van het verhaal. Een middeleeuwse dokter, die met zijn moeder in het museum woont, vertelt daarin zijn levensverhaal. Niet alleen is de compositie van dit dubbele raamverhaal wat ingewikkeld, ook taal en stijl zullen de kinderen en vooral de Nederlandse onder hen, voor moeilijkheden stellen. Jammer, want het is een beschaafd verhaal van iemand met fantasie. (geb. f 3,75)

Bij Guus in het dorp speelt het volgende boekje, door *Henk Klarebeek*. Het is een simpel verhaaltje over *Guus*, de jongste zoon van dokter *Flem*. Hij vindt het fijn om naar de grote school te gaan, en de lezertjes volgen hen in vogelvlucht door zijn eerste schooljaren, waarin hij ook zijn kleine avonturen beleeft. *Geschiedt*. (geb. f 1,40)

Jac. Linders is de geestelijke vader van *De klub van negen*, bestaande uit negen vriendjes die altijd samen spelen. *Henkie*, de voorzitter, vindt op zekere dag een jong hondje; dat zijn poot heeft gebroken. De jongens besluiten zich over het gewonde diertje te ontfermen en het om de beurt van het nodige te voorzien. Ze zien zich echter gedwongen om er een dierenarts bij te halen, die er niet alleen in slaagt het klubhondje weer beter te maken, maar die ook voor een minder gevaarlijk klubgebouw zorgt dan de

6294

6295

6296

- bouwvallige loods van de jongens. Een niet onaardig verhaal, al munt het niet uit in taal en stijl. (geb. f 1,40)
- 6297 Klubbelevenissen beschrijft ook *Atie Voorhoeve*, ditmaal van vijf meisjes, die in een nieuwe woonwijk voor afleiding zorgen door een klubje te vormen en onder de naam *Harten Vijf* allerlei leuke dingen te organiseren. Een eenvoudig, maar positief meisjesboek. (geb. f 1,40)
- 6298 *Hoe Julian de prijs won* horen we van *Carolina*. Bij Julian Merks op school gaan alle leerlingen meedoen met het verkopen van loten ten bate van een kindertehuis. De afspraak is dat ze allemaal pas vanaf een bepaald tijdstip beginnen te verkopen, want er is een prijs uitgelooft voor de leerling die de meeste lotjes aan de man heeft weten te brengen. Verteld wordt dan hoe Julian toch wint van haar vriendinnetjes die zich minder sportief gedragen hebben. Een geschikt verhaaltje-met-strekking, dat wel zal boeien. (geb. f 1,75)
- 6299 Sanneke wordt in korte tijd zo'n verwoed verzamelaarster van suikerzakjes dat men haar thuis *Sanneke Suikerzak* gaat noemen. Het simpele verhaal, van *Julca*, deelt ons mee hoe Sanneke haar eerste tweehonderd zakjes bij elkaar krijgt. Jammer genoeg wordt dit aantal in enkele grote sprongen bereikt: een Amerikaanse toerist doet er maar liefst meer dan honderd ineens cadeau. Zodoende komt de spaarvreugde meer in het bereikte aantal, dan in het moeizaam vergaren te liggen: naar onze mening geen juiste suggestie in jeugdlectuur. Twijfelachtig uit pedagogisch opzicht lijkt ons ook dat de schrijfster Sanneke, als zij strafsommen heeft, de hulp van haar klasgenoten laat inroepen in ruil voor suikerzakjes. Matig. (geb. f 1,40)
- 6300 *Fanny Leffertsma* vertelt over *Joke's ongeluksdag*. Joke is werkelijk niet gelukkig; op één dag overkomen haar allerlei rare dingen, maar natuurlijk komt op het einde alles weer goed. Niet geweldig, noch origineel, maar wel bruikbaar. (geb. f 1,40)
- 6301 *Heidi*, door *Johanna Spyri*, is de honingzoete idylle van een hartveroverend klein meisje, dat in haar argeloosheid kans ziet een door het leven verharde grootvader helemaal weer op het goede pad terug te brengen. Maar dat gebeurt pas op het einde van het boek. Daarvóór beleven we één ononderbroken reeks van even boeiende als gevoelige avonturen, eerst hoog in de Zwitserse bergen bij de stugge, eenzelvige grootvader en vervolgens in het deftige huis in Frankfort, waar Heidi het leven van de rijke, verlamde Klare aanzienlijk weet op te fleuren. Boek en film van Heidi hebben heel de wereld al veroverd, zodat het bezit van deze 9e „Juno Jeugdpoeket” in een bewerking van J. van Rheenen, voor velen aantrekkelijk zal zijn. (f 1,50)
- 6302 *Marianne Jagtmans* is de schrijfster van *De gelukkige familie*. De ouders van Willy komen vanuit Venezuela weer terug in Nederland wonen. Willy is eerst helemaal niet enthousiast, maar al tijdens de reis blijkt alles mee te vallen. Als ze in Nederland dan ook nog goede vrienden als burens krijgen, is Willy helemaal met de verandering ingenomen. Terwijl allerlei kleine onbeduidendheden worden uitgeplozen, ontbreekt soms de spanning in het verhaal. Ook qua taal en stijl een middelmatig meisjesboek. (geb. f 1,40)
- 6303 *Mirjam en Joke uit klas vier* is een tamelijk alledaags verhaaltje van twee vriendinnetjes, die bij elkaar in de klas zitten. Ze beleven hun avontuurtjes volgens een beproefd schema: muis in de klas, overgang, vakantie op de boerderij bij oom en tante. Dit verhaal van *Alice van Beek* werd matig en wat stijf verteld. (geb. f 1,40)
- 6304 Annemieke heeft een oogziekte en zal tengevolge daarvan blind worden. Langzaam maar zeker moet ze dit gaan begrijpen. Annemiekes vroegere klasgenootjes houden een inzamelingsactie, en met de opbrengst daarvan wordt het haar mogelijk gemaakt in Amerika een kostbare operatie te ondergaan. Deze operatie brengt *Nieuw licht voor Annemieke*, die genezen naar huis terugkeert. Dit

door *Julca* geschreven verhaal is wel leesbaar; jammer dat godsdienst ontbreekt.

(geb. f 1,75)

Dat schurken ook kunnen optreden in een kinderboek zonder achteloos schoten en doden te laten vallen, blijkt wel in de 91e „Prisma Junior”, een gezellig Engels verhaal, waarin vijf kinderen in hun vakantie op zoek gaan naar *Het verborgen*

testament van een oude man uit het dorp. Zijn zuster weet dat het bestaat, maar waar? En zonder dat testament, dat alles aan haar vermaakt, zal de niet erg deugende zoon alles erven. De kinderen zoeken de hele bibliotheek van 7000 boeken af, beleven verschillende avonturen en... vinden tenslotte het testament. De boeven die het voor de zoon moeten opsporen en verbranden, maken het de kinderen telkens opnieuw moeilijk. Alles loopt echter goed af en de hele geschiedenis komt voor de radio. Een leuk verhaal van *James Reeves*, met een plezierige karaktertekening van de kinderen. Opvallend zijn de artistieke pen-tekeningen van *Geraldine Spence*. De vertaling is niet feilloos. (f 1,25)

De kommunistisch getinte tekst van *Jang Tsju* in het prentenboek *De gouden bijl*, waarin de landheer Wang de Schrapper natuurlijk weer de „slechte” rol speelt tegenover de hardwerkende, eerlijke en arme knecht, kan de kinderen gerust onthouden worden. Steeds maar weer vindt men in de uitgaven van het Pekings Uitgeversbureau voor vreemde talen niet alleen de tegenstelling rijk-arm — die vinden wij niet zo erg — maar er zit iets in dat wij echt gemeen vinden: de tegenstelling tussen *mensen die het gezag tegenwoordigen* en *degenen die geplaatst worden in gehoorzaamheid*. Het lezende kind moet na een tijd ervaren — dat is de opzet — dat alle gezagsdragers minderwaardige sujetten zijn, maar dat men de deugd moet zoeken bij het volk. Hier wordt bewust ingewerkt op de ziel van het lezende kind. Hier leest en overweegt het telkens en telkens: „het volk is goed, de heersers deugen niet; het gezag is minderwaardig; zodra het volk de macht heeft overgenomen, wordt de aarde een paradijs.” Dit is een regelrechte leerstelling van de z.g. Volksdemocratie, die langzaam, ongemerkt en op een zoete manier wordt ingeheid in onbevangen kindergeesten. Het is onze bedoeling hier te attenderen op een mentaliteit die volgens ons gevaarlijk is. Gevaarlijker nog, omdat men ze niet meteen merkt. Wat „De gouden bijl” verder betreft, zachtgekleurde tekeningen van *Li Tien-hsin* zijn juweeltjes van illustratie. (f 0,60) Met de „Brommy en Tommy-serie” heeft een nieuwe reeks stripverhalen haar intrede gedaan, met als hoofdpersoon een beren-tweeling, die het telkens moet opnemen tegen de katers *Jan Rap* en zijn maat *Harry*. In het eerste deeltje winnen *Brommy* en *Tommy* op de Expo een zogenaamde *Atomo*, een zelf-vlieger, waarmee zij door de lucht kunnen cirkelen. In deel 2 moeten zij de dieven ontmaskeren die opduiken tijdens de *Tombola*, welke mevrouw *Kwebbel* in Dierenland organiseert. *De vrolijke schilders* is de vermakelijke geschiedenis van *Jan Rap* en zijn maat die na een verf-gevecht in het

6306

6307

6308

6309

atelier van een afwezige schilder een aantal „moderne” schilderijen gefabriceerd hebben. Dit laatste boekje bevat voor ouderen wel leuke toespelingen op allerlei maatschappelijke toestanden. Als geheel zijn het matige strip-uitgaven in slordige spreektaal. De tekeningen zijn niet erg duidelijk. Als kinderlectuur weliswaar geen aanwinst, maar toch nog wel geschikt. (p. dl. f 0,75)

6310 Een heel eenvoudig, maar zeer goed boekje over Fatima is *Kinderen zien Maria van Frans Mes*. Op de eerste plaats bedoeld voor kinderen, is het ook voor alle ouderen geschikt, wegens de voorzichtigheid en oordeelkundigheid waarmee het geschreven is. Aanbevolen.

(f 0,90)

6311 Als vervolg op „Ibubesi het Kaffertje” schreef *Go Verborg: Johannes Ibubesi de wegbereider*. Ibubesi gelijkt niet alleen op Johannes de Doper door zijn doopnaam, maar ook omdat dit kleine neger-tje de eerste is uit zijn dorp, die de weg vindt naar de zending. Zo baant hij de weg voor de prediking aan zijn stamgenoten. Een hartelijk, prettig boek over de zending, met spannende inlassen — o.a. een goed beschreven leeuwe-jacht — en aardige illustraties van Corrie van der Baan. Door het uitgesproken protestantse karakter eigent het zich uiteraard beter tot het lezen door de protestantse dan door de katholieke jeugd. (geb. f 1,20)

6312 Een irreeël, sentimenteel verhaaltje, dat aan een uitentreuren behandeld gegeven niets nieuws toevoegt, is *Sjoerd, de arme bedeljongen*, van *Jac. Linders*. Sjoerd wordt door zijn ontaarde dronkaard-van-een-vader dagelijks de straat opgejaagd om te bedelen. Hoe zulks mogelijk is ondanks de leerplichtwet verklaart de schrijver niet. Een ruwe, maar goedhartige buurvrouw ontfermt zich zo'n beetje over het onderkomen gezin, want moeder ligt ernstig ziek te bed. Op een van zijn tochten is Sjoerd getuige van een diefstal-met-inbraak door vader en zijn knuiten. Naar de politie durft hij niet te gaan; hij verdwaalt in de ijzige winterkou en wordt eindelijk doodziek door een

echtpaar vlak bij hun deur gevonden. Na een paar dagen liefdevol behandeld te zijn, ontvlucht hij deze gastvrijheid en wordt even later door een auto aangereden. Dit ongeluk brengt de vader tot inkeer. Hij krijgt werk, moeder en zoon herstellen en het gezin wordt weer gelukkig. Over de gestolen goederen wordt niet meer gerept! Een boekje dat wij niet ter lezing kunnen aanbevelen.

(geb. f 1,40)

Met Theo, die zijn *Thuis op het water* heeft, maken we het wel en wee mee van een eenvoudige protestantse schippersfamilie. Ook zijn we getuige van de kwajongensstreken van Theo en van zijn liefde voor vader en moeder. Niet alle hoofdstukken zijn even boeiend; enkele slechts slepen ons mee, andere zijn wat saai. Vanwege de zware sfeer — nage-noeg elk hoofdstuk eindigt met bijbeltekst en gebed — zal dit boek van *P. J. Rijpstra* katholieke jongens niet zo aanspreken. (geb. f 2,25)

6114 Een spannende jongens-detective is *Het geheim van de boshut*, door *Jac. Linders*. Wanneer Leo Veerman op een fietstocht door het bos een hut ontdekt die als schoolplaats voor twee boeven dient, is dit aanleiding voor een ontvoering. Het gehele politie-apparaat, speurhonden inclusief, wordt ingeschakeld, en het lukt hen pas na een reeks spannende dagen de ontvoerde jongen en de twee bandieten te achterhalen. Een vlot geschreven verhaal voor avontuurlijk aangelegde jongens. (geb. f 1,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

6315 *Kees Holst* doet het relaas van *De avontuurlijke reis van Bokkie, de scheepsjongen*. Bokkie, 12-jarig Enkhuizen-aartje, ziet geen andere kans om naar zee te gaan dan als verstekeling bij schipper Volkerts aan boord. Omdat hij een flinke jongen is, mag hij blijven. Maar hij heeft weinig geluk: zijn eerste reis loopt uit op een schipbreuk. Gelukkig ontdekt de bemanning na een tijdje op zee gezwor-

ven te hebben, een verlaten koopvaarder, waarmee ze dankbaar huiswaarts varen. En passant neemt de koelbloedige schipper nog een Duinkerker kaper, en met rijke buit komt men veilig thuis. Bokkie koopt van zijn deel een boerderijte voor moeder, en zelf blijft hij varen. Een pretentieloos boek, dat enige spanning heeft en ook nog wat humor, maar dat verder zo weinig diep gaat, dat het bijvoorbeeld geen aandacht schenkt aan de angst van Bokkie's moeder als de jongen is weggelopen. Geschikt.

(geb. f 1,75)

6316

Frits Penning verliest al vroeg zijn moeder. Vader Jan Penning past slecht op, bekommert zich niet het minst om zijn kind en dus wordt Frits bij Maarten en Trientje Overdaal uitbesteed. Een heel aannemelijk gegeven dus. Frits heeft bij zijn pleegouders een onbezorgde jeugd, haalt ook al het nodige kattenkwaad uit en weet niet beter of Trientje is zijn echte moeder. Maar met angst ziet Trientje de dag tegemoet dat de vagebonderende vader Penning zijn jongen zal opeisen. En derhalve bidt zij om uitkomst, want ze houdt van haar pleegkind. Frits achterhaalt zijn werkelijke afkomst. Trientje schildert hem zijn vader af als een vat van ondeugden, zodat er in het hart van de jongen vanzelf de nodige schaamte- en zelfs haatgevoelens tegenover zijn natuurlijke vader worden opgewekt. De definitieve oplossing komt dan, als Frits' vader — nota bene door toedoen van zijn eigen zoon — als dief ontmaskerd wordt en in de gevangenis verdwijnt. Dit simpele verhaal in protestants milieu van *Annie Sanders* is er pedagogisch helaas volkomen naast. (geb. f 1,75)

De ouders van Pierleplans gaan de laatste reis maken met hun zeilschip, dat nadien naar de sloper zal moeten. Hun zoontje wordt uitbesteed bij oom Sjoerd en beleeft in deze periode allerlei avonturen, vooral met zijn schoolkameraden. Pierleplans krijgt ook de kans veel goed te doen voor enige misdeelde medemenssen. Hij doet dit spontaan en hartelijk en ontmoet daardoor ook warme liefde

Onze muziekguitgaven worden gebruikt op vele scholen in Nederland

Blekxtoon en Vellekoop:

WIJ ZIJN MUZIKANTEN

I, II, III en IV

resp. f 1.50, f 1.50, f 1.50 en f 2.95

Deze boekjes bevatten meer dan 300 liedjes, canons en meerstemmige nederlandse en vlaamse liedjes met aanwijzingen voor blokfluit en event. andere instrumenten.

Saar Bottema:

25 STUKJES VOOR

VIOL EN PIANO f 2.50

12 STUKJES VOOR

VIOL EN PIANO f 2.25

Hulpmiddel bij het moderne vioolonderwijs maar ook om thuis reeds bij het allereerste begin samen met de piano te musiceren.

(met losse vioolbijlage).

Geert Jansen en Annie Langelaar:

KLANK IN KLEUR

werkboekje met ruitjes f 0.35
leidraad f 1.25

mapjes met kleurkaarten en uitgestanste noten door Geert Jansen om thuis met muziek te „spelen“.

D. van Sijn & Zonen

ROTTERDAM

Verkrijgbaar in
Boek- en Muziekhandel

(Adv.)

6317 in zijn omgeving. *Pierlepans en zijn vrienden* is een hartelijk, verstandig boek van J. H. Veenkamp, met duidelijk protestantse inslag. Ook de katholieke jeugd kan er wat uit leren. (geb. f 4,95)

Alle spannende avonturen die je op een paardenranch kunt beleven, maakt Billy mee in de twee maanden vakantie, die hij bij een oude oorlogsvriend van zijn vader doorbrengt. Boeven verstoppen zich na een bankoverval in de buurt, en een van hen heeft het gemunt op Billy's paard om te kunnen vluchten, waarbij een vechtpartij ontstaat. Een ander avontuur beleeft Billy als zijn paard struikelt, waardoor hij 24 uur in de prairie moet doorbrengen. Maar het belangrijkste is wel: het herhaalde optreden van een wilde hengst, *Het spookpaard*, dat het ideaal is van alle cowboys in de omgeving. Deze 93e „Prisma Junior”, geschreven door James Robert Richard is prettige lectuur voor jongens vanaf 11 jaar. (f 1,25)

6319 *Met Kapers in de duinen*, door Wout van Uluen, verscheen er in de „Troubadourreeks” een spannend avonturenverhaal, jongensachtig onwaarschijnlijk, maar niet onlogisch. Els, Wim en Leo willen in een Belgische badplaats meedoen aan een sportwedstrijd om met de hoofdprijs een cadeau voor de moeder van de jongens te kunnen kopen. Toevallig komen ze daardoor in aanraking met een bende, die er op uit is de geheimzinnige machine te stelen, die een atoomprofessor aan het bouwen is. Dit brengt allerlei avonturen mee tot en met een ontvoering en wilde, dolle autoritten door de nacht. Dit Vlaamse boek, dat goed is van taal en stijl, zal voor Nederlandse kinderen hier en daar wel eens een enkel onbegrijpelijk woord bevatten, doch dit is geen bezwaar. Het is prettig leesbaar en zeer geschikt voor jongens en meisjes vanaf een jaar of 12. (f 4,50; geb. f 5,50)

6320 *Een circus strandt*, failliet, ergens in Duitsland en houdt niet veel meer over dan een handjevol dieren en vier mensen; waarvan er een — de baas — nog verdwijnt met de dure raspaarden om zich

ergens anders te verhuuren. De kapelmeester, Madame Alouette en Jacques, de hoofdpersoon van vijftien jaar, die het dierentemmen in zijn vingers heeft, gaan een zware tijd tegemoet, waarin

uit: Een circus strandt

blijkt hoe alles afhangt van kameraadschap en trouw. Na een lange zwerftocht vol ontberingen worden ze tenslotte allemaal aangenomen bij een ander circus. Prettig, rustig, verhaal van C. E. Pot-hast-Gimberg, dat dwingt tot zorgvuldig lezen en net die inspanning vraagt, die voor het lezen van een goed boek nodig is. Soms dreigt het ietwat langdradig te worden, maar alles bijeen is het een gaaf werkstuk (geb. f 4,50)

Voor meisjes schreef Jac. Linders: *Wilma van de Koningshoeve*. Wilma, een weesje, is bij een verzuurde tante op de boerderij Koningshoeve terechtgekomen. Ze heeft er een troosteloze jeugd doordat er slechts „werken” van haar geëist wordt en haar geen enkel kinderpretje door tante wordt toegestaan. Bij Geert, de meesterknecht, en bij de dieren zoekt ze haar troost. Later, als tante Anne ziek wordt, gaat deze het nichtje, dat een en al liefde en goedheid voor haar blijft, meer waarderen. Maar, daar ze niet meer in staat is zelf de boerderij te leiden, komt Wilma bij een jongere tante, die haar overigens wel wat erg laat „ontdekt” heeft, en vindt ze een

6321

prettig tehuis. Al is het onderwerp wat „antiek”, toch laat dit boek zich nog wel lezen. Het taalgebruik is soms wat slordig. (geb. f 2,10)

Elizabeth Goudge verstaat als geen ander de kunst de nuchtere realiteit te vermengen met het sprookjesachtige. Het resultaat is een fijnzinnig, buitengewoon boeiend geheel. Zo ook in het 92e deel van de „Prisma Juniores”, waarin het meisje Henriette hunkert naar een droomhuis om er alle mensen van wie zij houdt in te verzamelen en gelukkig te maken. Haar wens gaat in vervulling op een middag dat alle genodigden voor de pick-nick ter ere van haar broertjes verjaardag, in het bos tussen de heuvels verdwalen, wonderlijke dingen beleven en elkaar tenslotte in *Henriette's droomhuis* weervinden. Een prachtig, maar niet eenvoudig verhaal, waaruit een diep vertrouwen en geloof in de goedheid van de mens spreekt. Vooral lezersjes met enig literair aanvoelingsvermogen zullen er ten volle van genieten.

6322

(f 1,25)

Van *Kapitein Zeldenthuis* zijn er twee avonturenverhalen, waarvan het eerste tot titel heeft: *De baai der koraalrode krokodillen*. In dit boek sluit de kapitein zich aan bij een expeditie die op zoek is naar de stamvader der koraalrode krokodillen, ergens in het woeste oerwoud van de Gran Chaco in Argentinië. Om de grootste krokodil te kunnen schieten, worden de andere met dynamietpatronen op een afstand gehouden, maar door een of andere onopgeloste oorzaak komt er nóg een dynamietlading tot ontploffing, waardoor ook de grote krokodil het leven verliest. Een weinig sportieve jachtmethode, maar de jeugdige lezer kan uit dit wat tamme verhaal wel het een en ander opsteken over de Zuidamerikaanse oerwouden. In het tweede verhaal krijgt de kapitein de kans *In de eeuwige nacht der diepzee* te vertoeven, als hij door zijn vriend, ingenieur Sobolsk, wordt uitgenodigd aan een diepzee-onderzoek deel te nemen. Een grote stalen bol, door Sobolsk ontworpen, is het apparaat waar-

6323

6324

mee de diepte wordt afgezocht. Het tweetal doet hoogst merkwaardige ervaringen op, en de schrijver vertelt hierover op onderhoudende wijze. Prettige lectuur, met een gezonde zin voor het avontuurlijke. (p. dl. geb. f 1,95)

De wereldreis van Bullette en Bonestaak die door *A. M. de Jong* werd beschreven en door George van Raemdonck geïllustreerd, kunnen de liefhebbers verder volgen in de deeltjes 15 tot en met 18 van deze stripserie. Het is een verzameling zeer onwaarschijnlijke kolderavonturen en sterke zeemansverhalen, waarin de goede smaak niet steeds in acht wordt genomen. De verhalen variëren van een verzameling vrij grove grappen en grollen tot een wel sympathiek pacifisme, maar ook tot onverbloemde kritiek op de West-europese beschaving, uiteraard vanuit de — socialistische — levensbeschouwing van de schrijver. Voor de jeugd valt er in dit ouderwetse materiaal over het algemeen weinig positiefs te ontdekken.

(p. dl. f 1,20)

In „Haan's Bibliotheek voor de Jeugd” verscheen om te beginnen een boek van *Wieland Wouters*, getiteld: *Noodlanding in de Sahara*. De oudste zoon van dokter Verschuur heeft een oud vliegtuig gekocht en gaat dit opkalfateren. Hij heeft daar, als oud-oorlogsvlieger, verstand van, en met de hulp van zijn jongere broer en diens beide vrienden gelukt dit experiment. Natuurlijk wordt nu menige vlucht gemaakt, en een van de avontuurlijkste is de tocht over de Sahara. Het toestel moet een noodlanding maken en de avonturen, aan deze gebeurtenis verbonden, vormen de eigenlijke hoofdschotel van dit goed geschreven verhaal, dat soms echter wat ouderwets is in de woordkeuze. Het is doortrokken van een gezond godsdienstige, protestantse, sfeer. Een geschikt boek. (geb. f 3,50)

Vervolgens vertelt *G. H. van Maren*, eveneens in „Haan's Bibliotheek voor de jeugd” hoe *Bikkel zegeviert*. Aart Florijn, om zijn koppigheid Bikkel genoemd, wil naar zee. Oom Krijn, zijn pleegvader, is daar vierkant op tegen. Bikkel moet maar

6325

6326

6327

werken op de steenfabriek zoals oom Krijn zelf. Door een van zijn kwajongensstreken is Bikkel er de schuld van dat de geit van het oude vrouwtje Jaantjemeu gedood wordt. Bang dat het zal uitkomen, laat hij het kadaver in een met stenen verzwaarde zak in het water zinken. Maar IJzeren Grad, de stroper van het dorp, heeft het gezien. Hij krijgt nu macht over Bikkel: hij dwingt hem om aan zijn praktijken bij nacht en ontij mee te doen. Hoe Bikkel er tenslotte toch in slaagt aan Grads invloed te ontkomen en weer met God en de mensen in het reine te komen, vormt dan de rest van dit aardige, sympathieke verhaal. In protestantse geest geschreven, lijkt het ons ook voor katholieke jongens heel geschikt. (geb. f 3,50)

6328 In deel 5 van de „Ratje Verheul-serie”, door J. P. Baljé, zit *Ratje Verheul in de penarie*. Ratje is een uitstekend voetballer, zolang hij zich niet inlaat met meisjes. Want dan gaat alles verkeerd: zijn sport, zijn schoolwerk, zijn ideaal om ééns in het Nederlands elftal te worden gekozen en zijn humeur. Alles komt echter weer terecht, niet het minst door de fikse aanmoediging van zijn vriend Kees. Het is allemaal wel erg vanuit een supportermentaliteit gezien. In het voetbalwereldje zitten de mensen die Ratjes karakter vormen. De schoolwereld met zijn mislukte h.b.s.-leraar die zich domweg door een stel kwajongens laat ringeloren!

6329 - is in dit opzicht negatief. Niet geweldig. Deel 6 dan brengt *Ratje Verheul in het nationale elftal*. Maar eer het zover is, beleeft hij een — vrij onwaarschijnlijk — ontvoeringsavontuur. Dank zij zijn succes als nationaal midvoor komt ook de verhouding met het meisje Yvonne weer in orde, en schijnt er aan Ratjes geluk niets meer in de weg te staan. Een gemakkelijk, oppervlakkig verhaaltje, dat gerust gemist kan worden. (p. dl. geb. f 2,50)

De nummers G2, G3 en G7 van de „Maraboe Pockets” bevatten alle drie een avontuur van Bob Morane, een schepving van *Henri Vernes*. Uit een stuk ge-

stoten porceleinen draakje in een winkeltje in Kaschmir valt een papiertje. Bob Morane, ex-commander van de R.A.F., raapt het op. Het bevat een verzoek om redding van de Engelse archeoloog, prof. Everet Anderson uit de klauwen van *Het masker van jade* in Tsan Cham, een geheimzinnige stad in Tibet. Met Douglas Anderson, zoon van de geleerde, gaat hij op weg en ze slagen erin, ondanks de talloze gewapende spionnen van het monster de gevangene te bevrijden en bovendien de bijgelovige massa van het schrikbewind van het groene masker te bevrijden. Het gaat er wild toe in dit spannende boek: er zijn besluipingen, tweegevechten, gevangenschappen en martelingen. Er vloeit nogal wat bloed, maar het recht zegeviert. Vrij sensationeel dus, maar voor wie ertegen kan: geschikt.

Na het groene masker: *Het groene afgodsbeeld*. Lily Hastons vader is tijdens een bijzonder gevaarlijke expeditie naar de jungle van de Sierra Esmeralda op onnaspeurlijke wijze verdwenen. Lily besluit na maanden afwachten haar vader op te sporen. Onverwacht krijgt zij daarbij de hulp van Bob Morane en diens vriend Bill Ballantine. Na veel wederwaardigheden in de oerwouden en heel wat adembenemende avonturen tijdens hun ontmoetingen met de koppensnelende Yaupi-Indianen slagen zij er toch in hun doel te bereiken en levend uit de hel te ontkomen. Bijzonder spannend beschreven is de ontdekking van een smaragden afgodsbeeld in een oude Inca-tempel. De koppensnelpartijtjes doen wel wat cru aan. Soms is het verhaal wat erg gemakkelijk en weinig overtuigend, maar overigens biedt het geschikte ontspanning.

Opdracht bij de pool is het opschrift boven het derde verhaal. Bob Morane, op vakantietocht in het zuiden van de Verenigde Staten, raakt, ongewild, gewikkeld in een spionage- en sabotagezaak, waarin een grote mogendheid de Amerikaanse vliegbases op Groenland tracht te vernietigen. Dank zij Bobs onverschrokken-

6330

6331

6332

heid, koelbloedigheid en ook wel dank zij de zorgeloosheid van zijn tegenstanders kan hij het gevaar afwenden en de tegenpartij een vernietigende nederlaag toebrengen. Spannende lectuur, die zonder bezwaar gelezen kan worden.

(p. dl. f 1,35)

6332 *Koning Sigurd trekt ten strijde* in de 4e „Amstel-Junior”, geschreven door *Adolf Hechelmann*. In het begin van de elfde eeuw trekt de 15-jarige Noorse koning Sigurd met een vloot van drakenschepen ten kruistocht. Onderweg moeten o.a. zeerovers en Saracenen zowel te land als ter zee worden verslagen, voordat men het H. Land bereikt. Met de hulp van Boudewijn van Jeruzalem wordt de havenstad Sidon veroverd. Via Byzantium, waar de schepen worden achtergelaten, keert Sigurd over land naar Noorwegen terug. Een boekje met erg veel historische feiten en sterke verhalen, dat echter jeugdige lezers met de katholieke middeleeuwse sfeer vertrouwd kan maken. (f 1,50)

6334 Ook in „Haan's Bibliotheek voor de jeugd” werd een historisch verhaal opgenomen. De auteur is *H. Hoogveen*, de titel : *Daar klept de klok weer*. Rond het jaar 1500 speelt zich in wat nu de noordelijke provincies zijn, de vrijheidsstrijd af van Friezen en Stellingwerfers. Afwisselend wordt de strijd gevoerd tegen Saksen, de bisschop van Utrecht en Karel V. Het is een onbarmhartig en bloeddorstig verhaal geworden, dat weinig erbarmen kent voor vijanden en zwakkelingen die verraders worden. Mensenlevens tellen niet zwaar. Wellicht heeft de schrijver hiermee de ruwe en barre tijden willen tekenen waarin het verhaal speelt. Hij tekent echter de verhoudingen wat scheef en laat zijn figuren uit (nog) katholieke streken wel zeer sterk denken in termen die eerder in de reformatie dan in het katholieke geestesleven thuishoren. Het vertrouwen op God speelt een grote rol, maar het heeft de schijn dat dit voor de meesten meer een mond-belijden is dan een met het hart beleven. Om deze redenen zou-

den wij het eenvoudig, maar levendig geschreven boek, dat bovendien verschillende anachronismen bevat, met enige voorzichtigheid gehanteerd willen zien.

(geb. f 3,50)

In de reeks „Stroomlijnen” verscheen een geromantiseerde levensbeschrijving van Heinrich Schliemann, *Het raadsel van Troje* geheten, *Evelyn Cleob* legt hierin voornamelijk de nadruk op de karaktereigenschappen, die Schliemann in staat stelden zijn doel te bereiken: doorzettingsvermogen, ijver en geloof in het door hem gestelde doel. In voor- en nawoord wordt iets verteld over de in het verhaal voorkomende Griekse goden en archeologische ontdekkingen. *Vergelijken met J. von Wiesse's „Schliemann ontdekt Troje”* is dit verhaal beknopter en geschikt voor iets jongere lezers. De vertaling is behoorlijk.

(f 4,50; geb. f 5,50)

Het leven van de wereldberoemde Afrika-reiziger *Mr. Stanley* wordt door *Michel Duino* geschetst in nummer G 10 van de „Maraboe-Pockets”. Zijn moeilijke jeugd in Engeland, als wees; zijn reis naar Amerika met vele tegenslagen, tot hij zijn redder ontmoet, wiens naam hij voortaan dragen zal. Tijdens zijn dienst in het leger ontdekt hij zijn journalistiek talent en komt daardoor in aanraking met de krantenkoning *George Bennet*. Dit wordt het keerpunt in zijn leven. Hij zal in Afrika de verloren gewaande zendeling *Livingstone* gaan opsporen, hetgeen gelukt. Daardoor verliest hij zijn hart aan het zwarte werelddeel. Nadien ontdekt hij de bronnen van de Nijl, en komt in aanraking met koning *Leopold II* van België, met wiens financiële steun de Kongo-staat gesticht wordt. Een prettig geschreven, zeer populair gehouden verhaal, dat ieder kan worden aanbevolen. (f 1,35)

In *De machtigen der aarde* heeft een zestal auteurs tachtig momentopnamen bijeengebracht uit het leven van beroemde vorsten, vorstinnen, generaals, politici, geldmagnaten, die macht over de wereld hebben uitgeoefend. De opzet

6335

6336

6337

is origineel: telkens een levendige, pakkende schildering van een belangrijk oogenblik uit het leven van die machtigen, waarvan Thutmosis III de oudste, Stalin de jongste is. Interessante lectuur voor jong en oud, hoewel wegens de beknoptheid der schetsen enige kennis van de historie vereist is. (geb. f 14,90)

Naast de bekende boeken voor jongens door Ed Sporken en Jan Nieuwenhuis — „Jij” in katholieke en „Jouw wereld” in algemeen christelijke geest — zijn er nu twee soortgelijke uitgaven voor meisjes verschenen, waarvan het eerst de titel *Ik?* draagt, en het tweede *Mijn wereld*. De redactie, bestaande uit *Ria Botter* en *Jan Nieuwenhuis*, heeft geen moeite gespaard om van deze boeken een waardige tegenhanger te maken van „Jij” en „Jouw wereld”. En dat is zeker ook gelukt. Het „gesprek” met het opgroeiende meisje over allerlei, dat haar interesseert, is fris en veelzijdig. Persoonlijkheid, uiterlijk, kleren, kamer-tje, beroep, hobbies, fuffjes, jongens, toekomst, mensengemeenschap, verhouding tot God... een bonte processie, afgewisseld door een vers, spreuk of pakkende foto. Natuurlijk zijn er ook wel op- of aanmerkingen te maken. Algemene richtlijnen voor keuze van kleding en kapsel zijn erg nuttig, maar een serie modellen voor kapsels (reeds nu achterhaald) en een garderobe doen een boek ál te snel verouderen. Een meisje, dat een blousje wil maken, koopt een patroon, maar gaat niet, zoals gesuggereerd wordt, deze plaatjes namaken, die trouwens wel voor kinderen van 10 lijken. In de beroepenlijst mist men niet de stewardess, maar wel de bejaardenverzorgster en verpleeghulp. Het hoofdstukje „Wie wordt er nu non?” in de katholieke uitgave is uitmuntend; maar een paar vertelsels over eigen werk door leden van moderne leken-congregaties waren daarnaast toch wel op hun plaats geweest. (Genoemd hoofdstuk werd in *Mijn wereld* vervangen door het zeer pakkende korte levensverhaal van Albert Schweitzer en Helen Keller.) Om goed te laten zien hoe mal

we tegenwoordig preutsheid vinden, wordt zo „flink” veel bloot vertoond, dat het wat opzettelijk en kinderlijk aandoet. Dat in 1910 ouders „flauwvielen” als de dochter op een zomermiddag wilde gaan tennissen, is onzin. In de „kleine textiel-encyclopedie” zoekt men vergeefs orlon of dralon, maar vindt men wel everglaze, dat voltooid verleden tijd is, of givrine, waarvan geen mens ooit gehoord heeft. Overigens is er zoveel waardevols, er zit zoveel vaart in het geheel, dat we deze afwisselende boeken van harte kunnen aanbevelen. (p. dl. geb. f 8,90)

De eerste auteur, die in de „Butterfly-reeks” aan het woord is, is *Leny Saris* met *Om een plaats in de zon*. Mevrouw Delgaw, een jonge weduwe, betreft met haar vier kinderen een vervallen buitenhuis, waar zij een pension gaat houden. Dit tot grote ergernis van de eigenaar van het naastliggende hotel. Verwickelingen blijven dan ook niet uit. Maar de charme van de weduwe en de spontaneiteit van de kinderen keren alles ten goede, zodat zelfs een huwelijk met de hotelier de bekroning vormt. Prettig geschreven met een gezonde moraal. Goede karaktertekening. De neutraliteit betekent wel een lacune, maar is niet storend. (geb. f 3,90)

Nummer 81 van de „Prisma Juniores” bevat een verhaal van *Mabel Esther Allan: Vakantie in de bergen*. Een 18-jarig meisje, Philippa, vertelt over haar verblijf in Bellizona, een klein stadje in Zwitserland, waar zij vertoeft met het gezin van een oom en tante. De bedoeling is dat zij daar, behalve vakantie te houden, ook een handje toesteeft in de huishouding en bij de zorg voor de kinderen: een lastig, ongezegelijk nichtje en dito neefje van ongeveer elf jaar, en een schijnbaar onbehouden, schuwe bakvis van 15 jaar, Tilda geheten. Ook de tante is bijzonder humeurig, maar tenslotte blijkt alles mee te vallen. En het lukt Philippa, tantes houding ten opzichte van Tilda te veranderen, waardoor deze zich gaat ontplooiën. Een leesbaar verhaal zonder het verwachte happy

6338
6339

6340

6341

Een keurselectie jeugdboeken

Een schat van lectuur in **OKKI** en **TAPTOE**

Katholieke jeugdtijdschriften voor 6-15 jaar

Vraagt inlichtingen en catalogus bij de boekhandel en bij

N. V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD / HAARLEM

(Adv.)

ending. De verteltrant is wat stroef. Men krijgt slechts een oppervlakkige indruk van Zwitserland, ondanks de vele tochtjes die er gemaakt worden. Al met al toch wel aardige ontspanningslectuur voor meisjes vanaf 14 jaar. (f 1,25)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

6342 Een fris verhaal, dat vooral gewaardeerd zal worden door meisjes van den buiten, is *Je hoort bij hem, Katrientje*, van *Cok Grashoff*. In 't leven van de vrolijke Katrientje komt een groot probleem als haar verloofde Harmen wil emigreren naar Canada. Aanvankelijk ziet het meisje geen kans, terwille van de liefde alle andere banden door te snijden, maar met steun van haar omgeving groeit zij naar de juiste beslissing. Het levensecht bewerkte verhaal speelt zich af in een modern boerenmilieu, waar de kinderen een middelbare-schoolopleiding volgen, en heeft meer inhoud dan de gemiddelde bakvisroman. Het godsdienstig element ontbreekt. (f 3,25; geb. f 4,50)

6343 Het volgende verhaal, *Het meisje van de Goudkust*, speelt in Ghana. Jan van Eden, die als ingenieur op een diamant-ontginning werkt, vindt op zekere dag een negerbaby, een meisje, Ama geheten. Hoewel ongetrouwd adopteert hij het kindje, gaat ermee op verlof naar Europa en komt met een verzorgster voor de kleine terug. Deze kan echter niet wennen in de tropen. Na een tweede verlof komt Jan getrouwd terug. Yvonne

is een echte moeder voor het meisje en voedt haar op in liefde voor haar eigen volk. Later, als Ama groot is, wil zij al haar krachten in dienst stellen van haar rasgenoten. Maar eer het zover is, komt er veel vreugde en veel verdriet in haar jonge leven. Zij ontmoet tijdens haar studie een jonge arts, Hugo, die een grote steun voor haar is... en blijft, en die haar dit bijbrengt: „Alleen gelukkige en blijde mensen kunnen anderen gelukkig maken en helpen?”. Een geschikt boek van *Aimée van Tricht*. (geb. f 4,90) Na een teleurstelling in beroep en liefde is Sylvia wat verbitterd tegen het leven en jaloers op meer bevoorrechte meisjes. Op een reis naar Spanje met de bevriende schilderes Ellen komt ze langdurig in aanraking met een invalide meisje, *Maria Louisa*, die door haar natuurlijke warmte en haar geloof in de goedheid van mensen en leven een diepe indruk op haar maakt. Natuurlijk ontbreekt ook de knappe stierenvechter niet. Als deze gewond raakt, bezwijkt Maria Louisa aan een hartaanval, al haar kennissen als betere mensen achterlatend. Aan het slot een zinspeling op een romance tussen Sylvia en haar Nederlandse tekenleraar. Door de strekking wel wat minder onbenullig dan veel meisjesverhalen, maar daar toch niet bovengestemd door stijl, psychologie of andere kwaliteiten. Sylvia's bitterheid wordt telkens wat geforceerd naar voren gesleept om de tegenstelling met Maria Louisa aan te zetten. Als geheel is deze roman van *Rona Lentinck* wel geschikt. (f 3,80; geb. f 4,90)

6344

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Voor de kleinsten tot acht jaar

6345

Een prentenboekje dat zijn herdruk dubbel en dwars waard is, is *De appel* van *Dick Bruna*. Het gaat hier om een appeltje dat er zich over beklaagt dat het niets van de wijde wereld te zien krijgt. Het torenhaantje komt echter te hulp en samen maken zij een ontdekkingsstocht. De tekeningen zijn uiterst simpel, maar juist daardoor, en door de felheid van de kleuren rood, geel, blauw en groen, bijzonder aantrekkelijk voor kleuters. Met een enkel lijntje werd de juiste sfeer getroffen. Een kostelijk „aankomstboek” voor de hele kleintjes. De tekst bij ieder plaatje wordt gevormd door twee-regelige rijmpjes. (geb. f 2,50)

6346 Een verrukkelijk boek voor de kleuters is ook *Raffie en de 9 aapjes*, door *H. A. Rey*. In eenvoudige, aansprekende taal

worden de belevenissen verteld van een giraffe, waarvan de ouders zijn meegenomen naar een dierentuin, en van negen aapjes die hun huis — het bos — zijn kwijtgeraakt, omdat de bomen gekapt zijn. De aapjes komen bij Raffie inwonen, slapen met z'n allen in de breedte in één giraffe-bed en doen allerlei spelletjes op de nek van Raffie. Zowel Raffie

als de aapjes hebben nu weer een heerlijk leven. De speelse illustraties zijn naar handlitho's van de auteur in offset gedrukt. Een herdruk die graag aanbevolen wordt. (geb. f 3,50)

Deel 1 van de „Koekoek-reeks” bevat een 2e druk van *Siske en zijn konijntjes*, door *Frits Hemel*. Het is een pedagogisch getint, eenvoudig leesboekje voor 2e-klassertjes over een kleine jongen, die zijn konijntjes gaat zoeken, verdwaalt, de volgende dag zijn katechismus niet kent, school moet blijven en koppig is. De meester vindt de konijntjes tenslotte terug. Siske belooft beterschap en alles keert ten goede. Zeer verzorgde uitgave met duidelijke flinke druk en uitstekende illustraties van *Jenny Dalenoord*. Geen uitblinker, maar wel een geschikt boekje. (geb. f 1,90)

Voor lezertjes vanaf negen jaar

Op boeiende wijze en aangepast aan de kindermentaliteit vertelt *Enid Lamonte Meadowcroft* in *Dwars door Indianenland* de geschiedenis van een Amerikaanse pioniersgroep, die onder leiding van de befaamde *Daniel Boone*, vriend en bestrijder van de roodhuiden, naar een nieuwe landstreek trekt. Na vier jaar van trekken, adembenemende avonturen en dapper uithoudingsvermogen wordt dan in 1771 *Kentucky* ontdekt. De manier waarop over de Indianen gesproken wordt, is niet onsympathiek; ze zijn niet allemaal slecht, evenmin als de blanken allen goed zijn. Een welkome herdruk, met voortreffelijke illustraties van *G. van Straaten*. (geb. f 3,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Een prachtig verhaal is *Het bord met de wilgen*, door *Doris Gates*. *Janey Larkin*, dochtertje van een katoenplukker in Amerika, heeft een zwervend en armoezig leven, maar één grote rijkdom: een schitterend antiek bord met een voorstelling erop waarvan zij een sprookje maakt. Zij vindt een lief vriendinnetje

6347

6348

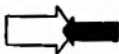
6349

en een ideale onderwijzeres, maar ook een vijand in de gemene Bounce. Moeder wordt ernstig ziek, Janey weet met haar bord niet alleen dokter Peirce te halen, maar ook Bounce tevreden te stellen. Als Janey haar bord nog eenmaal wil zien voor ze moet vertrekken, brengt de bekenenis aan meneer Anderson een totale ommekeer: Bounce wordt ontslagen, vader Larkin krijgt diens baan en tenslotte een prachtig „huis met de wilgen” net als op Janey's sprookjesbord. Een fijn geschreven verhaal, waarin vooral de kinderen bijzonder karaktervol worden uitgebeeld. In vele opzichten is het leerzaam en pedagogisch in de goede zin van het woord. Paul Lantz verzorgde de mooie illustraties van deze warm aanbevolen herdruk. (geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

6350 *Jack London* is de auteur van het laatste boek in deze rubriek: *Terry de circus-hond*. Deze 3e druk zal vooral de dieren- en speciaal de hondenliefhebbers interesseren. De hoofdfiguur is een Ierse terrier, die door een hofmeester van een schip op een van de Australische eilanden wordt gestolen. Hij komt in Amerika terecht, waar hij, gescheiden van zijn nieuwe baas, in verschillende kennels onderdak vindt, waar dieren voor circusvoorstellingen worden afgericht. Men krijgt een kijkje achter de schermen van de gevolgdde methoden: in verschillende van deze asyls gaat de directeur van het standpunt uit dat de dieren alleen door vrees bedwongen en afgericht kunnen worden. Het vergaat Terry slecht in deze inrichtingen, maar tenslotte komt hij weer bij zijn oorspronkelijke eigenaar terug, zij het na veel omzwervingen. Een boek dat de moeite waard is.

(geb. f 3,95)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

Voor de kleinsten tot acht jaar

„Verhalen en versjes, tekeningen om te kleuren, platen voor scheurwerk met gekleurd papier, knip- en vouwwerk, ideeën om kleuters bezig te houden” — dit alles kan men aantreffen in de *Kris Kras kruiwagen*, die speciaal ten behoeve van de kleuters werd volgestast door *I. M. Fennema-Zboray*. Het is een royale uitgave geworden, waaraan een twintigtal schrijvers en tekenaars op verdienstelijke wijze hun medewerking verleenden. Dat de een hierin beter is geslaagd dan de ander, was te verwachten, maar het geheel staat op zeer behoorlijk peil. Vooral de ideeën die naar aanleiding van de verhalen en versjes aan de hand gedaan worden om deze meer tot leven te brengen en waarmee men de kinderen bezig kan houden door middel van vrije expressie, improvisatie en pantomime, zullen veel ouders en kleuterleidsters aantrekkelijk voorkomen. Een aardig, veelzijdig boek. (geb. f 8,90)

3 x 3 = 9, door *Dirk van den Brink*, *Esther Hagers* en *Lea Smulders* is nu

uit: 3x3=9

een bundel, zoals er te zelden een van Nederlandse schrijvers verschijnt. Ieder een die met kleuters en jonge kinderen te maken heeft, kan hierin iets van zijn gading vinden: verhaaltjes, gedichtjes (bijv. een subliem Eerste Communie-gedichtje van Lea Smulders), liedjes (een bijzonder aardig Marialiedje, met muziek), samenspraakjes voor verjaardag en examens, korte toneelstukjes waarbij gezongen kan worden o.a. over Kerstmis, Driekoningen, Maria Lichtmis, Weet je wat ik worden zal. Ook de illustraties, van Carel Bruens, zijn in al hun eenvoud goed aangepast aan de sfeer van elke bijdrage. Tekst en tekeningen zijn uitgevoerd in zacht groene en zacht bruine kleuren. Echt een boek om enthousiast over te zijn! (geb. f 3,90)

6353

Zoals *Enid Blyton* reeds de wensen van de vele kleuters vervulde die om 5, 6 of 7 uur om een verhaaltje smeekten, zo kon zij nu niet weerstaan aan de kinderen die riepen: *8 slaat de klok: vertellen nu!* Ook hier vindt men weer een verzameling goed vertelde verhaaltjes, waarin de schrijfster steeds een zeer duidelijke moraal heeft gelegd. Dit laatste zal niet door iedereen gelijkelijk geapprecieerd worden. Dit neemt echter niet weg dat men hier toch wel een aardige bundel met voorleesmateriaal heeft, waarbij men dan de dosering naar eigen toezicht kan regelen. (f 2,90; geb. f 3,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

6354

Evenals dit in „De hemel is van jou” gebeurde, zo wordt ook in *Kom maar schaapje*, dat min of meer als een vervolg beschouwd kan worden, het jonge kind door *Lea Smulders* op zeer eenvoudige wijze in contact gebracht met de sacramenten en de grote kerkelijke feesten van het jaar. Schrijfster doet dit door middel van, vaak zeer originele, verhaaltjes en versjes. Over het geheel genomen een fris vertelde verhalenschat voor ouders die ze op juiste momenten

gebruiken. Het is dus geen bundel om achter elkaar op ieder willekeurig tijdstip uit te lezen. (geb. f 3,90)

6355

Alle vogels vliegen is de titel van een bundel uitstekend geschreven, korte, sprookjesachtige verhalen, waarin koningen, reuzen, dwergen, tovenaars en dergelijke een rol spelen. *Mirjam Noordenbos* weet de kindertoon zeer goed te treffen, terwijl haar speelse fantasie opvalt. Minder kon het ons bekoren, dat de schrijfster de lezertjes aan het einde van een verhaal dikwijls vermanend toespreekt en de moraal onderstreept met bijvoorbeeld: „Zo zie je maar weer eens...” etc. Het boek ziet er aantrekkelijk uit; de plaatjes van *Elly van Beek* geven voortreffelijk de sfeer van de verhalen weer. Voorlezen vanaf 7 jaar; zelf lezen vanaf 8 à 9 jaar. (geb. f 3,90)

6356

De formule van het *Zomerboek*, onder redactie van *Tom Hulsebosch* lijkt die van een jeugdblad in boekvorm: voor jongens en meisjes, in alle categorieën van 6 tot 16; goochelrecepten, raadsels, buitenspelen, kolder, sprookjes, versjes, een halve roman, een halve novelle, en noem maar op. Maar het is allemaal half. Het speurverhaal — voor oudere jongens — is onhandig opgezet en wordt abrupt beëindigd, juist op de climax. Drie stripverhalen hebben amper tijd om op gang te komen, gelukkig maar, want ze zijn uitermate onnozel. De humor voor groot en klein lijdt aan retorica: een langdradige woordenkraam. De toneeltekst „Handwerkles” en het sprookje „De kluzenaar en de dieven” zijn op zijn zachtst gezegd niet erg pedagogisch. Het leukst zijn misschien de dierenverhaaltjes voor kleineren, met een lesje voor snoepers, ongehoorzamen, papkindjes enz. Maar is het lesje soms niet al te cru? *Móet de dood erop volgen?* De redacteur staat een vlotte pen ter beschikking. De plaatjes zijn goed, mooi van kleur. Maar al dit talent wordt besteed aan een inhoud, die hooguit twee keer boven de middelmaat uitkomt en er meestal onder blijft. De uiteenlopende bestemming komt de bruikbaarheid ook al niet ten goede.

Toelaatbaar, dunkt ons, en niet veel meer. (geb. f 3,65)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

6357

In de „Jeugdboekery Bonte Wereld” verscheen onder de titel *Je kunt meer dan je denkt* een verzameling korte verhalen van *Ronald Ross* over grote mannen, die ondanks handicap of onder moeilijke omstandigheden bijzondere prestaties leverden. Ze zijn vrij vlot geschreven en positief van inhoud. De inhoud vermeldt van elk verhaal een resumé met „moraal”. Bovendien wordt de leesduur aangegeven, zonder dat aangeduid wordt voor welke graad van geoefendheid in het lezen deze bedoeld is. Een aardig boekje, zeer geschikte jeugdlectuur. (f 2,90)

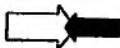

Foto Eddy de Jong

Mogen wij u voorstellen:

HANS ANDREUS GEINTERVIEWD DOOR HANS ANDREUS*

- Hans Andreus* (hierna aangeduid als Interviewer) Zo, meneer Andreus. En vertelt u mij nu eerst eens iets van uw leven.
- Hans Andreus* (hierna aangeduid als Geïnterviewde) Heeft een schrijver, meneer, een leven ?
- Interviewer* Pardon ? O, juist. Zeer interessant probleem. Wat is uw mening ?
- Geïnterviewde* Soms wel een leven, soms geen leven. Hangt o.m. van zijn uitgever af.
- Interviewer* Maar u zag ongetwijfeld het levenslicht ?
- Geïnterviewde* 1926 te Amsterdam.
- Interviewer* En u groeide ?
- Geïnterviewde* Ik groeide.

* *Noot van de Red.* Naar aanleiding van een interview-aanvraag ontvingen wij deze badinerende duetto-monoloog.

- Interviewer* En u bezocht scholen.
- Geïnterviewde* Helaas.
- Interviewer* Helaas ?
- Geïnterviewde* Ik had de p....., ik meen: ik hield niet en ik houd nog niet van scholen.
- Interviewer* Dat kan ik niet opschrijven, meneer Andreus. Slecht voorbeeld. Wat moeten de kinderboekenrecensenten wel van u denken ? Waar is uw verantwoordelijkheidsbesef ?
- Geïnterviewde* Een kind houdt niet van scholen. Ik was een kind. Ik sta nog altijd aan de kant van het kind.
- Interviewer* Maar de algemene ontwikkeling, meneer !
- Geïnterviewde* Een noodzakelijk...
- Interviewer* Ha !
- Geïnterviewde* ...kwaad, meneer.
- Geïnterviewde* Dit moet ik schrappen. Ik zal schrijven: Als jongen haalde de heer Andreus natuurlijk wel eens katekwaad uit, maar hij was een ijverige en oplettend leerling.
- Geïnterviewde* Ik schaam mij over u, meneer. Een schandelijke leugen.
- Interviewer* Om bestwil, meneer, om bestwil. Kom, werkt u nu eens mee. Welke scholen bezocht u ?
- Geïnterviewde* De Lagere School, de H.B.S. en de Toneelschool. Ik heb de Lagere School met goed gevolg doorlopen.
- Interviewer* Gefeliciteerd, meneer Andreus. De Toneelschool, zegt u. U bent dus acteur geweest ?
- Geïnterviewde* Niet méér dan een ander.
- Interviewer* Pardon ? O. Haha.
- Geïnterviewde* Ik begrijp niet wat er te lachen valt.
- Interviewer* Beleefdheid mijnerzijds. Maar nu de belangrijke vraag: hoe bent u eigenlijk tot het schrijven van kinderboeken gekomen ?
- Geïnterviewde* Ik meen dat ik die vraag al eens gehoord heb.
- Interviewer* Meneer Andreus, ik kom hier niet om mij door u belachelijk te laten maken. U hindert mij in mijn werk als interviewer.
- Geïnterviewde* En u hindert mij in mijn werk als schrijver. Ziet u al die proeven die ik nog moet corrigeren ? En weet u dat ik nog een lezing moet voorbereiden over de Correlatie van Humor en Antagonisme in de Figuren van Dik Trom en de Veldwachter, Psychodramatisch Gezien ?
- Interviewer* Het spijt me, meneer Andreus, maar ik ga hier niet weg voor u mijn vraag beantwoord heeft : Hoe Kwam U Tot Het Schrijven Van Kinderboeken ?
- Geïnterviewde* Gaat u echt niet weg voor die tijd ?
- Interviewer* Ik heb ook mijn beroepstrots.
- Geïnterviewde* (zucht) Wel, ik woonde ergens en naast mij woonde een tekenares en ik schreef twee kinderboeken waarvoor zij de tekeningen zou maken, maar geen uitgever wilde eraan en de tekeningen kwamen trouwens nooit helemaal af. Toen heb ik de boeken in een kist gestopt en ging naar het buitenland, kwam vijf jaar later terug, vond die oude kinderboeken, herschreef ze en begon verhalen uit een van die boeken in „Het Parool” te publiceren. En de roekeloze uitgever die al een paar gedichtenbundels van mij had uitgegeven, wilde nu ook mijn kinderboeken hebben. Simpel als goedendag.

- Interviewer* Juist, dit zijn dan de uiterlijke omstandigheden. Maar hoe kwam u er innerlijk toe ?
- Geïnterviewde* Innerlijk ?
- Interviewer* Ja, innerlijk. Van binnenuit. Wat dreef u ?
- Geïnterviewde* Hoe weet ik dat nou ?
- Interviewer* Dat behoort u te weten.
- Geïnterviewde* Nu als het moet. Kijkt u eens, meneer Andreus, u leest waarschijnlijk nooit gedichten, maar ik ben een dichter. En volgens mij is een kind, een echt kind, op zijn manier ook een soort dichter, meer een dichter-in-de-practijk. Met het volwassen worden gaat dat er wel af. Voor volwassen mensen heeft het bestaan maar een beperkt aantal mogelijkheden; voor een kind echter een bijna onbeperkt aantal. En omdat dichter en kind zo dicht bij elkaar staan, daarom schrijf ik ook voor kinderen. De poëzie van een situatie, een poëtische humor, daarmee bedoel ik een zo irrationeel mogelijke humor, dingen die „gek” zijn, dwaas, onbestaanbaar — dit alles is mogelijk in een kinderboek, meer dan in een boek voor volwassenen. Zelfs in een fantastische roman moet er toch altijd enige voeling worden gehouden met „de” realiteit. Voor kinderen kan iedere realiteit „de” realiteit zijn. Ik overdrijf natuurlijk, maar misschien begrijpt u wat ik bedoel.
- Interviewer* Hoogst interessant. Maar om nu even tot zakelijker gegevens over te gaan: U heeft meen ik tot nog toe vier kinderboeken geschreven?
- Geïnterviewde* Ja. *Langbaard de Twaalfde*, *Stel je voor*, *De Kikako* en *En Toen* ? Het laatste moet nog verschijnen.
- Interviewer* *De Kikako* is toch dat verhaal over dat wonderdier dat uit de zee komt gelopen. Heeft u daar geen prijs of zoiets voor gekregen? **
- Geïnterviewde* Ja, de Bijenkorfprijs voor het beste kinderboek 1954-1958.
- Interviewer* Was u het met de beslissing van de jury eens ?
- Geïnterviewde* Een zéér indiscrete vraag.
- Interviewer* Een andere vraag dan: Wat vindt u zelf uw beste kinderboek ?
- Geïnterviewde* Soms *Stel je voor*, soms *De Kikako*. Tegen *De Kikako* werd overigens door sommige mensen het bezwaar gemaakt dat er een wat satirische scene in voorkwam, handelend over het aanvragen van een paspoort. De volwassen wereld, zei men, werd daarin belachelijk gemaakt en dat was niet opvoedkundig.
- Interviewer* En wat vindt u ?
- Geïnterviewde* Ik zou willen dat kinderen de volwassen wereld nog een beetje meer belachelijk vinden dan dat het geval is. Zo trots hoeven we er ook niet op te zijn.
- Interviewer* En wat denkt u van de Nederlandse kinderliteratuur in het algemeen ?
- Geïnterviewde* Het leesvoer zul je altijd wel houden, precies als in de volwassen literatuur. De Mieke-opent-haar-hart- en de Brave-Hendrik-redt-zijn-hond-boeken. Maar voor het overige staat de Nederlandse kinderliteratuur op een behoorlijk hoog plan: Miep Diekmann vooral, Daan Zonderland, Annie M. G. Schmidt natuurlijk, An Rutgers van der Loeff, Mies Bouhuys, Harriët Laurey ook, en zo kan men nog wel een zes, zeven namen opnoemen. Meer dan in de roman

** Noot van de Red. Zie Idil-Gids april 1959, blz. 181.

HENRI ARNOLDUS

Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

- Interviewer* literatuur. Er wordt ook wel iets gedaan voor het goede kinderboek.
Geïnterviewde En wat vindt u de taak van de jeugdschrijver ?
Interviewer Taak ? Kinderboeken te schrijven.
Geïnterviewde Ik bedoel taak in een meer verheven zin van het woord.
Interviewer O, dat. Een volwassen kind zijn of een kinderlijke volwassene. Niet zo verheven als u wel denkt.
Geïnterviewde Zozo. Wel, meneer Andreus, na onze eerste strubbelingen hebben wij het toch gebracht tot een interview dat...
Interviewer Ah, gaat u weg ?
Geïnterviewde Ik moet helaas...
Interviewer Prachtig, prachtig, meneer Andreus. Ik meen: het was me een groot genoegen. Komt u er wel uit ?
Geïnterviewde Doet u geen moeite, meneer Andreus. Een kop thee was me overigens welkom geweest, maar daar zullen we het maar niet over hebben. En u moet eens tegen uw dochttertje zeggen dat ze niet zo'n herrie maakt als volwassenen in een gesprek zijn gewikkeld.
Interviewer Welke volwassenen ?
Geïnterviewde Dág meneer Andreus.
Interviewer Insgelijks, meneer.
Geïnterviewde (Buiten wist de Interviewer zich het zweet van het voorhoofd; in zijn werkkamer maakt de Geïnterviewde hetzelfde gebaar.)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Allan, M. E.: Vakantie in de bergen (Het Spectrum), 192 p. — V, M.	6341
Baljí, J. P.: Ratje Verheul in de penarie (L. J. Veen), 117 p. — V, J.	6328
Baljí, J. P.: Ratje Verheul in het nationale elftal (L. J. Veen), 117 p. — V, J.	6329
van Beek, A.: Mirjam en Joke uit klas vier (Het Goede Boek), 60 p. — V Ib , M	6303
van Beek, T.: Leks en Reks (Het Goede Boek), 32 p. — V Ic .	6280
van Beek, T.: Leks en Reks en de dief (Het Goede Boek), 31 p. — V Ic .	6281
van Beek, T.: Leks en Reks gevangen (Het Goede Boek), 32 p. — V Ic .	6282
Blyton, E.: 8 slaat de klok: vertellen nu! (Kruseman), 112 p. — V Ic .	6353
Botter, R., en J. Nieuwenhuis: Ik? (H. Nelissen), 304 p. — V, M†	6338
Botter, R., en J. Nieuwenhuis: Mijn wereld (H. Nelissen), 304 p. — V, M	6339
van den Brink, D., E. Hagers en L. Smulders: 3 x 3 = 9 (Malmberg), — V Ic †	6352
Bruna, D.: De appel (A. W. Bruna), 26 p. — V Ic	6345
Carek, J.: Kindje ben je blij (Holland), 67 p. — V Ic .	6287
Carolina: Hoe Julian de prijs won (Het Goede Boek), 84 p. — V Ib -c, M	6298
Clevé, E.: Het raadsel van Troje (Deacleé), 108 p. — V, J, M.	6335
Driesen, L.: Het wonderlijke avontuur van Emske en Henkie (C. de Boer Jr.), 77 p. — V Ib -c	6294
Duino, M.: Mr. Stanley (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V	6336
(Fennema-Zboray, I. M.): Kris Kras kruiwagen (De Bezige Bij), 178 p. — V Ic	6351
Gates, D.: Het bord met de wilgen (De Goudvink), 155 p. — V Ia -b, M	6349
Goudge, E.: Henriette's droomhuis (Het Spectrum), 192 p. — V Ia , M.	6322
Grashoff, C.: Je hoort bij hem, Katrientje (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	6342
Hansen, V.: Pol in het land van de zevenslapers (Casterman), 32 p. — V Ic	6283
Hansen, V.: Pol op de piramiden (Casterman), 32 p. — V Ic .	6284
Hansen, V.: Pol op het schildpaddeneiland (Casterman), 32 p. — V Ic .	6285
Harrison, H.: De avonturen van Klaartje Puf (Reinalda), 90 p. — V Ic .	6288
Hechelmann, A.: Koning Sigurd trekt ten strijde (L. J. Veen), 160 p. — V, J	6333
Hemel, F.: Siske en zijn konijntjes (Zwijsen), 57 p. — V Ic , J†	6347
Holst, K.: De avontuurlijke reis van Bokkie, de scheepsjongen (Het Goede Boek), 91 p. — V Ia -b, J	6315
Hoogeveen, H.: Daar klept de klok weer (Jan Haan), 182 p. — V	6334
Huber, D.: De uil met zeven zuurtjes (Ploegsma), 50 p. — V Ib -c	6293
(Hulsebosch, T.): Zomerboek (De Geill. Pers), 283 p. — V I	6356
Jagtman, M.: De gelukkige familie (Het Goede Boek), 60 p. — V Ib , M	6302
Jang Tsju: De gouden bijl (Uitgeversbureau voor vreemde talen), 12 p. — V Ib , K	6306
de Jong, A. M.: De wereldreis van Bulletje en Bonestaak dl. 15 t/m 18 (De Arbeiderspers), resp. 40, 44, 32 en 36 p. — V Ia	6325
Julca: Nieuw licht voor Annemieke (Het Goede Boek), 92 p. — V Ib , M	6304
Julca: Sanneke Suikerzak (Het Goede Boek), 60 p. — V Ib -c, M	6299
Klarebeck, H.: Bij Guus in het dorp (Het Goede Boek), 60 p. — V Ib -c, J	6295
Leffertsma, F.: Joke's ongeluksdag (Het Goede Boek), 60 p. — V Ib -c, M	6300

Lentinck, R.: Maria Louisa (La Rivière & V.), 157 p. — IV-V, M	6344
Linders, J.: Het geheim van de boshut (Het Goede Boek), 93 p. — VIb, J	6314
Linders, J.: De klub van negen (Het Goede Boek), 58 p. — VIb-c, J	6296
Linders, J.: Sjoerd, de arme bedeljongen (Het Goede Boek), 60 p. — VIb	6312
Linders, J.: Wilma van de Koningshoeve (Het Goede Boek), 120 p. — VIa-b, M	6321
London, J.: Terry de circushond (Nijgh & Van Ditmar), 196 p. — IV-V	6350
van Marcke, L.: De drie kleine zwijntjes (C. de Boer Jr.), 75 p. — VIc	6289
van Maren, G. H.: Bikkel zegeviert (Jan Haan), 174 p. — VIa, J, (P)	6327
Meadowcroft, E. L.: Dwars door Indianenland (De Goudvink), 122 p. — VIb	6348
Mes, F.: Kinderen zien Maria (Groot-Seminarie der Priesters van het H. Hart), 72 p. — VIb†	6310
Noordenbos, M.: Alle vogels vliegen (Reinalda), 128 p. — VIb-c	6355
Pothast-Gimberg, C. E.: Een circus strandt (C. de Boer Jr.), 200 p. — VIa-b	6320
Reeves, J.: Het verborgen testament (Het Spectrum), 192 p. — VIb	6305
Rey, H. A.: Raffie en de 9 aapjes (V. A. Kramers), 32 p. — VIc	6346
Richard, J. R.: Het spookpaard (Het Spectrum), 192 p. — VIa-b, J	6318
Ross, R.: Je kunt meer dan je denkt (Lannoo), 171 p. — VIa-b, J	6357
Rijpstra, P. J.: Thuis op het water (J. N. Voorhoeve), 116 p. — VIb, J, (P)	6313
Sanders, A.: Frits Penning (Jan Haan), 96 p. — VIa-b ⁰ , J, (P)	6316
Saris, L.: Om een plaats in de zon (West-Friesl.), 157 p. — V, M	6340
Smulders, L.: Kom maar schaapje (Helmond), 112 p. — VIb-c†	6354
Spyri, J.: Heidi (J. H. Gottmer), 160 p. — VIb, M, (P)	6301
van Tricht, A.: Het meisje van de Goudkust (Holland), 190 p. — IV-V, M	6343
Tudoras, A.: Het circus in het bos (Pegasus), 27 p. — VIc	6286
van Ulven, W.: Kapers in de duinen (Desclée), 125 p. — VIa-b	6319
Veenkamp, J. H.: Pierlepan en zijn vrienden (J. H. Kok), 163 p. — VIa-b, J, (P)	6317
Verburg, G.: Johannes Ibubesi de wegbereider (G. F. Callenbach), 92 p. — VIb, P	6311
Vermeer, S.: De kabouters en de gouden grammofoonplaat (Het Goede Boek), 61 p. — VIb-c	6291
Vermeer, S.: De uitvinding van kabouter Wijzebol (Het Goede Boek), 61 p. — VIb-c	6292
Vernes, H.: Het groene afgodsbeeld (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V, J	6331
Vernes, H.: Het masker van jade (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V, J	6330
Vernes, H.: Opdracht bij de pool (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V, J	6332
Verschoor-Van der Vlis, N.: Toen Josje en Jaapje vakantie kregen (J. H. Kok), 52 p. — VIc, (P)	6290
Voorhoeve, A.: Harten Vijf (Het Goede Boek), 61 p. — VIb-c, M	6297
Wouters, W.: Noodlanding in de Sahara (Jan Haan), 156 p. — VIa, J, (P)	6326
XX: Atomo (Het Parool), 64 p. — VIb	6307
XX: De machtigen der aarde (Standaard-Bkh.), 328 p. — V	6337
XX: Tombola (Het Parool), 64 p. — VIb	6308
XX: De vrolijke schilders (Het Parool), 64 p. — VIb	6309
Zeldenthuis, Kapt.: De baai der koraalrode krokodillen (Het Goede Boek), 77 p. — VIa	6323
Zeldenthuis, Kapt.: De baai der koraalrode krokodillen (Het Goede Boek), 75 p. — VIa	6324

JULI 1960

JAARGANG XI

NUMMER 12

VOOR
JEUGDLECTUUR

MAANDBLAD
UITGEGEVEN
DOOR
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
IN OPDRACHT VAN
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR
ONDERWIJS EN OPVOEDING
TE 'S-GRAVENHAGE
REDACTEUR-SECRETARIS
DRS. J. KLEIN

Register-nummer

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

De advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie.

WIN ER EEN ABONNEE BIJ

Het moet onze trouwe lezers niet moeilijk vallen de **Idil-Gids** bij anderen (ouders, opvoeders, onderwijzers, geestelijken, bibliotheken) te introduceren. Win er een abonnee bij — het zal uw tijdschrift, dus ook uzelf, ten goede komen.

De **Idil-Gids** voor jeugdlectuur

GEEFT VEEL, KOST WEINIG

VERKLARING DER TEKENS

VIc = Voor beginnelingen (6-8 j.). VIb = Voor ietwat gevorderden (9-12 j.). VIa = Voor grotere kinderen (13-15 j.). V = Voor allen (14, 15 j. en ouder). IV-V = voor 16 j. en ouder. IV-V met J en/of M = Speciaal afgestemd op de rijpere jeugd (16 j. en ouder). IV = Voor volw. (18 à 20 j. en ouder). III = Voorbehouden aan gevormde lezers. J = Meer speciaal voor jongens. M = Meer speciaal voor meisjes. † = In katholieke geest geschreven. P = In protestantse geest geschreven. (P) = Speelt in protestants milieu. Een nulletje ° = Pedagogisch niet verantwoord. Twee nulletjes °° = minderwaardig in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht. Een sterretje * vereist meer dan gewone geestesontwikkeling. N = *Storend* neutraal. De romeinse cijfers geven de toelaatbaarheid aan. Moet een jeugdboek worden afgekeurd, m.a.w. is het slechts toelaatbaar voor een hogere leeftijdsgroep, dan is het niet voldoende dit in een zwaarder cijfer uit te drukken. De hogere leeftijdsgroep zal immers aan dit vaak voor haar te kinderlijk geschreven boek niet veel hebben: het boek was voor jongere lezers bestemd. Daarom wordt achter de toelaatbaarheidsaanduiding tussen haáksjes vermeld voor welke leeftijd het boek bestemd (maar dus niet geschikt) is. Bijvoorbeeld IV (VIa) = Toelaatbaar voor volwassenen (IV), maar voor hen te kinderachtig, want bestemd voor 13-15 jaar (VIa).

REGISTER — JAARGANG XI

Het Romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men op blz. 206.

Het Arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de desbetreffende bespreking in: De Kronieken van jeugdlectuur, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 5701 (aug.-sept. 1959) t/m 6357 (juni 1960). Wil men bibliografische gegevens, dan raadplege men wat de prijs betreft steeds de recensie zelf, en voor de uitgever, het aantal bladzijden en de kwalificatie: de Bibliografische Registers.

Voorbeeld. Zoekt men een boek van Miep Diekmann (zie onder Diekmann in dit register), dan vindt men het volgnummer 5847. Bij het bladeren lettend op de margecijfers, komt men onder nr. 5847 dan op blz. 46 de recensie van dit boek tegen, en achter deze recensie de prijs. Als men vervolgens de uitgever, het aantal bladzijden, of de kwalificatie wil weten, kijkt men in het onmiddellijk daaropvolgende Bibliografische Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 58).

van Aardenburg, A.: Bas Banning en De Rode Hand — VIa, J	6265
van Aardenburg, A.: Bas Banning en de verdwenen Rembrandt — VIa, J	6264
Ackerlingh, R.: Het gelukkige einde — VIa-b, M	6053
Adriani Engels, M. J.: Voetbalprestaties in Oranjestad — V	6012
Afman, K. W.: Het geheim van de Bisonvallei — VIa, J	6167
Alcott, L. M.: De wereld in — IV-V, M	5956
Allan, M. E.: Vakantie in de bergen — V, M	6341
van Alphen, H. W. N.: Het verraad van Bas Hendriks — VIa, J	6263
van Andel-Ripke, O.: Levensverwachting — IV-V	5955
Andrée, F. B.: Goede reis, Hanneke en Janneke — VIc	6090
Andrée, F. B.: Voorzichtig, kleine geitjes — VIc	5834
Andrews, M. E.: Koerier in de nacht — VIa, J	6117
Arnau, F.: Filatelie in klein bestek — V	5765
Arnoldus, H.: Lassie brengt redding — VIb-c, J	5970
Arnoldus, H.: Lassie de trouwe vriend — VIb-c, J	5969
Arnoldus, H.: Lassie grijpt in — VIb-c, J	6230
Arnoldus, H.: Lassie in de sneeuwstorm — VIb-c, J	5971
Arnoldus, H.: Lassie laat niet los! — VIb-c, J	6228
Arnoldus, H.: Lassie ruikt onraad — VIb-c, J	6229
Arnoldus, H.: Pietje Puk en zijn hond — VIc	5707
Arnoldus, H.: Pietje Puk viert feest — VIc	5705
Arnoldus, H.: Pietje Puk wordt boswachter — VIc	5706
(Arnoldus, H.): Het reuze sprookjesboek — VIb-c	6189
Artz, M. J. A.: De Waterratten en de Vrolijke Duikers — VIa-b, J	6108
van Assche, L., en J. Schoeters: Gretry de kleine zanger — VIa	5738
Atkinson, M. E.: Het monster van de Theems — VIa-b	6050
Avery, G.: Het nichtje van de rector — VIa-b, M	5850
Baardman, M.: De vreugden der kleine dingen — IV-V, M, (P)	5743
Bachér, L.: Lasse Lar — V	6170
Bakker-Winsemius, D.: Een glazen dak voor Nicolet — IV-V, M	5879
Baljí, J. P.: Ratje Verheul in de penarie — V, J	6328
Baljí, J. P.: Ratje Verheul in het nationale elftal — V, J	6329

Balje, J. P.: De vlegeljaren van een H.B.S.-er — V, J	6076
Barnard, H. J.: Slacht me niet, zei de kip — V Ib-c	6188
Barwin, L. F.: Pontiac, koning der wouden — V, J	5862
Barwin, L. F.: Vlammenhaar op dodenrit — V, J	6124
Batten, H. M.: Corrie — VIa	6114
Baumann, H.: Broer naast broer in leven en dood — V, J	6272
Baumann, H.: De verstoorde krokodil — V Ib-c	6148
Baumann, H.: Zwaluwmeisje — V Ib	6035
van Bavel, N.: Tjintje Tinkel — V Ic, J	6218
Bayley, V.: De schaduw op de muur — V Ia-b	5978
Beccher Stowe, H.: De hut van oom Tom — IV-V	5957
Beccher Stowe, H.: De negerhut van oom Tom — VIa	6212
ter Beck, A.: Ida uit Indonesië — V Ib, M	6152
ter Beck, A.: Mirjam en Joke uit klas vier — V Ib, M	6303
ter Beck, A.: Rineke wordt beter — V Ib, M	6247
van Beek, T.: Leks en Reks — V Ic	6280
van Beek, T.: Leks en Reks en de bijen — V Ic	5779
van Beek, T.: Leks en Reks en de dief — V Ic	6281
van Beek, T.: Leks en Reks en de kabouter — V Ic	5778
van Beek, T.: Leks en Reks en de poes — V Ic	5775
van Beek, T.: Leks en Reks gevangen — V Ic	6282
van Beek, T.: Leks en Reks in de speeltuin — V Ic	5776
van Beek, T.: Leks en Reks in een kano — V Ic	5781
van Beek, T.: Leks en Reks lopen weg — V Ic	5777
van Beek, T.: Leks en Reks verdwaald — V Ic	5780
Beim, J.: De grote overstroming — V Ia-b, J	5853
Belinfante-Belinfante, E.: Bergen brachten haar geluk — IV-V, M	5830
Benham, C.: Avontuur onder water — IV-V	6015
van den Berg-Akkerman, C. M.: Klavertje vier V Ic, M, (P)	6098
van Bergen, E.: Ons drietal weer thuis — V Ib-c	5839
Berna, P.: Om het goud van de maan — VIa, J	6168
Berthollet: Levend gevangen — V	6278
Betlem, G.: De overval in het spoorwegmuseum — V Ib, J	5844
Betlem, G.: Een schuit vol plezier — VIa, M	6112
Binder, O.: Ruimtevaart — VIa, J	6201
Blankwaardt-Natan, G. C. L.: Tiko, de muis — V Ib-c	6030
Bloemen, A.: Polly Parker — V Ia-b, M	6251
Bloemen, A.: Polly draagt een zonnehoed — V Ia-b, M	6252
Bloomfield, H.: De laatste tocht van de Nightwatch — VIa, J	5997
Blyton, E.: 8 slaat de klok: vertellen nu! — V Ic	6353
Blyton, E.: Betty binnen en buiten — V Ic, M	5902
Blyton, E.: Pitty als vierde klasser — V, M	5927
Blyton, E.: Smokkelaars op het oude buiten — V Ib	5908
Blyton, E.: Vertel nog 'ns — V Ib-c	5937
Blyton, E.: De Vijf en de spooktrein — V Ia-b	5715
Blyton, E.: De Vijf in de knel — V Ia-b	5716
Blyton, E.: De Vijf op avontuur — V Ia-b	5717
Blyton, E.: De Vijf op trektocht — V Ia-b	5718
Bond, M.: Een beer die Paddington heette — V Ib-c	6029
Bongaarts, J.: Het mysterie van de Popocatepetl — VIa, J	5827
Bonneau, A.: Catamount daagt uit — V, J	6275
Bonneau, A.: Catamounts dure eed — V, J	6274

Bonzon, P.-J.: De reiziger zonder gezicht — VIa, J	6060
Boone, P.: Tussen twaalf en twintig — IV-V, JM	6175
(Borgers, G.): De Muze viert feest — IV-V	6138
Borrebach, H.: In glijvlucht naar het geluk — III-IV (IV-V, M ^o) Ma	6074
Botter, R., en J. Nieuwenhuis: Ik? — V, M†	6338
Botter, R., en J. Nieuwenhuis: Mijn wereld — V, M	6339
Bouhuys, M.: Pim en Pom blijven samen — VIc	6023
Bouhuys, M.: Pim en Pom nieuwe verhalen — VIc	6217
van den Branden J., en L. van Leemput: Witte woestijnen — V, JM	6010
Braumann, F.: Goud in de taiga — VIa, J	5855
Breck, V.: Andy in de branding — V, M	6130
van Breda, A.: Op Capri lacht het geluk — IV-V, M	5877
Briels, Th.: Zannekin — VIa	5731
Brink, C. R.: De honden van prof. Poespas — VIb-c	5784
van den Brink, D., E. Hagers en L. Smulders: $3 \times 3 = 9$ — VIc†	6352
van den Brink, R.: Balkie en de wijde wereld — VIc	5897
van den Brink, R.: De Yank — VIa-b, J†	6159
Broos, P.: Dikkie en Fien in Amerika — VIb-c	5785
Broos, P.: Met Dikkie Kwik naar China — VIb-c	6102
Brown, P.: Catherine speelt het klaar — V, M	5999
Brown, P.: Het opwindende balmasqué — VIa-b	5794
Bruckner, K.: De gouden farao — V	6270
Bruna, D.: De appel — VIc	6345
Bruna, D.: Fien en Pien — VIc	6139
Bruna, D.: Poesje Nel — VIc	6140
Bruna, D.: Het vogeltje — VIc	6141
Bruijn, C.: Geroofd van het eiland — VIa, (P)	6164
Bruijn, C.: Nederlandse sagen — V	6195
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke bakt pannekoeken — VIc, M	5701
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke en haar vriendje — VIc, M	5702
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke krijgt visite — VIc, M	5703
Bruyn-Ouwehand, M.: Marieke werkt in de tuin — VIc, M	5704
Burton, M.: Onze zoogdieren — V	5885
Butner, C.: De gevreesde medicijnman — VIa-b, J	5913
Buyle, I.: Appeltje is jarig — VIc	5965
Buyle, I.: Appeltje vindt een hond — VIc	5966
Cami, B.: Het goudland — VIa	5735
Campbell, B.: Het geheim van de oude ruïne — IV-V, JM	5993
Capel, R.: Rumoeur rond een verloving — IV-V, M	6002
Carek, J.: Kindje ben je blij — VIc	6287
Carrels, N.: De geheimzinnige ring — VIa-b, J	5792
Carolina: Hoe Julian de prijs won — VIb-c, M	6298
Carolina: Het spooklicht op de hoge rots — IV-V (VIb ^o)	6242
Carter, Br.: De sprong in de afgrond — VIa, J	6062
Cavanna, B.: Hoera voor Angela — V, M	5873
Charpentier, P.: Foto-finesses — IV-V	6013
Clevé, E.: Het raadsel van Troje — V, JM	6335
Collodi, C.: Pip het roze aapje — VIb-c	5708
de Coninck, M.: In en om de poel — VIa-b, J	6007
Coppes, D., Kapelaan: Totdat Hij terugkomt — IV-V †	6001
(Courlander, H.): Reis met de zon — VIb	5939
Covens, C., en D. van der Meiden-Coolsma: Als één van ons — VIc	5888

Cramer-Schaap, D. A.: Oom Boemlala en zijn zes hondjes — V Ib-c , M	6100
Cramer, R.: Zus en Jan — V Ic	6089
Cuypers, K., Dr.: Op reis naar de maan — V, J M	5772
Daane, L. A.: Puzzel mee met Professor Pee — V Ia-b	6006
Damen, S.: Op bergen en in dalen — V Ia , M, (P)	6055
Daniel-Rops: Nico bezoekt de Paus — V Ib †	5977
Daniëls, J.: Reis naar kabouterland — V Ic	5747
Dankelman, J., G.ss.R.: Amor in de telelens — IV-V †	5742
Davison, Fr. D.: Mensenschuw — V Ia	6056
Degreef, J. D.: De man zonder vrees — V Ia	5802
De Jong, M.: Het huis met de zestig vaders — V Ia-b	6109
De Jong, M.: Sadrach — V Ib , (P)	5846
Dekker, D.: In het vrije veld — V	5884
van Delden, H.: Paul's wonderlijke avonturen in het lege huis — V Ib-c	5841
Diddens, H.: Een koning voor het vrije België — V Ia	5736
Dickmann, M.: Gewoon een straatje — V Ib	5847
(Dierckx, R.): Door de wijde wereld. 1c Deel — V Ia	5762
(Dierckx, R.): Wetenschap en avontuur — V°, N	5763
Dillon, E.: Het mysterieuze zeilschip — V Ia , J	5807
Disney, W.: Geheimen der natuur — V Ia-b	6200
Disney, W.: De schone slaapster — V Ib-c	6146
Dixon, F. W.: Het geheim van Cabin eiland — V Ia , J	5918
Dixon, F. W.: De verdwenen professor — V Ia , J	5919
Dixon, R.: De sneeuwwolf — V Ia , J	5805
Dixon, R.: De verdwenen Indianen — V Ia , J	6166
Dollfus, Ch.: Van mensen en machines — V Ib , J	6004
van Dorsten, J.: Een moeder voor Anneke — V Ib-c , M, (P)	6222
Douwes, D. J.: Het mislukte komplot — V Ia	5728
Douwes, D. J.: Het witte huis aan de wetering — V Ib , J, (P)	6233
Driesen, L.: Emske en Henkie — V Ib	5973
Driesen, L.: De heuglijke reis van Emske en Henkie — V Ib	5974
Driesen, L.: Het wonderlijke avontuur van Emske en Henkie — V Ib-c	6294
Drost, H.: Witte sneeuw en hulst met rode besjes — V Ib-c , (P)	5890
Duino, M.: Mr. Stanley — V	6336
Dulieu, J.: Paulus en het ei — V Ic	6091
Dulieu, J.: Paulus en 't klaaghemd — V Ic	6093
Dulieu, J.: Paulus en Poetepoet — V Ic	6094
Dulieu, J.: Paulus en de verrassing — V Ic	6092
den Dulk, W.: Nick slaat zich er door — IV-V, M	6077
den Dulk, W.: Vooruit — IV-V, M	6078
Dumas, A.: Zwarte tulp — V Ia	5924
Edwin, M.: De brug onder water — V Ia-b	5979
van Egeraat, L., Dr.: De tovenaars met de beitel — V Ia	6162
Eggermont, J. L.: De gouden pijl van de Owaga's — V Ia-b , J	5791
Ellacott, S. E.: Van boomstam tot oceanreus — V	5769
Evers, R.: Annelies in Rotterdam — V Ib-c , M †	5837
Feenstra, F.: Het recht van de ander — IV-V, M, (P)	6177
(Fennema-Zboray, I. M.): Kris Kras kruiwagen — V Ic	6351
Fitter, R. S. R., en R. A. Richardson: Veldgids voor vogels V	5768
Forest, A.: Spionage voor de kust — V Ia	5998
Frank, Th.: De speurtocht van Dakota Will — V Ia , J	5806
Franke, S.: Si Ardjoe en zijn buffel — V	5952

HENRI ARNOLDUS Van deze bekende auteur verscheen heden :

PIETJE PUK-serie

Leesboeken voor de meer gevorderde lezertjes.

- 1 Pietje Puk
- 2 Pietje Puk wordt agent
- 3 Pietje Puk gaat op reis
- 4 Pietje Puk wordt kleermaker
- 5 Pietje Puk gaat vissen
- 6 Pietje Puk viert feest
- 7 Pietje Puk wordt boswachter
- 8 Pietje Puk en zijn hond
- 9 Pietje Puk weet raad
- 10 Pietje Puk is de baas

Prijs geb. f 1.95

Deze boeken sluiten aan op de bekende „Tup en Joep” en „Oki en Doki” serie.

Uw boekhandelaar heeft ze voorradig.

N.V. Uitgeverij „DE EEKHOORN” - Apeldoorn

(Adv.)

Franklin, R.: Het goud van Ouwe Jim — VIa, J	6059
Fuller, R.: Om het goud der wilden — VIa, J	5917
van der Gaag, W.: De grote overwinning — V, J	5930
van der Galiën, S. M.: De klauw van de luipaardman — V, J	5928
van der Galiën, S. M.: De rode assegaai — V, J	5929
Gard, R.: Tom wint de race — VIa-b, J	5723
Garis, H. R.: Buddy en het geheime hol — VIb, J	5906
Garis, H. R.: Buddy op de geheimzinnige berg — VIb, J	5907
Gast, L.: En... Regina? — VIb, M	5710
Gast, L.: Willy's hartewens — VIb, M	5909
Gates, D.: Het bord met de wilgen — VIa-b, M	6349
Gebhard, A. C.: Kinderboeken als vitamines — IV-V	6173
van der Geest, K.: De ondergang van de Pemex IV — V, J	6063
van der Geest, K.: SP. 2 meldt zich — V, J	6169
van Gerven, R.: De triomf van de kardinaal-infant — VIa	5734
Goudge, E.: Henriette's droomhuis — VIa, M	6322
Graeme, L.: Helens ster rijst — IV-V, M	6135
Graham, R.: De vliegende wasmand — VIb	5713
Grashoff, C.: Geertje — VIb-c, M	5903
Grashoff, C.: Geertjes allerbeste vriend — VIb-c, M	5904
Grashoff, C.: Je hoort bij hem, Katrientje — IV-V, M	6342
Grashoff, C.: Josientje, waar is je poes? — VIc, M	5783
Grashoff, C.: Op de drempel van het geluk — IV-V, M	5878
Green, R. L.: Het beleg van Troje — IV-V, JM	5932
Green, R. L.: Griekse heldenverhalen — IV-V	6133
Grilk, C.: Hans van de Berkenhof — VIa, J	5916
Grimme, A.: Maup komt thuis — VIb	6156

de Groot, C.: Cecilia kiest voor ballet — VIa-b, M	6111
Groothoff, L.: Riekie en het poesje — VIc, M, (P)	5889
van Grotenbergh, Th.: De tweeling van de „Lusthof” — VIa-b, M	6250
van der Gucht, G. M.: Juanito en zijn wolshonden VIa-b †	6254
Guillot, R.: Raani de jungle-prins — VIa, J	6115
Guillot, R.: Tamtams in Kotokro — VIa, J	5856
Haag, G.: Tiny in de bergen — VIc	6215
Haag, G.: Tiny speelt toneel — VIc	6216
Haak-Ochsendorf, F.: Baby Cupido — IV-V, M	6021
ter Haar, J.: De geschiedenis van Noord-Amerika — IV-V, JM	6014
Haarman, H. J.: De strijd om het geluidloze vliegtuig — VIa, J	6019
Haarman, H. J.: De strijd om het televisiegeheim — VIa, J	6075
Haber, H.: Onze vriend het atoom — V	6009
van Hagen, V.: De kleinzoon van de medicijnman — VIa-b	6048
Hagers, F.: De huishoudschool helpt een handje mee — VIa, M	5826
Hagers, F.: Waar is je hart, Claudia? — IV-V, M	5881
Hampshire, A. C.: De drakeklauwen — VIa, J	5990
Hamre, L.: De Otter drie-twee roept — VIa, J	5726
Han: De kleine Tomist — VIa-b, J †	5721
Hansen, V.: Pol in het land van de zevenslapers — VIc	6283
Hansen, V.: Pol op de piramiden — VIc	6284
Hansen, V.: Pol op het schildpaddeneiland — VIc	6285
Harder, B.: Pepo en het Indio-meisje — VIb	5711
Harrer, H.: De witte spin — V	6011
Harrison, H.: De avonturen van Klaartje Puf — VIc	6288
Harting, E.: Rondom Holten ligt de wereld — IV-V, M	5819
Hartong, C.: Mijn balletboek — VIb-c	6196
Hauff, W.: De karavaan — V	6194
Havrevold, F.: „Ook dat nog” zei Vader — VIb, M	6034
Hechelmann, A.: Koning Sigurd trekt ten strijde — V, J	6333
Heemskerck, J.: Vertel 't nog eens Mama — VIc	5933
van der Heide, W.: Een postroof met perikelen — VIa, J	5724
van der Heide, W.: Stampij om een schuiftrompet — VIa, J	5953
Hemel, F.: Siske en zijn konijntjes — VIc, J †	6347
van Hemeldonck, E.: De Keteloorlog — VIa	5739
Hendrikse, D.: Twintig reuzen van de jazz — IV-V	6016
Hermesen, G.: Het eiland in het meer — VIb-c	6225
(van den Heuvel, M.): Uit de takken stijgen vlammen — V	5741
van den Heuvel, M.: Lachebekje — VIa-b, M	5951
van den Heuvel, M.: Meisjes omnibus — VIa-b, M	6209
van den Heuvel, M.: Een vrolijke logeerp partij — VIa-b, M	5825
Heijnen, M.: Hermientje en haar grote vriendin — VIc, M, (P)	6221
Hidding, J.: Toengeb de hunebedbouwer — VIa-b, J	5790
Hill, L.: Haar mooiste rol — VIa-b, M	5912
van Hille-Geerthé, C. M.: Het verstopte huuske — IV-V, M	6213
Hölscher, H.: Uli de cirkusjongen — VIa-b, J	5793
Hölscher, T.: Op 't nippertje — VIa-b, M †	5755
Holst, K.: De avontuurlijke reis van Bokkie, de scheepsjongen — VIa-b, J	6315
Hoogeveen, H.: Daar klept de klok weer	6305
Hoogland, M.: Drie zusjes aan zee — VIb, M	5848
Hooykaas-Van Leeuwen Boomkamp, J. H.: De grote vondst van Juul en Peter — VIb	5823

ter Horst, W.: Een vakantie in de Kongo → VIa-b, J, (P)	5722
Hoytink, J.: Grietemeu — V1b, M, (P)	6246
Huber, D.: De uil met zeven zuurtjes — V1b-c	6293
(Hulsebosch, T.): Winterboek — VIa-b	6191
(Hulsebosch, T.): Zomerboek = VI	6356
van de Hulst, W. G.: Het gouden voorleesboek — VIc, (P)	6183
van de Hulst Jr., W. G.: Waarom de tram stil stond — V1b-c	6207
van Hulzen, J.: Het boek van de kantijl — V1b	5822
Hutchings, M.: Handpoppen — V	6008
Hutterer, F.: Trouw wordt beloond — V1b	5975
Jackson, K. en B.: Het feestvarken — VIc	6082
Jacobs, E. A.: Eens komt het geluk — VIa, M	6113
Jaeger, K.: Het bandietje — VIa-b	5714
Jager-Meursing, T.: Meisjes van onze tijd — IV-V, M, N	5760
Jagtmans, M.: De gelukkige familie — V1b, M	6302
Jagtmans, M.: Samen uit, samen thuis — V1b	6238
James, H. C.: Kinderen uit de eenzame vallei → V1b	6005
James, H. C.: Onze schipperskinderen — V1b	6245
James, W.: Smoky — VIa	6057
Jang Tsju: De gouden bijl — V1b, K	6306
Jansonius, H.: Rennie — IV-V, M	5876
Jansonius, H.: Wees jezelf, Lisette! — IV-V, M	5820
du Jardin, R.: De grote belofte — IV-V, M	6134
du Jardin, R.: Ik droom van het leven — IV-V, M	5875
Jaspers, P.: Annemarieke. 2e Deel: De Vier Heemskinderen — IV-V	6176
Jaspers, P.: Met Rozerood en Zonnehoed — V1b	6105
Jeanne Marie: In de sneeuw = V1b, (P)	5893
Jeanne Marie: Zon achter de wolken — VIa-b, M, (P)	6054
Jessen, B.: Raffia — V	5887
Johns, W. E.: Biggles als spion — V, J	5863
Johns, W. E.: Biggles en zijn makkers — V, J	6126
Johns, W. E.: Biggles' geheime opdracht — V, J	6125
de Jong, A. M.: De wereldreis van Bulletje en Bonestaak dl. 15 t/m 18 — VIa	6325
de Jong, D.: Gastvrouw in het groot — IV-V, M, N	6080
de Jong, D.: Tussen huis en horizon — IV-V, M	5758
de Jonge, J.: De speurder van de schout — VIa, J	5860
Jongejan-de Groot, C. Th.: Toen het circus kwam — V1b, (P)	6044
de Jongh, M.: Vogels vliegen uit het nest — IV-V, M	5829
Jothmann, H. G. Ch.: Mus Piet — VIc	5898
Julca: Greetje — V1b, M	6248
Julca: Nieuw licht voor Annemieke — V1b, M	6304
Julca: Sanneke Suikerzak — V1b-c, M	6299
Julca: Zo'n Tootje toch! — V1b-c, M	6150
Jules: De kinderen van de oliekoning — V1b	6240
Kaal, H.: Mijn eerste boek — VIc	5746
Kalmijn-Spienburg, J.: De avonturen van het aapje Joekie. 2e Deel — VIc	5774
Kalmijn-Spienburg, J.: De avonturen van het aapje Joekie. 3e Deel — VIc	6022
Kalmijn-Spienburg, J.: De avonturen van het aapje Joekie. 4e Deel — VIc	6142
van de Kamp, M.: Operatie Dagga — VIa, J	6061
Kapitein, M.: Drie witte wachters — V1b, (P)	6043
Kelk, F.: Maak veel uit weinig — V1b	6197

Kennes, W.: Op het nippertje — V, J	6066
van der Key, E.: Lyet heeft een idee — V, M	6132
Khylash, M.: Marleentje en het grote wonder — VIc, M, (P)	6220
Kindler, O.: Het spookschip — VIa, J	5804
Kindler, O.: De verloren stad — VIa, J	6121
Kingsley, Ch.: Hereward de Viking — VIa	5923
Kis, S.: Onder zeerovers — VIa-b, J	5914
Klarebeck, H.: Bij Guus in het dorp — VIIb-c, J	6295
Kloek, D.: Die vreemde grote stad — VIIb-c, (P)	6149
Knight, F.: Onrust aan de waddenkust — VIa-b	6110
Knight, F.: Zeerover tegen wil en dank — V, J	6064
van der Knoop, F.: Lies, Loes en tante Dot — VIIb-c, M	5838
Koen-Conrad, N.: Ineke en Anneke verloofd — IV-V, M	6072
van Koppenhagen, G. J.: Van kiek tot foto — IV-V	6206
Kuipers, J.: Het huis met de gekroonde karnton — VIa-b	6210
Kullman, H.: Paardejongen op de wisselpost — VIa-b, J	6255
Kuijpers, M.: Marjans dilemma — IV-V, M	6003
Kuijpers, M.: Marjorie — V, M	5872
Laan, D.: Wolkewietje is ondeugend geweest — VIc	6145
Lambert, J.: Onder Jenny's vleugels — V, M	6131
Lanckneus, M.: Edgar en Eric. 1e Deel — VIIb, J †	6231
Lanckneus, M.: Edgar en Eric. 2e Deel — VIIb, J †	6232
de Lange-Praamsma, M.: Weerzien van Han — IV, M, (P)	6073
Lattimore, E. Fr.: Kimi — VIIb-c, M	6033
Lattimore, E. F.: De reis van Ching Lai — VIc	6099
Lawrence, M.: De stem van haar hart — V, M	6068
Leffertsma, F.: Joke's ongeluksdag — VIIb-c, M	6300
Leighton, R.: Woellie van de Hudsonbaai — VIa, J	5987
Leiker-Kooymans, T.: Kinderen van het schoolhuis — VIIb	6239
Leiker-Kooymans, T.: Tot ziens, grootvader — VIIb, M	6151
Lems, L.: Mieke — VIa, M, (P)	5799
Lennart, C.: Rinus Spoormus — VIIb-c	6147
Lennart, C.: De vakantie van Liesbet en de beren — VIc	5964
Lentink, R.: Maria Louisa — IV-V, M	6344
Lewis, C. S.: De laatste strijd — VIIb	5845
Leyland, E., en T. E. Scott-Chard: Hunter Hawk en het atoomvliegtuig- mysterie — VIa, J	6120
Leyland, E., en T. E. Scott-Chard: Hunter Hawk luchtvaart-detective — VIa, J	6119
Ligtenberg, C.: Het geheimzinnige land van Sint Nicolaas — VIIb	6243
Ligtenberg, C.: Simpelhagen en de wildernis — VIIb	6244
Lillegg, E.: Michiel en het melkpaard — VIIb-c	5842
Lillegg, E.: Vuurvriend — VIIb	6040
Lindeman, P.: Sprookjes en vertellingen — VIc	5936
Linders, J.: Het geheim van de boshut — VIIb, J	6314
Linders, J.: Het geheim van het oude kasteel — VIIb-c, J	6227
Linders, J.: De klub van negen — VIIb-c, J	6296
Linders, J.: Sjoerd, de arme bedeljongen — VIIb	6312
Linders, J.: Wilma van de Koningshoeve — VIa-b, M	6321
Lindgren, A.: Erik en Karlsson van het dak — VIIb-c	6224
Lindgren, A.: Pippi Langkous in Taka Tuka-land — VIIb-c	5786
Lindgren, A.: Rasmus en de landloper — VIIb	5789

Lindsay, B.: Katten — VIa-b	6202
Löbler, J.: De verdwenen trompet — Vic	6086
van Loggema, M.: De avonturen van Koen Scheepsbesluit — VIa-b, J	6107
Loken, A. B., en H. J. Loken: Toen de zon danste — VIIb, J	6236
London, J.: Terry de circushond — IV-V	6350
van Loon, F.: Het nieuwe vaderland — VIa, M	5801
Ludvik, E.: Het gulzige haantje — Vic	5962
Lührs, C.: Vosje Vlugg wil toveren — VIIb-c	6101
van der Lugt, A.: Frank Distel en de schat in de ruïne — V, J	5866
van der Lugt, A.: Frank Distel en de spion van de Duivelskloof — VIa, J	6266
van der Lugt, A.: Frank Distel en het geheim van Doctor Pierewiet — VIa, J	6267
van Luijn, W. G.: Tikkeltje Tak — Vic	5899
Luyten, A.: Het vrolijk vijftal — VIIb, J	6235
Mansfield, K.: Het mannetje op de maan — VIIb-c	5905
Maran, T.: Boekaniers in de Caribische wateren — V, J	6123
Maran, T.: De gebieders van duivelen — V, J	6122
Maran, T.: De haaien van El Barbarossa — V, J	5858
Maran, T.: De laatsten der geweldenaren — V, J	5857
Maran, T.: De witte hengst Wonditah — V, J	6065
Maran, T.: Het woord van een man — V, J	5861
van Marcke, L.: Benny Ntumba — VIa-b †	5980
van Marcke, L.: De drie kleine zwijntjes — Vic	6289
van Marcke, L.: Kabouter Tip-Top — Vic	6095
van Maren, G. H.: Bikkell zegeviert — VIa, J, (P)	6327
Marryat, Kapt.: Peter Sempel — V, JM	5954
Marsh, J. E.: Op het spoor van de Albatros — VIa-b, J	5991
Marshall, C.: Als je een negermeisje bent... — V, M	5874
Marsia, R., en G. Haag: Een konijntje op het dak — Vic	6214
Marten, H.: Jetty zet door — VIa, M	6163
Martin, R.: Albie blijft het — VIa, J	6116
Matteesen, H.: Dette en die van Biezenrode — VIIb, M	6037
Matthiessen, W.: Het geheim van de rode U — VIa, J	5725
Mattson, O.: De brik „De Drie Lelies” — VIa-b, J	5981
Meadowcroft, E. L.: Dwars door Indianenland — VIIb	6348
Mees, C. A.: De tovertaddel — Vic	6096
van der Meiden-Coolsma, D.: Kinderen van Suriname — VIIb-c, (P)	6032
Menkman, H.: Jaap, Jetje en Lieneke — Vic	5835
Menkman, H.: Japie, de oude koetsier — Vic	5782
(Mens, J.): De vermakelijke historie van Reinaert de Vos — VIa°	6161
Mes, F.: Kinderen zien Maria — VIIb †	6310
Mes, F.: Prins Parcival en de heilige Graal — VIa-b †	6253
Mezière, J. J.: Gevangenen van de maan — VIa, J	6268
Moore, P.: De strijd om het ruimtestation — VIa, J	6118
(Morriën, A.): Dromen met open ogen — V	6171
Müller, H., Dr.: Chemie veroverd de wereld — IV-V	5773
Muiderman, A.: De man in het wit — VIa	5925
Mijling, M.: De verovering van De Groene Grot — VIIb	6036
Nanda: Wieke de Kwieke — VIIb, M	5824
Nevin, E. C.: Danny's neger slaaf — VIa-b, J	6047
Nicolai, C.: We gaan naar ballet, vanavond — V, JM	5931
Niemann, A.: Pieter Marits — IV-V, (P)	5757

Nierop, P.: Een brief voor Miesje Sandelhout — VIa-b, M	5797
Noordbos, M.: Alle vogels vliegen — VIb-c	6355
Norel, K.: Cor en Corry in het hoge noorden — VIb, (P)	6045
Norel, K.: Jan Haring op de geuzenvloot — VIa, P	5984
Norel, K.: Pilot Jan Staal — V, J	6127
Nowce, J.: Arendsoog en de goudkoorts — VIa, J	5921
Nijland, F.: Het eiland met de vier vlaggen — VIa-b, J	6046
Olof, Th.: De muziekwedstrijd — VIb	6155
van Oordt, A.: Waarom zou ik.....? — IV-V, M	5759
Oostr, R., en C. Covens: Kerstboek De Vonk 1959 — VIb, P	5892
Pease, H.: Schipbreuk — V, J	6000
Peeters, G. H.: Evert loopt in de val — VIa-b, J	6257
Peeters, G. H.: De vlam van Men-kau-ra — VIa-b, J	6258
Perrault, Ch.: De schone slaapster — VIc	6144
Peters, A.: De olijke tweeling op avontuur — VIb, M	5709
Petillon, W.: Secretaresje — IV-V, M	6020
Petillon, W., en M. de Jongh: Waarom ga je, Sissi? — VIa, M	5756
Petiska, E.: Hoe de mol aan zijn broekje kwam — VIc	5963
Phaff, Ch.: Anne's nieuwe leventje — VIb, M	5849
Philippe, R.: Sylvia en de Spanjaarden — IV-V	6180
Philippe, R.: Sylvia gaat trouwen — IV-V	6179
Philippe, R.: Sylvia air-hostess — IV-V, M	5815
Philippe, R.: Sylvia doet aan film — IV-V, M	5818
Philippe, R.: Sylvia grijpt in — IV-V, M	5817
Philippe, R.: Sylvie is verdwenen — IV-V, M	5816
van der Plaats, B.: Anne-Marie vindt het geluk — V, M	6067
van der Plaats, B.: Dorientje op speurtocht — VIa-b, M	6052
van der Plaats, B.: Feest bij Sandra — V, M	6128
van Polanen, L.: Kinderkerstboek no. 29 = VIb†	5891
Postma, W. P., Dr., en J. Ruting: Aquariumvissen in kleuren — V	5886
Pothast-Gimberg, C. E.: Een circus strand — VIa-b	6320
Pothast-Gimberg, C. E.: Corso, het ezeltje — VIb, M	5911
Puhm, H.: Engeltje wordt tuinarchitecte — IV-V, M	5814
Pulles, T.: En toch is het leven goed — IV-V, M	5831
van de Punt, K.: Roversjacht in Drogenhoek — VIb, J	6158
Raferly, G.: John en de grijze wolf — VIa, J	5727
van Ramshorst, H.: Het verhaal van Gijs = VIc, (P)	6025
Reder, J.: Het hondje dat een vriendje zocht — VIc	6087
Reder, J.: Het meisje met de grote schoenen — VIc	6088
de Reede, L. H.: Geheim → VIa-b, J	6106
Reeves, J.: Het verborgen testament — VIb	6305
Reith, B.: Wereldwonderen en nog wat — V†	5764
Renes-Boldingh, M. A. M.: Het geheim van de gouden sleutel — VIb	6038
Rengeling, J. W., en I. Mug: Volk in verdrukking en verzet 1940-1945 — V	6208
Renson, G.: De Spaanse furie — VIa	5733
Rey, H. A.: Raffie en de 9 aapjes — VIc	6346
del Rey, L.: Gestrand op Mars — VIa, J	5995
van Rhijn, A.: De drietand staat op scherp — VIa, J	5864
Richard, J. R.: Het spookpaard — VIa-b, J	6318
Robertson, W.: Het schot in de mist — V, JM	5811
Robinson, J. G.: Mary-Mary — VIc, M	6026
Robinson, J. G.: Teddy Robinson — VIc	6085

Rösch, N.: Herta en haar vossen — V ib , M	5910
Roggeveen, L.: In de staart van de komeet — V ia , J	6018
Roggeveen, L.: Okkie en de rups — V ic	5894
Roggeveen, L.: Okkie kan toveren — V ic	5895
Romijn, A.: Bram Verhagen — IV-V, J M , (P)	6279
Romijn, A.: Vervolging en verraad — V ia -b, (P)	5852
Rongen, B.: Marit en de wilde beer — V ib -c	5840
de Roos, H.: Trossen los, Kameleon! — V ib , J	5843
Ross, R.: Avontuur schuilt overal — V ia , J	6192
Ross, R.: Je kunt meer dan je denkt — V ia -b, J	6357
Ross, R.: Leven is geen kinderspel — V ia , J	6193
van Rossum, R.: Koojsje beleeft een avontuur — V ic , M	5836
Rupert, T. & M.: De opvoeding van Bengo — V	6204
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Dát zijn M-Brigadiers — V ib	6041
Rijpstra, P. J.: Thuis op het water — V ib , J, (P)	6313
van Rijswijk, H.: Mieke's vlucht — IV-V, M	6071
Sabott, E.: De zwarte klauw — V ia -b, J	5982
Sanders, A.: Frits Penning — V ia -b°, J, (P)	6316
Sanders, Ph. J.: Zeven jongens en een smokkelbende — V ia	6165
Sandwall-Bergström, M.: De scheidsmuur — IV (IV-V, M°)	5882
van 't Sant, M.: De brug komt klaar — IV-V, M, (P)	6137
Saris, L.: Kruisende wegen — IV-V, M	6178
Saris, L.: Om een plaats in de zon — V, M	6340
Saris, L.: Zoals de zeemeeuw vliegt... — IV-V, M	5821
Savage Jr., L.: De spookhengst — V ia , J	5996
Saville, M.: De schat in de watermolen — V ia -b 6049	6049
Saxby, G. F. A.: De pionier — V ia , J	5922
Scarry, R.: Rolle bolle beest — V ic	6083
Scheffer, Ch.: Hikkerde pikkerde paardeboom — V ic	5901
Schenk, L.: Alle eendjes zwemmen in het water — V ic	5748
Schenk, L.: Schuitje varen, theetje drinken — V ic	5749
Schenk, L.: Twee emmertjes water halen — V ic	5750
Schmidt, A. M. G.: Iedereen heeft een staart — V ib	6104
Schmidt, A. M. G.: Pas op, Jip en Janneke — V ic	6219
Schmidt, A. M. G.: Wim is weg — V ic	6084
Schneider, L., M. U. Ames en F. J. Twigt: Motoren met vleugels — V	5770
Schoolland, J. L.: Van Fieneke en Marjolijn, Lente — V ic , M, P	6097
Schuttevaer-Velthuijs, N.: De wonderkano — V ia -b	5851
Schwarzer, A.: Het leven begint morgen — V, M	6129
Scott, G.: Kari — V ia -b, M	5798
Scott, W.: Ivanhoe — V, J	6211
van der Seis, N.: De nieuwe — V ib , J	6157
van der Seis, N.: Tiby de zigeunerjongen — V ib , J	6234
Serraillier, I.: Avontuur in de bergen — V ia -b, J	5854
Shapiro, I.: Lassie weet raad — V ib -c	6031
Shaw, J.: Het luipaardmasker — V ia , J	5986
Smit-Lette, M.: Tegen de stroom op — IV-V, M	5744
Smits-Eperstedt, M.: De kinderen van de dief — V ib	5788
Smulders, L.: Dicht bij het kribbetje — V ic	6182
Smulders, L.: De gouden klompjes — V ic	5900
Smulders, L.: Kom maar schaapje — V ib -c†	6354
Smulders, L.: Post voor Pietje Prik — V ic	5896

Smulders, L.: Stappertje Step — VIc	6024
Smythe, P.: Jacqueline krijgt een lesje — VIa-b, M	6249
Sohre, H.: Alaska-Joe — VIa, J, N	5920
Sorensen, V.: De wonderen van de Esdoornheuvel — VIb	5712
Sparla Jr., T.: Katja en de kleine olifanten — VIB-c, M	5972
Sparla Jr., T.: Wieske — VIb, M	5787
Spönsel, H.: Speurtocht door 100.000 jaar — V	6205
Sprenger, H.: Kick Wilstra helpt een vriend uit de nood! — VIa-b, J	6262
Sprenger, H.: Kick Wilstra weer op eigen terrein — VIa-b, J	6260
Sprenger, H.: Kick Wilstra de wonder-midvoor en oom Ferdinand — VIa-b, J	6261
Spyri, J.: Heidi — VIb, M, (P)	6301
Stagg, J.: De vallei der stilte — VIa, J	5994
van der Steen-Pijpers, C.: Met de straaljager naar Princenhof — VIb, (P)	6042
Stelli, E.: De tweeling van het doktershuis — VIa, M	5800
Sterkens, L., S.J.: Poësis — IV-V, J†	6174
St. John, Ph.: Raket jockey — IV-V, JM	5985
van der Stoep, G.: Dop — VIb-c, J	6226
Streatfeild, N.: Willy's droom — VIa, M	5740
Streef, N.: Ontmoeting met het verleden — IV-V, M, (P)	6181
Stuy, J. C. P.: Kom eens in de cockpit — V	5771
Styles, Sh.: Tijger-patrouille — VIa, J	5992
van Suchtelen-Leembruggen, L.: Djaidin — VIa-b, J	6017
Svensson, J.: Avonturen op de eilanden. 1e Deel — VIb, J	5949
Svensson, J.: Avonturen op de eilanden. 2e Deel — VIb, J	5950
Svensson, J.: De bergtocht van Nonni en Manni — VIb-c, J	5943
Svensson, J.: Kerstmis op Skípalón — VIb, J	5944
Svensson, J.: Nonni en Manni — VIb-c, J	5942
Svensson, J.: Nonni in grote gevaren op zee — VIb, J	5946
Svensson, J.: Nonni landt in veilige haven — VIb, J	5947
Svensson, J.: Nonni's vaarwel aan IJsland — VIb, J	5945
Svensson, J.: Zonnige dagen — VIb, J	5948
(Swanenburg-Koster, A. A., en G. Snelle): Van suikergoed en marsepein en nog veel meer... — VIb-c	6187
Swift, J.: Gullivers reizen — VIa	6269
Taylor, R.: Jacks avontuurlijke tocht — VIa, J	5915
Thieme, J. G.: Het eiland der verschrikking — V, J	5870
Thomae, Ch.: Dans dan, kleine Corina... — V, M	5813
Thomas, M. Z.: Broertjes zijn onbetaalbaar — VIb	6153
Thomas, P.: Op het spoor van Maufrais — V	6277
Todd, B. E.: Rik Vogelschrik, 1e Deel — VIb-c	6027
Todd, B. E.: Rik Vogelschrik, 2e Deel — VIb-c	6028
Toonder, M.: Tom Poes en andere verhalen — VIb-c	5938
Topelius, Z.: Sprookjes uit Finland — VIb	5940
Torenbeek, J. L.: Sinterklaasboek — VIc	5832
van Tricht, A.: Het meisje van de Goudkust — IV-V, M	6343
Tripp, F. J.: Marco en de haai — VIb-c	5968
Tudoras, A.: Het circus in het bos — VIc	6286
Uit den Bogaard, J. H.: Swiebertje en de ijspret — VIc	5833
van Ulven, W.: Kapers in de duinen — VIa-b	6319
de Valk-Van Eysden, S.: Het geheim van de heidekuil — VIb	6237
Veenkamp, J. H.: Pierlepan en zijn vrienden — VIa-b, J, (P)	6317

Een keurselectie jeugdboeken

Een schat van lectuur in **OKKI en TAPTOE**

Katholieke jeugdtijdschriften voor 6-15 jaar

Vraagt inlichtingen en catalogus bij de boekhandel en bij

N. V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD / HAARLEM

(Adv.)

Velsen-Quast, M.: Gekke Erica — IV-V, M	6070
Velter, J.: Overval op de Goudwaterfarm — V, J	6276
Vendelier, M.: Het beest in het Kanaal — VIa †	5926
Verbeeten, W. J.: Rik Robberts ruimte-detective — V, J	5871
Verbeeten, W. J.: Vlucht uit Boedapest — VIa-b	6051
Verberne, P.: Ons aquarium — V	5766
Verberne, P.: Ons terrarium — V	5767
Verburg, G.: Johannes Ibubesi de wegbereider — VIb, P	6311
Veringa, Th. Tj.: Jaap Croese op jacht naar een fortuin — VIa-b, J	6259
Vérité, M.: De wonderen van de plantenwereld — VIa-b	5883
Verleyen, G.: Een kroon voor Karel de Stoute — VIa	5732
Vermeer, S.: Joepie de onderwaterkabouter — VIb-c	6223
Vermeer, S.: De kabouters en de gouden grammofoonplaat — VIb-c	6291
Vermeer, S.: De uitvinding van kabouter Wijzebol — VIb-c	6292
Vermeiren, L.: De drie kabouters — VIc	5958
Vermeiren, L.: Kabouter Peer op de boerderij — VIc	5961
Vermeiren, L.: Kermis in kabouterland — VIc	5959
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en de blauwe diamant — VIa-b, J	5983
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en het gouden beeld — VIa-b, J	6160
Vermeiren, L.: De Rode Ridder in het berenhol — VIa-b, J	5719
Vermeiren, L.: Sint-Niklaas in Kabouterland — VIc	5960
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: Een spoorweg door het oerwoud — VIa	5737
Verne, H.: De kruistocht van de Megophias — V, J	5867
Verne, H.: Oase K antwoordt niet — V, J	5809
Verne, H.: Op het spoor van Fawcett — V, J	5808
Verne, H.: Operatie Atlantis — V, J	5868
Verne, H.: De vallei der Brontosaurusen — V, J	5810
Verne, H.: De verzonken galei — V, J	5869
Verne, J.: Een kapitein van vijftien jaar, 1e Deel — VIa, J	5988
Verne, J.: Een kapitein van vijftien jaar, 2e Deel — VIa, J	5989
Verne, J.: Michaël Strogoff — VIa	5729
Vernes, H.: Het groene afgodsbeeld — V, J	6331
Vernes, H.: Het masker van jade — V, J	6330
Vernes, H.: Opdracht bij de pool — V, J	6332
Verral, Ch. S.: Rin Tin en de verborgen schat — VIb, J	6039
Verschoor-van der Vlis, N.: De Springplank IV-V, M, (P)	5880
Verschoor-van der Vlis, N.: Toen Josje en Jaapje vakantie kregen — VIc, (P)	6290
Vertessen, I.: Het leven in een Romeinse villa — VIa	5730

Visser, P.: Van Alkmaar de victorie! — V, J	5859
de Vleeschouwer-Verbracken, M.: Veerle op de bres — V, M	5812
Vlietinck, E.: Meisjes zoeken hun weg — IV-V, M	5745
Voorhoeve, A.: Harten Vijf — VIb-c, M	6297
de Vries-van der Lichte, I.: Door de open poort — IV-V, M, (P)	6136
de Vries, J. en M. Reiss: Maartje ziet spoken — IV-V, M	6069
de Vries, J.: De schildknaap van Grote Pier — VIa, J	5803
de Vries, L.: Het nieuwe experimenteerboek — V	6203
de Wachter, J.: Koning Jan — VIb, J	5976
Weggelaar, I.: De huiswerkkabouter en andere sprookjes — VIc	5935
Wehe, T.: Ik heet Florita — VIa-b, M	5795
Wehe, T.: Pepe en Florita — VIa-b, M	5796
Weir, R.: Koningstraat no. 10 — VIb	6154
Welch, R.: De schildknaap van Outre-Mer — V	6271
Werner, E. J.: Het gouden reuze-boek van de aardrijkskunde — VIa-b	6199
Werner, J.: Freddy's vriendje — VIc	6081
Westphal, F.: Tongatabu — V, J	6273
van Wieringen, Fr.: Strijd om de Duivelshoorn — VIa, J	6058
Wilkeshuis, C.: Avontuur in de Zuidzee — VIa-b	5754
Wilkeshuis, C.: Oeleke — VIb, J	5753
Willems, H.: Zonnetje Els — V, M †	6172
Winkler-Vonk, A.: September in Sussex — IV-V, M	6079
de Wolf, H.: Het klokje van zeven uur, Kaskoeskilewan en de Schaterappel van Pimmelboe — VIc	6184
de Wolf, H.: Het klokje van zeven uur. Krokeledokus gaat vliegen — VIc	6185
de Wolf, H.: Het klokje van zeven uur. De vuurpijl van Prins Verbeelding — VIc	6186
Wolffenbuttel-Van Rooyen, H.: Iija, de kleine ganzenridder — VIb	5751
Worm, P.: De drie gekroonde paardjes — VIc	6143
Wouters, W.: Noodlanding in de Sahara — VIa, J, (P)	6326
Wyler, R., en G. Ames: Van rolschaats tot raket — VIb	5761
XX: Aan Moeders schoot — VIc	5934
XX: Atomo — VIb	6307
XX: Het geheim van de Westergonden — V, J	5865
XX: Groot vakantieboek — VIa-b	5941
XX: Het licht schijnt overal. 9e Deel — VIb	6190
XX: De machtigen der aarde — V	6337
XX: Tombola — VIb	6308
XX: De vrolijke schilders — VIb	6309
XX: Vijftig oude rijmpjes — VIc	5967
XX: Zoek het eens op — VIa-b	6198
van der Zee, N.: De kist van de oude piraat — VIa-b, J	6256
de Zeeuw J. Gzn., P.: De sprong in de sneeuw — VIb, (P)	6241
de Zeeuw J. Gzn., P.: Het testament van de dijkgraaf — VIa-b, J, (P)	5720
Zeldenthuis, Kapt.: De baai der koraalrode krokodillen — VIa	6323
Zeldenthuis, Kapt.: In de eeuwige nacht der diepzee	6324
Zonderland, D.: Knikkertje Lik — VIb	5752
Zonderland, D.: Professor Zegellaks eiland — VIb	6103
van der Zwet Jr., C.: Sluwardi, de bunzing. Corax, de jonge raaf — V, JM	5828

RECTIFICATIE

In het register van juni 1960 gelieve men de laatste titel aldus te wijzigen:
In de eeuwige nacht der diepzee.

JEUGDBOEKEN BOUWEN BRUGGEN

Voor de zesde maal sinds 1955 is er op het eilandje Mainau in het Bodensee een conferentie over kinderboeken gehouden in de week na Pasen, (aldus dhr. Tjits Veenstra in het *Nieuwsblad voor de boekhandel* van 12 mei 1960, waaraan wij dit artikel ontleen). Ze werd ook nu georganiseerd door het Internationaal Instituut Slot Mainau, dat nauw samenwerkt met de Y.M.C.A. (Young Men Christian Association). Schrijvers, uitgevers, vertalers, bibliothecarissen, onderwijzers en jeugdleiders uit tien verschillende landen hebben er een weeklang gesproken over de invloed die de boeken op de jeugd uitoefenen wat betreft het wederzijds begrip tussen de volkeren der wereld. Die invloed kan negatief zijn. Koesteren wij nog steeds niet ergens een kleine wrok tegen Spanje, omdat we in onze jeugd boeken over de tachtigjarige oorlog hebben gelezen? Maar hij kan evenzeer positief zijn. Wie, die *Dagoe* van Anne de Vries heeft gelezen, denkt niet liefdevol over de bosnegers in Suriname?

Het thema van deze conferentie luidde: 'Jeugdboeken bouwen bruggen'. Het werd behandeld door drie discussiegroepen die het ieder van een andere kant belichtten en iedere discussiegroep kreeg als basis mee een referaat, dat door alle deelnemers van de conferentie werd aangehoord.

Er was meer belangstelling voor deze conferentie dan voor de vijf vorige. Zestig gasten woonden het hele congres bij, terwijl er nog twintig een paar dagen kwamen luisteren. Van die tachtig deelnemers waren er negen uit ons land, het vorig jaar zes.

Grenzen en mogelijkheden

De directeur van het instituut, de Zweedse dominee Tore Littmarck hield het eerste referaat. Hij sprak niet over jeugdboeken, maar over de verschillende stromingen, die de volkeren van de we-

reld samenbinden en van elkaar scheiden. Deze stromingen — levensbeschouwingen zouden we kunnen zeggen — zijn overigens de bases van de jeugdliteratuur, want iedere auteur schrijft nu eenmaal vanuit zijn eigen geloof en overtuiging. Dominee Littmarck ging eerst na hoe een opvoeding in humanistische, marxistische en nationaal-socialistische zin de mensen die tot de eigen groep horen, samenhoudt, en degene die er niet toe horen soms afstoot, soms dienstbaar maakt aan eigen idealen, een enkele maal ook de overtuiging van anderen leert accepteren en begrijpen. Daarna stelde hij tegenover deze -ismen de opvatting van het christendom, dat alle mensen schepselen van God zijn en broeders in Jezus Christus, vandaar dat een christen zijn naaste moet liefhebben als zichzelf. Dat wil zeggen, dat hij hem niet critiekloos behoeft te accepteren, maar wel, dat hij hem moet proberen te begrijpen en hoogachten als een gelijkwaardige partner. Dominee Littmarck sprak ook over de gevaren van de massamedia als beeldromans, films, televisie, die jongeren van andere landen zo vaak voorstellen als vijanden, onnozelen, schurken. Deze invloed kan worden tegengegaan door jonge mensen in vreemde landen te laten reizen, studeren of sport beoefenen.

Dr. Richard Bamberger, directeur van de 'Österreichischer Buchclub der Jugend' te Wenen sloot onmiddellijk bij dit referaat aan en vertelde hoe de jeugd zichzelf kan leren kennen in haar literatuur en vanuit deze zelfherkenning de jeugd van andere landen kan leren begrijpen.

Pastor Johann Christoph Hampe uit Hamburg, vertegenwoordiger van de Wereldraad van Kerken in Duitsland, vestigde er de aandacht op, dat de taal van de jeugd, en vooral van de jongste kinderen, op zichzelf een wereldtaal is. Overal spreken de kleinen op dezelfde eenvoudige, naieve wijze, geloven allen in het grote wonder, dat 'leven' heet. Chinese sprookjes zijn even speels en simpel als Friese, ze behoeven alleen

vertaald te worden. En daarom is het eigenlijk vanzelfsprekend, dat de kinderen van de hele wereld elkaar begrijpen en elkaars boeken kunnen lezen.

Het jeugdboek en de geschiedenis

De eerste discussiegroep besprak, hoe het historische jeugdboek volkeren bij elkaar kan brengen en van elkaar kan scheiden.

Professor dr. Heinrich Pleticha hield er een referaat over. Hij zei, dat er op dit gebied veel voetangels en klemmen liggen. In sommige Franse boeken is Lodewijk XIV b.v. een groot man, in de Nederlandse verhalen is hij doorgaans een schurk. Hoe anders zal een Rooms Katholiek auteur over Calvijn schrijven dan een Protestant.

Professor Pleticha eiste van een schrijver, dat hij zich strikt aan de historische waarheid houdt en vanuit een neutraal standpunt, dus als toeschouwer, vertelt. Hij achtte het onderzoek van de Unesco naar de historische betrouwbaarheid van de schoolboeken in de diverse landen van groot belang. De discussiegroep pleitte later voor het oprichten van een commissie bij de internationale jeugdbibliotheek te München, die er voor moet zorgen, dat de resultaten van dit onderzoek ten allen tijde aan allen die met jeugdboeken te maken hebben, kunnen worden doorgegeven.

Zowel professor Pleticha als de discussiegroep wezen er op, dat het historische besef de laatste jaren toeneemt en dat de auteurs hiermee rekening moeten houden in hun boeken, vooral in die voor de jeugd boven vijftien jaar. Men verwierp alle lectuur waarin heldendom en oorlog worden verheerlijkt en eiste, dat boeken over oorlog ook vertellen over de sociale achtergronden, over de schaduwkanten, de honger, het verdriet van de volkeren. Vooral de geschiedenis van de nieuwste tijd moet zuiver en onbevooroordeeld worden vertolkt, opdat de jeugd van nu elkaar beter leert verstaan.

Onze sportboeken, vermaard door het gehele land

GESCHIEDENIS EN ENCYCLOPAEDIE DER SPORTEN

3e druk

R. v. d. Ley f 7.90

Spelregels, benamingen, ontstaan, maten van velden en materiaal en geschiedenis van 30 sporten.

Geïllustreerd.

TRAINING

3e druk

R. v. d. Ley f 6.90

Wie zich wil trainen voor een bepaalde sport vindt hier alles over psychologie, letsels, doping, voeding, oefeningen, hygiëne, maten, velden, zalen. Rijk geïllustreerd.

TUSSEN OLYMPUS EN MELBOURNE

Wessel Oudewortel f 6.90

Rijk geïllustreerd verslag van 60 jaren moderne Olympiade. Brengt u in de stemming voor de Olympiade te Rome.

DE KLEINE SPORTBIBLIOTHEEK

Afzonderlijke deeltjes, waarin alles betreffende uw sport is behandeld. - Geïllustreerd.

Verschenen zijn :

Volleybal, Tennis, Honkbal, Voetbal, Handbal, Basketbal, Tafeltennis, Zaalhandbal, Atletiek, Hockey, Korfbal

f 1.50 of f 2.50 p. dl.

D. VAN SIJN & ZONEN - R'DAM

Verkrijgbaar n de boekhandel

(Adv.)

Het jeugdboek en de zending

Hoe belangrijk de jeugdboeken voor en over de zending zijn voor het onderling begrip en onbegrip van de volkeren, vertelde pastor Alfred Salomon uit Freden. Hij wees op het dankbare negertje op de collectebussen in de zondagsscholen, dat 'ja' knikt, als iemand een geldstuk in de gleuf stopt, op al de boeken over ongelukkige indiaantjes en neger-tjes die na hun bekering prompt gelukkig worden. Alleen al deze lectuur bezorgt christenkinderen een meer- en heidenkinderen een minderwaardigheids-complex.

De heiden van nu voelt zich de gelijkwaardige van de blanke, hij kan lezen en schrijven, heeft een eigen cultuur, een eigen geschiedenis en beschouwt de blanke man als een gast in zijn land. De blanke zending zal zich navenant dienen te gedragen, wil hij zijn boodschap met succes brengen. De boeken over de zending moeten in deze geest worden geschreven, opdat de blanke de heiden leert accepteren als een gelijkwaardige en de heiden zich niet gekwetst voelt als hij leest, wat zijn gasten over hem schreven.

Problemen van het vertalen

De derde discussiegroep hield zich bezig met de problemen van het vertalen en constateerde, dat heel veel vertalingen te wensen over laten. Wil een vertaling goed zijn, dan moet ze zich zo nauw mogelijk aansluiten bij het oorspronkelijke werk. Ze moet geschreven zijn in de woordkeus en naieve sfeer van de kindertaal van het nieuwe land, maar wat rythme en zinsbouw betreft toch zo veel mogelijk het origineel vasthouden. Verder mag een vertaler een boek niet inkorten, uitbreiden, van strekking veranderen of afzwakken zonder overleg met de auteur.

Ook de keuze van de te vertalen boeken is belangrijk. Vertaald mogen slechts worden boeken die de volkeren dichter bij elkaar brengen, die qua boek tot de

beste van het land behoren of die qua inhoud op een hoog peil staan.

Het aantal vertalingen in de landen die deelnemen aan het congres bleek tussen de 25 à 50% van de totale jeugdboek-productie te liggen.

Hoe zeer niet alleen jeugdboeken maar ook een week confereren bruggen slaat tussen de volkeren, bleek in de beide open discussies, waarmee de conferentie werd besloten, de eerste over de internationale ervaringen inzake de verkoop van jeugdboeken en de tweede over 'Jeugdboek als brug van volk tot volk.' Onbewimpeld wisselde men er zijn ervaringen met elkaar uit, uitgevers gaven elkaar tips over boeken die de moeite waard zijn, bibliothecarissen vertelden welke boeken het meest werden gevraagd, leraren en jeugdleiders vertelden anecdotes, auteurs noteerden ideeën.

Al met al was deze conferentie over het jeugdboek te Mainau niet alleen de drukst bezochte, maar ook de vruchtbaarste van alle zes, die er tot nog toe zijn gehouden.

BOEKEN BEWEGEN DE WERELD

„Apostolaat van de goede pers, zeiden Wij, van het goede boek. Maar deze goedheid moet niet alleen de goedheid van het doel en van de intenties zijn, zij moet ook in de substantie liggen. De goedheid moet samenvallen met de waarheid; Wij moesten dan ook de noodzaak benadrukken van een waardevolle inhoud. Zorgt voor waardevolle kranten, boeken en publicaties: daardoor juist zult gij apostelen zijn, want veroverend is het woord dat tegelijk waarheid, liefde, schoonheid is, omdat het de weerschijn is van de opperste Wijsheid, de eerste Liefde, de eeuwige Schoonheid!”

Paus Joannes XXIII

tot de deelnemers van het derde nationaal congres van de Italiaanse katholieke pers.

INHOUD VAN JAARGANG XI

	Pag.
KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR 3, 23, 43, 63, 83, 103, 123, 143, 163, 183	
HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT 11, 34, 75, 98, 116, 157, 196	
POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD	15, 56, 93, 154
KERSTLECTUUR VOOR DE JEUGD	: 57
SPROOKJES-, VERTELSSEL- EN GEZINSBOEKEN	72, 152, 197
MOGEN WIJ U VOORSTELLEN:	
Max van Amstel	17
C. Butner	36
Cok Grashoff	96
Piet Worm	136
D. A. Cramer-Schaap	176
Hans Andreus	199
BIBLIOGRAFISCH REGISTER	19, 38, 58, 79, 99, 118, 138, 158, 178, 203
JAARREGISTER	207-220
De Rafaël-catalogus verschijnt weer	33
De muze viert feest	136
Wij staan even stil bij:	
5 mei 1960 — Nederland 15 jaar bevrijd	157
De Dikkie Kwik-serie	175
Een charmant communie-geschenkje	176
Jeugdboeken bouwen bruggen	221
Boeken bewegen de wereld	223
BIJLAGE:	
<i>Jeugdlectuurlijst 1959-1960</i>	<i>bij nummer 4</i>